

CANÇONS
de cada localitat en el
“CANÇONER POPULAR
DE MALLORCA”

VOLUM NÚM. 12 : ÍNDEX I PAGINACIÓ

1. Introducció					1
2. Llista completa de les localitats del Cançoner					4
3. Petita Semblança del Pare Rafel Ginard					5
4. Nota informativa i d'agraïment					8
5. Currículum de l'autor					9
LOCALITATS	Tom I	Tom II	Tom III	Tom IV	
61. SANT LLORENÇ	11	21	35	46	
62. SANTA EUGÈNIA	53	53	54	57	
63. SANTA MARGALIDA	59	76	105	122	
64. SANTA MARIA	139	154	181	207	
65. SANTANYÍ	227	261	291	319	

1. INTRODUCCIÓ.

L'objecte d'aquest treball és donar a conèixer les cançons que cada una de les localitats de Mallorca ha aportat a la gran obra del Cançoner; el tema és ben comprensible i no necessita de més explicacions. Tan sols faré una breu introducció per fer més entenedor el seu contingut.

En primer lloc, cal tenir ben clar el significat de cançó original i de cançó variada.

Cançó original. Són originals totes aquelles cançons que figuren escrites íntegrament a cada un dels quatre toms del Cançoner, ordenades alfabèticament per seccions, enumerades de forma correlativa dins cada secció i amb la indicació de la localitat on foren recollides.

Cançó variada. Son variades totes aquelles cançons originals que, en passar de boca en boca, al llarg de diferents localitats, han anat incorporant els canvis que trobam recollits dins les pàgines de *Variants* que figuren, a dues columnes, al final de cada una de les seccions del Cançoner. El pare Ginard va haver de fer una feïnada immensa per classificar i ordenar les prop de vint mil variants que conté el *Cançoner*; aquesta amplíssima classificació, amb aquest títol de "*Variants*", ocupa un total de 355 pàgines, a dues columnes i en lletra menuda, distribuïdes així: 68 pàgines al tom I, 92 pàgines al tom II, 76 pàgines al tom III, i 119 pàgines al tom IV.

Vegem, a tall d'exemple, la primera cançó del Tom I, recollida a Artà (A).

Cançó original (Tom I, pàg. 3)

A Aubarca, devora mar, / hi tenc sa meva alegria:
un jove que em fa passar / molt de turment nit i dia. A

Cançó variada (Tom I, pàg. 299)

A Aubarca, devora mar, / hi tenc sa meva alegria:
un jove que em fa passar / *molt de turment, vida mia.* A

En aquest cas, la cançó variada ha estat recollida a la mateixa localitat que la cançó original i presenta un sol verset modificat, el quart; és a dir, tenim una sola cançó variada i aquesta cançó té un sol verset diferent, o sigui, té una sola Variant. A la pàgina 299 del Cançoner no trobareu el text complet d'aquesta darrera cançó; trobareu únicament el verset modificat, aquí escrit en cursiva, que conté la variant respecte de la cançó original. És una exemple molt senzill, però que clarifica perfectament tot el contingut del present treball.

Jo no sé quin criteri va seguir el pare Ginard per classificar una cançó, diguem-ho així, com "original"; pens que molt bé podria ser un criteri merament temporal. Seria original, segons jo, la cançó quan la va recollir per primera vegada, i és la que figura completa dins cada tom, segons lo que he dit abans, i hauria posat dins l'apartat de "*Variants*" únicament les modificacions que va advertir dins les cançons recollides amb posterioritat.

Doncs bé, el procés que he seguit en aquest treball és el següent: dins cada tom, he seleccionat en primer lloc les cançons originals i, en segon lloc les cançons variades. Dins les cançons originals he posat, a l'Apartat 1), aquelles cançons que no tenen cap variant, és a dir, que just es troben a una determinada localitat; a l'Apartat 2) hi he posat aquelles cançons que també es troben a altres localitats i he indicat, dins parèntesi, el nombre de variants que cada

una d'elles té respecte de la cançó original; i a l'Apartat 3) hi he posat les cançons variades, procedents per tant d'altres localitats, i hi he afegit, en lletra cursiva, les variants que aquella cançó original té a cada una de les altres localitats.

Tot això quedarà més clar amb un exemple. Vegem, doncs, el cas concret de la primera localitat d'aquet volum, Sant Llorenç (pàgina 11) amb les dades referides al Tom I del Cançoner.

1) Cançons recollides a Sant Llorenç sense variants a altres localitats (Pàg. 11)

188 331 1063 1418 .....fins a un total de: 24

2) Cançons recollides a Sant Llorenç amb variants a altres localitats (Pàg. 13)

-4 SL, 1 In(1), 1 Ciut(1)   -101 SL, 1 Bir(1) .....fins a un total de: 12

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sant Llorenç (Pàg. 15)

-167 Bun, 1 SL(1)   -367 Mana, 1 SL(1) .....fins a un total de: 52

A l'Apartat **1)** hi podeu veure que les cançons originals, núm. 188, 331, 1063, etc. fins a un total de 24, són cançons sense cap variant, és a dir, que únicament es troben a Sant Llorenç; per això van marcades en **negreta**; és una aportació molt valuosa perquè si Sant Llorenç no hagués aportat aquestes cançons, s'haurien perdut per sempre.

A l'Apartat **2)** hi posam les cançons originals recollides a Sant Llorenç però que també es troben, amb variants, a altres localitats; així la cançó núm. 4, la trobam també a Inca (In) i també a Ciutat (Ciut), amb una variant; i la cançó núm. 101 la trobam també a Biniamar (Bir), amb una variant (indicat amb el número 1 dins parèntesi), i així fins un total de 12 cançons variades. Si Sant Llorenç no hagués aportat aquestes cançons, no s'haurien perdudes ja que les trobam també, amb variants, a altres localitats.

A l'Apartat **3)** hi podeu veure un llistat de 52 cançons que són originals d'altres localitats i que també les trobam a Sant Llorenç (SL) amb variants; per això les anomenam variades perquè en el Cançoner hi figuren tan sols les variants introduïdes a Sant Llorenç. La primera és la núm. 167 de Bunyola (Bun), la segona la núm. 367 de Manacor (Mana), la tercera la núm. 392 de Biniamar (Bir), etc. Després de cada cançó hi posam les variants que se troben al final de la secció corresponent del Cançoner. El nombre de variants que té una cançó variada ho indicam amb un número, dins parèntesi, que va darrere del nom de la localitat; generalment és el número 1 (una variant), moltes vegades és el 2 (dues variants), altres vegades el 3 (tres variants), etc.. A vegades, no moltes, hi ha més d'una cançó variada; en aquests casos, el número que va davant de la localitat, en lloc d'un 1, serà un altre, indicatiu sempre del nombre de versions de aquella cançó.

Esper que aquestes poques pinzellades us ajudin a entendre millor aquest treball. I per acabar, unes anotacions:

1ª) Aquest és el Volum núm. 12 d'una sèrie que hauria d'abastar, si Déu ho vol, la llista completa de les localitats que aportaren la seva contribució a la gran obra del Cançoner, tal com la teniu a la pàgina núm. 4; les localitats seguiran el mateix orde de la llista. A cada Volum repetiré aquesta mateixa introducció, adaptada al seu contingut, i també la petita semblança de l'autor del Cançoner; això ho faig perquè si una persona està interessada a tenir un Volum

concret per conèixer, posem per cas, l'aportació de la seva localitat natal, pugui tenir al seu abast tota la informació en un sol llibre.

2ª) La llista de les cançons de cada localitat està presa d'un treball anterior "Aportació de cada localitat al Cançoner Popular de Mallorca". Durant la confecció del present treball, que exigeix ésser molt meticulosos, he advertit algunes incorreccions que han estat corregides. No poques vegades, dites incorreccions són degudes a una d'aquestes dues causes: **A)** La facilitat amb que es poden confondre algunes abreviatures consemblants de determinades localitats, p.e. *Llos-Llor* (Lloseta-Lloret), *Cams-Camt* (Campos-Campanet), *Si-Só* (Sineu-Sóller), *A-Al* (Artà-Alaró), *Al-Alc* (Alaró-Alcúdia), etc.; en tots aquests casos, el ball d'una sola lletra capgira tota la feina ja feta i obliga a refer-la. L'ús d'abreviatures en lloc del nom complet de les localitats, si bé és una decisió lògica de l'autor del Cançoner, ha creat molts inconvenients. **B)** La falta de correspondència que trobam a vegades entre l'enumeració de les cançons i l'enumeració de les respectives variants. Les correccions que hem hagut de fer han implicat, en no pocs casos, una rectificació de les dades numèriques del Quadre-resum de moltes localitats. Aquestes dades rectificades són les definitives i s'han de deixar de banda les anteriors o considerar-les merament aproximatives.

3ª) He procurat tenir sempre el màxim respecte al text tal com està en el Cançoner i he rectificat tant sols allò que he considerat una errada d'impremta, p. e. "murta vol dir amor fruita" que trobam a la cançó nº 2527 del Tom I; aquí he rectificat "fruita" per "fuita". Hi ha alguns altres casos semblants.

4ª) Em teniu a la vostra disposició per qualsevol aclariment que us pugui interessar, ben entès que jo no ho sé tot; jo m'he obert camí per allà on m'ha semblat més avinent i a vegades he caminat a les fosques. Si us pot interessar, aquí teniu el meu correu: gafella@hotmail.com

5ª) Qualsevol persona interessada pot utilitzar las dades d'aquest treball i publicar-les, citant la procedència; l'únic que interessa és que la gran obra del Cançoner sia més coneguda i apreciada.

6ª) He volgut encapçalar aquest treball amb una senzilla, però magnífica Semblança del P. Rafel Ginard, preparada pel P. Gregori Mateu, franciscà. Ho he volgut fer així perque tot el mèrit d'aquest treball és del Pare Ginard. Jo just hi he posat, amb gran amor i profunda satisfacció, el granet d'arena del meu temps. He completat dita Semblança amb una fotografia del Pare Ginard, cedida gentilmente per l'arxiver dels Frares Franciscans.

7ª) Qui camina, a vegades traveja; segur que en més de una ocasió m'hauré equivocat; per això vull repetir aquí les paraules que trobam a la codolada religiosa número 12, línia 196, Tom IV, pàg. 278: "*¿Em voldríeu perdonar, / si acàs he fet errors?*"

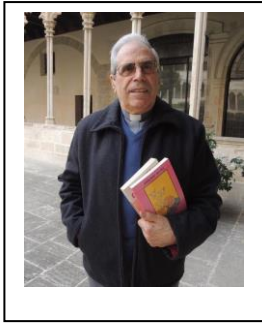
Llegiu i gaudiu.
Inca, 2023

GABRIEL FERRER LLABRÉS

2. LLISTA COMPLETA DE LES 76 LOCALITATS que han aportat la seva contribució a la gran obra del Cançoner			
1	Alaró (<i>Al</i>)	39	Lloret V.A. (<i>Llor</i>)
2	Alcúdia (<i>Alc</i>)	40	Lloseta (<i>Llos</i>)
3	Algaida (<i>Alg</i>)	41	Llubí (<i>Llu</i>)
4	s'Alqueria Blanca (<i>AlqBl</i>)	42	Llucmajor (<i>Llucm</i>)
5	Andratx (<i>And</i>)	43	Manacor (<i>Mana</i>)
6	Ariany (<i>Ari</i>)	44	Mancor (<i>Manc</i>)
7	Artà (<i>A</i>)	45	Maria de la Salut (<i>Mar</i>)
8	Banyalbufar (<i>Bany</i>)	46	Marratxí (<i>Marr</i>)
9	Biniali (<i>Bii</i>)	47	Montuïri (<i>Mont</i>)
10	Biniamar (<i>Bir</i>)	48	Moscari (<i>Mosc</i>)
11	Binissalem (<i>Bim</i>)	49	Muro (<i>Mu</i>)
12	Búger (<i>Búg</i>)	50	Orient (<i>Or</i>)
13	Bunyola (<i>Bun</i>)	51	Petra (<i>Pe</i>)
14	Caimari (<i>Caim</i>)	52	Pina (<i>Pi</i>)
15	Cala Rajada (<i>CR</i>)	53	Pla de na Tesa (<i>PlaTesa</i>)
16	Calonge (<i>Calo</i>)	54	Pla de Sant Jordi (<i>PlaSJ</i>)
17	Calvià (<i>Cal</i>)	55	Pollença (<i>Poll</i>)
18	Campanet (<i>Camt</i>)	56	Porreres (<i>Porr</i>)
19	Campos (<i>Cams</i>)	57	Pòrtol (<i>Pòrt</i>)
20	Capdepera (<i>Capd</i>)	58	Puigpunyent (<i>Puigp</i>)
21	Cas Concos (<i>CasC</i>)	59	Randa (<i>Ran</i>)
22	Ciutat, Palma (<i>Ciut</i>)	60	Sant Joan (<i>SJ</i>)
23	Colònia Sant Jordi (<i>ColSJ</i>)	61	Sant Llorenç (<i>SL</i>)
24	Colònia Sant Pere (<i>ColSP</i>)	62	Santa Eugènia (<i>SEug</i>)
25	Consell (<i>Cons</i>)	63	Santa Margalida (<i>SMarg</i>)
26	Costitx (<i>Cost</i>)	64	Santa Maria (<i>SMar</i>)
27	Deià (<i>D</i>)	65	Santanyí (<i>Sant</i>)
28	Es Capdellà (<i>Capdellà</i>)	66	Sa Pobla (<i>Pob</i>)
29	Es Carritxó (<i>Carrx</i>)	67	s'Arracó (<i>Arr</i>)
30	Es Llombarts (<i>Llom</i>)	68	Selva (<i>Sel</i>)
31	Esporles (<i>Esp</i>)	69	Sencelles (<i>Senc</i>)
32	Establiments (<i>Estab</i>)	70	Ses Salines (<i>Sal</i>)
33	Estellencs (<i>Est</i>)	71	Sineu (<i>Si</i>)
34	Felanitx (<i>Fel</i>)	72	Sóller (<i>Só</i>)
35	Fornalutx (<i>Forn</i>)	73	Son Carrió (<i>SCarr</i>)
36	Galilea (<i>Gal</i>)	74	Son Servera (<i>SS</i>)
37	l'Horta (<i>Horta</i>)	75	Valldemossa (<i>Valld</i>)
38	Inca (<i>In</i>)	76	Vilafranca (<i>Vil</i>)

NOTES: 1) He eliminat la localitat de Sant Jordi perquè l'única cançó està inclosa amb les del Pla de Sant Jordi; i també la del Coll d'En Rabassa perquè no he trobat cap cançó de dita localitat, i en el cas de trobar-la estaria inclosa en les de Ciutat.

2) He unificat l'accent de les localitats Búg, Pòrt, Só que a vegades no apareix en el Cançoner i també l'abreviatura d'Es Carritxó que té formes diverses.

3. PETITA SEMBLANÇA DEL P. RAFEL GINARD BAUÇÀ

Fra Gregori Mateu, T.O.R.

El religiós franciscà del Tercer Orde Regular, Rafel Ginard i Bauçà (1899-1976), fou un home de lletres, folklorista, poeta, predicador popular, organista aficionat, narrador exquisit i una de les figures més significatives de la literatura mallorquina. Va néixer a la vila de Sant Joan, poble fonamentalment rural, terra austera i de costums ancestrals. Els pobles restaven gairebé incomunicats, sense llum elèctrica, aferrats com a pitjallides a les tasques inamovibles de la tradició. Procedent d'una família humil de la pagesia mallorquina, enamorat de la cultura popular, va gaudir i apreciar la riquesa del folklore, de les tradicions més arrelades dels mallorquins i de les vivències d'una infantesa gens ni mica agradable i que va deixar petjades prou neguitoses dins la seva personalitat.

Com a jove observador, espavilat, curiós i molt atent, va conèixer de ben a prop les mancances econòmiques, culturals i educatives del seu entorn social. Però, a la vegada va fruit de l'oportunitat d'assumir i apreciar el folklore i les tradicions ancestrals de la pagesia mallorquina

El nucli familiar, que li va aportar una manera de viure molt austera, fou l'espai encertat per poder conèixer i assumir les cançons populars i escoltar les tonades mallorquines que bategaven a tot arreu, dins places, carrers i llocs de treball de la part forana. Hi ha una llarga teringa de fets, agradables i angoixosos a la vegada, que marcaren la seva rica personalitat. La vida quotidiana dels poblets de Mallorca mostrava una societat rural que vivia de l'agricultura i de la ramaderia, amb modes i costums estantissos que no li agradaven gaire.

Enmig d'aquestes imatges no gaire atractives, va començar a fruit del ressò de les tonades populars que cantaven els seus progenitors. El seu pare ocupat en les feines del camp i la seva mare en les tasques de la casa deien cantant agradables tonades farcides de bon sentit. Sembla que del pare va aprendre sobretot cançons de treball, mentre que la mare li recordava, més bé, les oracions populars.

Va criticar sovint la trajectòria vital de certes persones que rebutjava d'una manera un xic irònica. No li agradava gaire la forma de pensar dels camperols, ni acceptava de bon grat la vida rural de l'època. Es va mostrar contrari a la manera d'ésser de certes persones que exercien la tasca d'educar. Aprofundeix criticant sense temor costums i maneres de viure de la gent del seu entorn. Refusa, fins i tot, puntuals modes i costums de certs eclesiàstics acomodaticis.

Pren, a la vegada, consciència de la precarietat esgarrifadora de les classes populars oprimides per la manca d'educació. No li agraden les converses desplaents de la gent de poble. Sofreix per les mancances econòmiques i la marginació social dels més pobres. Es mostra sovint una mica inadaptat al seu entorn. Es manifesta com un jove net empegueïdor, sorrut, estrany, allunyat dels altres companys

d'escola. Somia en la possibilitat de salvar el millor de la cultura del seu poble: cançons, contarelles, gloses i tonades que semblava que s'anaven perdent a poc a poc.

Fill d'una família d'escassos recursos, acompanyant el seu pare en les tasques del camp, va descobrir l'adient oportunitat per recopilar les cançons mallorquines que bategaven a balquena a tot arreu dins viles, carrers, possessions, llogarets i contrades. Va sentir el batec esglaiador de nombroses tonades populars que escoltava, embadalit, als foravilers que cantaven en les tasques del camp.

La vida del poble es movia entorn de les tasques agrícoles, les celebracions de l'església, la moral gairebé repressiva de les consciències i les estacions de l'any. Rafel, al·lot espavilat i cercador de la veritat, endevina nous camins, noves vivències religioses, i es mostra partidari d'una atrevida modernitat que donava voltes dins el seu capet inquiet. Es mostrava com un jove inadaplat al seu entorn, mentre cercava altres creences més atrevides. Volia superar els motius fútils que no li deien res de nou. Volia superar el sentiment de buidor que el turmentava de debò.

El 12 de febrer de 1913, quan encara no havia complert els catorze anys, Rafel marxa a la vila d'Artà per estudiar en el convent dels PP. Franciscans. El juliol de 1916 ingressa en el Tercer Orde Regular de Sant Francesc. Fa els vots simples el 1917 i el vots solemnes el 1920. Després d'estudiar a Palma filosofia i teologia, el 1921 rebé la tonsura clerical. El 1924 fou ordenat sacerdot i destinat precisament al Convent d'Artà, on va residir fins al 1937. Al llarg de la seva vida va exercir la predicació constant a una bona part dels pobles de Mallorca. En els anys de postulantat i noviciat llegeix amb fruïció els escriptors mallorquins i catalans i s'amara de l'estil i de l'esperit poètic dels autors de l'Escola Mallorquina, d'entre els quals sent admiració i preferència pel gran Llorenç Riber.

Des de la seva joventesa, Rafel Ginard va sentir també una gran fascinació per la figura de Ramon Llull i per Mossèn Alcover, amb qui va col·laborar, per dur a bon terme el Cançoner Popular.

L'any 1930, Rafel Ginard viatja a Itàlia. Coneixem les impressions d'aquest primer viatge a Itàlia en motiu de la canonització de Santa Catalina Thomàs. Roman a Roma durant dos mesos en els quals experimenta una sensació de llibertat que fins llavors no havia sentit. Pren consciència que a Mallorca hi havia un ambient poc propici per a la creació artística i per al treball intel·lectual. A Roma s'adona de les diferències entre la societat mallorquina i la italiana.

A partir del seu trasllat a Palma el 1937 i després, des de 1943, quan s'instal·la a Lluçmajor, Ginard s'interessa molt especialment per Ramon Llull i emprèn una important tasca de divulgació de la figura i obra lul·lística.

Manifesta sovint un rebuig de les pautes educatives del seu entorn social i familiar. De l'hostilitat de l'ambient infantil del poble, derivaren nombroses reflexions pedagògiques que dibuixen el pensament crític de Rafel Ginard. Així doncs, ens recorda la urgència de tractar els nins amb delicadesa, de respectar la seva identitat, d'envoltar-los de cultura i de sensibilitat. Valora l'eficàcia de la persuasió en la correcció de la conducta, la necessitat d'erradicar la violència dels jocs i la virulència d'un ensenyament agressiu. En les seves reflexions pedagògiques pondera la urgència de tractar els nins amb delicadesa, de rebutjar els càstigs físics i les humiliacions.

L'antimilitarisme, així mateix, es manifesta com una de les conseqüències de l'aversion que sent per l'ambient opressor viscut a la infantesa, per la formació rebuda, juntament amb la lectura agosarada de Tolstoi i el rebuig de la dita vergonyosa "la lletra amb sang fa estada dintre".

Cal valorar el P. Rafel Ginard com home d'Església i ben arrelat al seu país. Es prou conegut que era un senzill franciscà, sortit del poble i encarnat dins la cultura popular. La predicació de sermons

per diversos pobles foren per Rafel Ginard una ocasió immillorable per recollir cançons populars mallorquines.

De molt jove començà la tasca encisadora d'arreglar i d'ordenar un estol de refranys, mots arcaics i cançons que, finalment, culminaren en la publicació entre el 1966 i el 1975 del Cançoner Popular de Mallorca, la seva obra més coneguda i valorada, on recull prop de 50.000 cançons tradicionals. A més de la importància innegable de la seva tasca com a folklorista, el conjunt de l'obra del Pare Ginard, com era popularment conegut, abraça també altres camps de la creació literària.

La seva obra més important és el recull "Cançoner Popular de Mallorca", integrat per milers de cançons tradicionals mallorquines, cosa que el converteix en el major que s'hagi fet en català, i pel qual va ser premiat per l'Institut d'Estudis Catalans el 1949 i el 1955, i va rebre el Premi Ciutat de Palma de folklore el 1958. El dia 28 de març de 1974 l'Ajuntament d'Artà el declarà Fill Adoptiu de la Vila, i el 17 de novembre, també del mateix any, el poble de San Joan li dedicà un carrer i el proclamà Fill Predilecte.

A partir de 1924 comença a col·laborar en el Diccionari Alcover-Moll, tasca que haurà d'abandonar per mor de la seva incorporació al convent d'Artà com a prior.

La poesia del Pare Ginard, durant aquests anys, s'inclina cap al paisatgisme. En els Jocs Florals de Barcelona de 1930 rep un premi per l'aplec Ramells de sonets. Dos anys més tard, rep el segon accèssit a la Flor Natural dels mateixos Jocs pel poema Torrent saltador.

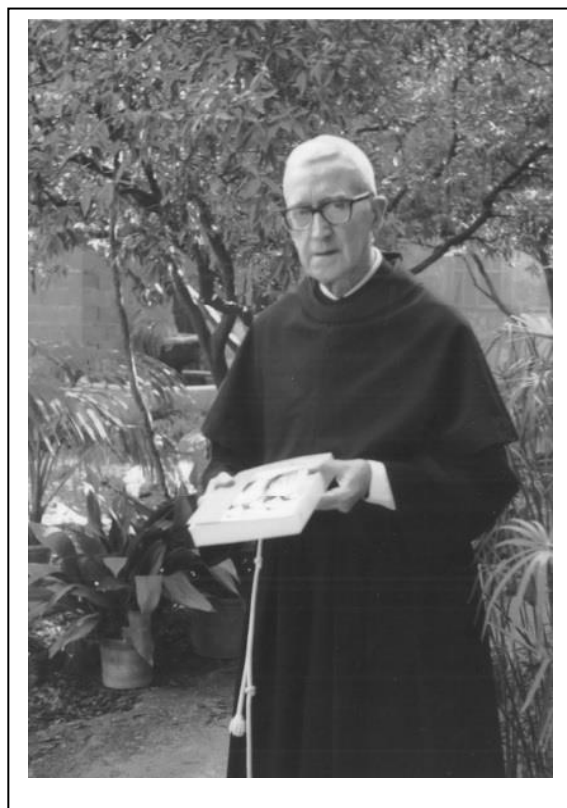
Sota el títol de *Novell Llibre d'Amic i Amat*, Ginard compon un selecte recull de meditacions, que sobretot abasten aspectes morals, religiosos i psicològics, redactat entre el 12 de novembre de 1935 i el 2 d'octubre de 1937.

Practica una literatura basada en la senzillesa, però revestida a la vegada d'un esperit clàssic. Refusa un barroquisme que no li agrada. Sap trobar la bellesa en els motius més modestos. Vol millorar la realitat i allunyar els aspectes negatius i desagradables de la vida. Es molt sensible al pas del temps. Hem de valorar el que tenim i guardar de bon grat el que volem que quedi per les properes generacions.

El Pare Ginard és durant aquests anys un dels religiosos més destacats en la defensa de la nostra identitat lingüística i cultural. Els anys cinquanta són anys de redacció de sermons i corones poètiques, conferències, actes d'homenatge diversos i un segon viatge a Roma. Rafel Ginard mor el dia 15 d'octubre de 1976 al convent d'Artà. La seva aportació a la nostra cultura serà prou recordada i valorada per les futures generacions.

* * * * *

El Pare Ginard entrega a Mallorca la seva gran obra, en quatre toms, el
"Cançoner Popular de Mallorca".

La present fotografia és cortesia de l'Arxiu del Tercer Orde Regular de Sant Francesc.

4. NOTA INFORMATIVA I D'AGRAÏMENT.

De la present Col·lecció de treballs titulats "Cançons de cada localitat en el Cançoner Popular de Mallorca", n'he fet una reduïda edició en paper que s'entrega gratuïtament a les següents Entitats:

- **Biblioteca Municipal d'Inca** (Claustre del Convent de Sant Domingo).
- **Universitat de les Illes Balears** (Biblioteca del Departament de Folklore)
- **Fundació Mallorca Literària** (Casa Pare Ginard. Museu de la Paraula. SANT JOAN).
- **Biblioteca Bartomeu March** (C. Conqueridor, 13. CIUTAT).
- **Arxiu Provincial dels Franciscans del T.O.R.** (Convent de Sant Francesc. CIUTAT)
- **Associació "Amics del Seminari de Mallorca"**. N'he fa entrega per e-mail a tots els seus socis.

Em plau deixar constància aquí del meu agraïment a la Delegada de Cultura de l'Ajuntament d'Inca, Sra. Da. Alice Weber, per la seva oferta espontània d'una ajuda per les despeses que suposa el treball d'enquadrar els volums d'aquesta Col·lecció. Moltes gràcies!

Gabriel Ferrer Llabrés

Va néixer a Inca l'any 1933. Feu els primers estudis al Col·legi dels Franciscans a Inca i al Seminari de La Porciúncula; continuà els estudis de batxillerat al Col·legi dels Franciscans a Inca i a Palma, i a la Universitat Angélicum de Roma on, el 1959, va obtenir el grau de Llicenciat en Dret Canònic. Va ser professor al Col·legi Sant Francesc de Palma i Secretari Provincial dels Franciscans. Durant els anys de 1970-73 fou Director del Col·legi Beat Ramon Llull d'Inca on dugué a terme la darrera gran reforma i ampliació del centre educatiu, passant després a Palma per ocupar el càrrec de Vicari Provincial del Tercer Orde Regular franciscà. Al 1977 fou designat Gerent de les Patronals del Ram del Metall (electricistes, fontaners i ferrers) de Mallorca, càrrec que ocupà fins al 1988 que passà a treballar al Col·legi dels Jesuïtes al carrer de Montission de Palma, com a secretari i professor fins a la seva jubilació.

L'any 2015 va publicar el llibre *PARAULES I EXPRESSIONS DE LES RONDAIES MALLORQUINES* que ja està exhaurit. Ens hi presenta una selecció de 1.630 paraules pràcticament perdudes o ja poc emprades dins la nostra parla de cada dia, i un aplec de 1.086 expressions que posen de manifest la saba més genuïna i enriquidora de la parla dels nostres padrins. És un treball, diu el professor Felip Munar en el pròleg, "que no decebrà els estudiosos de la llengua". Dins la mateixa línia, el 2019, amb motiu de la celebració del 120é aniversari del naixement del Pare Rafel Ginard, va presentà, a Sant Joan, un llibre similar amb el títol de *PARAULES I EXPRESSIONS DEL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* també exhaurit.

Dins la línia de divulgació de la gran obra del Cançoner Popular de Mallorca ha publicat el llibre *INCA EN EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA*, de 153 pàgines, publicat l'any 2021. Darrerament ha preparat els següents treballs: *RECOMPTE DEL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* (153 fulls) i *APORTACIÓ DE CADA LOCALITAT AL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* (262 fulls). En el primer treball s'hi referencia, mitjançant esquemes i taules, el nombre de cançons del Cançoner i la relació entre elles; en el segon, s'hi fa una ressenya de les cançons que cada una de les localitats de Mallorca, 76 en total, han aportat al Cançoner.

El darrer treball, sempre dins la mateixa línia, és la sèrie de Quaderns titulada: *CANÇONS DE CADA LOCALITAT EN EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA*, que conté l'aportació completa de cada una de les localitats per a la formació del Cançoner. En aquest darrer treball conjuga la relació entre les cançons originals de cada localitat amb les seves respectives cançons variades, si és el cas, per tal que el lector pugui tenir una visió més completa de l'enorme entramat cançonístic de la Mallorca d'aquell temps.

Aquests tres darrers treballs van destinats a determinades entitats culturals i estan disponibles gratuïtament, en suport informàtic, per a qualsevol persona interessada.

L'Obra Cultural Balear d'Inca, el 29 de maig de 2016, li va atorgà el Premi Pere Joan Llabrés, "en reconeixement a la promoció del patrimoni cultural de Mallorca".

* * * * *

61. SANT LLORENÇ (SL)

Quadre-resum de l'aportació de SANT LLORENÇ al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades		
	Sense cap variant	Amb variants		Suma	Variants
I	24	12	52	88	59
II	8	18	79	105	93
III	23	15	58	96	67
IV	1	2	8	11	32
Suma	56	47	-	-	-
SUMA	103		197	300	251
TOTAL	300			Revisat: Març 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Sant Llorenç sense variants a altres localitats

- 188** Oh ramellet carmesí, / principi de mes amors!
Pensau en qui pensa en vós, / i pensareu sempre en mi. *Sant Llorenç*
- 331** Una carta escrita i closa / tenc d'enviar an En Miquel:
que, si ve de Déu del cel, / tenc d'esser la seva esposa. *Sant Llorenç*
- 1063** Maria, si tu m'enganes, / ningún confés t'absoldrà.
Jo vaig prometre d'anar / a Sant Salvador d'Artà
descaç de peus i de cames / si t'arribava a alcançar. *Sant Llorenç*
- 1418** Es meu cantar va per vós; / vós m'escoltau per ventura.
Si deis que cant piadós, / n'és causa vostra hermosura. *Sant Llorenç*
- 1443** Hala, curro, mira-t'hí / en ballar aquesta mateixa!
Ai, quina polla és aqueixa / per fer penar un fadrí. *Sant Llorenç*
- 1840** Quan jo mir i torn mirar / s'angel de sa banyadura,
me pega una gran tristura / que sols no el puc saludar. *Sant Llorenç*
- 2453** En es Barracar hi ha roques / i també qualche turó;
amb ell tenc sa intenció, / que per poc n'agafa poques. *Sant Llorenç*
- 2773** Ella du una gonella / i a baix una bronda d'or;
diuen que dins Manacor / no hi haurà partit per ella. *Sant Llorenç*

- 2797** En haver-hi foc, surt fum, / i en haver-hi fum, flamada;
s'amor, per estar acertada, / és bo que venga de lluny. *Sant Llorenç*
- 2863** Es mosso d'aquest oguer, / que és de petit, i ja fuma!
En deu aluiar qualcuna, / d'al·lota d'aquest sequer. *Sant Llorenç*
- 3036** Jovenet, si t'enamores, / primer mira lo que fas,
que ses llebres de camp ras / solen esser corredores. *Sant Llorenç*
- 3184** Pagès i manacorner / el voleu, prenda estimada;
aquest és qui vos agrada / perquè fa de mercader. *Sant Llorenç*
- 3331** Si no estava refredada / una jove que hi ha aquí,
cantant faria venir / En Francesc de sa llaurada. *Sant Llorenç*
- 3441** Un mariner me va dir / que sa seva enamorada,
un dia, de matinada, / venia fonoi marí. *Sant Llorenç*
- 3565** Vet aquí un mocador / que tenia, que era teu,
i tu donà'm lo que és meu; / ja s'espassarà s'amor. *Sant Llorenç*
- 3653** Jo tenc d'armar un violí / per divertir ses al·lotes
perquè sé que són devotes / de gigo-gigo sentir. *Sant Llorenç*
- 3659** Madona, em perdonareu / de l'enfado que us he dat,
i si us he fet mal de cap, / sou jove i en curareu. *Sant Llorenç*
- 3902** Un temps, com era fadrí, / guerrers no em feien contrari,
perquè en lo meu breviarí / ningú hi sabia llegir. *Sant Llorenç*
- 4098** Aqueixa que pretén tant / com va a l'ofici, i s'entona,
ja la passejarà estona, / a sa figa secaiona,
si s'oratge no la hi toma / en es cap de brot penjant! *Sant Llorenç*
- 4266** Encara que ets llorencina / i jo som manacorí,
consent a quedar fadrí / es temps que seràs fadrina. *Sant Llorenç*
- 4510** La jove n'era novella, / no s'arribava a arriscar,
i sa mare festejà / quatre o cinc mesos per ella. *Sant Llorenç*
- 4574** Na Catalina té en béns / a s'heretat d'En Ferós:
que ho serà, de venturós / aquell quo no hi serà a temps! *Sant Llorenç*
- 4628** No t'avanis, estimat, / si per pobra m'has deixada:
jo som pobra i visc honrada, / i tu ric i deshonorat. *Sant Llorenç*

- 4703 ¿Que et pensaves dur-me a perdre / com passava per aquí?
¿Que no saps que un fadrí, / en no tenir set de vi,
no s'atura a sa taverna? Sant Llorenç

2) Cançons recollides a Sant Llorenç amb variants a altres localitats

- 4 A dalt un puig vaig filar / un fil de llarga esperança.
Juan, sa teva enyorança / pens m'ha d'arribar a matar. Sant Llorenç

Variants -Inca (v. 1): *Damunt el puig vaig filar*
-Ciutat (v. 1): *Alt un puig jo vaig filar*

- 101 - Es beure no m'assacia / ni es menjar no em fa profit
no puc dormir en sa nit / ni puc descansar de dia.
- I jo tenc tanta alegria / com un malalt dins es llit
d'ençà que apartat estic / de sa teva companyia. Sant Llorenç

Variants -Biniamar (v. 5): *He perduda s'alegria*

- 936 Estic malalta i no jec; / ningun metge me ve a veure.
¿Saps jo qui voldria veure? / Un jovenet qui nom Pep. Sant Llorenç

Variants -Marratxí (v. 1): *Malalta estic i no jec;*

- 1231 Som partit de Son Mesquida / que es sol s'havia enramat;
tot lo camí he botat / com un cabrit, Margalida. Sant Llorenç

Variants -Artà (v. 2/3): *que es sol ja estava enramat;*
tot lo camí he saltat

- 2137 Ses fadrines en fan massa; / no tenen condició:
en trobar partit millor, / s'amor no les embarassa. Sant Llorenç

Variants -Manacor (v. 2): *no tenen reflexió:*
-Campos (v. 2): *no tenen compassió:*
-Artà (v. 3): *en sortir partit millor,*

- 2535 Vós sou Juana-Maria / i jo Lluís Ballester:
¿Creureu que us vui tant de bé / com es marit i muller
esposats d'es mateix dia? Sant Llorenç

Variants -Artà (v. 4): *com un marit a muller*

2581 Anit, anit és dijous / i demà serà divenres;
al·lotes, voltros sou tenres / per parlar d'estimats nous. *Sant Llorenç*

Variants -Campos (v. 1/3): *Avui, avui som dijous /
al·lotes, ara sou tenres*

3128 Mu mareta té una perla / i la té baix d'es gerrer,
que festeja un foraster / que balla sa tarantel·la. *Sant Llorenç*

Variants -Inca i Galilea (v. 1/2): *Mu mare, que té una perla,
la té devora es gerrer,*
-Llucmajor (v. 3): *i festeja un foraster*

3817 Ja diràs a sa guerrera, / que de venir et vol privar,
si tan gelosa n'està / i t'ho deixes comportar,
que et ferm, en anar a ca seva. *Sant Llorenç*

Variants -Artà (v. 4/5): *que t'envii a demanar
i que et tanc a dins ca seva.*

4237 Dues peres a un brot / no acaben d'esser acertades.
De ses teves fisconades / que me tires de vegades,
no me'n ric, però me'n fot. *Sant Llorenç*

Variants -Manacor (v. 1): *Tres peretes a un brot*
-Santanyí (v. 2): *no poren esser acertades.*
-Artà (v. 2): *que estan d'arremolinades!*

4274 Enc que encengues es fester / de teia de la muntanya,
aquesta al·lota té manya / per enganar-te, Gener. *Sant Llorenç*

Variants -Artà (v. 3/4): *aquesta anguila té manya
per enganar-te, Fuster.*

4777 Sa meva al·lota se trenca / de tan estreta que va,
i pareix, en caminar, / sa cussa meva ervissenca. *Sant Llorenç*

Variants -Campos (v. 4): *just una cussa ervissenca.*
-Felanitx (v. 4): *com una cussa ervissenca.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sant Llorenç

- 167 Més llàgrimes he plorades / des que me vàreu deixar,
que gotes d'aigo no fa / com comença a brusquejar
que en cau a portedorades. *Bunyola*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *perque vós vos n'heu d'anar,*
- 367 Jo me'n vaig tot dret p'es solc / per no perdre sa camada.
A sa meva enamorada / ja la'm comanareu molt. *Manacor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Jo me'n vaig per dins es solc*
- 392 Faç feina ran d'es camí; / allà passa molta gent;
una bufada de vent / m'ha duit dins l'enteniment
que En Miquel ha de venir. *Biniamar*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Jo faç feina a un camí;*
- 422 Es brot més apreciat / d'es teu cossiò voldria,
perque es que m'has enviat / par que em doni torns de cap
pensant en tu tot lo dia. *Montuiri*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *me donen torns en es cap*
- 518 Com sereu damunt es moll, / que vos haureu d'embarcar,
vos voldria porer dar / una estreta amb cada mà
i mil 'ferrades 'es coll. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Quan vós sereu en es moll,*
- 552 Jo m'arrancaré es cabeis / un manat en cada mà
com veig que te n'has d'anar / a fora Mallorca, a estar
amb sa gent que no coneixs. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 5): *a senyors que no coneixs.*
- 605 A sa pomera de s'hort / s'aigo li és medecina;
sa teva amor, Catalina, / m'arribarà a la mort. *Maria de la S.*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i sa teva amor, Tonina,*
- 813 A sa raia de la mar / he afinat una barqueta.
Voldria porer encontrar / es cor de N'Antonineta. *Lloseta*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Voldria porer trovar*

- 825 Ben errat va el qui es pensa / que jo no vui En Miquel:
tan segur tengués el cel / com per ell me faç sa clenxa! *Artà*
Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Ja hi va, errat, el qui se pensa*
- 836 Cada dia vaig i vénc / p'es camí de Valldemossa,
i enquantr una al·lota rossa / que em torba s'enteniment. *Sant Joan*
Variant a Sant Llorenç (v. 4): *que torba l'enteniment.*
- 866 D'aigo d'aqueixa cantina, / jo en beuria sense set.
¿Vols-me'n donar un poalet / amb ses teves mans, Tonina? *Artà*
Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *Dóna-me'n un poalet
amb ses teves mans, Tonina.*
- 883 Dins mon cor tenc una pauma / feta de qualsevol llei;
vós sou la font del remei, / per mi no en voldria d'altra. *Artà*
Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *tu n'ets la font del remei
i per mi no n'hi ha d'altra.*
- 995 Jo passaria la mar, / la mar per un germà meu,
emperò p'En Bartomeu / passaria allà dellà. *Bunyola*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *però per s'estimat meu*
- 1079 Mu mare forçat volia / que fos fraret de Jesús.
Jo estim més aquest cambuix, / garrideta, que tu dus,
que qualsevol rectoria. *Artà*
Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Mu mare, ¿saps que volia?*
- 1142 Sa font de s'Espinagar, / Margalida, que és d'enfora!
Jo hi aniria cada hora / si amb tu poria rallar. *Manacor*
Variant a Sant Llorenç (v. 4): *si amb tu pogués conversar.*
- 1176 Ses perdius van a pareis / i sa meva tota sola;
perdiueta, vola, vola, / i trobaràs ton remei. *Estellencs*
Variant a Sant Llorenç (v. 4): *fins que trobis ton remei.*
- 1510 No trobeu d'admirar, hermosa, / si me som enamorat,
perque molt m'he passejat / p'es pobles i dins Ciutat,
però jamai he trobat / un cos tan agraciad
ni llengo tan amorosa. *Sineu*
Variant a Sant Llorenç (v. 6): *cosset tan agraciad*

- 1553 Sa que és sortida a ballar / té bon aire; i que m'agrada!
Pareix la Verge sagrada / que vaig veure una vegada
a Sant Salvador d'Artà. *Manacor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *té un aire que m'agrada.*
- 1677 Com s'estimat se saïnà, / jo havia de fer bugada.
S'aigo d'est uis me bastà / per rentar i per passar,
per lleixiu i lleixivada; / i una gerra escollada
que encara en va sobrar; / i un poc que en va vessar,
si no hagués anat a mar, / tota la Ciutat negava. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 8): *i sa que vaig escampar,*
- 1702 El qui no ha tinguda amor / a cap al·lota morena,
ell no sap què és passar pena / ni sentiment ni dolor. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *a una al·lota morena,*
- 1869 Sainies de plenitud / dues cada mes me'n dava,
i mu mare se pensava / que era sang que m'ofegava,
i era que jo ja n'estava / de sa teva amor vençut. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 5): *i era jo qui me trobava*
- 2028 Estimat meu, si he mudat, / cadascú son remei cerca;
si vos demanen es perque, / digau que no vos agrad. *Binissalem*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Bartomeu, si he mudat,*
- 2075 Males llengos han bastat / per fer-me apartar de vós.
Voluntat me tengueu vós, / que jo encara no he mudat. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Voluntat tenguem tots dos,*
- 2198 Un temps, en veure'm, ja reies; / i ara, ¿com tant has mudat?
¿Em vols dir sa veritat? / Amor, ¿de què em fas ceies? *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *Bona amor, ¿per què em fas ceies?*
- 2382 Tan possible és es mudar / s'amor que en tu tenc posada
com vespre d'ennigulada / ets estels del cel comptar. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *com comptar en una vetlada
ets estels que al cel hi ha.*

- 2577 A mu mare estic subjecta / i a mon pare també;
però si un partit me ve / i m 'agrada o me convé,
jo los trencaré es respecte. Bunyola
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i si un bon partit me ve*
- 2642 Bona amor, ¿vós que voleu / es posar desunió?
Manau, que som servidor / per fer tot quant me direu:
bé podreu dir que tendreu, / pel vostre cos, defensor;
tant amb culpa i amb raó / totes llargues les traureu. Sóller
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Digau, que som servidor*
- 2663 Cantau, cantau, ramellet! / Cantau, que sou l'espaseta!
Quan sent aquesta veueta / que teniu, amoroseta,
m'agafa mal de coret. Sant Joan
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *Com qui siau l'espaseta!*
- 2966 Jo estava a s'ombra d'un pi / al reparo d'una soca.
Es qui acompanya s'al·lota / no troba llarg es camí;
i si l'hi troba pot dir / que encara s'amor és poca. Llucmajor
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *i a s'arrecés d'una roca.*
- 3131 Na Catalina d'aquí / i N'Angela de sa Cova,
es festejar no les prova, / ni haver-les amb cap fadrí. Artà
- Variant a Sant Llorenç (v. 1/2): *Na Catalina Bací
ni s'al·lota de sa Cova,*
- 3361 Tenc una passionera / aferrada en lo meu cor.
S'amor que tenc an En Pere / val més que tot un tresor. Petra
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *per mi val més que un tresor.*
- 3416 Un coní grata i grata / i fa sa feina per ell;
desdixat de bergantell / que en festeja tres o quatre! Ariany
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *i fa es jaç tot sol per ell;*
- 3516 Juan, en 'ver de venir, / avisa'm un dia abans,
i te sembraré es camí / de perles i diamants. Sant Joan
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *m'ho has de dir un dia abans,*

- 3564 Un pastor que guarda oveies / sempre té menets petits.
Al·lota, ¿tu que em fas ceies / perque no t'he duit confits? *Sant Joan*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Al·lota, ¿que me fas ceies*
- 3579 Estimat meu, tot hi és: / vós fadrí i ja fadrina.
N'hi pren com la plata fina, / que torna an es mateix pes. *Algaida*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Me'n pren com la plata fina,*
- 3586 Jo sempre he sentit a dir / que la mar brava s'amansa:
mentres vós siau fadrí, / no perdre sa confiança. *Sant Joan*
Variant a Sant Llorenç (v. 2): *que la mar blava s'amansa?*
- 3601 Tothom passa i atravessa; / i vós, ¿que no travessau?
Estimat, si vós tornau, / encara som sa mateixa. *Llucmajor*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Estimadet, si tornau*
- 3687 Sa mare, despertau-lè, / sentirà cantar el cor meu;
però si no és el gust seu, / 'xau-la fer, que dormi a pler. *Artà*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i si li ha de sebre greu,*
- 3756 Cara de sol resplendent, / ¿guerrer fii d'amo m'has dat?
¿Jo, saps què havia pensat? / Que l'engegasses rabent;
jo seguiré sa corrent / com si res mai fos estat. *Llucmajor*
Variant a Sant Llorenç (v. 5): *i jo seguiré corrent*
- 3773 Dues peres a un brot, / totes són d'una perera.
Jo me'n ric de sa guerrera / i de s'estimat i tot! *Campanet*
Variant a Sant Llorenç (v. 2/3): *no són de dues pereres.*
Jo me ric de ses guerreres,
- 3824 Jo i sa meva guerrera / com es fesols mos miram:
un any perhom festejam, / i enguany li tocarà a ella. *Artà*
Variant a Sant Llorenç (v. 4): *i enguany li deu tocar a ella.*
- 3916 Anit passada rallaes / amb s'estimat d'es meu cor;
no seria res això, / però el mal aconseiaves. *Santanyí*
Variant a Sant Llorenç (v. 1/4): *Anit passada rallaves /
si no el mal aconseiaves.*

- 3965 Jo tenc en sabiduria / resposta per tornar-vós,
i supòs que teniu vós / altres curros servidors
que us donen més alegria. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1/2): *La meva sabiduria
té resposta per dar-vós,*
- 3976 Me'n pren com l'herba de prat, / que cada hora rebrota.
Estimada, vos vui tota; / no em conform amb la mitat. *Montuïri*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *perque ho trob poc la mitat.*
- 4078 A mi me'n prendrà, estimada, / com a's gat de Turixant,
que morí milant miulant / mirant una sobrassada. *Esporles*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2/3): *com es gall de Calicant
que quedà miulant miulant*
- 4081 A mi tant de gust me dóna / sebre noves d'En Pujol,
com si em dassen un bunyol / regat amb suc de llimona. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *com si menjàs un bunyol*
- 4205 - Deixa'm tocar, Montserrada, / sa creu que dus en es coll.
- Toca-la. No ets tot sol: / altres ja la m'han tocada.
- ¿Me vols dir qui l'ha tocada / que no siga jo es primer?
- S'argenter, quan la va fer; / mon pare, quan la'm dugué,
i jo, quan la m'he posada. *Ariany*
- Variant a Sant Llorenç (v. 8): *mu mare quan la dugué,*
- 4318 Es fadrins que s'usen ara / són pollastres de real:
en mostrar-los es portal, / ja prenen tota sa casa. *Consell*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *se fan senyors de la casa.*
- 4409 Ja vendràs si t'envii carta / o quan sabràs que t'enyor.
Ara em colgaré dejorn / si no m'enamora d'un altre. *Santa Maria*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *mentre no en festeigs un altre.*
- 4742 - S'aigo millor de Mallorca / passa p'es nostro carrer.
- En tenir set, ja hi vendré, / que per ara no m'importa. *Sóller*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *és en es nostro carrer.*

4782 Saps que hi vas, d'errat, si creus / que no les veja venir!
¿Saps tu quan penses en mi? / Una estona quan me veus! *Capdepera*

Variant a Sant Llorenç (v. 2): *que no te veja venir!*

4872 Si m'enganes, he pensat / de mai més mirar fadrí,
i llavonses podràs dir: / - Una fadrina, per mi,
al món ha renunciat. *Llucmajor*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): - *Bé fas, i jo podré dir:*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Sant Llorenç sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

179 L'amo de Son Quint comprava / un ase bo per llavor:
tres-centes lliures ne dava / i li varen dir que no. *Sant Llorenç*

Capítol 2: Arts i Oficis

87 L'any vint-i-set se va fer / un ballet a Sa Murtera:
qui va ballar sa primera, / En Banyeta Cantoner. *Sant Llorenç*

290 Jo per varqueres duré / es budells d'un glosador,
i a ses varques, per tacó, / m'hi tenc de posar es Petrer. *Sant Llorenç*

495 Juan, mira Na Juana / que fa de bons aguyers!
En un dia fila més / que un altre en una setmana. *Sant Llorenç*

Capítol 4: Camperoles

533 Es llibres me fan mal d'uis; / jo sempre ho dic a mon pare.
- Tomeu, ¿tu saps que vols, ara? / Que et compr un parei de muls. *Sant Llorenç*

661 Sa donadora de beure / de l'amo de Calicant,
té cara de diamant / i ses colors de bellveure. *Sant Llorenç*

- 1178 Un niu buit que no hi ha aucells / dóna molt poca alegria.
Bon segar fa tot lo dia / a lloc que no hi ha cadells. *Sant Llorenç*

2) Cançons recollides a Sant Llorenç amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 90 Una formiga petita / és bona per navegar.
El sen Arnau va enculpar / que era es gallet qui tirà
es faldons a dins sa pica. *Sant Llorenç*

Variants -Sencelles (v. 1): *Una barqueta petita*

- 287 - Al·lotet, ¿què fas aquí / amb sa pellissa posada?
- Guard una trutja travada / qui mena un porcellí. *Sant Llorenç*

Variants -Algaida, Andratx i Felanitx (v. 1/2/3): *Al·lota, que fas, al·lota?*

Al·lota, ¿què fas aquí? / Jo guard aqueixa trutjota

-Deià (v. 1/2/3/4):

Al·lota, que fas, al·lota? / Al·lota, ¿què fas aquí

Jo guard aqueixa trutjota / un xotet i un porcellí.

-Banyalbufar (v. 2): *amb sa pellisa abrigada?*

-Artà (v. 2): *amb sa pellissa roada?*

- 301 L'amo Antoni de Sa Cova / volia pujar un quissó
i, per més bo tenir-ló, / el feia mamar a sa dona. *Sant Llorenç*

Variants -Artà (v. 2): *volia nodrir un quissó*

-Sineu (v. 3): *i, per més sustentar-ló,*

- 309 A mi em diuen En Ferrino, / d'es terme de Manacor.
S'animal que em fa més por / d'aquest món, és un borino. *Sant Llorenç*

Variants -Manacor (v. 1): *A mi me diuen Ferrino,*

-Felanitx (v. 1): *A jo me diuen Ferrino*

- 432 Na Teca véia escorxava / sa lloga de Son Gener,
i es gendre li aparagué: / Digau-ho si m'heu mester,
li aguantaré una cama. *Sant Llorenç*

Variants -Sencelles (v. 3): *es gendre comparagué:*

- 458 Ses perdius de Ses Talaies, / en no ferir-les se'n van.
Que les tir, senyor Juan, / bons perdigons per ses ales. *Sant Llorenç*

Variants -Sencelles (v. 2): *si no les feren, se'n van.*

-Llucmajor(v. 4): *es perdigons per ses ales.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 4 Catalina-Aina, estimada, / volguda de s'escolà,
¿per què no hi vares anar / an es ball, anit passada? *Sant Llorenç*

Variants -Artà (v. 1): *Catalineta estimada,*
-Llucmajor (v. 3): *¿com no volgues anar*
-Santanyí (v. 3): *¿per què hi vares anar*
-Campanet (v. 3): *¿com és que hi vares anar*

Capítol 4: Camperoles

- 507 - Bartomeu, es temps és fred; / no te'n vagis a llaurar;
dóna paia a's bestiar / i fé foc i escaufe't.
- Fé foc, si et vols escaufar, / i encalenteix s'escudella,
que, tant si plou com si neva, / a llaurar te n'has d'anar. *Sant Llorenç*

Variants -Capdepera (v. 4): *llavò fé foc i escaufe't.*
-Binissalem (v. 3): *du paia an es bestiar*
-Galilea (v. 2): *i no vols anar a llaurar;*

- 544 Jo llaurava amb En Vermei / i amb En Banya-revoltada,
i feia millor llaurada / que l'amo amb so seu parei. *Sant Llorenç*

Variants -Sineu (v. 2/3): *i amb En Banya-revoltada,*
i vaig fer millor llaurada
-Llucmajor (v. 3): *i feia una llaurada*
-Porreres (v. 3): *feia més bona llaurada*
-Artà (v. 4): *estirada i remenada / i prima com un cabei.*
-Binissalem (v. 4): *més doble i més gruixada*
que l'amo amb so seu parei.

- 709 Sa cubertora hem trencada; / madona, digau què val;
'vui és es darrer jornal / que tenim a s'escarada. *Sant Llorenç*

Variants -Montuiri (v.1): *Sa tapadora he trencada:*
-Pollença (v. 2): *l'amo, digau-me què val;*
-Sineu (v. 4): *demà acabam s'escarada.*

- 764 Vós espigolau a mitges / en es Rafael, bona amor,
i jo passaré calor / damunt s'era de ses Sitges. *Sant Llorenç*

Variants -Llubí (v. 4): *damunt s'era de Son Sitges.*

949 Es mal d'esquena que tenc / bastaria bé per quatre.
No en tenc tant dins sa barraca, / com jec; o jo no me'n sent! *Sant Llorenç*

Variants -Llucmajor (v. 2): *ja bastaria per quatre.*
-Artà (v. 4): *perque jec i no me'n sent.*

1232 Tonedors, toneu ran ran, / que es paraire no se queix,
que diu que s'estima més / sa de més prop de sa carn. *Sant Llorenç*

Variants -Sant Joan (v. 3): *que l'amo s'estima més*
-Artà (v. 3): *perque diu que estima més*
-Esporles (v. 3): *perque sa que estima més*
-Ariany (v. 4): *sa que està prop de sa carn.*
-Maria de la S. (v. 4): *és sa més ran de sa carn.*

1285 Sa pobila Boquerota, / quan va d'es dies feners,
du es manegots de través / d'endiana retxadota. *Sant Llorenç*

Variants -Artà (v. 1): *Sa pobila Figuerota,*

1286 Ses al·lotes de Sos Llulls / i ses d'es Pou Colomer,
en veure fadrí qui ve, / li tiren terra p'ets uis. *Sant Llorenç*

Variants -Maria de la S. (v. 2): *pareixen d'en temps primer:*

Capítol 5: Casa i Vestit

203 Dins es camp de Son Huguet / sa lluna hi senyava un rotlo;
m'he comprat un mariol·lo / per s'hivern quan farà fred. *Sant Llorenç*

Variants -Llucmajor (v. 1): *En es camp de Son Huguet*
-Manacor (v. 1): *A dins es camp de s'Huguet*
-Artà (v. 1/3): *Dins es camp de Son Aulet /*
M'he de fer un mariol·lo
-Selva (v. 1): *Dins es camp de Son Mulet*
-Sineu (v. 2): *sa lluna pintava un rotlo.*

Capítol 6: Danses

75 La xica de l'oli / té un violí;
un soldat l'hi toca / cada dematí. *Sant Llorenç*

Variants -Santa Margalida (v. 1): *La Pepa de l'oli*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sant Llorenç

Capítol 1: Animals

- 91 Un homo, quan pot, que prenga, / que quan vol no li cau bé.
Un gall a son galliner, / comanda de lo que hi té;
qui no és ase, que ho momprenga, / perque aqueixa perendenga
pensa en mi, per això ho sé. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *comanda de lo que té;*
- 96 Es vespre me n'he d'anar / perque una altra feina em toca,
que tenc posada una lloca / i l'hauré d'anar a llevar. *Alcúdia*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Ja és vespre i me n'he d'anar*
- 112 Boveret de Son Trobat, / la Mare de Déu s'acosta;
nos n'anirem a ca nostra / i no estaràs pus llogat. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *poràs venir a ca nostra*
- 143 Déu te guard, agraciada, / de sempenta de cabrer,
perque quanta força té / l'empra tot d'una vegada. *Montuïri*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *l'emplea d'una vegada.*
- 168 D'Estellencs una somera / per Son Serralta voltà,
i tan bon esclat pegà / que es feu una genoiera. *Algaida*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *com prou l'haviem mester.*
- 198 Sa somera d'En Trompé / ja treu comptes tota sola:
sempre fa sa torniola, / i en veure voltor qui vola:
"Ver aquí es meu mercader". *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Sa somera d'En Galmés*
- 223 Ja no hi ha com un cavall / per un homo fer paper,
perque sense cap dobler / pot anar amunt i avall. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *llavò sense cap dobler*
- 273 L'amo de Son Bendinat / té una euveia qui alleta,
du es formatge a vendre a Petra / i es brossat el du a Ciutat. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *té una cabra que alleta,*

- 356 Adiós, moixeta ganga; / moixeta ganga, adió.
¿A on és Na Juanaina, / sa més amiga d'En Ros? *Llucmajor*

Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *Te convé anar alerta a caure
en ses arpes d'es meu moix.*

- 381 Sa moixa era sa cuinera / i s'eriçó era es coc.
Com se cuidava d'es foc, / amb sos peus, a poc a poc,
en treia qualque pilot / de carn de sa greixonera. *Bunyola*

Variant a Sant Llorenç (v. 4): *de puntes, a poc a poc,*

- 463 Dos puputs he de dur a vendre: / un negre, s'altre pintat:
perque, com un m'ha deixat, / s'altre me torna reprendre. *Artà*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i, com ve que m'ha deixat,*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 142 En Pere se'n va a caçar / ara que ve sa tortada,
i durà una caçada / qui per temps se'n parlarà. *Campanet*

Variant a Sant Llorenç (v. 4): *dones, qui se'n parlarà.*

- 182 Com te vaig sentir cantar, / la sirena em pareixia,
i em pensava que s'obria / es puig gros de S'Estepar. *Artà*

Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Com la vaig sentir cantar,*

- 191 Es cantar a mi no me prova; / un temps cantava més bé.
Jo m'hauré d'arribar a fer, / d'una soca de noguer,
una gargamella nova. *Santa Margalida*

Variant a Sant Llorenç (v. 4): *de sa soca d'un noguer,*

- 292 Jo sé una codolada, / sa més gallarda del món.
moltes voltes dins un forn / hi couen qualque esclafada. *Manacor*

Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *¿No sabeu que dins es forn
hi couen qualque esclafada?*

- 339 Una cançó ben dictada, / de quatre mots està bé;
de cinc i de sis, també; / i de set, ja és codolada. *Artà*

Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Una glosa ben dictada,*

- 380 Com veig que no puc, no puc / lo meu intent, estimada,
es dilluns faç sa bugada, / p'es dissabte tenir eixut. *Felanitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1/2): *Com veig que arribar no puc
a mon intent, estimada,*
- 423 A Son Gil, que estan de bé, / perque hi ha bona mirada.
Na Margalida m'agrada / per pastar i fer bugada,
per remenar Na Pelada / i per com l'hauré mester. *Campanet*
- Variant a Sant Llorenç (v. 6): *per com l'haurem de mester.*
- 502 Na Juana fila llana / i En Juanet l'aclareix.
¿Vltros no sabeu per què és? / Per fer unes fundes a s'ase. *Felanitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Si voleu sebre per qui és,*
- 582 Sa farina no fa taca, / però emblanquina bé.
En parlar de moliner, / no li toqueu sa casaca. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *no li toquin sa casaca.*
- 626 Es sabaters fan sabates / i es mossos fan sabatons.
En es carrer d'es Botons / hi ha ses al·lotes guapes. *Manacor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *hi estan ses al·lotes guapes.*
- 683 A dins es quarter hi ha rates / grosses i de cap de brot,
perque m'han robat i tot / es cordons de ses sabates. *Costitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *de grosses, de cap de brot,*
- 695 - He sentit "número dos"; / fatal sort això és estat!
- No ploreu, clavell daurat, / que així ho vol Déu poderós. *Felanitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *- No ploreu, clavell daurat,...(?)*
- 728 Qui n'és causa, bona amor, / que estiga a llibre de rei,
d'es cap li surta es cervell / com ses bales d'un canó. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *que estau a llibre de rei,*
- 751 És coneixedor, estimada, / que an es soldats voleu bé:
anau de cortar en cortar / a veure qual és que té
sa cara més ben posada. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *i mirau quin és qui té*

- 773 Soldat som i no en reneg / de les milícies urbanes.
No ho som perque en tengui ganes: / ho som perque m'hi han fet.
Campanet

Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Som soldat i no reneg*

- 880 Missèrs i procuradors / i escrivans i notaris,
a l'infern tenen armaris / aposta per posar-lós.
Esporles

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *a infern han fet armaris*

Capítol 3: Astres i Temps

- 23 Quina lluna fa tan clara / per anar a robar aubercocs!
En es portal de Na Clara / n'hi de vermeis i grocs.
Artà

Variant a Sant Llorenç (v. 2/4): *per anar a robar mongetes! /
hi canten dues genetes.*

- 50 Oh soleiet, no m'engans, / no em faces es joc d'ahir,
que no en poria sortir, / de fosca, de dins Sos Sants.
Camp...?

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *jo no poria sortir,*

- 114 Dia que surt En Pieres, / sa tramuntana se mou:
una dona amb set cuieres / no sap treure tant de brou.
Santa Maria

Variant a Sant Llorenç (v. 2): *tramuntana fa renou:*

- 226 No hi ha dia més alegre / que un dissabte de matí,
perque ja sap un fadrí / que es vespre ha d'anar de vega.
Biniamar

Variant a Sant Llorenç (v. 1/2): *Trob que es dia més alegre
és dissabte dematí,*

Capítol 4: Camperoles

- 18 Si Déu mos proveïgués / de blat una bona anyada,
d'ordi, de xeixa i civada, / també que doble mos fes,
i faves que n'hi hagués / més que caramulls de paia.
Ametlers i garrovers, / que en pegar-los espolsada,
en caigués una solada / que sa terra no se ves.
I, en estar en flor es cirerers, / que no hi hagués cap boirada,
i a sa vinya, sa cendrada, / Déu que no hi prometés.
Es batistes, vinaters, / en es trascolar vos fes
a cent quartins per somada. / I sa fia de la casa
un estimat nou tengué.
Inca

Variant a Sant Llorenç (v. 4) : *que altra tanta mos ne fes,*

- 101 M'agrada coir magranes / a un magraner petit.
Saps que és de dolç un confit / per un golós que en té ganes! *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *I que és de dolç un confit*
- 126 Una poma, dues pomes, / tres pomes fan un ramell.
Com ve sa dematinada, / sa poma cerca s'aucell. *Costitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *En venir sa matinada,*
- 195 En temps de batre i fa vent, / van alegre ets homos d'era.
En tenir una quimera / no em fuig de s'enteniment. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Com jo tenc una quimera*
- 379 Sa soca jo no la vui / perque està plena d'espines:
que la cuïn ses Tonines, / o si no ses Catalines,
que no n'han coïdes 'vui. *Santa Maria*
- Variant a Sant Llorenç (v. 5): *que no n'han feta cap 'vui.*
- 543 Jo llaurava amb dos muls sulls / i amb tres forcats a s'arada,
i vaig prendre una escarada / a l'amo que està a Sos Llulls. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i tenia una escarada*
- 650 Porqueret de Son Trobat, / la Mare de Déu s'acosta:
nos n'anirem a ca nostra / i no estaràs pus llogat. *Manacor*
NOTA: Vegeu cançó núm. 112, pàgina 25; canvia la variant.
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Pastoret de Son Trobat,*
- 756 S'espigolera major / que a Vista Alegre hi havia,
va pegar amb una cadira / an es pareier major. *Banyalbufar*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *a s'espigoler major.*
- 782 Jo i sa meva doneta / tots solets mos hi pegam,
i en venir es vespre lligam / set garbes i una restreta. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i com ve es vespre lligam*
- 794 Segadores he llogades / i encara n'he de llogar;
ses que amb mi voldran segar, / vui que sapin safalcar
de dretes i d'acotades. / Ja aniran emmidonades
en haver d'anar a ballar. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 7): *diumenge en anar a ballar.*

- 798 A Aubocasse un segador / i a Son Pou una amitgera,
davall davall li té amor / d'aquella més vertadera. *Manacor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *davall davall hi té amor*
- 871 Civadeta, curta i clara, / curteta i clara no ret.
Segadors, ell ja està fet, / ja no n'hi ha per suara. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *ja no en queda per suara.*
- 900 Dos puputs tenc, que puc vendre: / un negre i s'altre bragat.
Quan es negre m'ha deixat, / es bragat me torna prendre. *Algaida*
NOTA: Vegeu cançó núm. 463, pàg. 26
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *s'altre ja em torna reprendre.*
- 904 Ella sega malament, / alt i brut i no fa via,
i la senten tot lo dia: / "Jesús, quin sol més calent". *Banyalbufar*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *- Vaja quin sol tan calent!*
- 919 En acabar de segar, / tiraré sa fauç a l'aire,
Voldria li tocàs aire / qui primer l'aixecarà. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *qui primer l'aplegarà!*
- 943 Es dia que hem d'acabar / no hi ha ningú reservat:
sia coix, sia baldat, / tothom ha d'anar a segar. *Algaida*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *tant si és coix com si és baldat,*
- 946 Es dissabte de Sant Pere / acabàrem de segar,
i un adió vaig donar / a una manacorera. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *vaig acabar de segar,*
- 970 És un costum molt antic / que cada any solen segar,
i enguany coranta-cinc / s'ordi hem 'gut d'arrabassar. *Capdepera*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *s'ordi hem d'arrabassar.*
- 1063 - Oh coarrot, coarrot, / ell tu sempre vas darrere!
- Ja aniré es vespre davant / si tenc sa cama lliquera. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *tot lo dia vas darrere!*

1111 ¿Saps què va dir En Marió / quan va esser en aquell blat gros?
- L'amo, això per mi són flors; / si no en teniu de millor. *Deià*

Variant a Sant Llorenç (v. 4): *¿que no en teniu de millor?*

1186 Voldria que es capellans / tenguessen ronya de ca,
i ells, que no poren segar, / farien feina de mans. *Algaida*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *ja que no poren segar,*

1224 - Euveia, ¿que esperoneges? / ¿O t'han tocada sa pell?
- ¿Encara no us basta es véll? / ¿sa carn i tot me festeges? *Artà*

Variant a Sant Llorenç (v. 4): *sa carn i tot me trasteiges?*

1362 Salvador Sard, ¿t'ets llogat / amb l'amo En Tomeu Esteva?
Prest hauràs perseverat / que un homo amb tanta bondat
no n'hi ha dins Son Servera. *Artà*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Tu tendràs perseverat*

1376 Madò Bet, s'aufabeguera / que teniu en es portal,
he de mester sa destral / per taia-li sa ramera,
perque du més esponera / que qualsevol olivera
d'es terme de Sant Marçal. *Marratxí*

Variant a Sant Llorenç (v. 5): *perque du més estufera*

1470 Tàperes duen a s'era / per berenar es dematí.
¿Saps que voldria tenir? / Potestat per maleir
ses rels de ses tapereres. *Llubí*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *I jo voldria tenir*

Capítol 5: Casa i Vestit

5 Don Miquel, aquell embui / lo hauríem d'aclarir.
Si se torna estrevenir / que amb sa clau no pugui obrir
me pas ses portes per ui. *Algaida*

Variant a Sant Llorenç (v. 5): *jo pas ses portes per ui.*

247 Sa criada de can Nyonyo / vol tenir pentinadora
perque li faci bé es monyo, / millor que es de sa senyora. *Santa Maria*

Variant a Sant Llorenç (v. 2): *ha posat pentinadora*

- 294 Ses sabates emborlades, / es davantal florejat,
butxaca a cada costat / amb unes bones bagades. Artà

Variant a Sant Llorenç (v. 1/2): *Du sabates emborlades
i davantal florejat,*

Capítol 6: Danses

- 153 Un botet a l'aire, / que és de curios!;
per això, garrida, / els hi pegau vós. Binissalem

Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *per això, polida, (ses al-lotes guapes)
són d'es sonadors.*

Capítol 7: Endevinalles

- 74 En té un pam i un poc més; / es redons vénen després;
sa dolçura es cor me toca, / i d'es suquet, sa panxa creix. Sant Joan
= *El raïm.*

Variant a Sant Llorenç (v. 4): *d'es meu suc sa força creix.*

- 205 Tenc sa boca d'es menjar / que no me serveix per beure,
i es dies que no em deix veure / sempre me fan dejunar;
som més lliquera que un ca / i pes més de mil somades,
i en pic que ho don a ses cames, / ningú me por agafar. Sóller
= *La locomotriu*

Variant a Sant Llorenç (v. 7/8): *i si em volen agafar
ho han de fer de tot ses cames.*

- 212 - Tu qui ets un homo entès / i de llest passes la mida,
¿quin és s'animal qui crida / com té sa carn consumida,
i com es viu no diu res?
- Jo no som tan innocent / que no ho pugui endevinar:
n'és un animal qui va / per les aigos de la mar,
i, si el vols sentir cantar / p'és forat li dónes vent. = *El corn.* Montuïri

Variant a Sant Llorenç (v. 1/2): *- Vós qui sou un homo entès
i de llarg passau la mida,*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 4 A damunt Sant Salvador / hi vaig sembrar una figuera:
té es brancam a Capdepera / i s'ombra la fa a Alaró.
Té sa soca a Lluçmajor / i ses rels a Formentera. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 5/6): *i sa soca a Formentor
i fa s'ombra a Capdepera.*
- 21 Al·lota, fé'm un favor: / deixa'm escaufar ses mans;
allà on l'has fet a tants, / a jo no em digues que no. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *ho has deixat fer a tants,*
- 141 Faràs tanta de carrera / com s'ase d'En Ballester,
que en un any i mig va fer / un viatge a Son Servera. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Tu faràs tanta carrera*
- 164 Jo tenc sa dona que és loca / i gens d'ella puc fiar:
s'altre dia se n'anà / a sa plaça i va comprar
una gallina que és lloca. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *d'ella gens me puc fiar:*
- 286 Sa mare de Sant Cristòfol / tenia un queixal d'uiastre,
i amb una figa aubacora / va fer enamorar un sastre. *Biniali*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1/3): *Sa mare de Cristofó /
i amb una figa aubacor*
- 324 Si voleu que mos n'anem, / ja porem esser partides.
No m'agrad de dir mentides / més que com tenc raó ferm. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *Jo m'agrad de dir mentides
en pic que tenc raó ferm.*
- 352 Una jove guapa i bella / va sentir un pet brunent
i li daren entenent / que l'havien fet per ella. *Llubí*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *va sentir un pet rument*
- 370 Un corb i una moixeta / tocaven es ferreguins
i una gran colla de grins / qui les feien manballetes. *Biniali*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *venga, venga manballetes!*

- 393 Un moscard de s'Albufera / se va llogar per criat
per tenir compte an es prat / que hi ha en es Pla de San Jordi.
Cridava misericordi', / feia repicar a la Seu,
i un llagost feia de correu / per porer menjar pa d'ordi. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 5): *Per cridar misericordi',*
- 508 Dins l'Hort de Getsemaní / encara hi ha aquell pagès
qui aguantava es llum encès / com Judes Cristo traí. *Santa Margalida*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *qui aguanta es fanal encès
de quan Jesucrist traí.*
- 594 Ets peluda com un ase / i guapa com un mussol,
llestà com un caragol, / neta com un porc de casa. *Petra*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *manyosa com un peçol,*
- 595 - Explica'm sa teva manya / i sa meva jo et diré.
Enc que no sigui torner, / anit he d'arribar a fer
broquets de sa teva banya. *Llubí*
- Jo som estat dins Alger / i a moltes bandes d'Espanya
i no he trobat cap torner / que em torneig sa meva banya.
I tu, tan curtet de manya, / ¿broquets en voldries fer? *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *jo sa meva explicaré.*
- 678 No dic que vós no tengueu / un posat de gravetat.
Com més amunt pujareu, / molt més gros serà s'esclat. *Galilea*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *I més gros serà s'esclat
com més amunt vos fareu.*
- 695 Pens que m'estim més morir / d'una mort atropellada
que haver d'esser mermulada / de sa llengo d'un fadrí. *Maria de la S.*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Estimaria més morir*

* * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Sant Llorenç sense variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 190 Es Molí d'En Sopa està / p'es camí de Sa Real.
Daren sa cupa an En Pau / que es claveller va taïar. *Sant Llorenç*
- 828 A Sant Llorenç ses fadrines / totes duen picarol,
i es vicari, tan betzol, / com es gall amb ses gallines. *Sant Llorenç*
- 831 Sant Llorenç d'Es Cardassar / oírem ses misses baixes.
I a ses muntanyes d'Alaixes / pedrades mos varen dar. *Sant Llorenç*
- 1181 Calicant i Son Mesquida, / Can Cremany i aquí deçà
sonen es corn per dinar / pensant que se fa migdia. *Sant Llorenç*

Capítol 4: Narratives

- 82 Tot eren republicans, / gent de força i presó.
Feren una processó / de banderes sense sants. *Sant Llorenç*

Capítol 6: Religioses

- 120 Demà dematí, mon Déu, / dins mon cor heu de venir;
no us atureu p'es camí, / que no n'és lo desig meu. *Sant Llorenç*
- 155 ¿No te recordes, Adam, / quan te menjares sa poma?
Tenies tinter i ploma / i embuiaries es ram. *Sant Llorenç*
- 412 Sant Juan Pelut, / carregat de banyes,
amb unes castanyes / i un peuet menut. *Sant Llorenç*
- 413 Sant Juan Pelut, / San Juan Pelat,
feis sortir ses eines / de s'enamorat. *Sant Llorenç*
- 421 Jo menjaria una metla, / maldament fossin dos querns;
demà vespre es Sant Llorenç / i anit faran sa revetla. *Sant Llorenç*
- 422 Oh Sant Llorenç gloriós! / Perdonau Na Bet Maria,
que ella va morir rostida, / cremadeta així com vós.
Oh Sant Llorenç gloriós, / teniu-la ben respectada,
que ella va morir cremada, / rostideta així com vós. *Sant Llorenç*

- 575 Sa corema passarà / així com es darrers dies.
A Pasco hi haurà novies; / llavò tornarem ballar. *Sant Llorenç*
- 652 Quan Jesús sa creu trobà / on havia de morir,
"Creu amada", li va dir, / i totd'una l'abraçà. *Sant Llorenç*
- 764 ¿No teniu cap panadota / o flaó esfloveiat?
Sabeu que en som d'afectat, / si són fets de mans d'al·lota! *Sant Llorenç*
- 800 Si sa panada mos dau / i robiols, si n'hi ha,
es favor s'agrairà / més que voltros no pensau;
i si es nierons cercau, / més apreciat serà. *Sant Llorenç*
- 870 Voltros dones no sabeu / s'escolà per què es major:
se'n va davant es rector; / si no canta, du sa creu. *Sant Llorenç*

Capítol 7: Vida humana

- 215 Qui té tasca, prest té basca; / noltros un dia en prenguérem:
prenguérem vint-i-nou sacs, / vint-i-vuit en romangueren. *Sant Llorenç*
- 549 Sa madona de Son Pi / va cuinar fava parada;
a sa primera cuerada / hi va trobar un porcellí. *Sant Llorenç*
- 673 Mai esper riure tant / com una vegada amb N'Aina.
De xuia n'hi havia maina; / de sobrassada, no tant. *Sant Llorenç*
- 1640 En es maig no hi ha cap ase / que vengà tan arrancat
com En Juan, mon veinat, / des que diuen que se casa. *Sant Llorenç*
- 1711 Jo anava tan infundat / que en so llit sols no pensava:
tan enamorat estava / que estava tot elevat. *Sant Llorenç*
- 2168 Sa meva dona s'ajeu / girada a sa capçalera,
i en pegar-li sa quimera, / engronsa es dit gros d'es peu. *Sant Llorenç*

* * *

2) Cançons recollides a Sant Llorenç amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 45 - Senyor batle, si no frissa, / ¿que me voldria escoltar?
¿Sap qui ho ha de demanar? / En Manyo d'es Barracar
ell que treia es bestiar / de dins sa seva païssa. *Sant Llorenç*

Variants -Selva (v. 4/5/6): *Aquella d'es Barracar
que me treia es bestiar / de dins sa meva païssa.*

- 186 Com tu seràs molinera / d'es Molí de Sa Real,
te faran un davantal / de la flor de la roella. *Sant Llorenç*

Variants -Manacor (v. 1): *Com jo serè molinera*
-Binissalem (v. 1/3): *Com jo serè molinera
me faré un davantal,*
-Capdepera (v. 1/3): *Com jo seré molinera
me faran un davantal,*
-Selva (v. 2): *d'es Molí de s'Arraval*
-Artà (v. 4): *del color de la roella.*
-Deià (v. 4): *com la flor de la vaumera.*
-Ariany (v. 4): *de fuies de llimonera.*
-Montuiri (v. 4): *amb fuies de llimonera.*

- 315 Sa viuda Venga va dir / quan va esser a dins Artà:
- Sa fia n'he de casar; / cap n'hi ha que em 'grad aquí. *Sant Llorenç*

Variants -Ariany (v. 2): *quan varen arribar a Artà:*
-Manacor (v. 3): *- Sa fia tenc de casar;*
-Felanitx (v. 3): *- Jo sa fia he de casar;*
-Son Carrió (v. 3): *- Jo, per sa fia casar,*
-Campos (v. 4): *no en veig cap de bo aquí.*

- 722 Val més un manacorí / com va d'es dies feners
que tots es felanitxers / es dia de Sant Agustí. *Sant Llorenç*

Variants -Sant Joan (v. 1/2/3/4): *Val més un santjoaner
vestit d'es dies feners / que tots ets arianyers,
es de Búger i sineuers / que vesten de menjar bé.*

- 926 Dissabte, maldament ploga, / he d'anar a Son Carrió.
Si no veig sa meva amor, / veuré es portal de ca's sogre. *Sant Llorenç*

Variants -Campos (v. 3/4): *Si no puc veure s'amor,
almanco veuré es meu sogre.*

- 928 Per devers Son Carrió / ses dones fumen en pipa:
i, si és madona rica, / usa de plata es canó. *Sant Llorenç*

Variants -Artà (v. 3): *i, quant és madona rica,*
-Manacor (v. 4): *vol de plata es canó.*

937 Mos han duit una bandera / de canya verda i badocs:
si trobau que n'hi ha pocs, / n'hi ha més a Son Servera. *Sant Llorenç*

Variants -Manacor (v. 4): *'nau-ne a dur de Son Servera.*

1009 A Calicant s'altre dia / una vaca fé dos bous,
i a Tènger una gallina / en un dia fé dos ous. *Sant Llorenç*

Altra variant a Sant Llorenç (v. 4): *en un dia féu dotze ous.*

Variants -Manacor (v. 2/4): *sa vaca va fer dos bous, /
en un dia fa dotze ous.*

1093 Vos espigolau a mitges / en es Rafal, bona amor,
i jo passaré calor / damunt s'era de ses Sitges. *Sant Llorenç*

Variants -Manacor (v. 3): *jo passaré més calor*

1201 De Son Cresta, es sementer / que va prendre a Son Mesquida,
l'amo ja cremava en vida; / veiés, de mort, que deu fer. *Sant Llorenç*

Variants -Llucmajor (v. 1/2/3): *Son Cresta és un sementer
que han robat a Son Mesquida. / L'amo ja crema en vida;*

-Manacor (v. 3): *Si l'amo ja crema en vida,*

1303 Vaig partir de Sos Ferrers / de cap a Ses Cabanasses:
tenen ses bergantes guapes / que no ho poren esser més. *Sant Llorenç*

Variants -Manacor (v. 3/4): *allà hi ha al·lotes guapes,
ja no ho poren esser més.*

1620 Noltros tenim un porquer / qui sa falera el se menja.
Es garbaions són a Tènger, / ses paumes bones també. *Sant Llorenç*

Variants -Manacor (v. 4): *i paumes bones també.*

Capítol 7: Vida humana

1159 Per una senyora planc / es divertiment deixar:
és que n'han fet aixecar / una que seia en es banc;
no és tan dolenta sa sang / que l'hagen de despreciar. *Sant Llorenç*

Variants -Binissalem i Montuïri (v. 5/6): *¿tan dolenta és sa sang,
tant si és negra com si és blanc, / que l'hagin de trepitjar?*

- 1221 Ara sí que som caigut / a's carrer de l'Amargura!
Ja no enquantr cap criatura / que no en deman què he tengut. *Sant Llorenç*

Variants -Montuïri (v. 3): *Ja no hi ha cap criatura*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sant Llorenç

Capítol 1: Infants

- 135 Miquel de la mel / de la coca amb xuia.
Si no mates porc, / no espers que te'n duga. *Ariany*

Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Rafel de la mel*

- 152 Pic palleric, / cama, cama de ropit,
cama, cama d'arengada. / Lleva, lleva aquest dit,
que no te pessic; / lleva aquest altre
que no et faça gens d falta. *Artà*

Variant a Sant Llorenç (v. 4-7): *Una pansa i un pansó;
cadascú se'n vagi a jeure / en es seu llisseró.*

Capítol 2: Localitat

- 11 A la ciutat de Girona / mai més hi veuran tornar
perque vaig veure penjar / una dona per sa coa. *Selva*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *perque hi vaig veure penjar*

- 328 Tu que sense fil debanes, / quin capdell pots aplegar!
Quin poble és Biniamar, / que dia que mort hi ha,
no senten tocar campanes. *Sineu*

Variant a Sant Llorenç (v. 5): *sols no toquen ses campanes.*

- 410 Una recordança bona / a dins Campos vaig deixar:
una infant i una dona; / los mantendrè qui voldrà! *Llucmajor*

Variant a Sant Llorenç (v. 2): *dins Manacor vaig deixar:*

- 416 Capdepera, vila bona, / n'han fet un batle novell,
i es vespre va dir a sa dona: / - Anit jauràs amb el rei! *Artà*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i diu a sa seva dona:*

- 445 Oh carretera de Palma! / Que molts de pics t'he passat
anant a veure un soldat / que està en es Corter del Carme! *Algaida*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *que hi ha en es corter del Carme!*
- 524 A Llubí ses llubineres, / com acaben de segar,
llavò van a rossegar / es dits per ses tapareres. *Vilafranca*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *allò per ses tapareres.*
- 551 Ses dones de Lluçmajor / no saben beure amb gerreta,
sinós amb carabasseta / aigordent de sa millor. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *només amb carabasseta*
- 558 A Manacor hi ha una gent / i no és com sa de per aquí.
S'altre dia em varen dir / que les va anar malament:
se'n duien un mort pudent / per esca, i no va servir,
perque hi varen acudir / mosques amb so cul lluent.
No dic cinquanta ni cent: / n'hi havia a bastament
per fer un carregament / a qualsevol bergantí. *Calonge*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1/2): *A Manacor, bona gent;
no és com sa de per aquí.*
- 566 Ses dones de Manacor / totes són figueraleres;
se posen es picarol / i corren com a someres. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *i bramen com a someres.*
- 628 Tot lo dia us he cercat / pel pinar d'Orient:
vos duia un relliu calent / i m'ha agafada talent
i p'es camí el m'he menjat. *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *jo duia un relliu calent*
- 1331 Ja només tenim sa Coma / i un tros en es Camp Rotget.
Fora, fora, Gabellet! / Ja et pots alegrar, Coloma! *Lluçmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *A l'instant haurem fet net;*
- 1453 Ses cases de Son Crespí / són noves i embelleixen
i es fadrins hi acudeixen / d'una lleço de camí. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *són tan guapes que embelleixen*

- 1539 Essent petita i al·lota / vaig anar a Son Pereió
a sentir sa missió / que la feia el Pare Roca. *Manacor*

Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Un pic, com jo era al·lota,*

Capítol 5: Noms personals

- 109 Si tens terra a carretera / i hi fas qualche portell,
taparàs amb un revell / per no anomenar *Barrera*. *Llubí*

Variant a Sant Llorenç (v. 2): *poràs obrir un portell*

Capítol 7: Vida humana

- 15 Homo petit no fa vasa; / sa grandàri' no fa ric.
No n'hi ha cap de presumit, / tant si és pobre com si és ric,
que no tenga cara d'ase. *Sineu*

Variant a Sant Llorenç (v. 5): *que no tengui oreia d'ase.*

- 143 S'altre vespre somiava / que un mestre em feia es dogal,
i es cányom de sa Marjal / de Sa Pobla no bastava. *Muro*

Variant a Sant Llorenç (v. 4): *ni es de Sa Pobla bastava.*

- 157 A sa barraca hi ha nius, / un a dins cada forat.
Mu mare, ¿que en voleu, / d'apagador de calius? *Llucmajor*

Variant a Sant Llorenç (v. 2): *n'hi ha dins cada forat.*

- 256 Al qui passa mal de ventre, / jo sé què és bo donar-lí:
un poc de fenoí marí / mesclat amb aigo calenta. *Sant Joan*

Variant a Sant Llorenç (v. 2): *seria bo es donar-lí*

- 298 Jesús, Maria i Jusep, / Sant Joaquim i Santa Ana!
M'ha afagat una cortana / des que es blat va a vint sous. *Santanyí*

Variant a Sant Llorenç (v. 3): *M'ha pegat una cortana*

- 312 Na Maria està malalta / i està a punt de combregar.
Sa mare tanca sa porta / i s'esclata de plorar. *Felanitx*

Variant a Sant Llorenç (v. 3/4): *Ella està prop de sa porta,
que s'esclata de plorar.*

- 393 S'al·lota un dia em va dir / que qui trenca es vidre, el paga.
Quina beguda més agra / per al qui l'ha de sufrir! *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *va esser aquesta per mi!*
- 486 S'aigordent es dematí / és bona p'és qui la té.
A son Gil en saben fer, / i mai hi ha hagut celler
ni vinya ni alambí. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *A Son Porc en saben fer,*
- 496 Bona amor, si tu sabesses / sa gravetat que té es vi,
sense escriure ni llegir / aprendries de fer esses. *Selva*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *quina habilitat té es vi,*
- 530 Jo menjaria meló, / maldament fos carabassa;
jo me'n beuria una tassa, / d'aigordent de sa millor. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i ne beuria una tassa*
- 533 L'amo En Pere-Juan Coc / també en va voler menjar,
i dins s'olla hi va trobar / sa coa i es caparrot. *Deià*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *sa banya d'es caparrot.*
- 545 Que mos regalen de ferm! / Pa d'ordi i faves ceïades,
i tenen ses sobrassades / a una perxa penjades
per quan noltros no hi serem. *Son Servera*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i guarden ses sobrassades*
- 571 L'amo Antoni, es fred de peus / vos ha d'arribar a augmentar:
si és mascle, confits i pa, / i, si és femella, fideus. *Llucmajor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *vos ha d'arribar a espasar:*
- 575 Mariana, escura s'olla; / fé tot quant hi ha, lluent,
perque hem de convidar es batle / i tota s'Ajuntament. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *i llavò s'Ajuntament.*
- 594 En Paborde ja és vengut / de les Indies, de dur plata,
i ha duit una fam que el mata, / ronya per sa pell, i grata.
Quin viatge més perdut! *Capdepera*
- Variant a Sant Llorenç (v.4): *i ronya canera, i grata.*

- 625 Toni, si tenc un porc gras, / és per mi i N'Antonina
i qualque poc per sa nina; / si tu en vols, ja en compraràs. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *tu, si en vols, ja en compraràs.*
- 760 Totes ses meves quimeres / eren de menjar brossat,
que ja vénc assaciat / d'obrir tantes de barreres. *Orient*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *de tancar i obrir barreres.*
- 772 Si a fora Mallorca vas, / no menjaràs si en tens ganes;
aquí menjaràs magranes / agres, dolces i aubars. *Felanitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *allà trobaràs magranes*
- 891 - Malaveja a sopar prest / i passaré per ca teva.
- En tenir pa davall xella, / qualsevol hora estic llest. *Deià*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *saps que de prompte estic llest!*
- 904 Dins can Gotleu me deixares / qui no poria plorar;
et vaig dar sa mà a besar, / fii meu, i tu te n'anares. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Dins sa casa me deixares*
- 958 De ses portes d'es corral / tot quant li deien sentia:
tant sa mare com sa fia / haurien mester cimal. *Felanitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *tot quan deien, jo ho sentia:*
- 980 M'han de pegar amb un punyal; / mu mare, ¿que no ho sabeu?
I ara vui que me faceu / es llit, per si me fan mal. *Estellencs*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *es llit, que no em faci mal.*
- 997 Sebastià Tianet, / demà farà tres setmanes
que ta mare ne té ganes / de tocar-te es cotrellet. *Manacor*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *ta mare tenia ganes*
- 1007 Vet aquí com de vegades / un fa qualque desbarat
i l'empren a garrotades / amb tot lo que té veinat. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Així és que de vegades*

- 1039 En Barbut i En Climent / compongueren sa pillada:
perque ve sa mala anyada / volien penjar sa gent. *Campos*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *En Banyeta i En Climent*
- 1140 Sa paraula que et vaig dir / en es racó de sa caseta:
que en tornar-te posar amb mi, / te caigués sa llengo neta. *Sóller*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *mal te caic sa llengo neta!*
- 1294 Hi ha molta gent qui es pensa / que jo tenc molts de doblers;
n'he guanyats molts, 'ximateix, / però molts de pics vaig sense. *Santanyí*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *n'he guanyats, aiximateix,*
- 1360 No em véngues pus amb cançons; / arregla't així com pugues.
Lo que em deus, vui que m'ho dugues. / No posasses messions! *Artà*
- Variant a Sant Llorenç (v. 2): *i pren per allà on vulgues.*
- 1492 ¿Tu que t'hi has de posar, / si som parents amb s'al·lota?
Jo vendré sa part que em toca / per sa dispensa pagar. *Felanitx*
- Variant a Sant Llorenç (v. 3): *Puc vendre sa part que em toca*
- 1599 Com som, que me casaria / amb un homo que no hi ves,
i li prendria es doblers / i llavò li fugiria. *Estellencs*
- Variant a Sant Llorenç (v. 1): *Jo em pens que me casaria*
- 1600 Com te veuré publicada / davant un altar major,
te tendré més passió, / més voluntat i amor
que s'homo en esser casada. *Capdepera*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *i voluntat i amor*
- 1779 Mena sa carrera neta / i no te'n penediràs,
perque com te casaràs / no t'empararan sa lletra. *Sant Joan*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *que no t'emparin sa lletra.*
- 1844 No hagués trobat es camí / es dia que em vaig casar;
perque ara no puc anar / aquí on va un fadrí. *Sineu*
- Variant a Sant Llorenç (v. 4): *an es llocs que va un fadrí.*

- 1999 Tu em donaves entenent, / com a sa casa venies,
que blat i xeixa tenies / p'es nostro manteniment. *Esporles*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *que blat i diners tenies*
- 2155 S'alegria d'es casar / no dura més que vuit dies;
llavò tot són flastomies, / bastonades i poc pa. *Sant Joan*
Variant a Sant Llorenç (v. 2): *d'un pobre, són quatre dies!*
- 2200 Som s'homo més venturós / que hi pugui haver dins Mallorca,
perque tenc sa dona xorca / i no se conhorta amb dos. *Sineu*
Variant a Sant Llorenç (v. 2): *i no se conforma amb dos.*
- 2257 Ara sí que va de bo, / que sa cosa multiplica!
Haurem d'armar una musica: / en néixer persona rica,
solen tirar qualque tro. *Maria de la S.*
Variant a Sant Llorenç (v. 4): *i si és persona rica,*
- 2269 Madò Torres torna tonta / per una fia que té.
La passeja p'es carrer: / - Hala, fadrins, ¿qui la compra? *Santa Margalida*
Variant a Sant Llorenç (v. 4): *- Vaja, fadrins ¿qui la'm compra?*
- 2281 Si tenies tants d'infants / com fuies sustenta un pi,
ell hauries de tenir / una dona per cosir
i s'altre per fènyer pans. *Sant Joan*
Variant a Sant Llorenç (v. 1/3): *Si teniu tants d'infants /
ell hauríeu de tenir*
- 2318 Volia esser gendre vostro / i es meu cor no té conhort.
Com sabreu que seré mort, / ja em direu un parenostro. *Galilea*
Variant a Sant Llorenç (v. 2/3/4): *i he romàs sense conhort.
En sebre que jo som mort / resau-me un parenostro.*
- 2405 Si per algun temps o ara / anau perduda pel món,
veniu allà on jo som, / podreu dir: "Aquí tenc mon pare".
Perque Déu no desempara / aquells qui bons joves són. *Sineu*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *i queis aquí on jo som,*
- 2560 Per amor de ses cançons / que cantàrem vela plena,
ara n'he d'estar en cadena / amb manilles i grillons. *Llucmajor*
Variant a Sant Llorenç (v. 3): *ara hauré d'estar en cadena*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Sant Llorenç sense variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

8. CANÇÓ D'EN TIÀ DE SA REAL

- Llecència vui demanar / a vostros superiors
si em volem deixar cantar / quatre o cinc cançons d'amors.
5 Bona nit, clavell daurat, / mirai qui em dóna alegria;
tot el meu desig seria / que, en acabar la teva vida,
el cel tenguesses guanyat. / Quin sol tan apreciat, 10
per damunt terra camina! / Se mereix fer cortesia
amb tota la llealtat. / Un homo qui té bon cap
15 que tot possible li sia. / En no esser el Fill de Maria,
qui té tanta potestat! *Sant Llorenç*

* * * * *

2) Cançons recollides a Sant Llorenç amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

11. COM PARTESC DE SON SINGALA

Com partesc de Son Singala, / ja partesc ben aviat
per veure aquell diamant; / no té fi lo que m'agrada!
5 Com arrib an Es Rafal, / torn reprendre sa tirada
per veure s' enamorada, / que per mi sempre és estada
una estrelleta coral. / En es Pou de sa Blanquera, 10
jo, si tenc set, ja beuré. / Aquí no m'aturaré;
per por de s'altre guerrer, / sols no em giraré darrere.
15 Polida amor verdadera, / tal cosa no m'has de fer!
Com pas per dins Sant Llorenç, / sempre hi pas de bona gana:
allà tothom me demana: / - Qualque cosa de nou tens? 20
- No hi ha res de novetat / de lo que voleu dir, encara!
És sa meva enamorada / que enguany guerrer m'ha donat! –
25 Diuen que ran d'es camí, / han posat una teulera,
Es meu cor sempre s'espera, / bona amor, en arribar aquí.
Ses Toltes me ve en passada / i Ca-Na Cupa, també, 30
i Ca-Na Nina ja sé / que em toca fer sa fumada.

- Lo meu cor sempre s'en munta, / bona amor, i no puc baixar.
 35 Jo sempre desig passar, / només per amb tu rallar,
 aquest collet de Sa Punta. / Com som damunt es portal,
 - Bon vespre! – jo solec dir, / i ella me ve a obrir, 40
 aquella estrella coral. / I llavò me sol donar
 o cadira o tabulet: / - Estimat meu, atraquè't,
 45 que tu i jo hem de conversar. Sant Llorenç

Altra variant a Sant Llorenç

- (v. 2): *jo ja partesc aviat*
 (v. 4): *sa meva prenda estimada.*
 (v. 6): *allà ja prenc sa tirada*
 (v. 33/34): *Lo meu cor sempre remunta,
 bona amor, no el puc baixar.*

Variants

- Artà (v. 13): *per no trobar-hi guerrer,*
 (v. 19): *però tothom me demanava:*
 (v. 26): *encontrau una teulera.*
 (v. 27): *lo meu cos sempre t'espera,*
 (v. 28): *bona amor, per 'ribar aquí (bona amor, per 'ribar-hí.)*
 (v. 29): *Ses Toltes són de passada*
 (v. 36): *solament p'amb tu rallar, (bona amor, p'amb tu rallar,)*
 (v. 39): *"Bon vespre" solec donar;*
 (v. 40): *ella me va a obrir ja,*
 (v. 42): *Llavò ella em sol donar*
 (v. 45): *que tu i jo hem de festejar (mudarem de conversar.)*

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sant Llorenç

Capítol 1.4: Glosades Narratives

10. EL CAVALLER I EL PASTOR (II)

- Hei 'via un galant senyor / que rondava el seu castell.
 Suallà, no gaire lluny d'ell, / hi habitava un llaurador.
 5 Només tenia una fia / blanca, rossa, la més bella,
 i el senyor perdut per ella, / s'abrasava nit i dia.
 Perque en tots aquells contorns, / no hi havia cap fadrina 10
 que tengués cara tan fina / ni tantes gràcies ni dons.
 Cada volta que la veia, / son amor li ponderava.
 15 I, si li diu que l'adora, / si devers ella s'acosta,
 li diu: - Mira, *salerosa!* - / I ella li torna resposta:

	- Vostè és comte i jo pastora. / - Jo, pastor per tu em faré;	20
	de riquesa n'estic fart! / - Senyor Comte, ja heu fet tard,	
25	i el meu cor altri ja el té! - / Es Comte fora de si, se'n davalla en es torrent / i, com no veu passar gent, va sortir enmig d'es camí. / Molt de lluny li va aparèixer	
	un jove que se'n venia. / Era el jove que volia	30
	sa rancor dar-li a conèixer. / Li diu: - Mira, tu em fas nosa!	
35	O me mates o te mat! / Un d'es dos d'aquest combat posarem davall sa llosa! - Li peqà quatre sabrades	
	i sa vida li llevà. / - Així mai podràs tornar	
	a ca sa teva estimada! - / An es mort el du corrents	40
	a enterrar a dins sa pleta. / Es Comte, fora de si,	
45	s'entrega a ca sa pastora / que es seu estimat enyora i no sap què passa aquí. / Dins es <i>cuarto</i> la se'n du,	
	mira si els ha vists ningú; / sa porta, darrere, tanca.	
	La pobra pastora crida: / Estimat meu ajudè'm! –	50
	En terra cau esmortida; / de tot quan passa no es tem.	
55	Se n'entra el Comte i la mira, / i un manto de dol li tira i a sa cara un glop de sang. / Com se'n tem que ve sa nit,	
	en es torrent se'n davalla, / i allà es renta i calla	
	i se'n torna a lo seu llit. / Com se'n tem que l'auga pren,	60
	ell n'obr una retxillera, / i, dins es mirai espera,	
65	i sa taca encara es veu. / I, per espai de set anys, cada volta que es rentava, / es mirai li presentava	
	a sa cara un glop de sang. / <i>Yo te daré mi amor,</i>	
	<i>y además mi riqueza, / y de mi grandeza,</i>	70
	<i>tú seràs señor.</i>	<i>Santanyí</i>

Variants a Sant Llorenç

(v. 3/4): *A la vila, no lluny d'ell, / habitava un llaurador.*

(v. 22): *- Comte, vostè ha vengut tard,*

(v. 42): *Tres o quatre nits després,*

(v. 43/44): *el comte va a la pastora: / - Es teu estimat t'adora!*

(v. 45): *No saps res d'aquest succés?*

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

5. BON AL·LOT, ¿QUÈ FAS AQUÍ?

	- Bon al·lot, ¿què fas aquí, / amb sa pellissa roada?	
	- Guard una truja travada, / un porc i un porcellí.	
5	- Porqueret de sa pellissa, / es temps que seràs porquer,	
	no guanyaràs cap dobler / i aniràs descalç a missa.	
	- Heu sortit mol furiós / anant quantra los porquers!	10
	Jo guanyaré més doblers, / deixant es verro només,	
	en mig any, que vós en dos! / No me tornaré posar	

- 15 amb al·lots que no conec, / perque qualcuna me'n bec
que p'és coll no em pot passar! Manacor

Variants a Sant Llorenç

(v. 8): *ni seràs a temps a missa.*

10. ENCARA QUE SIA AL·LOT

- Encara que sia al·lot, / llecenci' vui demanar
si em voleu deixar mesclar / cartes en es vostro joc.
5 Al·lotet, com t'he afinat / amb sa careta atrevida,
jo em pensava que sa dida / llavò et 'via desmamat.
- Antany, en aquestes saons, / mu mare em va desmamar, 10
i d'aleshores ençà, / heu de comprendre, germà,
que estic tan fort per glosar / com un bastiment per mar,
15 que es sortit a pelear / amb mil i cinc-cents canons.
- Engendrat de sang robada, / toca, ves-te'n a colgar,
que no hi ha cap cristià / que pugui arribar a afinar 20
qui és ton pare i ta mare! / - Tant puc esser fii de frare,
com canonge o capellà. / Veniu ençà, mon germà,
25 i em dareu sa mà a besar; / per ventura sou mon pare,
que ja enganàreu mumare / a's temps de fadrinejar!
- ¿Ene quin llibre has après / aquest dibuixat que tens? 30
Es bords no tenen parents / ni vincles ni testaments,
sinó que ses seves gents / descendeixen del pecat! Manacor

Variants

-Sant Llorenç

(v. 5): - *Suaixí que t'he afinat (- Bon al·lot, com t'he afinat)*

(v. 6): *amb sa cara atxerevida, (que fas sa cara atrevida,)*

(v. 7): *deu fer poc sa teva dida (creia menaves sa dida)*

(v. 8): *que t'hauria desmamat. (darrere, qui et das mamar.)*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

28. RENGO - RENGO

- Rengo-rengo, / se va alçar frare Vixengo,
fent de bufó / i va comprar un cortó
5 i un cortinel·lo. / Son pare el va alçar rebel·lo
quantra un diner, / i llavò un cavaller,
va treure espasa / i li va comprar un ase 10
de dos reals, / qui no tenia queixals
ni manco dents, / i guanyava an es valents

15	a córrer poc. / Varen trobar un bufetot amb so nas junt / qui volia pendre el punt a la llimona. / Aquesta és lletra redona	20
25	i se diu O. / Un malat en no estar bo, ha mester metge, / i amb un diner de fetge està sadoll. / Un porc a dins una soll que està d'a pler! / Jo seria de parer de dar-n'hi p'es cul. / ¿Voleu que engreixem un mul sense farratge? / Ja faríem bon viatge fins a Alicante. / Passaríem més envant	30
35	fins a València. / Al·lots, teniu paciència d'això que dic; / que jo tenia un amic fi com un porc; / era fii d'un homo xorc; ell no ho creureu! / Empastissava de sèu perque lleneg, / quan sortís es frare llec devers les deu. / Tots se'n van corrents, a peu prenen portells, / i jo anava darrere ells, davant davant, / i esmolava un taiant	40
45	en es piló. / Darrere sa processó anava es jutge / an es costat d'una trutja sense faldons. / Re-mil querns de batallons! tots darrere ell! / - No prengueu aquest portell; s'hi cala foc! / Si voleu tenir bon joc,	50
55	'sentau tresets. / - Ja valen més es durets an es rei d'oro, / que són qui maten es moro a bastonades, / vénga compondre arengades dins un barril. / De gavatxs n'hem mester mil, a lloc d'arròs. / Tu tens es ventre més gros que una muntanya. / Jo t'aficaré sa banya, si em fas venir! / Arribam un dematí	60
65	de sol i vent. / En sortiren més de cent a rebre-mós, / i just feien mirar-mós sense dir res. / I com es cas és intès, mos comencen a encalçar, / i a pegar tocs i més tocs. / I si vos pareixen pocs, refegirem, / i altres tants vos ne darem; no en falten ganes! / Ho donàrem a ses comes tocant soletes, / i en tiràrem de mongetes d'ou de canari, / fins que va esser necessari aturar-mós. / Bon Jesús gloriós, ara i sempre assistiu-mós.	70
75		80
85		90
		Artà

Variants a Sant Llorenç

(v. 32): *Fariem un viatge*

(v. 33): *a Calicant*

41. UN DIA, FENT UN OÍS (I)

- Un dia, fent un oís, / vaig mirar el cel
i el veig cobert de gel / guarnit d'estrelles...
- 5 Vaig veure les meravelles / del meu gran nas
i vaig arribar a un pas / que m'esglaiava.
Jo no creia ni em pensava / tenir tan bona pinyota. 10
N'era com la muntanyota / de Calicant.
Me faç enrere i envant / i el me mir bé
- 15 i vaig descobrir un sequer / dins cada aranell.
Set homos sense capell / guardaven beies,
se tapaven ses oreies / amb un llençol, 20
perque qualche bereiol / no les picàs.
Vaig arrufar un poc es nas / per ses voreres;
25 trabucaren cent calderes / d'es tremolor.
Ses bresques de més llecor / molt se soiaren.
N'hi va haver que redolaren / set -centes passes. 30
Amb ses meves poques traces / m'enginyeria,
pentura n'aplegaria / un covo gran.
- 35 Dos homos de San Juan / s'hi feren rics.
Vaig aplegar amb sos cinc dits / la part forana:
no hi hagué cera més sana / que s'encontràs. 40
Just volien que s'empràs / amb ciris i cirials.
Ses bresques més principals / les tenc enmig d'es meu nas.

Artà

Variants a Sant Llorenç

(v. 2): *me gir al cel*

(v. 3/4): *i n'era de gel / reblit d'estrelles...*

(v. 15/16): *me va caure un sequer / en cada aranell.*

42. UN DIA, FENT UN OÍS (II)

- Un dia fent un oís / mir cap al cel.
Me va parèixer de gel, / guarnit d'estrelles
- 5 i afín les meravelles / del meu gran nas.
I vaig arribar en el cas / que m'alegrava
perquè tenir no em pensava / tala pinyota! 10
Ell pareix sa muntanyota / de Calicant.
Pos peu enrere i envant / i la'm mir bé:
- 15 i me n'hi veig un sequer / a cada aranell.
Cent homos fora capell / hi cercaven beies;
se tapaven ses oreies / amb un llençol 20
de por que algun bereiol / no los picàs.
Arruf una mica es nas / de ses voreres;
25 varen caure cent calderes / del tremolor.
M'investí una bona olor / de mel i arrop.

	No sé si ho trobareu poc/ o si ho creureu	30	
	i és que encara no sabeu / de com usaren.		
	Moltes, moltes redolaren / set-centes passes.		
35	I ells, amb ses seves traces / i enginyeries,		
	n'aplegaren sis mil dies / d'aquell brescam.		
	I n'hi sortia qualque eixam / d'aquells sequers!	40	
	I los bons bereiolars, / com qui treu foc,		
45	n'hi tragueren amb un toc / vint portadores		
	d'aquelles bresques millores, / ben foradades,		
	i vint-i-quatre somades / de brescam vei.		
	Notícies tengué el rei / d'aquell gros do.	50	
	Ell en treure un milió / net, fora brut.		
55	No hem de parlar d'es cerut / ni s'aigo-mel.		
	Que ho diga es frare Rafel, / la raó més vertadera:		
	aquella bona caera, / a on està.		
	Sant Llorenç d'es Cardassar / i tirant per Sa Marjà	60	
	Capdepera i Son Servera / cap avall per S'Albufera		
	i encara més enllà. / Lluçmajor, Campos, Porreres,		
65	són ses millors caeres / perque és lloc de romaní.		
	En dur-ne un altre viatge / ja sabrem més sa treta.		
	Una rata prest és feta / en donar-li pa i formatge.	70	Lluçmajor

Variants a Sant Llorenç

(v. 9/10): *jo no creia ni pensava / tenir tal pinyota*

(v. 11): *Sembla que és sa muntanyota*

(*Va ser com sa muntanyota*)

(v. 25-28): *vaig trabucar set calderes / de mel i arrop.*

* * * * *

62. SANTA EUGÈNIA (SEug)

Quadre-resum de l'aportació de SANTA EUGÈNIA al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons Variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	-	-	1	1	2
II	3	-	1	4	1
III	1	5	6	12	8
IV	-	-	3	3	22
Suma	4	5	-	-	-
SUMA	9		11	20	33
TOTAL	20			Revisat: Març 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSSES

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Eugènia

236 S'estimat està a Sa Pobla / i diu que no pot venir.
Jo li he enviat a dir / que li pagaré es camí,
es d'anar i es de venir, / de cada passa una dobla.

Santanyí

Variante a Santa Eugènia (v. 2/4): *i diu que no vol venir. /
que li vui pagar es camí,*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Santa Eugènia sense variants a altres localitats

Capítol 4: Camperoles

115 Quan som en aquell pinar / que s'anomena d'En Reus,
no se pot tocar de peus / de tantes roques que hi ha.

Santa Eugènia

Capítol 7: Endevinalles

- 163 Quatre retotocs, / un ventador de mosques / i dos miraiets. *Santa Eugènia*
= *Un bou*.

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 665 - Mon pare, jo em pens esser / honrada com qualsevol.
- ¿Saps que ets tu? Un picarol / que deixa de sentir-sè. *Santa Eugènia*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Eugènia

Capítol 1: Animals

- 252 Na Rotja és bona mula, / jo ho de dir an es senyor:
es caire que té millor: / que en dir-li "erri" s'atura. *Artà*

Variant a Santa Eugènia (v. 2): *jo ho diré an es senyor:*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Santa Eugènia sense variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 770 De dins s'Alqueria Blanca / a Son Perot miraré,
almanco m'alegraré / de sentir s'amor qui canta. *Santa Eugènia*

2) Cançons recollides a Santa Eugènia amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 557 "Tant pot ser com no pot ser": / ell tu sempre l'endevines.
A Lluçmajor ses fadrines / ja se treuen ses espines
abans d'aficar-les-sè. *Santa Eugènia*

Variants -Sineu (v. 2): *tu sempre les endevines.*

801 Es rector de Santanyí / és un tal Mateu Llobera
i va tudar sa cacera / per fer sonar es violí. *Santa Eugènia*

Variants -Llucmajor (v. 2): *era un tal Mateu Llobera*
-Santanyí (v. 3): *i ha tudat sa cacera*
-Felanitx (v. 4): *per sonar es violí.*

1310 Mestressa Prima, veniu / i escoltau aquest sermó.
Ses nines de Puntiró / seguen amb perfecció
més que vós no preteniu. / Aquest porro ja teniu;
el guardareu per llevar. *Santa Eugènia*

Variants -Sencelles (v. 3): *Ses dones de Puntiró*
-Algaida (v. 3): *Ses joves de Punticó*
-Porreres (v. 6/7): *I aquet porro que teniu
ja el guardareu per llavor!*

Capítol 3: Marina i Pesca

16 Sa barca d'En Miqueló / demanava vent i oratge
per embarcar es formatge / que fan a Son Puntiró. *Santa Eugènia*

Variants -Valldemossa (v. 1): *Sa barca d'En Bieló*
-Pòrtol (v. 1): *Sa barca de Son Biró*
-Felanitx (v. 4): *que ha robat a Puntiró.*

35 De tramuntana es vent fort, / fa anar la nau combatuda,
i, si s'estrella no muda / o Déu del cel no els ajuda,
la nau no arribarà a port. *Santa Eugènia*

Variants -Sant Joan (v. 1): *Tramuntana és un vent fort*
-Pollença (v. 3): *que, si l'estrella no muda,*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Eugènia

Capítol 2: Localitat

379 A Caimari diuen "vila" / i no diuen "llogaret";
fan l'oferta amb un platet / perque no tenen bacina. *Ariany*

Variants a Santa Eugènia (v. 1): *A Costitx ho volen vila*

467 En Es Llombards tot són roques; / com hi vaig no en puc sortir,
però hi ha unes al·lotes / guapes que no tenen fi. Campos

Variant a Santa Eugènia (v. 3/4): *llavò hi ha unes al·lotes
més lletges que un vei-mari.*

789 A Santanyí em vui mudar / si trob casa de lloguer;
si no n'hi ha, en faré fer, / si trob pedreny per obrar. Campos

Variant a Santa Eugènia (v. 3): *si no en trob, en faré fer,*

825 A Sant Llorenç dos al·lots / s'esclataren de riaies
i en tragueren set senaies / dins sa panxa, de granots. Son Carrió

Variant a Santa Eugènia (v. 3/4): *dins sa panxa les trobaren
set senaies de granots.*

1570 S'aigo d'es Pou de Son Reus / n'és bona per medecina:
si la beu una fadrina, / la cura de cap a peus. Algaida

Variant a Santa Eugènia (v. 4): *se cura de cap a peus.*

Capítol 3: Marina i Pesca

100 'N es Llombarts, sa tavernera / és sa mare d'es fadrins.
N'hi ha qui pesquen endins / i es peix és a sa vorera. Ses Salines

Variant a Santa Eugènia (v. 1): *D'Es Llombards sa tavernera*

* * * * *

TOM IV

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Eugènia

Capítol 1.4: Glosades Narratives

54. UNA DESGRÀCIA A SENCELLES

- Amb ningú, ramell de flors, / el meu cor s'entretenia.
Entre les dotze i migdia, / era que En Riutort tenia
5 per fer trossos d'es meu cos. / - Roig, ataca a sa paret! -
I ell, lleial, el va servir. / Tanmateix lo va traïr,
que li roegà es braç dret. / En terra, baix d'un batzer. 10
era que l'hi roegava, / i debades sospirava
i ningú comparagué. / Un poc abans d'arribar,
15 me va sentir sa germana, / i mu mare li demana:
- Margalida, ¿què serà? / - En Toni ve amb una mà
que ja no hi té cap part sana! - / No va caure desmaiada 20
però prim li va mancar. / En el cel són ses Cabrelles,
senyal que Déu ha posat. / Jove de vint anys d'edat
25 va compondre aquest glosat / dins la vila de Sencelles. *Sencelles*

Variants a Santa Eugènia

- (v. 1/2): *Per ningú, ramell de flors / mon cor no s'entretenia.*
(v. 5/6): *per fer trossos lo meu cos. / - Roig, atraca a sa paret!*
(v. 13): *i ningú el sentigué.*
(v. 15/16): *el sentigué sa germana. / Sa mare que li demana:*
(v. 21): *però prim va faltar.*
(v. 26): *i és natural de Sencelles.*

Capítol 2.5: Codolades Satíriques

15. UNA GATERA (II)

- S'altre dia me seguí / un pas de riure,
I ara l'he volgut descriure / per mon record.
5 Jo havia carregat fort / de suc de parra.
A la fi faç butifarra; / ja ho poreu creure!
I també ja poreu veure / que vaig dormir 10
una nit i un matí / a sa serena,
costellantes o d'esquena, / jo no sé com.
15 Bé me cridava tothom; / la gent venia.
I uns deien que tenia, / en el cor, gota.
I una altres deien: -Mal de bóta / deu esser això! 20

	aviat estarà bo, / jo tenc per mi.	
	¿Que no veis quin baf de vi / el deixa anar?	
25	I sols no pot remenar / cama ni peu, Tan llarg com és, aquí jeu, / el malanat.	
	Fins i tot no s'és adonat / de sa roada.	30
	Bona moneia ha agafada, / gràcis a Déu!	
	I no el pendrà ell sa neu, / per bé que en faça!	
35	Ara sembla una rabassa / que no es pot moure. – Per pitjor, se posà a ploure, / la gent fugia i jo tot sol romania / allà allargat.	40
	Mal a pler i ben banyat / em despertí.	
45	Ja he badat un poc un ui / i m'aixec dret. Aferrat a sa paret / i ventolejant, i, enlloc de passar envant, / tornava arrere.	50
	Vaig compondre com un era, / de trepoleig, i vaig començar a fer pets / i a suar.	
55	Me n'anava de d'allà / cap a sa casa, més esbraonat que un ase / qui ha batut.	
	I sa dona em diu: - Porc brut, / i que n'heu fet?	60
	- He begut un poc de llet / i m'ha fet mal. - De brocal / deu esser estada!	
65	- No sigues tan malanada! / - Que serà cop de brocal que no ho conegues / si és blanc o si és negre, animalot! - / I jo vaig dir: - Poc a poc,	70
	no rallem massa! - / I ja tenc una rabassa per tirar-lí! / Però ella s'aborda a mi	
75	com un lleó: / - Oh grandíssim polissó! - Jo ho dic de vós! - / Mos embolicam los dos...	
	Ja me té en terra, / i trabucam una gerra	75
	dalt es gerrer. / Ella i tot també caigué, dins un instant, / i redolant, redolant,	
85	redolàrem bona estona!...	<i>Sencelles</i>

Variants a Santa Eugènia

(v. 3): *que el vaig voler descriure (i el vaig voler escriure)*

(v. 24): *deixa ell anar?*

(v. 25/26): *I no se pot remenar / cap mà ni peu.*

(v. 27): *Mirau-lo! Com un porc jeu,*

(v. 78): *ja estan aferrats los dos;*

(v. 79/80): *ja em té per sa terra, / i rompérem una gerra*

(v. 81): *damunt un banc; (part damunt es banc;)*

(v. 82-85): *i rodolant rodolant / rodolàrem una bona estona.*

* * * * *

63. SANTA MARGALIDA (SMarg)

Quadre-resum de l'aportació de SANTA MARGALIDA al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades		
	Sense cap variant	Amb variants		Suma	Variants
I	50	51	54	155	80
II	34	82	114	230	143
III	43	39	64	146	86
IV	-	17	10	27	67
Suma	127	189	-	-	-
SUMA	316		242	558	376
TOTAL	558			Revisat: Abril 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Santa Margalida sense variants a altres localitats

- 26**   Bona amor, des que no hi sou, / m'han haguda de sainar.
La sang per mes venes va / com aubellons dins un pou. *Santa Margalida*
- 86**   En anar a espigolar blat / d'es senyor de Ca s'Hereu,
al-lotes, ja pensareu / cadascú en s'enamorat. *Santa Margalida*
- 120**   Hores me pareixen anys / i los quarts una mesada.
Si dius que m'has enyorada / estant de mi departada,
bona amor, no crec que em guanyis. *Santa Margalida*
- 356**   Jo aquí call i mir i escolt / i romanc amb so cor negre.
Encara que no el conega, / tateix, comana-lo'm molt. *Santa Margalida*
- 379**   Suara he afinat un tord / que era com un bé de Déu.
Margalida, es negró teu / m'ha dit que et comana molt. *Santa Margalida*
- 426**   - Francina-Aina, Francina-Aina! / - Salvador, Salvadoret!
- Vetaquí un ramellet / tot de floretes del Carme. *Santa Margalida*
- 636**   Devertiment ja no hi ha / en el món, que em faça riure;
tant m'estim morir com viure, / si Déu no hi alça sa mà. *Santa Margalida*

- 751** Unes hores no em pensava / que es voler fes tant de mal!
Sa prenda més principal / que tenia, m'ha deixada.
Dins poc temps seré enterrada / per amor, i ja ho diran.
Ets àngels del cel veuran / quan jo estaré ajonoiada
dins sa fossa i sepultada / per mor s'estrella coral. *Santa Margalida*
- 760** Vint-i-cinc dies comptats / ha que no he vista s'amor,
i n'he presa la grogor / d'es morts que estan enterrats. *Santa Margalida*
- 875** Des d'aquí fins an el Carme / 'niria de genoions
per porer guanyar dos dons: / el cel, i lo teu cos, Jaume. *Santa Margalida*
- 988** Jo no sé què m'heu donat. / No em puc departar de vós.
¿O són les vostres amors / que em tenen encativat? *Santa Margalida*
- 1094** Oh llengo meva amorosa! / Parla bé, mena es joc net;
que, si cuis aquest esplet / d'alcançar aquest jovenet,
podràs dir que ets venturosa. *Santa Margalida*
- 1216** Si no puc alcançar-vos, / que no hi valguen ets empenyos,
estimada, per lo menos / deixau-me estar prop de vós. *Santa Margalida*
- 1513** Oh morenet agradós! / M'encativa el teu mirar.
No m'han poguda aturar / tots es meus superiors. *Santa Margalida*
- 1528** Que ets de guapa, Catalina! / Jo mai t'acab de mirar!
Com ta mare t'engendrà, / ¿a on degué anar a cercar
aqueixa llavor tan fina? *Santa Margalida*
- 1596** Vaig-me enamorar de vós, / de la vostra galania,
també de la bisarria / que portau, clavell hermós. *Santa Margalida*
- 1762** Jo cada dia deman, / lo meu bé, si estau millor;
i si me diuen que no, / quina pena tenc tan gran! *Santa Margalida*
- 1770** Jo estic tan cruixit d'amor / com sa llimona sucada
o una nau rebentada / que dia de borrascada
ha romput s'obre major. *Santa Margalida*
- 1807** Navegava amb gran vaixell / i vaig fer dolent viatge:
vaig passar gran marinatge / per una flor de clavell. *Santa Margalida*
- 1982** Com un que sembra una anyada / i no l'arriba a coir,
així me'n prendrà a mi / estat de tu enamorada. *Santa Margalida*
- 2014** Enmig de mar hi ha una penya, / i damunt, una floreta.
¿Per què m'ho vares prometre / si no m'ho havies d'atènyer? *Santa Margalida*

- 2081** M'he de comprar vestit negre / per dur dol de s'estimat;
si de venir s'és deixat, / sa bonança és qui l'aufega. *Santa Margalida*
- 2140** Ses portes de lo teu cor / altres temps per mi s'obrien,
i ses paraules sortien / com de la mina el tresor. *Santa Margalida*
- 2310** No et deixaré per cap preu, / només per lo que et conec.
Sols per veure't, ramellet, / a Ciutat 'niria a peu. *Santa Margalida*
- 2403** Vós sou la primera arrel / de qui em vaig enamorar,
i ara no puc mudar / enc que caiguen trons del cel. *Santa Margalida*
- 2423** Cabal no pot anar es jioc / si m'anau carta tapada;
si estau de mi enamorada, / jo de vós no hi estic poc. *Santa Margalida*
- 2528** Som un pobre estudiant; / no puc aprendre de lletra:
vós ne sou causa, amoreta, / que em ballau l'aigo davant. *Santa Margalida*
- 2815** En sentir renou d'encens / o remenar s'encenser,
jo ja pens en lo meu bé / si deu esser per aquens. *Santa Margalida*
- 2883** Ets aglans se podriran / per davall ses aglaneres;
si la jove té quimeres, / es veis no l'aturaran. *Santa Margalida*
- 2935** Ja florirà la murtera / si està prop de regueró;
també florirà l'amor, / estimat, si és vertadera. *Santa Margalida*
- 3047** La llet que vares mamar, / Tonineta, el primer dia,
l'enconadora tenia / enteniment de Francina,
i a tu el te va donar. *Santa Margalida*
- 3133** Na Coloma de ses Planes / canta bé, si l'escoltau;
des que festeja En Pastau, / diu mentides a grapades. *Santa Margalida*
- 3603** Tu rodaràs, rodaràs, / i t'allunyaràs de mi,
emperò, en venir la fi, / en mon poder quedaràs. *Santa Margalida*
- 3784** En ses primeres amors / va dir: - No rallis amb altre. -
Jo vaig respondre veu alta: / - Si no vols guerrer, no torns. *Santa Margalida*
- 4171** Com me'n vaig, diu sa brivona: / - ¿Quan tornaràs, estimat? -
Si no surt tan aviat, / amb ses portes m'esgarrona! *Santa Margalida*
- 4412** Jo casi casi no gos / dir mal de s'enamorada:
si té una espatla espanyada / així hi tengués tot es cos! *Santa Margalida*

- 4456** Jo no sé què t'he de dir / com te veig tan encarada:
tu no agrades a mu mare / i manco em 'grades a mi. *Santa Margalida*
- 4483** Jo tenc un covo de roba / i uns faldons copinyats,
i es meus enamorats / no em volen perque som pobra. *Santa Margalida*
- 4512** L'amor, En Monjo sap com és. / S'anar de dones castiga.
Com curen una veixiga, / una altra ja reverdeix. *Santa Margalida*
- 4540** Mes amors te vaig donar, / i ara ja les me'n torn,
perque he trobat altre forn / que s'hi lleva més bon pa. *Santa Margalida*
- 4691** Quant me pens tenir tancat, / tot quant tenc navega a lloure:
s'amor me fa veure ploure / sense estar ennigulat. *Santa Margalida*
- 4693** Quan te vaig dir que et volia, / no et volia per casar:
per batre i per garbejar / i dur llenya qualque dia. *Santa Margalida*
- 4725** Qui té taverna, mesura / resolis i aigordent:
m'has engegat per dolent, / i m'enyoraràs pentura. *Santa Margalida*
- 4819** S'estimat meu se pensava / que s'amor em faria mal,
i jo som d'un natural / que el qui no em vol, m'agrada. *Santa Margalida*
- 4826** S'estufa aquest bergantell / dient-vos que jo el volia,
i jo més m'estimaria / morir, que casar-me amb ell! *Santa Margalida*
- 4867** Si jo vaig a ca sa tia, / jo hi vaig perque hi vui anar:
si dius que et vénc a cercar, / bona bèstia cercaria! *Santa Margalida*
- 4898** Si s'estimat me fa ceies, / m'ha avorrida i no me vol,
jo me n'he posat per dol / unes faldetes vermeies. *Santa Margalida*
- 4946** Tal dia farà un any / que la'm poria fer meva,
i la vaig tornar a ca seva / sense rebre ningun dany. *Santa Margalida*
- 4986** Tres o quatre bergantells / festegen a sa Boleda,
i los donen sa llet freda / dins sa pica d'es porcells. *Santa Margalida*
- 5024** Una fadrina se pensa / mai perdre sa joventut.
Caspi! Com ho ha valgut, / per un fei i geperut
haver-me feta sa clenxa! *Santa Margalida*

* * * * *

2) Cançons recollides a Santa Margalida amb variants a altres localitats

- 6 Agafa es tinter i sa ploma / i escriuràs mon sentiment;
com no te veig de present, / res d'aquest món gust me dóna. *Santa Margalida*

Altra variant a Santa Margalida (v. 4): *no res del món gust me dóna.*

Variants -Sóller (v. 4): *res en el món gust me dóna.*

- 12 Àngel meu, si tu sabies / sa pena que em fas passar,
és ben segur que vendries, / fos per terra o per la mar. *Santa Margalida*

Variants -Algaida (v. 1): *Ai, estimat, si sabies*

-Artà (v. 4): *bé per terra o bé per mar.*

-Sant Joan (v. 4): *fos per terra o fos per mar.*

- 192 Per amor del rei de França / s'estimat meu s'embarcà.
Oh, mal li puguen donar, / com ell en taula estarà,
olives per pietança! *Santa Margalida*

Variants -Santanyí (v. 4): *com en taula es posarà,*

- 232 Ses cases de Son Real / tenen quatre cantonades;
jo totes les he aplanades, / amor, des que hi habitau. *Santa Margalida*

Variants -Campanet (v. 1): *Ses cases de Son Juan*

-Montuiri (v. 4): *d'ençà que vós hi habitau.*

- 249 Si m'embarquen i no torn, / s'enyorança serà poca;
jo no enyor ningú en el món / sinó mu mare i s'al·lota. *Santa Margalida*

Variants -Ariany (v. 3): *jo no planc ningú en el món*

- 300 ¿Com he de venir a veurè't / sense camí ni carrera?
Mateu, alegria meva, / amb ses cartes conformè't. *Santa Margalida*

Variants -Artà (v. 2): *no sé camí ni carrera.*

-Estellencs (v. 2): *fora camí ni carrera!*

- 434 Jo estava a l'esclavitud / i molta pena passava;
lo que més consol em dava / era un clavell que olorava
que vós havíeu tengut. *Santa Margalida*

Variants -Felanitx (v. 2): *i vida trista passava;*

- 504 Bàrbara, passa el rosari / amb bona devoció.
Es teu germà major / el se n'han duit per guosari. *Santa Margalida*
- Variants -Maria de la S. (v. 3): *perque es teu festejador*
- 692 No mudaré l'intent meu, / perque estic enamorada.
Jo consent morir escorxada / màrtir com Sant Bartomeu. *Santa Margalida*
- Variants -Andratx (v. 2): *que estic massa enamorada.*
- 730 Si no em vols, sol resplendent, / no sé què cosa fer-tè;
no és afronta es morir-mè / de mal d'enamorament. *Santa Margalida*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *amor, no sé què fer-tè;*
-Artà (v. 3): *no és afronta morir-sè*
- 748 Tirau bales, tirau bales, / tirau bales a ferir!
Jo m'aconhort de morir / a baix de se vostres ales. *Santa Margalida*
- Variants -Lloseta (v. 2): *i tirau-les a ferir!*
- 757 Veniu ençà, diamant; / veiu, roseta florida;
veniu, que us vui dar ma vida / ara en el mateix instant. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 1/2/3/4):
Veniu, polit diamant; / veiu, Beolia garrida;
veniu, vos vui dar ma vida, / una cosa que estim tant.
-Bunyola (v. 4): *en aquest mateix instant.*
- 806 Aquest camí de Ciutat / el tenc d'arribar a enfondir:
aquest amor no té fi, / que he posada amb En Bernat! *Santa Margalida*
- Variants -Sineu (v. 1/4): *Aquest camí de Sineu*
que he posada an En Mateu.
-Artà (v. 2): *jo l'he d'arribar a enfondir:*
-Inca (v. 3): *Sa meva amor no té fi*
-Vilafranca (v. 4): *que he posada an En Bernat.*
- 818 A Son Serra de Marina / s'hi fa bon fonoí marí.
Aquell que venia amb mi / cercava es teu, Catalina. *Santa Margalida*
- Variants -Sineu (v. 4): *te cercava, Catalina*
- 838 Jo diria més cançons / al teu cos, Aina-Maria,
que una beata en un dia / no diria oracions. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Cantaria més cançons*
al teu cor, Aina-Maria,

- 854 Com sa pica vessarà, / senyal de que serà plena;
i jo per tu, Magdalena, / me tiraria dins mar. *Santa Margalida*
- Variants -Petra (v. 3): *i jo, per Na Magdalena,*
- 902 En estar malalta, dic: / De mon mal vós sou el metge;
si me trobau pobra i lletja, / jo vos trob guapo i ric. *Santa Margalida*
- Variants -Santanyí (v. 2): *Vós de mon mal sou el metge;*
- 916 En veure fadrí lleial, / sang del meu cor li daria;
però si em va amb traidoria, / de sa meva mà rebria
una ferida mortal. *Santa Margalida*
- Variants -Santanyí (v. 3): *però si ve amb traidoria,*
- 1004 Jo sent una bona veu / que canta i catiu me té.
Jo som vostro, lo meu bé; / s'entén, si vós me voleu. *Santa Margalida*
- Variants -Esporles (v. 1): *M'agrada una bona veu*
- 1029 Jo voldria esser ses calques / d'allà on teixiu, amor;
patiria mon dolor / subaix de ses vostres plantes. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 4): *just baix de ses vostres plantes.*
- 1133 Ramell de flors carmesí, / principi de mes amors:
¿com m'he de riure de vós, / si jo us voldria tenir? *Santa Margalida*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *i jo us voldria tenir?*
- 1139 Sa barca de s'estimada / és pecat que no naveg:
vet-la't-allà a l'abre sec / a dins es port aturada. *Santa Margalida*
- Variants -Vilafranca (v. 4): *en es port, que està aturada.*
- 1225 Si vós éreu a Cabrera, / estimat meu, i jo aquí,
m'arriscaria a venir / amb una barca de pi
o amb un vaixell de figuera. *Santa Margalida*
- Variants -Sineu (v. 2): *mon bé estimat, i jo aquí*
- 1309 Vós sou l'estelet brillant / descobert d'ennigulada,
qui, com ve de matinada, / els seus raigs van augmentant;
jo, per esser-vos davant, / careta de diamant,
derramaria sa sang / que Déu del cel m'ha donada. *Santa Margalida*

Variants -Petra (v. 1): *Vós sou un estel brillant*
 -Artà (v. 1/3/8): *Vós sou com l'estel brillant /
 i, quan ve de matinada, / que el Bon Jesús m'ha donada.*
 -Calvià (2): *enmig d'una ennigulada,*
 -Banyalbufar (v. 3): *i, com ve sa matinada,*
 -Sóller (v. 4): *los raïos van augmentant;*
 -Consell (v. 4): *los raigs vos van augmentant;*
 -Montuïri (v. 5): *i per esser-vos davant,*
 -Capdepera (v. 8): *preciosa que Déu m'ha dada.*

1385 Com vos veig p'es figueral, / que vos trob de malgarbada!
 I en veure-vos, estimada, / amb sa clenxa pentinada,
 vós duis saladina i sal.

Santa Margalida

Variants -Sant Joan (v. 1): *Com anau p'es figueral,*
 -Sencelles (v. 2): *comare, anau mal garbada;*
 -Artà (v. 1/2/3/4): *Si véns an es figueral,
 comare, us trob mal garbada; (me trobaràs mal garbada)
 però si véns a casa, / amb sa coa pentinada,
 llavó duis salero i sal. (allà és salero i sal.)*

1399 Des que som nat, vida mia, / no veia sinó un sol;
 ara veig que no és tot sol, / que vós li feis companyia.

Santa Margalida

Variants -Manacor (v. 3): *però ara no és tot sol,*

1406 El qui vos mira, s'acluca / per no quedar emprendat.
 Quin cos tan agraciat / teniu, careta de sucre!

Santa Margalida

Variants -Porreres (v. 2): *de vós se queda embambat.*
 -Llucmajor (v. 2): *de vós roman embambat.*

1430 Galania no du pa, / però tothom se n'agrada.
 Si és lletja i malgarbada, / sabeu quin estar hi fa!

Santa Margalida

Variants -Artà (v. 3): *que, si és lletja i malgirbada,*
 -Sóller (v. 4): *sabeu quin habitar hi fa!*

1451 Joestic com un ensensat; / ves sa mare què ha de fer!
 Beneït siga el roser / que tal ramell ha badat!

Santa Margalida

Variants -Selva (v. 3): *Beneït siga aquest roser*

1452 Jo festeig a casa rica, / gent de planta i d'honor,
 i dóna més resplendor / que qualsevol salamó
 encès a l'altar major / diada de dominica.

Santa Margalida

Variants -Vilafranca (v. 3): *i dónes més resplendor*
 -Artà (v. 3): *que dóna més resplendor*

- 1630 Vostra hermosura traspassa; / apreciar-la no poreu.
La jove, vós mereixeu / que el sol reverenci' us faça. *Santa Margalida*
- Variants -Santa Maria (v. 2): *explicar-la no poreu.*
- 1661 Cada glop d'aigo que bec / se nua a sa gargamella,
perque s'amor ja n'és veia / i no és arribada a aplec. *Santa Margalida*
- Variants -Sóller (v. 3): *que sa meva amor ja és veia*
- 1828 ¿ Per què no em dau, estimada, / part de la vostra tristor?
Jo estic més cruixit d'amor / que una taronja sucada. *Santa Margalida*
- Variants -Felanitx (v. 3): *que estic més cruixit d'amor*
-Inca (v. 4): *que una llimona sucada.*
- 1895 Si jo poria robar / la veu que té la sirena,
jo faria passar pena / an es qui me'n fa passar. *Santa Margalida*
- Variants -Inca (v. 3): *li faria passar pena*
- 2153 Si es meu rallar gust no et dóna, / tir ses paraules al vol.
Alça ets uis i mira es sol; / veuràs un molí que mol,
consemblant a ta persona / per compte meu, i fa estona
que camp així com Déu vol. *Santa Margalida*
- Variants -Santanyí (v. 2): *et dic paraules al vol.*
-Sant Joan (v. 5): *que hi habita ma persona*
- 2185 Un dia em digueres "sí" / i lo endemà m'engegares
sense deixar-me tenir / s'alegria d'es coní
ni es consol de ses donades. *Santa Margalida*
- Variants -Campos (v. 2): *i el sendemà m'enganares*
- 2236 Amor, com servit haureu / el rei, vuit anys de soldat,
tornau pel mateix estat, / que fadrina em trobareu. *Santa Margalida*
- Variants -Sineu (v. 1/2/3/4):
Mon bé, quan servit haureu, / que vendreu llecenciat,
tornat pel mateix estat / fadrina me trobareu.
-Porreres (v. 2): *que vendreu llecenciat,*
- 2247 Cara de color garrida, / ramell de santa virtut,
no mudeu, que jo no mud: / vós sou sa meva salut,
ma llibertat i ma vida. *Santa Margalida*
- Variants -Alaró (v. 2): *ramell de sana virtut,*

- 2407 Abans de sa mare néixer / i son pare esser casat,
jo ja estava enamorat / d'una jove, i era aqueixa. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 1): *Abans de ta mare néixer*
-Sa Pobla (v. 1): *i ton pare esser casat,*
- 2558 Al·lota, no t'inquiets: / que fa avui, farà demà,
i el qui et voldrà festejar / ja anirà allà on tu ets. *Santa Margalida*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Bona amor, no t'inquiets:*
- 2870 Es sol ja se'n va a la posta / i a mi em pesa com no hi és:
em pesa com no us he atès, / amor, de venir a ca vostra. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 3): *i jo com no us he atès,*
-Felanitx (v. 3): *perque jo vos he promés*
-Pollença (v. 4): *de venir anit a ca vostra.*
-Capdepera (v. 4): *mon bé, de venir a ca vostra.*
-Galilea (v. 4): *mon bé, no vendré a ca vostra.*
- 2906 Festejant per sa finestra / som aplegada grogor,
emperò p'es finestró, / Juan, vine cada vespre. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Mu mare no ho vol, no, no,*
que festeig per sa finestra,
-Sineu (v. 2): *n'has aplegada grogor,*
-Banyalbufar (v. 4): *pareixs una dona llesta.*
- 3223 ¿Que et penses que jo no veja / tota sa teva humildat?
Per veure't prest he sopat / d'un bocí de pa i pebre. *Santa Margalida*
- Variants -Estellencs (v. 4): *d'un bocinet de pa i pebre.*
- 3232 Qui festeja d'amagat, / sempre el veuen p'es racons,
amb sos uis fent accions: / és belitre assegurat! *Santa Margalida*
- Variants -Banyalbufar (v. 3): *amb sos uis fa accions:*
-Deià (v. 4): *que pareix un embambat.*
- 3284 Sempre passa i repassa! / Malhaja tant de passar!
Un dia tropessarà / i es romprà sa carabassa! *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 3): *Un dia travelerà*
-Montuïri (v. 4): *i es fotrà sa carabassa.*

3827 Jo no men por an es guerrers / ni a persona que alena
ni a fadrina que mena / sa clenxa a tres sementers. *Santa Margalida*

Variants -Artà (v. 1): *Jo no tenc por d'es guerrers*
-Galilea (v. 2): *ni de fadrina qui alena*

3980 Miquel, si vas a Maó, / no et miris ses maoneses,
que no hi ha com ses pageses / per tenir forta s'amor. *Santa Margalida*

Variants -Sant Joan (v. 3/4): *que són fragates ingleses*
que te robaran s'amor.

4427 Jo festejava a Llubí / una al·lota, nom Teresa,
que de menjar té peresa, / i, com té son, de dormir. *Santa Margalida*

Variants -Muro (v. 2): *una que és de nom Teresa,*
-Alcúdia (v. 2): *una qui ha nom Teresa,*
-Sencelles (v. 4): *i, en tenir son, de dormir.*

4549 M'has deixat, estimat meu, / i ha estona que ho desitjava:
cada dia a Déu pregava / perquè no fosses es meu. *Santa Margalida*

Variants -Lloret (v. 4): *que no haguesses d'esser es meu.*

5055 Vaig néixer dins un corral / davall una figuereta,
i amb una senaieta / me varen dur a l'hospital.
Considerau cada qual / quina dona m'ha d'admetre,
en no esser borda o xueta / o ferida d'algun mal! *Santa Margalida*

Variants -Son Carrió (v. 2): *d'un conco meu que és xueta,*
-Artà (v. 5/6): *Ara pensau cada qual*
-Moscarí (v. 6): *quina al·lota m'ha d'admetre,*
-Llucmajor (v. 8): *o tocada d'es meu mal!*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Margalida

141 Jo no hauré de menester / mocador per recordança,
que a mi em basta s'enyorança / el temps que tot sol viuré. *Ariany*

Variants a Santa Margalida (v. 1): *Jo no hauré de menester*

163 Me'n pren com el que s'abriga / abans de l'ennigulada:
abans d'esser-vos-ne anada, / l'enyorança ja em castiga. *Artà*

Variants a Santa Margalida (v. 3): *abans d'estar departada*

- 251 Si no venia, jo hi anava, / no poria més estar:
tan fort era el meu penar / com lluny de vós habitava. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *com lluny d'ella me trobava.*
- 274 Vos ne sou anat a estar / enfora perque no us ves.
De lo que he passat no en rés. / De lo que he de passar! *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Vós vos n'heu anat a estar*
- 281 Carta, com arribaràs / a les mans de l'amor mia,
li has de fer cortesia / així com millor sabràs. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *bones tardes o bon dia*
- 661 Hores hi ha que no sé / si som morta o si som viva:
s'amor me té tan cativa / com una esclava d'Alger. *Campos*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *més que una esclava d'Alger.*
- 667 Jo em pensava tornar loca / quan s'estimat badaià;
llavò vaig considerar / que una perhom mos ne toca. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/3): *Me pensava tornar loca /
i ara pens i torn pensar*
- 669 Jo em trob dins un paradís / i lo meu cap no discorre.
Puríssima gran Senyora, / fadrina que s'enamora
més valdria que es morís. *Montuïri*
- Variant a Santa Margalida (v. 5): *valdria més se morís.*
- 678 Les teves paraules poren / dar-me vida i dar-me mort;
són com les plantes d'un hort, / que, en no regar-les, se moren. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Les vostres paraules poren*
- 742 Si vols que visca, da'm vida; / si vols que muira, matè'm;
si vols que de tu m'olvidi, / fè'm un clot i enterrè'm. *Banyalbufar*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *si vols que de tu m'olvid,*
- 812 A sa muntanya hi ha neu / i s'oratge que li toca.
An es costat de s'al·lota / hi fa un estar de Déu. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2): *Dalt sa muntanya hi ha neu
i bona fresca que hi toca.*

- 865 Corredora sou, llebreta, / per un camí tiranyat
i si fos un ca acosat, / amb quatre bots i un lladr
vos hauria agafadeta. *Llum...?*
- Variant a Santa Margalida (v. 5): *li pegaria una estreta.*
- 935 -Estelet, quin vent t'ha duit? / - Mestral, qui és vent generós.
De dins Son Real som fuit / per venir a veure-vós. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *De vila reial som fuita*
- 961 Gran ditxa té la persona / qui amb vós ralla cada dia;
i jo, per la dissort mia, / sols no ho puc provar una estona. *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *sols no hi puc rallar una estona.*
- 1011 Jo tenc sa veu com un corn / i es parlar molt amorós,
i voldria agradar-vós, / cara de clavell hermós,
tant com en ets uis sa son. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 5): *com es meus uis amb sa son.*
- 1048 La vostra sabiduria / aigo de lo meu cor treu;
d'allà on llevau es peu, / estimat, jo hi besaria. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *allà on llevau es peu,*
- 1152 Sa meva amor i sa teva / dins una vellana està:
ai, qui la migpartiria! / ai, qui la migpartirà! *Maria de la S.*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *el qui la migpartiria!
el qui la migpartirà!*
- 1219 Si poria, passant pena, / sa teva amor alcançar,
em faria capolar / com es Marquès de Villena. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *que jo t'hagués d'alcançar,*
- 1275 Veniu, polit diamant; / veniu, perloia garrida;
veniu, que us vui dar ma vida, / una cosa que estim tant. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *veniu , estrella garrida*
- 1489 Margalides he cercades / per voreres i camins,
emperò no n'he trobades / com ses que hi ha aquí dedins. *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *com sa que hi ha ací dedins.*

- 1556 Sa vostra cara és un sol / d'aquell que surt revivendo,
i el qui vos mira d'assento / no se'n pot deixar com vol. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Vostra cara n'és un sol*
- 1564 Ses vetes d'es davantal / que durà Na Terregueta
valdran més que sa Conqueta / i set cortons de marjal. *Sa Pobla*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *i es cortons a sa marjal.*
- 1625 Vós teniu uis de paloma / i los cabeiets d'or fi,
la boca com un jardí / d'on cui roses ma persona. *Ariany*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *i teniu cabeis d'or fi*
- 1677 Com s'estimat se saïnà, / jo havia de fer bugada.
S'aigo d'est uis me bastà / per rentar i per passar,
per lleixiu i lleixivada; / i una gerra escollada
que encara en va sobrar; / i un poc que en va vessar,
si no hagués anat a mar, / tota la Ciutat negava. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Com s'estimat s'embarcà,*
- 1796 Mal és s'estar enamorat! / Jo ho dic, i de tu hi estava:
aleshores me trobava / com un extremunciat. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *per amor, sentenciat.*
- 2075 Males llengos han bastat / per fer-me apartar de vós.
Voluntat me tengueu vós, / que jo encara no he mudat. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *perque encara no he mudat.*
- 2391 Toni, tu tens ses amors / a dins lo meu cor tancades.
Jo pens en tu més vegades / que bales no han tirades
a un soldat desertós. / Com te mir, te trob airós,
de cada part curiós, / i... per acabar: m'agrades! *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 5): *a un soldat que no és dubtós.*
- 2492 M'agrades que no té fi, / però no ho sé demostrar;
jo no som com tants n'hi ha, / parolers, que ho saben dir. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *marraners que ho saben dir.*
- 2546 A dins una carritxera / vaig trobar un regueró
i va estar plena d'amor / d'aquella tan verdadera. *Muro*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i va estar tot ple d'amor*

- 2586 Anit passada era vespre / quan me'n vaig anar a colgar
perque vaig voler escoltar / un jove per sa finestra. *Galilea*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *però em vaig aprofitar
de festejar a sa finestra.*
- 2643 Bona barca, bon timó; / bon arròs, bona llimona.
Refuat de sa major, / ara hi vaig per sa segona. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/3/4): *Bona metla, bon bessó;
No hi ha haguda sa major, / jo hi 'niré per sa segona.*
- 2679 Com entràrem dins Maó / vaig dir a ses maoneses:
- Ja no hi ha com ses pageses / per tenir forta s'amor! *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2): *Miquel, si vas a Maó
no et miris ses maoneses,*
- 2722 De Castelló fins aquí / hi tenc ses passes comptades;
si hi he de venir debades, / Margalida, m'ho pots dir. *Sóller*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Des de Ciutat fins aquí*
- 3433 Un fadrí que s'enamora / i s'al·lota ja hi està,
bé se pot apreciar / que sa ventura li va
com s'aigo a sa regadora. *Santa Maria*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4/5): *n'hi pren com un hortolà
que rega i s'aigo se'n va / de cap a sa regadora.*
- 3503 En tu voler anar a Ciutat / ja m'ho diràs, Catalina,
i es camí estarà enramat / de vellutet encarnat
i roses de color fina. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 5): *i brots de murta florida.*
- 3586 Jo sempre he sentit a dir / que la mar brava s'amansa:
mentres vós siau fadrí, / no perdré sa confiança. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *en tu tenc la confiança
es temps que seràs fadrí.*
- 3618 Baix de sa vostra finestra / he trobat un anell d'or;
no sé si és meu o si és vostre / ni si és prenda del meu cor. *Santa Maria*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Baix de la meva finestra*

- 3749 A sa guerrera diràs, / si la veus i te cau bé,
que s'estimat que ara té / jo ja l'he tengut primer,
i put a carn de vas. Artà
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *que s'estimat que ella té,
que jo el vaig tenir també,*
- 3803 Guerrera, jo et vénc a dir / que hem d'espigolar plegades
i una tendrà ses manades / i s'altre podrà galdir. Artà
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3/4):
*Guerrera, et vui avisar: / si hem d'espigolar plegades,
una tendrà ses uiades / i s'altra espigolarà.*
- 3848 ¿Que no en 'vies menjat mai, / d'estiregassons amb xuia?
Sa meva guerrera duia / vions per s'arromangai. Ariany
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *vions per s'arromangai.*
- 3859 Sa guerrera m'he mirada / d'es cap fins an es talons,
i a sa brutor d'es garrons / hi poren néixer ciurons
de catorze pams d'alçada. Inca
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *i me maneja uns garrons
que hi poren néixer ciurons*
- 3929 Com veig que d'altri seràs, / pastora, i no seràs mia,
et promet per algun dia / que de mi et recordaràs. Sant Joan
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *et promet que vendrà dia*
- 3966 Jo tenc sembrat dins dos tests / herba que se diu vidauba.
A mi me dónes paraula / i amb un altre tens es fets. Galilea
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *planta que se diu purauba.*
- 4018 Són quatre o cinc bergantells / que li tenen voluntat,
i un tot solet ha passat / ets altres per passarells. Campanet
- Variants -Santa Margalida (v. 3/4): *i un tot sol ha retirat
ets altres per passar ell.*
- 4177 Com passau p'es meu carrer, / par que passeu d'amagat.
Poreu passar descansat, / que no vos aturaré;
sa sempenta vos daré / perque passeu aviat! Ariany
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2/4/5):
*Quan passes p'es meu carrer, / com qui passis d'amagat. /
que jo no t'aturaré; / sa sempenta te daré*

- 4180 Com som a cap de cantó, / peg tutup a sa guitarra.
No hi som per tu, patacò: / hi som per sa teva terra! *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/3/4): *Com som en aqueix cantó,
hi som per sa teva terra; / no hi som per tu, negraió.*
- 4249 El qui portarà floretes / an es meu enamorat,
voldria que fos picat / de moixos, marts i genetes! *Pollença*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *de moixos, llops i genetes.*
- 4505 Jo voldria que s'amor, / en tornar rallar de mi,
fos picada d'escorpí / en aquella ocasió
su adamunt s'escarpó, / i que li fes un cocó
tan enfondo i tan redó / com es pou de Son Marí. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *li picàs un escorpí*
- 4586 Na Trini i Na Garró, / que són joves esguerrades,
se passegen ben mudades / per enganar un senyor. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Na Brutis i Na Garró,*
- 4736 Sa cara, amb pedaç eixut, / la'm rentaràs, si m'arribes:
a mi em contes ses mentides, / i amb una altra tens es gust. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *i amb una altra passes gust.*
- 4871 Si me fos enamorada / d'un lladre o d'un traidor,
així tendríeu raó, / mu mare, haver-me avisada.
¿Perque és pobre no vos agrada? / ¿Que volíeu un senyor? *Bunyola*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *d'un jove lladre i traidor,*
- 4994 Tu et pensaves, amb arboces, / tenir guanyat mon voler.
Roja no hauries d'esser, / que tu traidora no fosses! *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2): *Amb un ramellet d'arboces
me robares mon voler.*
- 5017 Tu venies a sa casa / com enamorat volgut.
Jo et tenia entretengut / perque havia d'anar a Lluc;
passava falta d'un ruc, / i tu me servies d'ase. *Inca*
- Variant a Santa Margalida (v. 6): *i tu em serviries d'ase.*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Santa Margalida sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 352 Un mart i una geneta / s'enfilaven per un pi,
i sa geneta va dir: / - ¿Vols que t'estir sa coeta? *Santa Margalida*
- 389 Es caragols, de matins, / pasturen per sa roada,
i en trobar penya xapada / se n'hi entren per endins. *Santa Margalida*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 335 Tothom pot ser glosador / per poc que s'hi entretenguen:
amb quatre mots que s'avenguen, / vet aquí una cançó. *Santa Margalida*
- 417 Si jo poria tornar / arrera de lo que he fet,
renegaria la llet / que l'enconadora em dà. *Santa Margalida*
- 418 Vós sou la qui em vàreu dar / del món la primera llet;
per això sempre us he fet / xacota de llavò ençà. *Santa Margalida*
- 492 Filau, filau, filadores; / filau, filau, que convé,
perque ses debanadores / ja no tenen res que fer. *Santa Margalida*
- 763 No vui s'estimat soldat, / ni tampoc carabinero,
que és s'homo més embustero / que Déu ha principiat. *Santa Margalida*

Capítol 3: Astres i Temps

- 30 Aquest any governa es sol / que és s'estrella lluminosa
tant resplendent i hermosa / que enlluerna a tothom. *Santa Margalida*
- 181 - Tomeu ¿que no m'ets sentit / quan t'he pegat un siulet?
- Jo estava enredat de fred / i ara ja m'he encalentit. *Santa Margalida*

Capítol 4: Camperoles

- 8 Es molins no fan rotlet; / jo d'això en duia la prima:
es qui sembra terra prima / i tardà se determina,
no pot coir gros esplet. *Santa Margalida*

- 214 Na Roja i Na Morena, / Na Pastora i es cavall;
jo no em cansaria mai / de tocar a damunt s'era. *Santa Margalida*
- 626 Me vaig aficar una espina / amb una mota d'ugó.
L'amo En Rafel Fogueró, / si el treuen de regidor,
està llogat de pastor / a Son Serra de Marina. *Santa Margalida*
- 707 ¿Que l'heu vista, a ma muller, / qui vol prendre una escarada?
I té una dona llogada / per un poc de sèu que té. *Santa Margalida*
- 924 En es restoble només / té tres lliures a bon compte,
i, si en es blat no fa bonda, / li llevarem vint sous mes. *Santa Margalida*
- 1026 L'amo d'es Morro és al·lot, / emperò sap de tractar:
vint-i-nou dies segà / i no hem de fer es bogiot
perque a trenta no arribà. *Santa Margalida*
- 1122 - Segadors de Son Mieres, / ¿quan acabau de segar?
- Com figures flors hi haurà / i mores per ses voreres. *Santa Margalida*
- 1152 Si m'heu de tornar llogar, / l'amo meu, altra vegada,
diré: - Si no hi ha civada / d'aquella prima emprimada,
que és tan mala de segar. *Santa Margalida*
- 1179 Un temps, com era bergant, / segava amb bergantellotes,
i me deien cada instant: / - Ah, Tòfol -, i jo: - Ah, al·lotes! -
Féiem unes falcadotes, / pareixien de gegant. *Santa Margalida*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 170 En Pep Ceba va descalç / amb guardapits i corbata;
és fet de terra de mata / i cuit dins un forn de calç. *Santa Margalida*

Capítol 6: Danses

- 89 N'hi ha que se'n riuen / i jo no me'n ric.
Es calçons me cauen / de magre queestic. *Santa Margalida*

Capítol 7: Endevinalles

- 51 Dins un quadro amb vidre i vasa / es meu retrato he aficat;
si el t'envii perque tu el vegis, / si jo no hi som, no el veuràs.
= El mirall. *Santa Margalida*
- 136 Panxa buida, cabeis blancs / i només tenc un a cama;
tenc un fii que me pentina / i es temps que pentina, balla.
= Una filosa i un fus. *Santa Margalida*

- 210 Trompa d'ase, / trompa de ruc,
com més l'obrin, / més treu suc. = *Una aixeta de bóta i el vi.* *Santa Margalida*
- 242 Una cosa llarga llarga / tan llarga com un budell,
redona com un garbell. = *Un coll de pou.* *Santa Margalida*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 42 Bon dia, l'amo En Martí, / amb ses galtes bufarelles,
¿me voleu deixar ses greles / per torrar aquest ratolí? *Santa Margalida*
- 180 L'amo de Son Dona-lè'm / formatjava d'un moltó,
llavò d'es boc de llavor, / i feia formatge ferm. *Santa Margalida*
- 262 - ¿Qui és aquest desfresat / qui va damunt sa somera?
- Don Juan de s'Albufera / que taia ets ennegulats. *Santa Margalida*
- 427 Amoreta, es teu llinatge / jo el sé i no el te vui dir:
Quan ton pare se morí / el varen dur en es carnatge. *Santa Margalida*
- 486 Com veig la nit que s'enjorna / i l'auga dóna claror!
Catalineta, En Simó, / com més va, més petit torna. *Santa Margalida*
- 687 Oh cara de cànnyom negre! / Oh llençol apedaçat!
No diguis mal d'es veinat, / que tu el dus damunt s'esquena. *Santa Margalida*
- 727 ¿Saps què has de fer? Està'm alerta / a tornar-me anomenar,
perque poc me bastarà / dur es teu fadrinatge a perdre. *Santa Margalida*
- 728 Saps quin combat vaig tenir / a damunt aqueixes sales!
Ja me'n tiraren de bales! / No em varen porer ferir.
I Ciceró va venir / a veure'm batre ses ales;
jo sempre vaig trobar escales / o portals per on sortir. *Santa Margalida*
- 760 Si te'n peg un, per ventura, / damunt es tenrum d'es nas,
per gros que sia, el perdràs; / no et tapparà sa costura. *Santa Margalida*
- 796 Tu portaves es reclam / de ses jovenetes guapes,
i ara aniràs per ses places: / - Hala, dones, treis pedaços,
que a ca's sogre en baratam! *Santa Margalida*

* * * * *

2) Cançons recollides a Santa Margalida amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 6   ¿No sabeu per què he vengut? / Per cantar quatre cançons.
Sa moixa m'ha fet moixons / i sa somera un ruc,
i sa tortuga un tortuc, / i s'euveia dos moltons.   Santa Margalida
- Variants -Artà (v.)2: *Per dir-vos quatre cançons.*
-San Joan (v. 3): *Sa moixa, que ha fet quatre moixons,*
-Muro (v. 4): *sa somera ha fet un ruc.*
- 53   Una saupa tota sola / m'ha espolsat es boverons.
Ajuda-me, companys! / No sé si serà mussola!   Santa Margalida
- Variants -Artà (v. 4): *Pentura serà mussola!*
- 70   Ses gallines són caraies: / si no tenen ponedor,
se'n van a fer es nieró / damunt tres o quatre paies.   Santa Margalida
- Variants -Sant Joan (v. 3): *componen es nieró*
-Artà (v. 4): *dalt un caramull de paies.*
- 75   Es gall de Son Porc canta / perque no ha berenat.
L'amo vei ja ha afinat / que s'ordi va a coranta.   Santa Margalida
- Variants -Maria de la S. (v. 2): *i diu que no ha berenat.*
-Artà (v. 3/4): *I és que l'amo ha afinat
que s'ordi ja va a coranta.*
- 153   Un mariner amb dues barques / pot agafar molt de peix.
No m'agraden es cabrers / perque sempre duen varques.   Santa Margalida
- Variants -Montuïri (v. 2): *sol agafar molt de peix.*
- 183   Menescal, ja poreu córrer! / Duis-vos-ne ungüent d'es bo,
que sa somera se mor / del Sen Mateu de sa Torre.   Santa Margalida
- Variants -Ariany (v. 2): *Duis-vos-ne un ungüent bó,*
-Estellencs (v. 2): *I duis-vos-ne ungüent bo,*
-Capdepera (v. 4): *de l'amo que està a sa Torre.*
-Manacor (v. 4): *de l'amo nou de sa Torre,*
- 229   En Just era es majoral / de Roqueta, i mandava,
i en sa nit s'aixecava / i ses egos amollava
perque anassen a fer mal.   Santa Margalida
- Variants -Esporles (v. 2): *de Roqueta, i comandava,*

- 347 En el camp de Muro hi ha / una llebre forastera,
i En Juan de Son Frontera / li va davant i darrera,
però no l'agafarà. Santa Margalida

Variants -Ariany (v. 1): *Dins es camp de Muro hi ha*
-Biniali (v. 3/4/5): *i En Sebastià i En Pere*
li van davant i darrere / sense poder-la agafar.

- 413 Un corb qui robava figues / i tenia corbetons,
los deia an es seus fions: / - Menjau figues, menjau figues,
i jo menjaré figons. Santa Margalida

Variants -Artà (v. 1): *Un corb qui menjava figues*
-Porreres (v. 2): *i menava corbetons,*
-Estellencs (v. 4/5): *- Voltros que sou petitons*
vos poreu menjar es figons,
-Sóller (v. 5): *les vos donaré coïdes / i jo menjaré figons.*
-Esporles (v. 5): *i jo ja menjaré guixes.*

- 434 A la vila, Pere Sans, / ¿que ja no hi ha greixonera?
A darrera una lletrera / feren es niu dos milans. Santa Margalida

Variants -Binissalem (v. 4): *hi ha un niu de milans.*

- 515 Damunt sa nostra cambra-alta / ses rates i fan un ball
i s'amollen cap avall / quan ve que s'aliment falta. Santa Margalida

Variants -Muro (v. 2/3): *ses rates varen fer un ball,*
s'amollaren per avall

Capítol 2: Arts i Oficis

- 25 ¿Per què no hi vares venir / an es ball, anit passada?
Una dobla coronada / tenia per tirar-t'hi. Santa Margalida

Variants -Artà i Sant Joan(v. 1/2/3): *Tu no hi vares venir,*
an es ball, anit passada, / i una dobla coronada

- 49 Ara balla Na Menuda / que és sa marilla d'es joc:
es defecte que li trob / que balla bé, si no muda. Santa Margalida

Variants -Alaró (v. 1): *Ara balla sa menuda*
-Artà (v. 3): *un defecte jo li trob:*

- 92 Més d'un quart vaig estar dret / devora un cantó de taula,
sempre mirant ballar En Jaume / amb una d'Aubadellet. Santa Margalida
- Variants -Moscari (v. 3): *i mirava ballar En Jaume*
-Ariany (v. 4): *amb sa de can Tianet.*
- 128 ¿Aquest canet que has menat, / ¿no el trobes curt de gambals?
Si allarguen ets animals, / no en deu porer aglapir cap. Santa Margalida
- Variants -Bunyola (v. 2): *jo el trob molt curt de gambals.*
-Petra (v. 3): *Si corren ets animals,*
- 131 Cada dia, cada dia / es meu senyor va a caçar
per no haver d'anar a comprar / carn a sa carnisseria. Santa Margalida
- Variants -Biniamar (v. 1/2): *Es meu senyor cada dia
cada dia va a caçar*
-Sant Joan (v. 3): *ell no vol anar a comprar
amb sos doblers en sa mà*
- 170 Assuaquí baix sent cantar / una veu que me consola.
Bona nit, Aina Fiola; / recorda't d'En Macià. Santa Margalida
- Variants -Alcúdia (v. 1): *Des d'ací jo sent cantar*
- 181 Com es vetla vera-veu! / Com es vetla vera-santa!
Una fadrina, com canta, / supòs que té bona veu. Santa Margalida
- Variants -Campanet (v. 4): *ja deu tenir bona veu!*
- 191 Es cantar a mi no me prova; / un temps cantava més bé.
Jo m'hauré d'arribar a fer, / d'una soca de noguer,
una gargamella nova. Santa Margalida
- Variants -Llubí (v. 1): *Enguany es cantar no em prova;*
-Alcúdia (v. 1): *Jo trob que es cantar no em prova;*
-Sóller (v. 3): *Em pens que m'hauré de fer,*
-Valldemossa (v. 2): *antany cantava més bé.*
-Galilea (v. 3): *Em pens que m'hauran de fer,*
-Artà (v. 3/4): *¿Saps què hauria de mester,*
-Sant Joan (v. 3/4): *Ell m'hauran d'arribar a fer,
de sa llenya d'un noguer,*
-Ariany (v. 3/4): *Jo hauria de mester fer,
d'ametler o cirerer / o de closca de noguer,*
-Sant Llorenç (v. 4): *de sa soca d'un noguer,*
-Manacor (v. 4): *d'una branca de noguer,*

- 240 Si no havia de cantar / més que aquell qui té cantera,
me'n prendria com Sant Pere, / qui se va fer canalera
en ets seus uis, de plorar. Santa Margalida
- Variants -Sineu (v. 2): *sinó el qui té cantera,*
-Llucmajor (v. 3): *n'hi prendria com Sant Pere,*
-Selva (v. 4): *que se va fer llagrimera*
-Santa Maria (v. 4): *que se va fer regadera*
-Montuïri (v. 5): *a los seus uis de plorar.*
- 390 Criada la vui, criada, / criada m'agrada a mi;
i, si no l'alcanç criada, / primer moriré fadrí. Santa Margalida
- Variants -Llucmajor (v. 3/4): *perque ja està avesada
a gent externa sofrir.*
-Esporles (v. 3/4): *perque ella no és viciada
i està avesada a sofrir.*
-Sineu (v. 4): *pens que em moriré fadrí.*
- 509 Si tenies tans bons aires / per filar com per ballar,
tendries llençols amb colga / i camies per mudar. Santa Margalida
- Variants -Pollença (v. 2): *de filar com de ballar*
-Binissalem (v. 3): *tendries llençols amb randa*
- 558 Devers s'horta d'Alcoraia / hi va fer un trebolí
i es molineret va dir: / - Me'n vaig a girar es molí. -
I se'n va anar a dins sa paia. Santa Margalida
- Variants -Artà (v. 3): *i es moliner que va dir:*
- 563 En tenir blat, tenc farina; / jo, sabeu que estic de bé!
Tenc s'estimat moliner / i me mol es mateix dia. Santa Margalida
- Variants -Ariany (v. 2): *i sabeu que estic de bé!*
- 588 Són tres o quatre fadrins / que es confés no vol absoldre,
perque duen blat a moldre / a tres o quatre molins. Santa Margalida
- Variants -Andratx (v. 1): *Hi ha tres o quatre fadrins*
- 589 Un moliner a mi m'agrada / perque cada dia bat:
un aumud de cada sac, / aplega sa pasterada. Santa Margalida
- Variants -Lloret (v. 4): *i aplega sa pasterada.*

- 678 Dins un mes vaig esser cabo, / tinent, coronell reial,
mestre i monicipal / i mosso de menescal,
missatge, llogat i amo. Santa Margalida

Altra variant a Santa Margalida (v. 1): *En un mes vaig esser cabo,*

- Variants -Sineu (v. 3): *mosso, mestre i majoral,*
-Artà (v. 5): *llavò missatge i amo.*
-Inca (v. 3): *mosso, senyor, menestral,*
-Maria de la S. (v. 4): *llavò fii de majoral,*
-Capdepera (v. 5): *lo darrer, missatge i amo.*

- 746 El pobre soldat està, / com li passen la revista,
uis baixos i cara trista, / amb so fusell en sa mà. Santa Margalida

- Variants -Sencelles (v. 1): *Un pobre soldat està,*
-Sineu (v. 2): *com ve que passen revista,*
-Llucmajor (v. 3): *vista baixa, cara trista,*
-Vilafranca (v. 4): *i du es fusell en sa mà.*

- 798 En Juanet de sa dida / passa per aquí davant
amb sa guitarra sonant / que va a ca Na Margalida. Santa Margalida

- Variants -Ariany (v. 2/3/4): *ja és partit que se'n va a Artà;*
amb sa guitarra amb sa mà / va a veure Na Margalida.
-Sóller (v. 2/3/4): *ja és partit que se'n va a Artà;*
amb sa guitarra amb sa mà / va a veure Na Margalida.
-Biniamar (v. 2/3/4): *ja és partit que se'n va a Artà;*
amb sa guitarra amb sa mà / per veure Na Margalida.
-Manacor (v. 2/3/4): *ja és partit que se'n va a Artà;*
amb sa guitarra amb sa mà / cap a ca Na Margalida.
-Sant Joan (v. 2/3/4): *ja és partit que se'n va a Artà;*
amb sa guitarra amb sa mà / i va a ca Na Margalida.
-Artà (v. 4): *i du flors a sa camia.*

- 820 Sa meva guitarra treu / més que una possessió:
en tocar-li un bordó, / sa posa a fer més remor
que no ets orgues de la Seu. Santa Margalida

- Variants -Sant Joan (v. 2): *molt més que una possessió:*
-Sineu (v. 3/4/5): *i en tocar-li es bordó,*
ella farà més remor (en sonar-la fa remor)
més que ets orgues de la Seu.
-Petra (v. 4): *deixa anar més resplendor*
-Felanitx (v. 4/5): *en sonar-la fa remor*
més que ets orgues de la Seu.
-Marratxí (v. 5): *que s'orgue gros de la Seu.*

- 830 Es sord Mulet escoltava / sa musica de Llubí,
i es cego Monjo va dir: / - Jo l'he vista dematí
damunt es puig, qui marxava. Santa Margalida

Variants -Selva (v. 5): *a dalt es puig, qui marxava.*

- 899 Un dia enmig de sa plaça / es batle perdé es cervell,
i ara du baix d'es capell / un bon tros de carabassa. Santa Margalida

Variants -Algaida (v. 2): *es batle deixà es cervell,*
-Sencelles (v. 4): *un bocí de carabassa.*
-Pollença (v. 4): *un bon tai de carabassa.*

- 929 Si un saig anava al cel, / tots es sants penyoraria.
Sant Pere s'aixecaria / de sa cadira que seu,
i el gloriós Sant Miquel / a coces d'allà el trauria. Santa Margalida

Variants -Felanitx (v. 6): *d'allà amb s'espasa el trauria.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 235 Jo voldria que demà / fos sa fira de Sineu
i a ningú sabria greu / que fóssem en es segar. Santa Margalida

Variants -Campanet (v. 4): *que fos es temps d'es segar.*

Capítol 4: Camperoles

- 6 Enguany és any de rusquel·la; / ditxós qui podrà comprar
i no ha de empenyorar / qualque manta de franel·la. Santa Margalida

Variants -Alaró (v. 2): *i ditxós qui en pot comprar*
-Estellencs (v. 3): *sense haver d'empenyorar*

- 47 Mon pare poda una parra, / mon pare una parra poda,
com ve que se despampola / ja tira es pàmpol sa parra. Santa Margalida

Variants -Ariany (v. 2): *mon pare la parra poda,*
-Sineu (v. 3/4): *en s'hiven se despampola*
i tira pàmpols sa parra.
-Santanyí (v. 4): *tira es pàmpol sa parra.*

- 118 Al·lota, guarda sa poma, / que es banyarriquer ve;
que si no la guardes bé, / es pomeral i tot toma. Santa Margalida
- Variants -Esporles (v. 2): *que ja ve es banyarriquer,*
-Santanyí (v. 3): *i si no la guardes bé,*
- 128 Una pomereta sola, / sola dins un sementer:
Bartomeu, conra-la bé, / que no s'hi pos corriola. Santa Margalida
- Variants -Santa Maria (v. 3): *Macià, rega-la bé,*
- 207 L'amo nou de Son Estaca / qui té dos muls somerins
los pastura p'és camins / i són renegos per batre. Santa Margalida
- Variants -Algaida (v. 1): *L'amo nou que està a sa Mata*
-Deià (v. 2): *mos té dos muls somerins,*
- 285 Ses lleties i ses faves / i ets estiragassoners,
si tu los entrecaves, / creixerien més. Santa Margalida
- Variants -Muro (v. 1/2): *Són lleties i faves / i estiragasons*
-Felanitx (v. 3): *i si tu els entrecaves*
- 301 A Muntanya som anada / i m'hi som campada bé:
l'any qui ve hi tornaré / si no som morta o casada. Santa Margalida
- Variants -Artà (v. 1/4): *A sa muntanya aniria /
si Déu ho vol i som viva.*
- 380 Ses buidadores enguany / estaran molt regalades;
ell duen es paner gran / i l'umplen clares vegades. Santa Margalida
- Variants -Puigpunyent (v. 4): *i l'umplen poques vegades.*
- 433 - L'amo Antoni, ¿de què anau? / ¿de fems o de formiguers?
- Això és parlar de grossers: / ¿ho veis, i ho demanau? Santa Margalida
- Variants -Artà (v. 3): - *És paraula de grossers:*
-Sant Joan (v. 3): - *És pregunta de grossers:*
-Sineu (v. 4): *¿ho veis, i ho preguntau?*
- 446 Amb sos peus plens de veixigues, / cada dia un figuerol,
si un s'hi pega tot sol, / li fuig sa talent de figues. Santa Margalida
- Variants -Santanyí (v. 3): *quan un s'hi pega tot sol,*
-Artà (v. 4): *té poca talent de figues.*

- 503 Antany, pareier segon, / i enguany, major i bover.
Jo tenc d'arribar a fer / tots ets oficis del món. Santa Margalida
- Variants -Llucmajor (v. 2): *i ara he passat a bover.*
-Manacor (v. 3): *Pens que arribaré a fer*
- 538 Es pareier va sortir / a seionar voluntari:
dins es camp de Santa Eulari' / senyà s'arc de San Martí. Santa Margalida
- Variants -Maria de la S. (v. 4): *pintà s'arc de Sant Martí.*
- 559 L'amo va a sa llaurada / de pareier en pareier,
per veure qual és qui té / s'arada més ben trempada. Santa Margalida
- Variants -Artà (v. 3): *perque vol sebre qual té*
- 615 Així és i així serà: / no vos ha de sebre greu:
tots es pastors de Sineu / duen es bossot de ca. Santa Margalida
- Variants -Ariany (v. 1): *Enc que vos ho digui clar,*
- 627 Molt m'agrada un pastoratge / perque s'estimat hi fa.
Jo em pens si hi hauré d'anar, / amb ell, a aprendre es mossatge. Santa Margalida
- Variants -Artà (v. 2): *i tenc s'estimat que hi fa.*
- 714 S'escarader esquerre diu, / que a Sa Torre enguany segava:
Na Moragues no taiava / blat que bastàs per un niu. Santa Margalida
- Variants -Artà (v. 1/2/3): *S'escarader major diu:
que a la dreta no segava, (que a sa Torre antany segava,)
que Na Rosa no taiava*
- 748 Noltros som cinc amitgeres / que es rostoi espigolam
i concordades anam / com amigues vertaderes. Santa Margalida
- Variants -Maria de la S. (v. 2): *p'es rostoi espigolam*
-Selva (v. 2/3): *que venim a espigolar
i mos hem de concordar*
- 799 Acala't, o si no, t'alç. / ¿Que tens ossos en es ventre?
A Déu pregaria sempre / que no t'acalasses mai. Santa Margalida
- Variants -Muro (v. 1): *Acala't; si no, t'acal.*

- 854 Ataca, ataca, Rubí, / ataca amb ses dues mans,
que lo que diuen es grans / es petits no ho poren dir Santa Margalida
- Variants -Galilea (v. 3): *tot lo que diuen es grans*
- 859 Bé va fer es de ca es Frares / qui mos mostrà de segar:
ell sols no hem de safalcar; / no més heu d'anar a aplegar
es cappare, es cappare. Santa Margalida
- Variants -Ariany (v. 3): *sols no importa safalcar;*
-Artà (v. 4): *i no més heu de taiar*
- 947 Es dissabte de Sant Pere, / casi em vaig veure perdut
de veure blat ajagut / per davant i per darrere. Santa Margalida
- Variants -Estellencs (v. 2): *me vaig trobar ben perdut*
-Inca (v. 3): *de veure es blat ajagut*
- 1000 Jo no crec que m'empèçoles / un altre any en so segar,
perque mos fas aixecar / una antes de cantar
es dematins ses terroles. Santa Margalida
- Variants -Montuiri (v. 3): *ell tu mos fas aixecar*
- 1027 L'amo de Son Real té / es segadors pollencins:
li peguen un o dos brins; / ¿quina via poren fer? Santa Margalida
- Variants -Esporles (v. 1): *L'amo de Virrona té*
-Ariany (v. 3): *li taien un o dos brins;*
-Algaida (v. 4): *quina tala poren fer!*
-Llucmajor (v. 3): *agafen un bri, dos brins,*
-Selva (v. 4): *quina feina poren fer!*
-Artà (v. 3): *seguen un bri, dos brins.*
- 1083 Qui no ha segat no sap / què cosa són acabaies:
ells s'esclaten de riaies / i l'amo ja no en té cap. Santa Margalida
- Variants -Montuiri (v. 4): *i l'amo qui no en té cap.*
- 1088 Qui se casa un esclau és / si no té sa dona alegre.
Si an es segar ho dius vega, / s'anar a l'infern també ho és. Santa Margalida
- Variants -Binissalem (v. 2): *si sa dona no és alegre.*
-Felanitx (v. 3): *Si tu an es segar dius vega,*

1157 Si trobau que segam poc, / l'amo, no ens torneu llogar:
jo no me vui afanyar / ni ací ni a altre lloc. Santa Margalida

Variants -Capdepera (v. 2): *no mos torneu pus llogar:*

1270 L'amo En Nofre de Son Vives, / llavò En Roc de Son Tovells,
el dimoni té per ells / dins l'infern dues cadires. Santa Margalida

Variants -Felanitx (v. 3): *En Barrufet té per ells*

1297 M'és seguit d'un temps ençà / una passada de negres:
en sentir es nom d'hortolà, / ja em fuig sa talent d'es pebres. Santa Margalida

Variants -Sant Joan (v. 3): *com sent es nom d'hortolà,*
-Porreres (v. 4): *me fuig sa talent de pebres.*

1430 Diuen que l'espareguera / n'és un espàrec quan neix
i, si no el cuien, tant creix, / que neix mascle i mor femella. Santa Margalida

Variants -Galilea (v. 1): *La flor de l'espareguera*
-Santanyí (v. 3): *multiplica tant com creix,*
-Artà (v. 3): *multiplica així com creix,*
-Alaró (v. 3): *neix mascle i mor femella.*

1477 Damunt damunt hi ha terror / i en mig grava i argila
i a baix sa roca viva. / Veuràs En Bernat Mesquida
que hi fondrà tot lo que té. Santa Margalida

Variants -Sóller (v. 1): *A damunt hi ha terror*
-Manacor (v. 3): *a davall sa roca viva.*
-Deià (v. 3): *i davall sa roca viva.*

Capítol 5: Casa i Vestit

10 Vuit dies d'endomassar / i altres tants de desfer-hó;
no sé com En Carrió / amb això se vol posar. Santa Margalida

Variants -Vilafranca (v. 2): *i altre tant per desfer-hó;*
-Alcúdia (v. 3): *jo no sé com es senyor*

45 Quatre camies tenc, / totes amb randa;
totes quatre me pengen / per cada banda. Santa Margalida

Variants -Sineu (v. 3/4): *les veis que em pengen*
a cada banda.

- 131 Totes ses al·lotes guapes, / ses qui volen pretenir,
s'han posat, per fer més fi, / un canyamet amb butxaques
i borles a ses sabates / per agradar an es fadrí. Santa Margalida

Variants -Maria de la S. (v. 4): *torcaboques amb butxaques*
-Artà (v. 6): *encara per més lluir.*

- 179 Com som damunt es turó / que destrien sa teulada,
Na Roma ben enjoiada / qui guaita a un finestró. Santa Margalida

Variants -Maria de la S. (v. 2): *ja destrien sa teulada,*
-Ariany (v. 3): *la jove ben enjoiada*
-Alcúdia (v. 4): *guaita per un finestró.*

- 252 Jo l'he vista a sa finestra / amb sa pinta i es mirai.
No en 'via vista cap mai, / d'al·loteta com aquesta. Santa Margalida

Variants -Esporles (v. 1): *Es sortida a sa finestra*
-Artà (v. 3): *Jo no n'he vista cap mai*

- 257a Marieta, sa trunyella, / que trob que t'està de bé!
Si tu vols, en porem fer / una trava a sa porcella. Santa Margalida

Variants -Sant Joan (v. 1/2): *Al·loteta, sa trunyella*
jo trob que t'està molt bé.
-Santa Maria (v. 3): *Si tu vols, en poràs fer*

Capítol 6: Danses

- 101 Potecari brut / que mai te pentines,
i tires es pois / dins ses medecines. Santa Margalida

Variants -Selva (v. 2/4): *¿per què te pentines /*
dins ses medecines?
-Sineu (v. 3): *i han trobat un poi*

Capítol 7: Endevinalles

- 89 Germanets, anem, anem, / que mu mareta vol néixer;
ha de néixer i ha de créixer / i noltros mos morirem.
= La flor de taperera. Santa Margalida

Variants -Artà (v. 3/4): *com noltros mos morirem*
ella se posarà a créixer.

- 250 Una criatura pura / no acerta en lo conversar.
Una flor en el món hi ha / que a ses rels es fruit fa
i té nom de criatura. = *La margalida d'estepa.* Santa Margalida

Variants -Sencelles (v. 3): *Un abre en el món hi ha*
-Llucmajor (v. 4): *qui té rels i fruit fa*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 168 Jo vaig anar no sé a on, / vaig encontrar no sé qui,
me va dir jo no sé què, / jo no sé què li vaig dir. Santa Margalida

Variants -Deià (v. 1/3/4): *S'altre dia, no sé on, /
i li vaig dir no sé què; / i no sé lo que em va dir.*
-Sineu (v. 1): *Me n'anava no sé on,*
-Binissalem (v. 1): *Jo venia no sé d'on,*
-Artà (v. 3): *no sé què vaig demanar;*
-Felanitx (v. 3/4): *jo no sé què li vaig dir
i ell me va dir lo que som.*
-Llubí (v. 3/4): *p'es camí me varen dir:
Mal d'altri, riaies són.*

- 278 S'altre dia jo passava / per casa d'un sabater.
De defora veia bé / un mostel qui repintava
i un escarabat cosia / a uns calçons un gafet.
Hi havia una gallina / que feia punt de ganxet. Santa Margalida

Variants -Galilea (v. 7/8): *També feia una gallina
randa de punt de ganxet.*

- 337 Totes ses dones casades / que van a veure ballar,
les haurien de donar / confits i metles torrades,
per que, si dic bastonades, / no les solen agradar. Santa Margalida

Variants -Montuiri (v. 5): *ho dic perquè bastonades*

- 354 Una moixa de Llubí / amb una cussa bufona
ballaven la calistrona / amb so brau de Santanyí. Santa Margalida

Variants -Manacor (v. 3): *varen ballar bona estona*

- 374 Un dia de molt de fred / vaig fer una berenada
d'una formiga torrada / i un cervell de busqueret. Santa Margalida

Variants -Maria de la S. (v. 1): *Un dia que feia fred*
-Felanitx (v. 3): *de llet de rata pinyada*

508 Dins l'Hort de Getsemaní / encara hi ha aquell pagès
qui aguantava es llum encès / com Judes Cristo traí. Santa Margalida

Variants -Sant Llorenç (v. 3/4): *qui aguanta es fanal encès
de quan Jesucrist traí.*

523 El sen Cardell estudia / a un llibre mascarar.
Per cada hora de bondat / en du cent de picardia. Santa Margalida

Variants -Llucmajor (v. 2): *amb un llibre mascarar.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Margalida

Capítol 1: Animals

20 He agafat un calamar / - no se si és mascle o femella, -
aferrat a sa potera, / i ara el m'hauré de menjar. Son Servera

Variants a Santa Margalida (v. 4): *i ara el me podré menjar.*

107 Es pago, perque és hermós, / fa una volta i s'estufa,
Se mira es peus i s'arrufa: / així vos ne pendrà a vós. Búger

Variants a Santa Margalida (v. 4): *i així vos ne pren a vós.*

111 Boveret, alçau, alçau, / i es bous no passaran pena.
En arribar a sa vorera, / paia d'ordi else donau. Sant Joan

Variants a Santa Margalida (v. 4): *paia d'ordi les donau.*

127 Mosso que fa de bover / i tenga poca hacienda,
ves com pagarà sa renda, / si no té lo que ha mester! Llucmajor

Variants a Santa Margalida (v. 3/4): *és que no et paguen sa renda
o no la saps guardar bé.*

129 N'hi haurà que se'n riuran / i jo també me'n riuré,
com per dins Llubí em veuran: / - Dia tenga, don Juan,
¿que ja no fa de bover? Maria de la S.

Variants a Santa Margalida (v. 4): *- Bon dia, senyor Juan,*

162 - Ase, ¿com estàs tan magre? / Ase, ¿com estàs tan sec?
- Si estic magre bec vinagre; / si estic sec, vinagre bec. Sencelles

Variants a Santa Margalida (v. 1/2): *Aset, ¿com estàs tan magre?
Aset, ¿com estàs tan sec?*

- 173 A sa muntanya de Randa / trobareu Sant Honorat.
No sé de cap ase negre / que pugui tornar gelat. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3/4):
*En es puig de Randa / hi ha Sant Honorat.
No hi ha cap ase negre / que hagi estat gelat.*
- 199 Sa somera de sa tia / enguany ha fet testament,
i ha deixat s'ensellament / a un ruquet seu que tenia. *Santanyí*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *va deixar s'ensellament*
- 238 Si vols esser bona oguera / has d'aprende de siular,
i en s'estiu poràs guanyar / bones messes damunt s'era. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *i bones messes guanyar
de juriol, entorn d'era.*
- 266 Coranta euveies maneja / i molts de pics no en té deu.
Aquesta guarda no treu / per lo que es pastor se menja. *Santa Maria*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *molts de pics sols no en té deu.*
- 305 Un ca, com ha tornat vei, / està a un racó retirat;
si no pega qualque llatr, / ningú se recorda d'ell. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *jeu a un racó retirat*
- 357 - Bartomeu, es moix és mort. / - Deixa fer, en durem un altre.
- Duis-lo prest, que mos fa falta: / es ratolins gisquen fort. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *que es ratolins peguen fort.*
- 451 ¿A on ets, perdiu, com cantes, / que no t'he vista lluir?
Perdiu, vine, vine ací, / a pasturar amb ses altres. *Santanyí*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Vine, vine, vine ací,*
- 464 Es puput de Ca Na Llarga / per enguany no cantarà,
perque li varen donar / tenrum d'uiastre que amarga. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *per ara no cantarà,*
- 491 Dissabte sa meva nina / va dir: - Mon pare, ¿què me duis?
- Oh mirai de los meus uis, / Jo et duc una terrolina. *Montuiri*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *- Alegria d'es meus uis,
jo et duc una sol·lerina.*

511 Érem dins es reguerons / que diuen de can Gaià,
com es xoric va pegar / i te fé escampar es murtons. *Sant Joan*

Variant a Santa Margalida (v. 4): *i li fé escampar es murtons.*

Capítol 2: Arts i Oficis

62 Com la fadrina està en dansa / al costat del ballador,
tirau vidre volador / i feis-li lluir sa manta. *Artà*

Variant a Santa Margalida (v. 4): *per fer-li lluir sa manta.*

91 Me'n vaig a veure rabasses; / o n'hi ha o no n'hi ha.
Tan bona ets tu per ballar / com un porc per dur beaces. *Montuïri*

Variant a Santa Margalida (v. 1/3): *¿Que véns, a treure rabasses? /
Tant d'aire tens per ballar*

112 Ses jovençanes afinen / ses voreres i camins:
mostren de ballar an es nins / a's qui encara no caminen. *Montuïri*

Variant a Santa Margalida (v. 2): *ses voreres de camins:*

122 Un cardet que té una espina / i un brotet de tamarell.
Ara balles, Catalina, / amb En Francesc de Morell. *Artà*

Variant a Santa Margalida (v. 1): *Un cartet i una espina*

216 Que canti qui té cantera; / jo ja no sé pus cançons.
De crostes i roegons / ja en duc dins es butxacons
cosa de mitja cortera. *Selva*

Variant a Santa Margalida (v. 5): *es comú d'una quartera.*

223 Sa fia del Rei no canta / per dues intencions:
una, que no té cantera; / s'altra, que no sap cançons. *Binissalem*

Variant a Santa Margalida (v. 1): *Sa cadenera no canta*

267 Cançons com ses que tu fas, / jo en tenc per vendre i per dar
quatre o cinc en cada mà / d'es color que tu voldràs. *Muro*

Variant a Santa Margalida (v. 4): *d'es color que les voldràs.*

- 282 Glosadors d'avui en dia, / no dic un, tots quants 'hi ha,
i endemés, si és ciutadà, / es temps que hi ha de pensar,
jo sembraria un pinar / i es pins hi coïria,
i un barco compondria / per fer viatges a Orà,
i per no dir Angeria. / Jesús, Josep i Maria,
preniu-lo amb la vostra mà. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 9): *i per no dir heretgia,*
- 348 ¿Vols que et mostri una cançó / que he duita nova d'Eivissa?
Una post redoladissa / amb un redoladissó. *Ariany*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Era una redoladissa*
- 353 An es llum meu li falta oli / i no en tenc en es setrí:
veurem en venir es padrí / si en farem dur de can Toni. *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *en venir es meu padrí
n'anirà a dur de can Toni.*
- 446 No és paraula volandera / sa que diu En Tomeu Moix:
- Jugadors i caçadors, / sa fam los corre darrera. *Llubí*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *És paraula volandera*
- 462 Aquest serro és carritxenc; / que és de mal de pentinar!
Es mestre que el va escardar, / no sé on tenia es seny. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *és molt mal de pentinar.*
- 491 Es dissabte de Nadal, / com ella volgué filar,
sa filoa va trobar / al cap d'avall d'es corral. *Puigpunyent*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *en es racó d'es corral.*
- 565 Es molí de can Campar / té blat i no té farina:
n'hi en pren com una fadrina / qui té estimat i no hi va. *Pina*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *lo mateix d'un fadrina*
- 620 Donetes de Catalunya, / no us caseu amb sabaters,
perque passareu cassussa / i mai tendreu cap dobler:
es dilluns van per la Sala / i es dimarts a passejar;
tres dies a la setmana / passen sense trebaiar.
*A Crispín arribon, / Zapatero remendón.
Zapatero tero / mete la lezna / en el agujero.* *Alaró*
- Variant a Santa Margalida (v. 5): *es dilluns van a la Sala*

- 644 Ses sastresses són senyores: / si et cases amb mi, ho seràs.
S'eina que manejaràs / seran unes estisores. *Campanet*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Ses mestresses són senyores:*
- 713 A sa mare d'En Tomeu / l'han posada a sa presó,
causa que es fii major / no vol anar a servir el Rei. *Pollença*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *se n'han duita a sa presó,*
- 724 Margalideta, adió; / jo me'n vaig a servir el Rei.
Per mi es nostro coronell / ja frissa de veure-mós. *Manacor*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *que me'n vaig a servir el Rei.*
- 848 Un fandango refilat / l'han de tocar mano-mano:
toca'l, idò, Mariano, / tu que n'ets tan afectat. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *esperau En Mariano,
ell qui n'és tan afectat.*
- 852 Un violiner de Búger, / de Búger un violiner,
violinejant se'n puja, / violinejant se'n ve. *Campos*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *qui sonant sonant se'n puja,
qui sonant sonant, se'n ve.*
- 868 Quan jo era petitó, / mu mare, qui be em volia,
m'enviava cada dia / a escola, i aprenia
sa lletra d'un polissó. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *anant a escola, aprenia*
- 886 En Juan de Déu sentí / com componien sa voga.
Si fan batle aquesta droga, / també m'hi poren fer a mi! *Andratx*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *ja m'hi porien fer a mi!*
- 926 La vila du mala sort, / no destapeu més buranyes:
de dos saigs, n'hi ha un tort / i s'altre ple de lleganyes. *Maria de la S.*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *i s'altre qui du lleganyes.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 63 Jo m'aixec de matinada, / pas per ca vostra i no hi sou.
i ara ha no hi ha rou, / ni rou ni gens de roada;
sa boira ja s'ha escampada / p'es comellar de Son Pou. *Artà*
Variant a Santa Margalida (v. 2): *per veure vós a on sou.*
- 84 Ja comença a fer gotetes / i es torrent qui ja se'n ve:
mal s'endugués s'enginyer, / es taulons i ses casetes
cap avall a fer punyetes / per dins aquell sementer. *Sant Joan*
Variant a Santa Margalida (v. 4): *En Trauré i en Plomer,*
- 177 Jo tenc bauba sa mà esquerra / i sa dreta que bo hi fa.
Jo me'n n'iria a escaufar / dins sa cuina de Son Serra. *Artà*
Variant a Santa Margalida (v. 2): *i sa dreta que ja hi va.*

Capítol 4: Camperoles

- 20 Si sembres es blat tardà, / no te naixerà brunent.
Sembra'l antes de l'advent, / veuràs com te goixarà. *Sant Joan*
Variant a Santa Margalida (v. 2): *no te naixerà rument.*
- 91 Bon abre és el garrover / que fa garroves tot l'any:
quan li cuien ses d'enguany, / ja té ses de l'any qui ve. *Artà*
Variant a Santa Margalida (v. 2/3/4): *perque té fruita tot l'any:
quan li cuien per enguany, / ja té sa de l'any qui ve.*
- 102 Si et demanen a on vas, / ja diràs a ses Algolfes,
a menjar magranes dolces, / pinyolenques i aubars. *Sineu*
Variant a Santa Margalida (v. 3): *que allà hi ha magranes dolces,*
- 218 Oh parei desgraciat / en fer-me tocar dins s'era!
L'amo diu que don llendera, / que ja en duran de Ciutat. *Artà*
Variant a Santa Margalida (v. 3): *L'amo diu: - Dóna llendera,*
- 252 Es cavall d'En Pandolassa / no ha menester carretó,
perque sense carretó / encara ho troba massa. *Lluc....?*
Variant a Santa Margalida (v. 3): *perque sense tenir-ló*

- 257 Jo vaig anar a Lluc / amb s'ase d'En Beia,
i es qui em veia deia: / - Arranca, pelut! *Ariany*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *cada punt li deia:*
- 268 Si em veig a tornar menar / carro, no crec que puga:
no me'n 'niré que no em duga / s'extremunció en sa mà. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *es carro, per poc que puga*
- 273 Jo crec que li devem plànyer, / a un pobre carritxer,
sa vida trista que té / penosa dins sa muntanya. *Pollença*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Jo crec que li devem plànyer*
- 353 Majoral, falta un paner, / no l'he deixat per sa rota;
el me manllèva Na Bota / i ara diu que no el té. *Petra*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Mu mare, falta un paner,*
- 423 Joestic damunt un cimall / es més alt de s'olivera:
feis pregàries, amor meva, / que, si caic, no em faci mal. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *d'es més alts de s'olivera:*
- 527 En Vermei, com va a s'arada, / sempre hi va coixeu-coixeu
però en anar a sa civada / ses cames d'es lloc se treu. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *foc de ses potes se treu.*
- 595 Una grapada de glans / he trobat baix d'es mantí.
Si és persona d'aquí / qui s'ha recordat de mi,
digau que li bes ses mans. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *qui n'haja pensat amb mi,*
- 654 ¿A on és sa nostra aiguera? / Deu esser a fer pancuit,
o s'ase li haurà fuit / darrera qualque somera. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 2/3): *¿que deu esser a fer es pancuit?
O s'ase li serà fuit*
- 758 Si hem acabat de segar / es dissabte de Sant Pere,
tots plegats 'nirem a mar / a rentar sa nostra aiguera. *Calonge*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *per rentar s'espigolera.*

- 883 ¿Com t'agrada, taiador, / aquest blat de sa Cabana?
Da-li es cos, de bona gana, / no li cales menar por. *Manacor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *¿Com t'agrada, segador,*
- 905 Ella taia un bri, dos brins, / 'par que en faci companatge.
A sa peça d'es formatge / fa ses osques més endins. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Ella agafa un bri, dos brins,*
- 972 Es verd i no fa seguera; / segau poc, ja secarà!
Sols que puguem acabar / per anar a veure posar
sa bandera de Sant Pere. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *no frisseu, ja secarà!*
- 992 Jo faria una carrera / tan bona com qualsevol
de tirar sa fauç a's sol / i jo a s'ombra, a sa figuera. *Montuiri*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *que és bona per qualsevol*
- 1011 Jo sempre li peg fauç plena, / estil de bon segador.
Al·lots, en veure es senyor, / porque no som suador,
tirau-me un gerricó / d'aigo per damunt s'esquena. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *si no rabent de suor,*
- 1035 L'amo, ¿que no us ha llegut / es sementer repassar?
No us poreu gaire queixar / si us ho segam alt i brut. *Galilea*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Ara no us caleu queixar*
- 1043 Mai més segaré a Maria, / perquè es blat hi és dolent.
Si no donen aigordent, / un segador s'hi aprima. *Ariany*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *que es blat és curt i dolent.*
- 1069 Per tot el món hi ha Jaumes. / ¿Per aquí, que no n'hi ha?
Saps que hi fa de bon estar, / d'estiu, en temps de segar,
davall un capell de paumes! *Capdepera*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *i per tot el món n'hi ha.*
- 1154 Si no acabam per diumenge, / 'cabarem per Sant Juan:
mentrestant un homo menja / formatge, oliva i pa blanc. *Banyalbufar*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Si no acabam es diumenge,*

- 1172 Una fauç i dos canons / són ses eines que tenim;
com trobam un sembrat prim, / desgraciats de ronyons. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i en venir un sembrat prim,*
- 1186 Voldria que es capellans / tenguessen ronya de ca,
i ells, que no poren segar, / farien feina de mans. *Algaida*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *los sortís ronya de ca,*
- 1212 Amb estidores de fust / tonen a devers Marina
i es paraire qui renyina, / diu: - Al·lots, toneu lo just. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *tonen devers sa Marina,*
- 1223 Es tondre d'hivern és fred / i malsà p'es bestiar.
- Taiau ran, ja creixerà -, / diu sa de Son Lledonet. *Santanyí*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *- Toneu ran, ja creixerà -,*
- 1224 - Euveia, ¿que esperoneges? / ¿O t'han tocada sa pell?
- ¿Encara no us basta es véll? / ¿sa carn i tot me festeges? *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *- ¿Que no te bastava és vell?*
- 1254 Venim de sa veremada, / per això tenim pocs jocs;
es réms són petits i pocs / i mala nit que hem passada. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *sabeu que tenim pocs jocs!*
- 1273 L'amo, no m'agrada massa / amb so trebai que teniu:
en no córrer, ja punyiu. / 'Guesseu llogat cans de caça. *Santanyí*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *si no corren, ja punyiu.*
- 1320 Quan seràs madona nostra / i te'n vendràs capell tort,
no podràs prendre conhort / de pujar aquest peu de costa. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3): *Quan sereu madona nostra
i dureu es capell tort, / no podreu prendre conhort*
- 1329 A dins es terme de Petra / diuen que vos heu llogat.
Greu me sap que altri l'ha feta / i jo, obligat, la pag. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2): *M'han dit que vos heu llogat
a dins es terme de Petra.*

- 1346 Jo sempre he dit i diré / que un missatge és cosa poca:
n'hi emprèn com una lloca / que cova dins un paner. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Sempre t'he dit i diré*
- 1369 'Ximateix deu porer dir / qualche paraula un missatge!
Avui ja tenim formatge / i una botella de vi. *Llubí*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Tanmateix deu porer dir*
- 1397 Com veig estepa florida, / corrents vaig a girar-lè,
perque sé que hi sol haver, / davall, qualche margalida. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *corrents vaig a veure-lè*
- 1404 Catalineta, no en cuies, / de roses d'aquest roser;
m'has de dir què els ha de fer, / si són roses sense fuies. *Vilafranca*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *veiam què les has de fer,*
- 1410 Oh roser, jo no em pensava, / es dia que te sembrí
que altri t'hagués de coir, / i jo prou bé te cuidava! *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *jo qui tan bé te cuidava!*
- 1432 Tot són cards i coralines, / cama-rotges, un planter.
Quin habitar que hi deu fer / enmig de tantes espines! *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Tot són cards i cardelines,*
- 1468 A Llubí, ses llubineres, / com han 'cabat de segar,
comencen a rossegar / ses mans per ses tapareres. *Inca*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *ja se'n van a rossegar*
- 1494 Bona aigo, Mare de Déu, / tendrem bon blat a sa rota.
Vós daré sa paia tota / i es blat serà tot meu. *Inca*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Vós darem sa paia tota*
- 1509 Es sementer de goret / l'any passat era civada.
L'amo, a sa vostra criada, / enguany, li he de moure plet. *Sencelles*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *li arribaré a moure plet.*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 51 De troques vas en s'estiu! / ¿Que no tems a sa calor?
M'han dit que tens senyor / qui et medica perque ets viu. *Selva*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *De troca vas en s'estiu!*
- 63 Jo duc sa poma penjada / a una ala d'es capell,
i no hi ha hagut cap aucell / busqueret o passarell
que la m'haja espipellada. *Manacor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Duc una poma penjada*
- 115 Dona hi ha en es meu carrer / que s'empatxa si duc punt.
Tot quant duc, me lllu damunt; / no som, com ella, eixanguer. *Galilea*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Dona hi ha en aquest carrer*
- 196 Cunyada, ¿quan vendreu vós / a plegar mans a mu mare?
Una manta d'endiana / tenc jo per regalar-vós. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *guarda per regalar-vós.*
- 215 Mocador fermat p'es cos / i un a dins cada butxaca;
davall, sa camia flaca, / i darrere no en du tros. *Selva*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *i darrere ne dus dos.*
- 253 La jove anava d'un peu / per devers ca es perruquer:
- Feis-la'm que m'estiga bé, / mestre, i demanau preu. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *per davant ca es perruquer:*
- 275 Rebosillo de seguí, / calves verdes, no en faltaven,
i es jornalers aportaven / calamandri d'es més fi. *Campanet*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Rebosillo de setí,*

Capítol 6: Danses

- 75 La xica de l'oli / té un violí;
un soldat l'hi toca / cada dematí. *Sant Llorenç*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *La Pepa de l'oli*

Capítol 7: Endevinalles

- 33 Com jo pens i torn pensar / i de pensar-hi torn loca:
¿quin parentesc és que em toca / amb sa sogra de s'al·lota
que festeja es meu germà? = *La mare pròpia* *Algaida*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *¿quina parentela em toca?*
- 60 Dues germanetes / ballen dins un plat,
cotilleta verda, / giponet morat. = *Dues albergínies* *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *amb la coa verda,*
- 101 La hi pos eixuta / i en surt banyada;
braceig i braceig / i surt regalant. = *El poal d'un pou.* *Maria de la S.*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i mentres remèn*
- 135 No tenc sentit ni tenc vista, / ses lletges faç enfadar;
sense sebre dibuixar, / som es millor retratista. = *El mirall.* *Biniamar*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *jo som molt bon retratista.*
- 154 ¿Qual és s'animal qui té / ales i no pot volar
i per davall terra va / en forma de llucifer
i en encontrar-lo un roter / amb so coll li fa pagar?
= *El cadell* *Alaró*
- Variant a Santa Margalida (v. 6): *an es coll ho fa pagar?*
- 262 Un camp llaurat / que mai reia l'ha tocat. = *La Teulada.* *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Un camp ben llaurat*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 8 A dins un goix de cugula / hi entraren caçadors:
hi trobaren un bou ros, / set cavalls i una mula. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *dotze gorans i una mula.*
- 25 Amb guiterra i guiterró / vaig anar a ca Na Florida
i la vaig trobar adormida / amb so cap dins es fogó. *Galilea*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i la me trob adormida*

- 60 Dalt es Puig de Galatzó / vaig sembrar faves torrades.
Es corbs les m'hauran menjades, / no hi coiré sa llavor. *Manacor*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i varen néixer esceiades,*
- 216 Na Catalina m'agrada / perque té es parlar amorós,
llavò sa bona d'anfós / i es nas de rata pinyada. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *ella té boca d'anfós
i nas de rata pinyada.*
- 320 Si fos rei, faria fer / per totes bandes pregons,
i d'ets homos petitons / en faria un formiguer. *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 2/4): *per tot Mallorca un escrit, /
en fessen un formiguer.*
- 365 Un caragol se'n va anar / a fer sa volta d'Espanya:
duia damunt cada banya / nou mil quintars de safrà. *Santanyí*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *dugué damunt cada banya*
- 468 Capitana, vós teniu / la bandera foradada:
quan sou en el camp, fugiu / per por d'una arcabussada. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *per por de l'arcabussada.*
- 481 Com la bolla dóna el tomb / la romaguera escarrinxa.
Sempre has de dir que jo som / més dolent que carn de xinxa. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Te dic per cert que jo som*
- 638 L'amo Antoni d'Aireflor, / ¿a on teniu sa pobila?
No té filoa ni fila, / ni en té cap de caire bo.
Només passeja sa flor / de cap a cap de la vila. *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 5): *Només passejant sa flor*
- 647 Mares que teniu infants, / donau-los bona carrera;
no sigueu com Na Pollera / qui else cria com a cans. *Maria de la S.*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *qui los cria com a cans.*
- 666 Moreta, an es teu llinatge / jo el sé i no el te vui dir:
Com ton pare se morí / el varen dur en es carnatge,
perque davant una imatge / no se volgué convertir. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/6): *¿Que no saps que es teu padrí /
no se volgué convertir?*

685 No hi hauria tants de brins / de blat a una corterada
com vegades t'han trobada / per la vila amb sos fadrins. Campos

Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3/4):

*No hi ha tantes rels de pins / a dins uns corterada
com vegades has anada / per vila a cercar fadrins.*

711 Qui n'és causa, bona amor, / queestic a llibre de rei,
d'és cap li surti es cervell / com ses bales d'un canó. Artà

Variant a Santa Margalida (v. 4): *com a bales de canó.*

747 - Si es pern del món se rompia, / ¿qui el podria tornar fer?
- Qui va sobre fer el primer, / es segon també faria. Artà

Variant a Santa Margalida (v. 1/3/4):

*- Si es pern del món se rompés, /- Es qui va fer es primer,
si volgués fer de ferrer, / un segon potser que en fes.*

771 Si vos volen tocar es nas / o sa veta de sa coa,
pegau-los amb sa filoa; / ja en faran més es canyars! Biniamar

Variant a Santa Margalida (v. 4): *que per això hi ha canyars.*

792 Tu ets guapa i reguapa / curiosa en so parlar
emperò tens una taca / qui amb so sabó no se'n va. Santanyí

Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3/4):

*Tu ets feia i refeia, / malgarbada, tot ho tens;
només tens blanques se dents / com es moros de Guinea.*

812 Un frare damunt sa trona / sempre explica la raó.
No hi ha animal més traïdor, / en el món, que és una dona. Felanitx

Variant a Santa Margalida (v. 1): *Un capellà dalt sa trona*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Santa Margalida sense variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 93 S'altre dia jo passava / p'es carrer d'En Muntaner
i vaig veure un claveller / en es corral, qui badava. *Santa Margalida*
- 583 Mai més segaré a Maria, / perquè es blat hi és dolent.
Si no donen aigordent, / un segador, s'hi aprima. *Santa Margalida*
- 838 Amor, si a Sa Pobla anau, / 'cabareu de posar greix:
allà hi ha anguiles i peix / i carabasses a trauc. *Santa Margalida*
- 1161 Alegre és Son Santandreu, / Sa Torre i Son Orlandis.
Per totes aqueixes bandes / habita s'estimat meu. *Santa Margalida*
- 1436 Jo me'n vaig a cap a mar / per dins una torrentera.
Sa meva amor verdadera / habita dins Son Boscà. *Santa Margalida*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 19 Sou patró de barca nova / feta de llenyam corcat.
Jo mai m'ho hauria pensat / que tal barco anàs a prova. *Santa Margalida*
- 228 Si jo poria robar / sa veu que té la sirena,
jo faria passar pena / an es qui me'n fan passar. *Santa Margalida*

Capítol 5: Noms personals

- 69 En Toni Menut s'estufa / perquè pot anar estufat
perquè té en es seu costat / Cadernerres, Macs i Puces. *Santa Margalida*
- 94 Na Pereta Siquiera / canta com un llopvolant;
n'és alteta de davant / i baixeta de darrere. *Santa Margalida*
- 148 En Toni és la meva vida / i En Juan mon tresor;
En Jaume és qui em xapa el cor, / però En Miquel m'encativa. *Santa Margalida*

Capítol 6: Religioses

- 139** Com te' vas a confessar, / no sien paraules perdudes:
no vulgheu esser com Judes / qui Déu va crucificar. *Santa Margalida*
- 202** La Puríssima a l'esquerra, / dins l'esglési', molt bé està.
Ella mos defensarà / si el dimoni mos fa guerra. *Santa Margalida*
- 407** Es dia de Sant Juan / ets àngels s'assoleiaven;
de tant en tant demanaven / quin dia era Sant Juan. *Santa Margalida*
- 745** Madona, si ho feis així, / de ningú vos queixareu;
sols que un parei d'ous mos deu / ja vos fareu recibir;
si an es ball voleu venir, / ses fies hi menareu. *Santa Margalida*
- 815** Vós teniu sa fia tenra, / però ja du cadenó.
M'heu de dar coca o flaó / o m'heu de voler per gener. *Santa Margalida*

Capítol 7: Vida humana

- 31** Jo et remunt, perque ho mereixs: / peus, braços, genois, esquena,
sang, ossos, nirvis i vena, / boca, nas, cap i cabeis. *Santa Margalida*
- 476** En beure aigordent reprenen / i es polsos tornen forts.
A Sa Pobla, en esser morts, / han afinat que no alnen. *Santa Margalida*
- 509** A Na Bet li donen brou / de moltó i de gallina.
Li han batiat sa nina / a sa font d'es carrer Nou.
Va sortir es patró Seguí / tocant sa picarolada:
- Una nina han batiada / i li han posat Bet Nonada.
Mai ho havia sentit dir! *Santa Margalida*
- 809** A sa madona, daria / es pa que m'he de menjar;
i a un missatge que hi ha, / vomitoris per llançar
encara li planyeria. *Santa Margalida*
- 818** En Pere té dues nines; / les té damunt es reol
i les penja un picarol: / "Cuec-cuec, que no m'afines!" *Santa Margalida*
- 837** ¿Saps que voldria tenir? / Una bona pasterada
i, en haver-la acabada, / una altra per dur a's molí,
i una bota de vi / per beure a la canalada
i una al·lota ben trempada / per porer-me divertir. *Santa Margalida*
- 853** Jo no volia res d'ella / i un consei me va donar:
que, com no tendria pa, / que fes sopes dins sa pella. *Santa Margalida*

- 1086** No t'enamors de ses robes, / de botonades ni creus,
ni t'enamors de ses veus, / sinó d'es fets i ses obres. *Santa Margalida*
- 1224** Jo venia de sa rota / per un camí ben estret,
i darrera una paret, / amb una pedra em va fotre. *Santa Margalida*
- 1377** Ni de capet, bona amor; / ni de malalt, bon remei;
ni de femer, bona olor; / ni de dolent, bon consei. *Santa Margalida*
- 1391** - Jo et duc comandacions / de diumenge decapvespre.
- I si són d'En Biel Nespla, / ja és hora que les me dons. *Santa Margalida*
- 1395** No és bombo ni és tambor; / és l'amo de can Manera.
Teniu molta de xarrera / i poca educació. *Santa Margalida*
- 1411** Carta, en esser en es molí / que s'anomena Sa Bassa,
encara que brusca faça, / no t'hi has d'entretenir. *Santa Margalida*
- 1500** Que son de coneixedors / es fadrins qui no festegen!
Per la vila se passegen / encollats de dos en dos. *Santa Margalida*
- 1543** Ara és hora, vida mia, / de dir "no" o de dir "sí",
perque com sereu amb mi, / no digueu "jo no et volia". *Santa Margalida*
- 1570** Careta de xerafi / agraciada en quant fas,
devertí't amb qui voldràs / sols que te casis amb mi. *Santa Margalida*
- 1686** Fadrina hi ha dins Artà / que diu que se moriria
condemnada si sabia / que no s'hagués de casar. *Santa Margalida*
- 1874** ¿Per què no em dau lo que és just, / com donen el Bisbe i el Papa?
Ja no hi ha cosa més guapa / que casar-se an es seu gust. *Santa Margalida*
- 1916** Sa fia de Son Bauló / aquest pic l'hauran casada
i es qui la se n'ha menada / En Juan Pentinador. *Santa Margalida*
- 1926** Sa meva amor té blat vei / i xeixa que es vol corcar,
i no la se vol menjar / que no siguem jo i ell. *Santa Margalida*
- 2042** Vós sou rosa de tot l'any, / però sé que estau promesa:
ell vos ne pren com un pany / que, en llevar-li es biulany,
sa porta roman empesa. *Santa Margalida*
- 2091** Com més m'hauria valgut, / es dia que em vaig casar,
'ver-me tirada dins mar / i no haver-te conegut. *Santa Margalida*

- 2120 Jo me vaig casar amb dispensa / i tota la vaig pagar,
i ara amb un bocí de pa / ja tenc sa dona contenta. *Santa Margalida*
- 2128 L'alegria d'un casat, / saps que dura poca estona!
Quan sa bossa ja no dóna, / l'alegria ja ha acabat. *Santa Margalida*
- 2494 Sa sogra sempre se fa / de sa netedat enfora:
per rebre sa seva nora / sols no va esteranyinar. *Santa Margalida*
- 2527 La Mare de Déu del Toro / que habita dins Son Gener,
sa mare i un cunyat té / que són d'es partit d'es moro. *Santa Margalida*
- 2556 Na Maressa ja ho va dir: / - Toni Monjo, vés alerta,
que sa presó l'han oberta / aposta per tancar-t'hi. *Santa Margalida*

2) Cançons recollides a Santa Margalida amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 38 Al·lota, m'han que estàs / a S'Arraval de Maria;
jo vendré a veure't un dia / com manco t'ho pensaràs. *Santa Margalida*

Variants -Bú...? (v. 1): *Bàrbara, m'han dit que estàs*
-Sóller (v. 2): *a s'Arenal de Maria;*

- 610 A Muro ja no és Muro, / a Muro ja no és Ciutat.
M'han posat la 'trecidat / per no cremar pus carburo. *Santa Margalida*

Variants -Campanet (v. 2): *Muro ja pareix Ciutat.*
-Maria de la S. (v. 2): *Muro ja és una ciutat.*
-Selva (v. 2): *a Muro ja n'és Ciutat.*
-Vilafranca (v. 4): *per estoviar es carburo.*

- 614 A Muro tenien ganes / de beure aigo de sa Font.
Dins un mes han fet un pont, / un carrer i dues campanes. *Santa Margalida*

Variants -Sa Pobla (v. 3): *Dins un any han fet un pont,*
-Ariany (v. 3): *Amb un any han fet un pont,*
-Sineu (v. 4): *sa torre i dues campanes.*
-Artà (v. 4): *sa trona i dues campanes.*
-Llubí (v. 4): *i dues campanes noves.*

704 La gent de Llubí braveja / En Jordi de Son Catiu,
i la gent d'Alaró diu / que homo més destre i viu,
amb rodes, no se'n passeja / i sempre du sa corretja
fermada en es darrer piu. *Santa Margalida*

Variants -Sa Pobla (v. 1): *Per Llubí tothom braveja*
-Muro (v. 4): *que un homo més destre i viu,*
(que homo més dilecte i viu,)
-Artà (v. 5): *que En Roses, no se'n passeja;*
i a mi, qui em malmanaja,
-Ariany (v. 5): *per aquí no se'n passeja*

854 Sa meva pena redobla / i los meus uis fan canal
en no veure Sa Marjal / i es campanar de Sa Pobla. *Santa Margalida*

Variants -Felanitx (v. 2): *i ets uis qui me fan canal*

900 Si duc es mocador enrere, / no deu esser compte teu.
Tenc s'estimat de Sineu / i puc esser sineuera. *Santa Margalida*

Variants -Manacor (v. 2): *no ha d'esser compte teu.*
-Binissalem (v. 4): *per esser-hó, sineuera.*

1065 En es Morro eren set / i sis ho volgueren dur.
Ara estau a tu per tu: / tu tens sa cupa, Josep. *Santa Margalida*

Variants -Inca (v. 1): *D'es Morro n'hi havia set*
-Ariany (v. 4): *i sa culpa és d'En Jusep.*

1068 L'amo d'es Morro és al·lot / i tan sols no sap tractar.
Vint-i-vuit dies segà / i no va fer bugiot,
i no ho degué trobar poc, / perque a trenta no arribà. *Santa Margalida*

Altra variant a Santa Margalida (v. 6): *si an es trenta no arriba.*

Variants -Sa Pobla (v. 2): *i amb sa gent no sap tractar.*
-Muro (v. 5): *i dic que no ho trobà poc,*

Capítol 5: Noms personals

47 Baix d'es puig de S'Aucadena / està posat Solleric.
Oh, quin nom tan tan garrit / és es vostro, Magdalena. *Santa Margalida*

Variants -Binissalem (v. 2): *hi trobareu Solleric.*
-Banyalbufar (v. 3): *Es nom que trob més garrit*

- 91 Molts li diuen Na Calenta; / i jo, ¿què li he de dir?
Jo la voldria tenir / cada dia dematí
s'hora que es fred me turmenta. *Santa Margalida*

Variants -Maria de la S. (v. 5): *s'hora que es fred més turmenta.*

- 134 Na Maria de Son Mas / sap tocar ses xeremies.
Tum-tum, ¿que les sonaries? / Tum-tum, ¿que les sonaràs? *Santa Margalida*

Variants -Maria de la S. (v. 3/4): *¿Tu que no les sonaries?*
¿Tu que no les sonaràs?

Capítol 7: Vida humana

- 172 Jo em passeig fent sa miloca / dins una manta abossat
i vénc de comprar tabac / recorters, ben armassat,
i llavò, un poc de pota. *Santa Margalida*

Variants -Deià (v. 4): *un corter ben armassat,*

- 255 - Al·lotes de can Marines, / ¿em voleu dir a on anau?
- A cercar salut i pau / per conservar ses doctrines. *Santa Margalida*

Variants -Santanyí (v. 2): *digau-me on vos n'anau*
-Artà (v. 3): - *'Nam cercant salut i pau*

- 270 De veure't tenia ganes, / però mes forces no hi són.
El més arrendit del món / se troba el qui fa cortanes. *Santa Margalida*

Variants -Artà (v. 2): *però ses forces, ¿on són?*

- 299 Jo et veig carregat de febre / que et poren dur es combregar.
¿No em voldries ensenyar / quants de pèls té una llebre? *Santa Margalida*

Variants -Esporles (v. 1/2): *Jo et veig carregar de febre.*
¿Que t'hem de dur es combregar?
-Alcúdia (v. 1/2): *Jo et veig carregat de febre.*
¿Que t'han de dur es combregar?
-Deià (v. 3): *¿Me podries explicar*

- 350 Perque vaig dir "que el se'n duguin", / me volien agafar.
Ara sí que ho diré clar: / "que el se'n duguin, que el se'n duguin,
que el se'n duguin a enterrar!" *Santa Margalida*

Variants -Artà (v. 5): *que el se'n duguin a matar!"*

- 377 El qui a una vinya trebaia / beu el vi poc i dolent,
i amb sa dona se baraia, / si se posa un poc calent. *Santa Margalida*
- Variants -Muro (v. 4): *si es troba un poc calent.*
- 540 Molt m'agraden es pastissos / si són fets de bon forner.
Sa fia d'En Xuriguer / no s'agrada de roïssos. *Santa Margalida*
- Variants -Sineu (v. 2): *si són fets de pastisser.*
- 563 Deixa fer, Margalideta, / que tu la m'has de pagar,
perque no em volgues dar / de sa llet sa busquereta. *Santa Margalida*
- Variants -Porreres (v. 4): *un bocí de panfonteta.*
-Ariany (v. 4): *aquell dia, panfonteta.*
- 761 A mi em diuen En Canari; / no vui que m'ho diguin pus.
En haver-hi raïms madurs / m'agrada passar el rosari. *Santa Margalida*
- Variants -Deià (v. 1): *Me diuen Toni Canari;*
-Santa Maria (v. 3/4): *No em sap greu passar el rosari
mentres hi hagi reims madurs.*
-Artà (v. 3/4): *No em sap greu passar el rosari
com sé que hi ha réms madurs.*
-Sant Joan (v. 3/4): *no em sap greu passar el rosari
mentres hi hagi reims madurs.*
- 961 Dóna'm aqueixa maneta / i dóna-la'm de bon cor.
¿Que no saps que un amic bo / dóna s'esquerra i sa dreta? *Santa Margalida*
- Variants -Santanyí (v. 1): *Dóna'm sa teva maneta*
-Banyalbufar (v. 3/4): *Tu ja saps que un amic bo
dóna s'esquerra i sa dreta.*
- 1121 Jo som bon al·lot, mon pare, / i vós no m'estimau gens.
Ja començ a treure dents / i mossegaré mu mare. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 3): *Som petit i trauré dents*
-Sant Joan (v. 3): *'Xau-me fer, ja trauré dents*
- 1135 Noningú! fii de ta mare! / Has de sebre jo qui som!
Deixa fer, batua el món, / que la m'has de pagar cara! *Santa Margalida*
- Variants -Manacor (v. 1): *Poc agut! Fii de ta mare!*
-Felanitx (v. 2): *Ara sabràs jo qui som!*

- 1257 Presumida, presumida! / No te presumesques tant,
que n'hi ha de més polides / qui solen quedar en blanc. *Santa Margalida*
- Variants -Montuiri (v. 2): *Que no presumesqui tant,*
-Sineu (v. 4): *que enguany quedaran en blanc.*
- 1340 Una col i una bleda / són molt bones de conrar;
un genre d'un hortolà / pot dur mocador de seda. *Santa Margalida*
- Variants -Bunyola (v. 1/2): *Perque sa col i sa bleda*
són molt bones de conrar,
-Ariany (v. 3): *sa fia d'un hortolà*
-Maria de la S. (v. 4): *no du mocador de seda.*
- 1369 Si em parlaven de cobrar, / menjant i tot, deixaria,
i ben content que estaria / de cabals poder quedar! *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 2): *es menjar i tot deixaria,*
- 1725 Jo la festeig tavernera / per ses tasses que em pot dar,
i en parlar-me de casar, / me'n torn a s'amor primera. *Santa Margalida*
- Variants -Campanet (v. 2): *per lo que me puga dar,*
-Puigpunyent (v. 3): *però en parlar de casar*
-Inca (v. 4): *pensaré en s'amor primera.*
-Artà (v. 4): *no hi ha com s'amor primera.*
- 1841 No em véngues amb perendengues; / enguany no és any de casar.
Jo en sé una que va dar, / perque la fessen ballar,
ses sabates d'es diumenges. *Santa Margalida*
- Variants -Sineu (v. 2): *que vaig darrere casar.*
-Artà (v. 3-4/5): *Qui té puput a sa feina,*
quan té talent, no té pa.
- 2023 Un temps casar-me volia / amb fia d'arrendador,
i ara he mudat s'amor: / sa mare que guard sa fia. *Santa Margalida*
- Variants -Llucmajor (v. 3): *ara he mudada s'amor:*
-Artà (v. 3): *i ara n'he mudat s'amor:*
- 2034 - ¿Vols que et faça unes sabates, / i llavò mos casarem? -
I ella va dir: - Etxem! / que m'endevines de ferm,
i allà on me pica grates. *Santa Margalida*
- Variants -Sóller (v. 4/5): *Així tu m'agrades ferm,*
però les m'has de fer guapes!
-Sant Joan (v. 4): *saps que m'agrades de ferm!*

- 2058 - Companyó, si tu sabesses / que avui la mos n'hem de dur!
- No em pensava jo que tu / amb ella tan bo tenguesses! *Santa Margalida*
- Variants -Banyalbufar (v. 3): - *Jo no em pensava que tu*
- 2115 Fadrina que guapa va / de mà d'altri ben posada,
ja serà desgraciada / segons ambe qui caurà!
Si cau en sa meva mà, / garrotades i poc pa
i sa feina carregada. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 5/6/7): *I si cau amb mi, tendrà
bastonades i poc pa, / i sa feina ben sobrada.*
- 2269 Madó Torres torna tonta / per una fia que té.
La passeja p'es carrer: / - Hala, fadrins, ¿qui la compra? *Santa Margalida*
- Variants -Manacor (v. 1): *Sa mare tornava tonta*
-Artà (v. 1): *Sa mare tornarà tonta*
-Sant Llorenç (v. 4): - *Vaja, fadrins, ¿qui la'm compra?*
- 2309 Sa vostra fia fa cendra / d'ençà que jo me'n depart.
I ara que duc es jac llarg / deis que no em voleu per gendre. *Santa Margalida*
- Variants -Artà (v. 2/3/4): *cada pic que me'n depart.*
D'ençà que duc es jac llarg / vós no me voleu per gendre.
- 2393 No me pegueu, mu mareta, / per amor de Déu del cel.
Si he rompuda sa gerreta, / ja la'm pagarà En Miquel. *Santa Margalida*
- Variants -Sant Joan (v. 3/4): *Jo he rompuda sa gerreta
i la'm pagarà En Miquel.*
- 2397 Quan jo mu mare tenia, / amb ella solia anar,
i ara m'hauré de banyar / ets uis plorant cada dia. *Santa Margalida*
- Variants -Maria de la S. (v. 1): *Quan mu mareta tenia,*
-Estellencs (v. 1): *Si mu mareta tenia,*
-Artà (v. 2): *alegre poria anar,*
- 2421 - Adiós, sogra passada. / - Adiós, nora d'un temps.
- He mudat de pensaments, / es vostro fii no m'agrada. *Santa Margalida*
- Variants -Montuïri (v. 2/3/4): - *Adiós, gendre d'un temps.*
¿Me vols dir per què no véns? / - Perque la jove no agrada.

- 2460 Qui s'embarca a port segur, / se'n pot anar allà on vol.
Des que sa sogra no em vol, / m'he posat mocador a's coll,
qui mai ne volia dur. *Santa Margalida*

Variants -Felanitx (v. 5): *i no n'hi solia dur*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Margalida

Capítol 2: Localitat

- 180 Ara ni mai no beuré / aigo d'es Pou de Son Móra
perque hi tiraren un jove / ane qui volia bé. *Sant Joan*

Variant a Santa Margalida (v. 1/2): *No en vui beure ni en beuré,
d'aigo d'es Pou de Son Móra,*

- 291 A Andratx, per tocar l'orgue / posen dos porcs dins un sac:
un fa nyic i s'altre nyac, / s'avenen com un rellotge. *Esporles*

Variant a Santa Margalida (v. 1): *A Llubí, per sonar l'orgue,*

- 307 Cada dissabte deman: / - L'amo, deixau-me anar a Artà. -
Ell me diu: - No hi pots anar; / altres feines tens, Juan. *Artà*

Variant a Santa Margalida (v. 3): *I me diu: - No hi pots anar;*

- 363 - Vós, l'amo, ¿que sou de Búger, / que xerrau tan solapat?
- De matí l'he agarrotat, / an es puput, que no em fuja. *Inca*

Variant a Santa Margalida (v. 1): *- L'amo, vós que sou de Búger,*

- 668 A Sa Pobla som anat; / mal me toc goma, si hi torn!
Ses dones de Muro són / com un clavellet daurat. *Muro*

Variant a Santa Margalida (v. 3): *Ses margalidanes són*

- 691 En Miquel saig de Llubí / i En Verdàl fosser de Búger:
qui ha de votar, que fuja; / no té pus feines aquí. *Muro*

Variant a Santa Margalida (v. 3): *Si ve per votar, que fuja:*

- 726 A Pollença vaig anar / a dur una pollencina:
jo la volia fadrina / i no en vaig porer trobar. *Artà*

Variant a Santa Margalida (v. 1): *A Pollença he d'anar*

- 839 A Sa Pobla aquests poblers / deuen dir: "Mal les toc ràbi'!"
Los han pres de dins sa gàbi' / sa prenda que estimen més. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Sa Pobla, molts de poblers*
- 856 Sa Pobla no té igual / de cànyom, fesols i bova
i qualque gavella bona / que treuen de sa Marjal. *Alcúdia*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i qualque vedella bona*
- 895 Plaça reial de Sineu, / quants de pics t'he travessada
per anar a ca s'estimada / *cariño* del coret meu. *Selva*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *que carinya lo cor meu.*
- 945 A Son Roca es sol hi toca / des que surt fins que se pon,
i això és dita de tothom: / sa madona que hi ha, hi floca. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i, a dita de tothom,*
- 975 Aubarca, ¿sabeu com és? / com sa terra de Cucanya:
qui més hi fa, manco hi guanya, / i qui hi sembra, no cui res. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *Con terra de la cucanya,*
- 1322 Tres o quatre bergantells / anaren a sa Boleda:
los donaren sa llet freda / dins sa pica d'es porcells. *Muro*
- Variant a Santa Margalida (v. 2/3): *toparen a sa Boleda:
los traqueren sa llet freda*
- 1337 L'amo Antoni de sa Cova, / per enguany ja m'hi teniu,
i, si l'any qui ve som viu, / sé cert que no us faré nosa. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *però si l'any qui ve som viu,*
- 1502 Voldria que sa meva amor, / en tornar xerrar de mi,
la picàs un escorpí / i que li fes un cocó
tan enfondo i tan rodó / com es pou de Son Marí. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2): *Voldria a sa meva amor
que, en tornar xerrar de mi,*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 12 Quan es barco partirà, / que amollarà ses cadenes,
sa sang de ses meves venes / tota s'apilotarà. *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *sa sang dins ses meves venes*
- 29 Es vent era tramuntana / picada de gargaló;
i es llaüt d'es Sergentó, / anant en popa redó,
envení dins Na Regana. *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *tocava a gargaló;*
- 36 La Capitana Reial / davant de totes anava;
dalt l'abre mestre portava / un llumet amb un fanal. *Santanyí*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i a s'abre mestre portava*
- 95 Jo me'n vaig a s'arenal / a coir copinyes d'or
per regalar a sa mamai / que és sa prenda d'es meu cor. *Llucmajor*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *a cercar copinyes d'or*
- 136 Si jo fos estat patró, / bé les hauria agafades
i les hauria posades / totes a dins es sarró. *Valldemossa*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3): *Si fos estat es patró,
ja les hauria agafades / i les hauria encistades*
- 176 ¿Que te penses que hi engreix / quan passes i fas remor?
¿Me vols dir, Miquel Botó, / aqual deu estar millor:
es qui corna o es qui du peix? *Manacor*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2): *Tu deus pensar que hi engreix
quan sent aqueixa remor.*

Capítol 5: Noms personals

- 22 M'agraden ses fruites fines, / i ses cireres ho són.
Es nom més gallard del món, / per mi , són ses Catalines. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/4): *M'agrada sa fruita fina /
és aquest teu, Catalina.*

- 30 Molt m'agrada es nom Francesc: / com qui menjar mel en bresca.
Me diuen que l'avorresca, / i jo més l'encobeesc. *Sineu*

Variant a Santa Margalida (v. 1): *Que és de bo de dir "Francesc"!*

- 31 No conec nom més hermós / que s'anomenar Francisca.
Una sabata, quan gisca, / fa el caminar curiós. *Montuiri*

Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3/4):

*Trob que el nom més amorós / és l'anomenat Francisca.
Una sabata que gisca / té el caminar curiós.*

- 110 Si tu em dius "llebre andritxola", / jo et diré Ca o Coní.
Me cercaves beneir, / antes del Ram, sa viola. *Llucmajor*

Variant a Santa Margalida (v. 3): *Tu em volies beneir,*

Capítol 7: Vida humana

- 33 - Marieta de Son Serra, / que dus es front de lluent!
- No el m'hi ha fet s'aigordent, / sinó s'aigo de sa gerra. *Ariany*

Variant a Santa Margalida (v. 2): *tu dus es front molt lluent*

- 51 Si vols mudar de color, / has de menjar rels bullides
d'espàrec, o petgellides / ben cuites amb suc d'aubó. *Maria de la S.*

Variant a Santa Margalida (v. 4): *cuites a dins suc d'aubó.*

- 120 - Bona nit i apaga es llum, / colga't que s'oli va car.
- Bona nit. Vaig-me a colgar, / per no perdre sa costum. *Llucmajor*

Variant a Santa Margalida (v. 3): *I jo m'en 'niré a colgar,*

- 121 Content estic com me crides; / senyal que m'has de mester.
Desperta't, polit roser; / ja dormiràs de gener,
que fa ses nits més complides. *Artà*

Variant a Santa Margalida (v. 5): *que són ses nits més complides.*

- 153 Adiós, pipeta meva, / consol de lo meu penar!
Ja no tornaré fumar / que no siguem a ca teva. *Ariany*

Variant a Santa Margalida (v. 3): *Ja no tornarem fumar*

- 210 Madona, es carro ja passa, / ja és hora d'anar a dinar.
Sa tasca que m'heu donada, / ja l'acabaré demà. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Mestressa, es carro ja passa,*
- 291 Es més arrendit del món / es troba es qui fa cortanes,
però es qui fa tercianes, / de cada dia se fon. *Campos*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i es qui fa tercianes,*
- 305 Jo tenc s'esquena malalta, / i es braços, es coll i es cap.
Per dir-vos sa veritat, / no tenc cap os que m'aguanta. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *cap os damunt jo s'aguanta.*
- 320 Sal, pebre bo i canyella, / tot és d'un mateix color.
Vaig anar a tocar es filó / i em vaig rompre una costella. *Selva*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *ve a ser d'un mateix color
i com vaig tocar es filó*
- 334 Tothom qui m'enquantra, diu: / - Querol, ¿què tens a sa mà?
- S'altre dia em vaig cremar / sense cendra ni caliu. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *- Fiets meus, me vaig cremar*
- 383 En veure escudella bruta, / la duc en es rentador.
Dau beure an aquest bufó, / que ja té sa boca eixuta. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Donau beure an es bufó,*
- 409 N'hi ha de grans i petits / i no volen aigordent;
per tenir tothom content, / els has de donar confits. *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *N'han venguts de molt petits*
- 415 - ¿Que tanmateix dureu lloc / per posar sa botelleta?
- Jo duc una senaieta: / ¿que trobau que serà poc? *Sineu*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *¿Que tanmateix tendreu lloc*
- 424 "Bono", va dir es sedasser / quan tengué sa tassa plena;
"aquesta i mitja dotzena / ja comencen a estar bé". *Porreres*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *començaria a estar bé",*

- 441 Com veuràs un ram de pi / penjat damunt es portal,
això demostra senyal / que a la casa venen vi. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *En veure un brot de pi*
- 467 Aigordent, que ets de garrida / si no em feies beure es seny!
O m'espnyes o t'espny; / o em mates o em dónes vida. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *si no em torbasses es seny!*
- 508 Al·lota de sa Barraca / d'es camí de Manacor,
saps que ho trobaves de bo / quan menjaves salsa amb rata! *Felanitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *d'es carrer de Manacor,*
- 546 Sa madona de sa Torre / es pa negre li fa mal,
però no n'hi fan ses coques / ni es torrons per a Nadal. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *sa setmana de Nadal.*
- 650 Val molt més anar a matances, / o a casa que fan bunyols,
que anar darrere bergantes / carregades de perols. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Ja val més anar a matances,*
- 696 Al·lots, si voleu anar / a Calicant a matances,
no mengeu tres dies antes, / que tendreu un bon sopar. *Manacor*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *a sa Boleda a matances,*
- 792 Entenent me daven elles / que era mel de sa millor,
i va esser s'escudelló / que estava ras de sabó
per decantar ses gadelles. *Algaida*
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Entenent li daven elles*
- 804 Que no saps que sa cunyada / amb sa mare es baraià
perquè no li volgué dar / ous menats amb sobrassada? *Costitx*
- Variant a Santa Margalida (v. 1/4): *S'altre dia sa cunyada /
ous menats amb sobrassada.*
- 812 Bon pa i bona escudella / diu que mai l'acabarà...
En haver fermat es ca / li fa amenaces d'estella. *Petra*
- Variant a Santa Margalida (v. 2): *mai per mai l'acabaràs...*

- 868 Jo m'és seguit berenar / d'un parlament amorós,
i dinar d'un "adiós", / i sopar d'un "¿com te va?" Sant Joan
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Jo m'he vist a berenar*
- 905 Diuen que sa pena mata, / i jo dic que n'és mentida,
que, si sa pena matava, / jo ja no seria viva. Artà
- Variant a Santa Margalida (v. 1/3): *Diuen que ses penes maten, /
que si ses penes mataven,*
- 967 En es Vaumar de Sa Pobla / hi ha peix, però no és frit.
Maciana, fe'm es llit, / que anit, amb un esclafit,
m'han posat es cap en doble. Llubí
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Damiana, fe'm es llit,*
- 983 Mu mareta, no em pegueu; / jo serè bona al·loteta:
vos 'granaré sa caseta / cada pic que m'ho maneu. Felanitx
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Maridet meu, no em toqueu,*
- 1036 De bé no pot sortir mal, / ni de bondat dolentia.
Li dic, don Toni Maria: / Que visqui molts d'anys voldria
amb so sant en es portal. Valldemossa
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *Que visqués molta d'anys voldria*
- 1045 Hi ha fadrina que té / regalos d'homo casat;
'xau-la fer, tapau-li es cap: / ella no és dona de bé. Artà
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *que ella no és dona de bé.*
- 1172 Per res del món voldria / un jove tan mermulat
com és En Toni Voltat, / aquell d'es Pla d'Aumellia. Felanitx
- Variant a Santa Margalida (v. 1): *Per cap vent del món voldria*
- 1184 Madona de sa Verdera, / es vostro germà és casat.
Com tenim es cap trencat, / mos posam sa cervellera. Llubí
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *en tenir es cap trencat*
- 1217 Un cortó de terra bona, / si és terra bona, val molt;
emperò val més es front, / si és acertat, d'una dona. Artà
- Variant a Santa Margalida (v. 1/2/3/4):
*Una corterada a l'Horta / tanmateix deu valer molt,
emperò un dit en es front / val més que tota Mallorca.*

- 1354 En veure bísti' traidora, / decantau-vos, si poreu.
Es senyor, ¿no el coneixeu?, / cobrava i no feia creu,
i ara la gent penyora. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Aqueix senyor, ¿el coneixeu?*
- 1444 Jesús! Que estic d'enfadada! / no sé com ho de fer!
Es meu homo és mal fener / i un altre trebai té,
i és que es jugar li agrada. *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *Que tenc s'homo mal fener*
- 1460 Bona amor, ell som parets / i no mos porem casar:
a Roma haurem d'enviar / perque el Papa mos dispens. *Binissalem*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *A Roma haurem d'enviar*
- 1821 Mu mare, si no em casau, / jo mateixa em casaré:
vós teniu lo que heu mester / i a mi me perllongau. *Galilea*
- Variant a Santa Margalida (v. 3/4): *vós, sabeu que estau de bé,
qui amb mon pare vos colgau.*
- 1862 Olivera ben sembrada / sempre pareix olivera.
I una dona ben casada / sempre me pareix poncella. *Artà*
- Variant a Santa Margalida (v. 3): *i la muquer ben casada*
- 2105 Em vaig casar per un dia / i ara no té fi mai:
amb sa maça de Sant Blai / sa dona no em mataria! *Sant Joan*
- Variant a Santa Margalida (v. 4): *jo es cap li esclafaria!*
- 2268 - Madona ¿no hauríeu vista / sa meva fia estimada?
Ell se'n va anar anit passada / i encara no la som vista.
- Patrona, sa vostra fia / no la m'heu dada a guardar.
Si no és a sa Gerreria, / a qualque altre lloc serà. *Santa Maria*
- Variant a Santa Margalida (v. 7): *i si no és a ca sa tia,*

* * * * *

TOM IV

2) Cançons recollides a Santa Margalida amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

13. COM VAIG ENTRAR DINS MORELL

- Com vaig entrar dins Morell / perdérem sa carretera;
botàvem qualque vorera, / germanets, com un aucell.
5 Com som a sa paret nova, / que hi trobam a dins Morell,
ja me pos sa roba nova / per agradar an es clavell.
Com vaig esser a Son Doblons, / que era sa dematinada, 10
duia sa brussa banyada, / sa camia i es calçons.
Com vaig esser dins es Bosc , / vaig encontrar una al·loteta;
mirau si em va fer sa traveta, / que em va dir: - ¿On vas, al·lot?

Santa Margalida

Variants

-Petra

- (v. 2): *vaig perdre sa carretera;*
(v. 3): *botava qualque vorera,*
(v. 15): *mirau si em féu sa punyeta,*

-Ariany

- (v. 7): *jo aquí em pos sa roba nova,*
(v. 12): *camiseta i es calçons.*

60. UN FADRÍ ENAMORAT

- Un fadrí enamorat, / com és damunt es portal,
respon i diu: - Jo em sap mal / tan prest haver-me aixecat.
5 Si tu vols, clavell daurat, / festejarem p'es corral. -
La jove respon lleial: / - Si ets d'es meu natural,
hi pots venir descansat, / però jo tem, estimat, 10
que no em vulgues fer es dogal. / - De mi no esperis un tal;
¿que encara no m'has mirat? / - Jo ja veig que dus bondat,
15 però et tenc de dir, estimat, / que un tai va desbaratat
en no haver-hi es majoral.

Santa Margalida

Variants a Moscarí

- (v. 2): *en esser en es portal,*
(v. 6): *rallarem en es corral.*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

13. ELS DIES DE LA SETMANA (I)

- Es dilluns, com mos trobam / molta son i poca gana.
I es dimarts també el pesam / amb sa mateixa romana.
5 I es dimecres mos trobam / a prop de mitjan setmana.
I es dijous consideram: / - Prompte la tendrem passada! –
Es divendres no menjam, / porque té sa carn privada. 10
I es dissabte mos posam / rellotge i bona mudada
i a festejar mos n'anam. Santa Margalida

Variants

- Llubí (v. 7): *I es dijous mos demanam; (- I de doblers, ¿com estam?)*
(v. 9): *Es divendres dejunam*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

30. MESTRE FRAU

- Mestre Frau, tengueu bon dia; / ¿de què anau tan infundat?
- Es mossos qui m'han deixat / i tot sol no puc fer via!
5 - Mestre Frau, oh mestre Frau, / ¿no em faríeu gabions
per tenir ets aucellons, / que no surtin p'és corral? -
Sa dona era en es sermó / i amb devoció escoltava 10
i es copeo li robava / sa xuia amb so morrió.
Y dale que te crió, / cadireta, cadireta,
15 *cadireta, cadiró! / Es dissabte de Nadal*
de l'any mil nou-cents catorze, / entre les deu i les onze,
ressopava mestre Frau / d'un poc de brou de mongetes 20
i sopes d'un roegò. / Dale que te crió,
cadireta, cadireta, / cadireta, cadiró! Santa Margalida

Variants

- Sant Joan
(v. 2): *¿de què estau tan enfadat?*
(v. 3): *- D'es mossos qui m'han deixat*
(- És que es mossos m'han deixat)
(v. 5): *- Mestre Arnau i mestre Frau,*
(v. 7-8): *per tancar ets aucellons / que me surten p'és corral?*
(v. 15): *cadireta i barreró!*
(v. 19): *ressopava mestre Pau. (ressopava mestre Arnau.)*
(v. 24): *cadireta i barreró!*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

52. QUAN S'AL·LOTA SE MORÍ (III)

	Jo era a pescar de canya / quan s'al·lota se morí.	
	Un amic meu va venir: / - Baltasar, te vénc a dir	
5	que t'enterren s'estimada. - / Partesc com un ca llebrer per dalt es Puig Andritxol, / i vaig sentir repicar:	
	- Ara duen a enterrar / sa pena d'es meu consol.	10
	Duis-me un vestit de dol, / que a s'enerro tenc d'anar. –	
	I quan vaig esser allà, / la gent estava arrotlada.	
15	Sa mare surt aviada: / - Entra aquí dins, Baltasar! –	
	Entr i la veig ajaguda / amb ses mosques p'ets entorns.	
	- No som res en aquest món! / Que Nostro Senyor mos don	20
	una mort regoneguda. - / Com la treien de ca seva,	
	que la duen a enterrar, / sa mare la va adorar:	
25	- Adiós, estrella meva, / aqueixa hermosura teva	
	cendra i pols ha de tornar! - Començaren a resar	
	una salve a cada passa, / i usant d'aquesta traça	30
	arriben an es fossar. / Com foren en es fossar,	
	sa fossa estava oberta / i jo m'hi anava a tirar.	
35	Un amic meu m'agafà. / Va dir: - Baltasar, ¿què fas?	
	Tateix no la tornaràs! / a Déu l'has de comanar. –	
	Com la vaig haver enterrada, / la vaig 'cabar de servir;	40
	en un fonament vaig dir. / - Així com te veig aquí,	
	te vegi al cel, estimada! . . .	
	Ja no hi ha millor posada / que un cristià pot tenir!	<i>Santa Margalida</i>

Altra variant a Santa Margalida

(v. 11): *donau-me un vestit de dol*

Variants

-Ariany

(v. 4/5): *- Baltasar, ¿tu ets aquí, / i ara enterren s'estimada?*

(v. 10/11): *sa qui era es meu consol. / Cosiu-me un vestit de dol*

(v.13/14): *Com prest vaig sentir tocar / es toc de s'extremunció:*

(v. 15/16):- *Ja és morta sa meva amor! / La se'n duen a enterrar!*

(v. 22-27): *Com la treien de ca seva,*

(v. 36/37): *Me va dir: - Homo, ¿què fas? / ¿No ho veus? No la tornaràs!*

(v. 38): *La pots comanar a Déu.*

(v. 39/41): *Gira't a devers l'altar, / que hi ha la Mare de Déu*

que va perdre únic Fill seu, / se va haver d'aconhortar!-

LLavoneses jo li vaig dir:

(v. 42/45): *- Al cel te veja, estimada, / perque és la millor posada /
tant per tu com per mi.*

-Binissalem

(v. 37): *¿No ho veus? No la tornaràs!*

Capítol 2.1: Codolades Amoroses

7. NA MARGALIDETA (II)

- Na Margalideta / de ca's Patacó
me farà un favor com bé li vendrà.
- 5 Ella, ¿de què va? / Cerca enamorat,
o jove, o granat, / que la devertesca.
Ella és una bresca / de mel ensucrada 10
Ella diu a sa mare, / si per gendre em vol.
No té gens de son, / vespres ni matins,
15 emperò de grins / de segur que en sent.
Ella just té esment, / si a missa va,
si pel cas veurà / passar cap fadrí; 20
ell no em vol a mi, / la bella estufada,
i no és afectada / d'olor de carbó!
25 Jo li tenc amor / perquè n'és molt bella.
És un poc morena, / però no hi fa res.
Enamorats, tres, / ben segur los té. 30
Amb un carreter / ella hi té trempat
i amb un soldat / que molt l'encativa:
35 - Tu pots, Margalida, / dar-me llibertat.
Departat de tu, / me son enyorat!
Els amics me diuen: / - Mateuet, ¿què tens? 40
Tu no cantes gens / ni tens alegria!
En Na Margalida / tens es pensament! -
45 Ja se'n van los dos / a regar es fesols.
- Mateu, si no em vols, / jo ho diré a mon pare
i ho diré a mumare / que compr sa mortaia,
que la'm vui posar. / I així, los dos
'cabarem de penar!

Santa Margalida

Altra variant a Santa Margalida

(v. 3): li deman un favor

(v. 11): Me sol dir sa mare

(v. 39/40): Es germans em diuen: / - Mateu, ¿què tens?

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

9. LA DONZELLA RESCATADA (II)

- A la vorera de mar, una donzella
hi brodava un mocador, pinta la Reina.
Com va esser a mitjan brodat, no tengué seda.
- Mariner, bon mariner, ¿que teniu seda?
- 5 - ¿Quina seda voleu vós? ¿gropa o vermella?

- Vermelleta la vull jo,   perque és més bella.
 Pujau, pujau dalt la nau,   triareu d'ella. –
 Com va esser dalt de la nau,   s'adormí ella,
 i, dormint ben descansada,   hissen la vela.
- 10   Amb lo cant del mariner   ja se desperta.
 Cent llogos enmig de mar   se troba ella.
 - Mariner, bon mariner,   portau-me a terra
 que les ones de la mar   me donen pena.
 Voltau barca, voltau barca,   voltau la nau.
- 15   Duis-me an el port   on pare està.
 - Pare, lo meu pare,   moros me venen.
 - Digues, ma fia, digues,   per quant te venen?
 - Mon pare, amb un escut   vostra seria.
 - Ma fia, amb un escut   no et quitaria.
- 20   Voltau barca, voltau barca,   voltau la nau.
 Duis-me an el port   on mare està.
 Mumare, la bona mare,   moros me venen.
 - Digues, ma fia, digues,   ¿per quant te venen?
 - Mumare, amb dos escuts   vostra seria.
- 25   - Ma fia, amb dos escuts   no et quitaria.
 - Voltau barca, voltau barca,   voltau la nau.
 Duis-me an el port   on germà està.
 Germà, lo bon germà,   moros me venen.
 - Germana, digues, digues,   ¿per quant te venen?
- 30   - Germà, amb tres escuts   teva seria.
 - Germana, amb tres escuts   no et quitaria.
 Voltau barca, voltau barca,   voltau la nau.
 Duis-me an el port   on germana està.
 Germana, bona germana,   moros me venen.
- 35   - Germana, digues, digues,   ¿per quant te venen?
 - Germana, amb quatre escuts   teva seria.
 - Germana, amb quatre escuts   no et quitaria.
 Voltau barca, voltau barca,   voltau la nau.
 Duis-me an el port   on s'amor està.
- 40   Estimat, mon estimat,   moros me venen.
 - Digues, al·lota, digues,   ¿per quant te venen?
 - Estimat, per cent escuts   teva seria.
 - Cent mil escuts tenc per tu;   més si poria!

Santa Margalida

Variants

-Sant Joan

(v. 2ab): hi brodava un mocador blanc per la Reina,

(v. 4ab): - Mariner, bon mariner, portau-me seda.

(v. 7ab): - Entrau, entrau dins la nau, triareu d'ella.

(v. 8ab): Com foren a dins la nau, s'hi adormí ella

(v. 13ab): que les ones de la mar per mi em són guerra.

(v. 14ab): - Oh, voltau, voltau la nau, que plorant va.

(v. 15ab): Mariners, bons mariners, duis-me a la terra on pare està.

(v. 20ab): - *Oh, voltau, voltau, que plorant va.*
(v. 22ab): *Mumare, la mia mare, moros me venen.*
(v. 26ab): - *Oh, voltau, voltau la nau, que plorant va.*
(v. 32ab): - *Oh, voltau, voltau la nau, que plorant va.*
(v. 38ab): - *Oh, voltau, voltau la nau, que plorant va.*
(v. 39ab): *Mariners, bons mariners, duis-me a la terra on estimat està.*

-Llucmajor

(v. 21ab): *Duis-me allà on mumare està*
(v. 22ab): *Mumare, la mia mare, moros ne venen.*
(v. 42ab): - *Estimat, per cent besants vostra seria, vostra seré.*
(v. 43ab): - *Donzella, per altres tants vos quitaria, vos quitaré.*

83. EL REI ENAMORAT DE SA FILLA (IV)

El Rei tenia tres fies, totes tres com una plata.
El Rei s'enamorà d'una: de Na Catalina guapa.
La Reina, com se'n va témer, la tancà dins la cambra alta,
i li daven per menjar tonyina i carn salada.
5 i un poc d'aigo de la mar per beure, sols li donaven.
Passa una dia, en passen dos, passa tota una setmana.
Ella, de set que patia, per la finestra mirava.
La seva mare va veure qui, amb fuset d'or, filava.
- Ai mare, la mia mare, amb tota honra us deman gràcia.
10 ¿Voleu-me dar un tassó d'aigo i la glòria us serà dada?
- No en beuràs, fia traidora, no en beuràs, fia malvada;
no haguesses volguda esser de ton pare s'estimada. –

. . .

Ella se'n torna molt trista, qui gotes de sang plorava.
Passa un dia, en passen dos, passa tota una setmana.
15 Ella, de set que patia, per la finestra mirava.
I ses germanes va veure, qui amb guyetes d'or brodaven.
- Germanes, gemanes mies, amb tota honra us deman gràcia.
¿Voleu-me dur un tassó d'aigo, i la glòria us serà dada?
- No ne beuràs tu, traidora, no ne beuràs tu, malvada;
20 no haguesses volguda esser de mon pare s'estimada.-
Ella se'n torna molt trista, qui gotes de sang plorava.
Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana.
Ella de set que patia, per la finestra mirava.
Va veure los seus germans qui amb bolletes d'or jugaven.
25 - Oh, germans, germanets meus, amb tota honra us deman gràcia.
¿Voleu-me dur un tassó d'aigo i la glòria us serà dada?
- No ne beuràs tu, *maldita*; no ne beuràs tu, malvada!
No haguesses volguda esser de mon pare s'estimada. –
Ella se'n torna molt trista, que gotes de sang plorava.

- 30 Passa una dia, en passen dos, passa tota la setmana.
Ella, de set que patia, per la finestra mirava,
i lo seu pare va veure qui amb comtes se passejava.
- Ai, pare, lo meu bon pare, amb tota honra us deman gràcia.
Voleu-me dur un tassó d'aigo i la glòria us serà dada?
- 35 - Correu comtes i vassalls, correu, criats i criades,
duis aigo a la meva fia.
Qui primer li assistirà la corona haurà guanyada! –
Com arribaren a dalt, la princesa badaïava:
dos àngels qui feien llum, Maria la coronava.
- 40 Son pare, al morir, fonc sant; sa mare fonc condemnada.
La princesa al cel pujà amb àngels a cada banda. Santa Margalida

Altra variant a Santa Margalida

- (v. 3ab): *Sa mare, quan se'n temé, la tancà dins un estudi,*
(v. 4a): *i li dava per menjar (li donava per menjar)*
(i pel seu menjar li dava)
- (v. 5ab): *i no la deixaven beure més que un dia a la setmana.*
(v. 7a): *Ella, de set que tenia,*
(v. 7b): *tragué el cap a la ventana. (per la finestra guaitava.)*
(v. 8b): *qui amb guyetes d'or brodava.*
(v. 9a): *- Mumare, ma bona mare,*
(v. 9b): *vos deman per cortesia: (amb tota honra i cortesia:)*
(v. 10ab): *¿em voleu dar un càntir d'aigo, i la glòria guanyaríeu?*

Variants

-Ariany

- (v. 5ab): *i per beure li donaven aigo de la mar salada.*
(per beure sols li donava aigo de la mar salada.)
- (v. 13a): *Ella va enfonyar el cap; (Ella torna enfonyar el cap;)*
(I s'enfonya per endins.)
- (v. 13b): *llàgrimes de sang plorava. (gotetes de sang plorava.)*

-Artà

- (v. 11a): *- No la beberás, maldita; (No la beuràs, maldita;)*
(v. 11b): *no la beberás, malvada. (No te la beuràs, malvada,)*
(v. 12a): *No hubieses querido ser (Porque has querido tu ser)*
(v. 12b): *de tu padre enamorada.*
(v. 16a): *I va veure ses germanes (Veia les dues germanes)*
(v. 16b): *qui amb bolletes d'or jugaven.*
(v. 17a): *- Germanes, bones germanes,*
(v. 17b): *vos deman per cortesia (com tant d'or i cortesia)*
(v. 18a): *si em pujau un càntir d'aigo (que em doneu un càntil d'aigo)*
(v. 18b): *i la glòria guanyaríeu. (i la glòria us serà dada.)*
(v. 19a): *- No la beuràs tu, maldita; (- No la te beuràs, traidora;)*
(v. 19b): *no la beuràs tu, malvada; (no la te beuràs, malvada;)*
(v. 21b): *Trista i atribulada. (molt trista i atribulada)*
(gotes de sang derramana.)

- (v. 27-28): - No la beberàs, maldita; no la beberàs, malvada,
 porque has querido ser de tu padre enamorada.
 (v. 32b): *qui p'es jardí se passejava. (qui en llibre d'or llegia.)*
 (v. 33a): - *Mon pare, com a bon pare, (- Mon pare, per lo bon pare,)*
 (v. 33b): *com tant d'or i cortesia,*
 (v. 34ab): *si em pujau un càntir d'aigo, la glòria guanyaríeu.*
 (v. 35ab): - *Correu, criats i criades,*
 (v. 36a): *a dur-li un poquet d'aigo. (prompte anau a dur-li aigo.)*
(prompte a dur-li un poquet d'aigo.) (dur aigo a sa meva fia.)
(dur beure a la meva fia.) (dar beure a Na Catalina.)
 (v. 37ab): *El primer que arribarà, corona d'or té guanyada;*
i el darrer que arribarà, té la mort aparejada.
 (v. 38a): *Mentres li pujaven s'aigo, (Mentres pujaven l'escala,)*
 (v. 38b): *la trobaren que es moria (la veren qui se moria.)*
 (v. 39ab): *Maria qui la vestia i Josep li feia llum.*
Ets àngel l'acompanyaven amb un fanalet cada un.
 (v. 40ab): *Son pare va esser salvat i sa mare condemnada,*
 (v. 41ab): *i ella va esser salvada per tota una eternitat.*

121. HALA, DONES, CARAGOLS (I)

- Una dona llarga i prima, ara va de bo;
 prima com un bacallà ara va de bo, ara va de bo,
 passejava per la vila, ara va de bo.
- 5 - Caragols, ¿qui en vol comprar? – Ara va de bo, que de bo va.
 - ¿A quant les voleu, madona? - A cinc van, a mesurar.
 - ¿Les me voleu donar a quatre? - A quatre no els hi puc dar.
 - Mal vos caigués sa senaia i no la pugueu aixecar! –
 Com va voltar cantó, sa senaia trabucà.
 Un geperut qui passava la hi va ajudar a aixecar.
- 10 - ¿A quant les veneu, madona? - A cinc van, a mesurar.
 - ¿Les me voleu donar a quatre? - A quatre no els hi puc dar.
 ¿Què és això que duis darrere? - An això deixeu-ho estar.
 Això és una lledriola que no la puc encetar. Santa Margalida

Variants

-Ariany

- (v. 7ab): - *Mal trabucásseu es covo i no el poguéssiu aixecar!*
 (v. 9b): *els hi ajudà a aixecar.*

-Consell

- (v. 1a): *Una dona prima i llarga*
 (v. 3a): *se passejava p'es poble (se passeja per sa placa)*
 (v. 5b): - *A sis el mesurar (- A pesseta el medio quilo)*
 (v. 7a): - *Mal vos caigués el covo, (- Mal vos trabucàs es covo!)*
 (v. 7b): *no el poguéssiu aixecar! (Però no trabucarà!)*
 (v. 9b): *els hi ajudà a aixecar.*

140. NO SABRÍEU UN MOLÍ (III)

Un dia em vaig divertir escoltant aquestes cobles;
per qui les voldrà sentir, no hi valdrán duros ni dobles.

- 5 - ¿No hi hauria cap molí que molgués de tota cosa,
me moldria els meus pecats, jo qui som tan pecadora?
- Ja vendreu Divendres Sant, dematí, a primera hora,
qui el meu Fill estarà en creu i tots los pecats perdona.
La creu será lo molí i le espines la mola.
Amb la llança del costat caurà la farina bona.
La farina que caurà será la sang preciosa.
10 L'homo qui la se beurà rebrà l'hòstia amorosa,
i la sang que en vessarà donarà la vida nova.
No en menjaran los jueus, d'aquesta pasta tan bona,
però sí los cristians, els qui duen vida bona.

Santa Margalida

Variants

-Petra (v. 2a): *pel qui les vulgui sentir,*

Variants

-Santa Maria

(v. 1b): *confegint aquestes cobles*

(v. 4b): *Jo qui som tan pecador?*

¿Ane qui tenc d'acudir que em llevàs lo que em fa nosa?

(v. 5-13): - *Veniu el Divendres Sant i vendreu de molt bona hora,*

que la creu serà el molí i les espines la mola,

i veureu mon Fill en creu qui moldrà de tota cosa;

i la sang que vessarà serà la farina nova,

i tothom qui ne beurà rebrà la sang preciosa.

Els jueus no en menjaran d'aquesta pasta amorosa;

just serà pels cristians qui faran la vida bona.

(v. 6a): *el meu Fill està en la creu*

(v. 13ab): *sinó just pels cristians, es qui tenen la fe bona.*

165. EL COMTE MAL (II)

- ¿Que vetlau tota soleta, muller lleial?
¿que vetlau tota soleta, mon bé igual?
- No vetl jo tota soleta, mon Comte Arnau;
no vetl jo tota soleta, ai Déu aidau!
5 - ¿Qui teniu per companyia, muller leial?
¿qui teniu pe companyia, mon bé igual?
- Jo tenc Josep i Maria, mon Comte Arnau;
jo tenc Josep i Maria, ai Déu aidau!
- ¿A on teniu els infants, muller lleial?
10 ¿a on teniu els infants, mon bé igual?

- Adins el llit són que dormen, mon Comte Arnau;
adins el llit són que dormen, ai Déu, aidau!
- ¿Los me voleu deixar veure, muller lleial?
¿los me voleu deixar veure, mon bé igual?
- 15 - No, que los retgiraríeu, mon Comte Arnau;
no, que los retgiraríeu, ai Déu, aidau!
-¿Amb què los retgiraria, muller lleial?
¿amb què los retgiraria, mon bé igual?
- 20 - Amb les flamades que duis, mon Comte Arnau
amb les flamades que duis, ai Déu, aidau!
-¿Quines flamades duc jo, muller lleial?
¿quines flamades duc jo, mon bé igual?
- ¿Què és lo que duis en es peus, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis en es peus, ai Déu, aidau?
- 25 - Sopegades que he pegades, muller lleial;
sopegades que he pegades, mon bé igual!
-¿Què és lo que duis a ses cames, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis a ses cames, ai Deu, aidau?
- 30 - Els mals passos que donava, muller lleial;
els mals passos que donava, mon bé, igual.
-¿Què és lo que duis als genois, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis als genois, ai Déu, aidau?
- Mal ajoneiat que he estat, muller lleial;
mal ajoneiat que he estat, mon bé igual.
- 35 - ¿Què és lo que duis a ses mans, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis a ses mans, ai Déu, aidau?
- Són les coses que he robades, muller lleial;
són les coses que he robades, mon bé igual.
- ¿Què és lo que duis en es braços, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis en es braços, ai Deu, aidau?
- 40 - Males braçades que he dades, muller lleial;
males braçades que he dades, mon bé igual.
- ¿Què és lo que duis a sa boca, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis a sa boca, ai Déu, aidau?
- 45 - Males paraules que he dites, muller lleial;
males paraules que he dites, mon bé igual.
- ¿Què és lo que duis en es nas, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis en es nas, ai Déu, aidau?
- 50 - Males olors que he sentides, muller lleial;
males olors que he sentides, mon bé igual.
- ¿Què és lo que duis a ses oreies, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis a ses oreies, ai Déu, aidau?
- Males coses que he escoltades, muller lleial;
males coses que he escoltades, mon bé igual.
- 55 - ¿Què és lo que duis en ets uis, mon Comte Arnau?
¿què és lo que duis en ets uis, ai Déu, aidau?
- Males uiades que he dades, muller lleial;
males uiades que he dades, mon bé igual.

- 60 - ¿Què és lo que duis en es front, mon Comte Arnau?
 ¿què és lo que duis en es front, ai Déu, aidau?
 - Mals pensaments que he tenguts, muller lleial;
 mals pensaments que he tenguts, mon bé igual.
 - ¿Què és aquest renou que senten, mon Comte Arnau?
 ¿què és aquest renou que senten, ai Déu, aidau?
- 65 - Això són els meus cavalls, muller lleial;
 això són els meus cavalls, mon bé igual.
 - ¿Los voleu donar civada, mon Comte Arnau?
 ¿los voleu donar civada, ai Déu, aidau?
 - No són devots de civada, muller lleial;
 no són devots de civada, mon bé igual.
- 70 - ¿Idò, de què són devots, mon Comte Arnau?
 ¿idò de què són devots, ai Déu, aidau?
 - D'animetes condemnades, muller lleial;
 d'animetes condemnades, mon bé igual.
- 75 - Digau per on heu entrat, mon Comte Arnau;
 digau per on heu entrat, ai Déu, aidau.
 - Per les juntes de les portes, muller lleial;
 per les juntes de les portes, mon bé igual.
 - Les portes estan ben closes, mon Comte Arnau;
 les portes estan ben closes, ai Déu, aidau!
- 80 - Jo som gros i ben petit, muller lleial:
 jo som gros i ben petit, mon bé igual.
 - El gall canta i no us n'anau, mal esperit;
 el gall canta i no us n'anau, ja és mitja nit.
- 85 - ¿I per on tenc de sortir, si és mitja nit?
 ¿i per on tenc de sortir, aquesta nit?
 - Per allà on heu entrat, mal esperit;
 per allà on heu entrat, mon mal marit!
 - Per les juntes de les portes, jo n'he eixit! –
- 90 Per les juntes de les portes, ja n'és partit!

Santa Margalida

Altra variant a Santa Margalida

- (v. 69a i 70a): - *Ells no viuen de civada,*
 (v. 71a i 72a): - *Digau de què són devots,*
 (*¿Me voleu dir de què viuen?*)

Variants

-Ariany

- (v. 1/2): - *¿Què vetlau tota soleta, muller lleial?*
 - *¿Què vetlau tora soleta, mon desigual?*
 (v. 3/4): - *Jo no fil tota soleta, mon Comte Arnau;*
 - *jo tenc l'àngel de la guarda, ai Déu aidau!*
 (v. 9/10): - *¿A on són los vostros fills, muller lleial?*
 - *¿A on són los vostros fills, mon bé igual?*
 (v. 11/12): - *Dins s'estudi són qui dormen, mon Comte Arnau;*
 - *Dins s'estudi són qui dormen, ai Déu, aidau!*

- (-Dins el llit són qui descansen, mon Comte Arnau;)
 (-Dins el llit són qui descansen, ai Déu, aidau!)
- (v. 13/14): - ¿Que los me voleu mostrar, muller lleial?
 - ¿Que los me voleu mostrar, mon bé igual?
 (- ¿Les me voleu deixar veure, muller lleial?)
 (- ¿Les me voleu deixar veure, mon bé igual?)
- (v. 15/16): - No, que else retgiraríeu, mon Comte Arnau;
 - no, que else retgiraríeu, ai Déu, aidau!
 (- Vós les me retgiraríeu...)
 (- Tu los me despertaries, ...)
- (v. 17-22): - No los vos retgiraria, muller lleial;
 - no los vos retgiraria, mon bé igual!
- (v. 33a i 34a): - Mal ajonioat que estava,
 (v. 63a i 64a): - ¿Què és lo que sent per defora,
 (v. 65a i 66a): - Això són los meus cavalls,
 (v. 69a i 70a): - No s'agraden de civada
 (v. 84ab): El gall canta i no us n'anau i és mitja nit.
 (v. 85a i 86a): - Doncs jo, ¿per on he d'eixir?
 (v. 87/88): - Per allà on ets entrat, mon Comte Arnau;
 - per allà on ets entrat, ai Déu, aidau!
- (v. 89a): - Doncs p'es forat de sa porta,
 (v. 90a): - Doncs per allà heu d'eixir,

-Calvià

- (v. 75/76): - ¿Me vols dir com ets entrat, mon Comte Arnau? /
 - ¿Me vols dir com ets entrat, ai Déu, aidau?
 (- ¿Vols dir per on ets entrat, mon Comte Arnau? /
 (- Vols dir per on ets entrat, ai Déu, aidau?)
- (v. 77a i 78a): - Per l'encltxa de la porta,
 (- Per dins el forat del pany,) (- Per la retxillera de la porta,)
- (v. 83-84): - El gall canta a mitja nit, mon Comte Arnau.
 Decanta't, mal esperit! ai Déu, aidau!
- (v. 85a i 86a): Digau per on he d'eixir,
 (v. 87-88): - Per les juntes de les portes, mal esperit; /
 per les juntes de les portes, mon mal marit!

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Margalida

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

3. A MI EM DIUEN PAU PORRET

- A mi em diuen Pau Porret / per tota part habitada,
i tenc més anomenada / que es lladres de Campanet!
- 5 - Es lladres de Campanet / tenen molta anomenada.
Si tanta fama has cobrada, / que t'embarquin prest, Porret!
Oh, fii meu, tu ets massa espasa / per fer gloses sense mida. 10
- Si som fii teu i fas vasa, / ara, comprenc, pegellida,
per què, quan mu mare em crida, / me diu: - Vina, fii d'un ase! – Artà

Variants - Santa Margalida

(v. 1/2): *A mi em diuen En Porret / per tota aquesta encontrada,*

Capítol 2.5: Codolades Satíriques

14. UNA GATERA (I)

- ¿Voleu que vos cont un pas / que n'és de riure,
que jo el vaig voler descriure / perquè em record?
- 5 Vaig carregar un poc fort / de suc de parra,
i vaig fer botifarra, / segons vaig veure. 10
- Ja poreu pensar i creure / si vaig dormir,
del vespre fins al matí / a la serena,
de costellam o d'esquena / o no sé com.
- 15 La gent cridava, tothom, / i jo callava.
Molta de gent se pensava / si jo dormia. 20
- Qualcú deia si tenia, / en es cor, gota.
Altres deien: - Mal de bóta / ell deu tenir!
- ¿No sentiú es baf de vi / que deixa anar?
- 25 Ja veureu, d'aquí a demà / ja estarà bo.
Perque si fos mal de cor, / estaria blanc
i està vermei com a sang / i ben calent. 30
- Això es vi i aigordent / que s'ha calada!
Bona moneia ha aplegada, / pobre Tomeu!
- 35 No l'espantarà sa neu, / per molt que en faça.
Ell és com una rabassa, / gat com un ruc!
Si se'n 'via d'anar a Lluc / d'esta manera! 40
- No hi valdrien adreceres; / sols no es pot moure! –
Mentrestant se posa a ploure: / lla gent fugí.
- 45 Jo vaig començar a sentir, / pel cos, frescor.
- Ai! ¿Què serà això, Senyor? / Jo estic remui!

- I bad una mica un ui / i ja estic dret, 50
 aferrat a sa paret / i no em movia,
 perquè cap peu me seguia / envant ni enrere.
 55 Vaig 'rribar a compondre una era, / del trespoleig.
 I de tant que malaveig, / romp a suar.
 A la fi vaig arrancar / que n'era un gust, 60
 i vaig arribar tot just / cap a sa casa,
 mes abrasat que un ase / que hagi batut.
 65 - Animalot, oh, porc brut! - / sa dona em diu,
 més cremada que un caliu. - / ¿Què n'has fet ara?
 - He menjada llet de vaca / i m'ha fet mal! 70
 - Deu esser llet de brocal / o suc de parra!
 No som jo tan malanada / que no ho conega
 75 si es suc és blanc o negre, / animalot! –
 I jo li dic: - A poc, poc, / no xerris massa. –
 I ja agaf una rabassa / per tirar-lí. 80
 Sa dona s'afua a mi / com un falcó.
 Diu: - Oh, grandíssim traidor, / ¿què fareu, vós? –
 85 Mos aferrarem tot dos, / i ella em cau damunt ses cames,
 que de beure eren vanes / com un ginjonc.
- . . .
- Dia vint-i-ser de juny / s'acabá sa codolada. 90
 Tots es qui l'han escoltada / tenen es nas com es puny, Artà

Variants a Santa Margalida

(v. 4): *perque em record.*

(v. 15): *Ell cridava tothom,*

(v. 29): *i ara està com a sang*

(v. 49): *Ja he badat un poc un ui (I vaig badar un poc un ui)*

(I vaig alçar un poc un ui) (Vaig obrir una mica un ui)

(v. 83): *I jo vaig dir: - Oh, Jesús, Senyor!*

Capítol 3.2: Romancer (part catalana)

123. MON MARIT ESTÀ A LA CAMA

- Mon marit està a la *cama*; set anys fa que està rendit,
 i li han agafat ganes de menjar carn de cabrit.
 Jo me'n vaig anar a la plaça a dur-li carn de cabrit.
 De tanta via que feia, hi vaig posar un any i mig.
 5 I, com vaig esser a ca nostra, el trobí mort i cosit. Santa Maria

Variants a Santa Margalida

(v. 4ab): *Tan depressa me n'anava, que hi posí un any i mig.*

Capítol 3.3: Romancer (part castellana)

221. AY, ANITA DE MI VIDA (II)

- Ay, Anita de mi vida, ay, Anita de la alma!
Si cumplías mis deseos, de Reina te coronaba!
- Vale más vivir con honra, no del Rey enamorada.
Que si no está aquí el Conde, para mí su honra es sagrada. –
5 La Reina falsa y traidora en palacio lo escuchaba:
todo lo que el Rey decía, no lo que dice Adriana.
Con lo que el Rey le decía se puso muy enfadada.
Mandó hacer un convite de Sevilla y de Granada.
Todos los condes del reino a su mesa se sentaban.
10 - Los condes y caballeros, vengan todos a mi casa,
y también el Conde Flores que por él se hace la causa. –
- Todos los que estáis aquí tenéis la mujer honrada:
no más el Conde Flores tiene la mujer mundana.
- Si eso es verdad, mi Señora, soy capaz de destrozarla.
15 - Sí, es verdad, caballero; hoy mismo lo presenciaba.
- Pues ahora la mataré; ahora voy a matarla. –

. . .

- A la mitad del camino, se encuentra con su esposa amada
con los brazos extendidos para darle una abrazada.
-Quítate de aquí, maldita; quítate de aquí, malvada,
20 que en el palacio del Rey me han hecho bajar la cara!
Y ahora voy a matarte con esta cruel espada!
- No me mates, mi marido, antes de ver a mi hija amada.

. . .

- Cuando yo seré muerta, me lavarás bien la cara;
la presentarás al Rey: te dirá que soy honrada.

Felanitx

-Variants a Santa Margalida

- (v. 3a): *Yo prefiero ser condesa (Quiero ser mujer del Conde)*
(v. 5b): *que todo lo escuchaba:*
(v. 6a): *oye lo que el Rey decía.*
(v. 8a): *Manda hacer un convite*
(v. 10b): *venid todos a mi casa,*
(v. 13a): *només el Conde de Flores*
(v. 15b): *yo de aquí lo presenciaba.*
(v. 22b): *que no hable con Adriana.*
(v. 23a): *Después que me habrán muerta,*

223. MIS PADRES ME CASARON

Mis padres me casaron siendo doncella niña
con un galán mancebo que yo no lo quería.
Y la noche de novios, el picarón se iba

- con la capa terciada y la espada escondida.
- 5 Yo me fuí tras de él por ver a donde iría.
Y le he visto que entraac en casa de una amiga.
Yo me acerqué a la puerta por ver lo que dirían.
Y le estaba diciendo: - Abre, monona mía.
- Entrad, entrad, villano, entrad en la cocina,
10 que la cena está hecha y la carne freída.
- A ti te compraré abanico y mantilla
y a la otra picarona palos y mala vida. -
Yo me fuí a mi casa muy triste y afligida.
M encerré dentro el cuarto, allá triste y solita.
- 15 En punto de las doce, el picarón venía,
con la capa terciada y la espada escondida.
- Ábreme, esposa amada, ábreme, esposa mía,
que vengo muy cansado de ganarme la vida.
- No vienes cansado de ganarte la vida.
- 20 ¿Sabes de dónde vienes? De casa de tu amiga.
Dices que me darás palos y mala vida,
y a la otra picarona abanicos y mantillas.
No me darás tu, no, palos ni mala vida:
¡donde pasas las noches, puedes pasar los días!

Maria de la Salut

Variants a Santa Margalida

- (v. 1b): sin ser doncella firme,*
(v. 2ab): con un galavanchero, la hija de Mayá.
(v. 3a): Por la noche de novios,
(v. 3b): el pícaro se iba (que el pícaro se iba)
(v. 4a): con la capa italiana
(v. 5b): para ver dónde iba.
(v. 6ab): Se n'entra en una casa, a casa de su amiga.
(v. 15ab): Me siento en el balcón i lo vi que venia
(v. 16ab): con la capa italiana, la espada bien escondida.
(v. 17ab): Oí que me decía: - Abre, monona mía,
(v. 20ab): Tú vienes muy alegre / de ver a tu amiga.
Oí que le decías: "Ábreme, mona mía".
(v. 24ab): donde has pasado la noche, bien puedes pasar el día.

* * * * *

64. SANTA MARIA (SMar)

Quadre-resum de l'aportació de SANTA MARIA DEL CAMÍ al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	26	37	61	124	87
II	37	54	123	214	154
III	80	41	111	232	160
IV	2	13	16	31	136
Suma	145	145	-	-	-
SUMA	290		311	601	537
TOTAL	601			Revisat: Abril 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Santa Maria sense variants a altres localitats

- 90** En es lloc que estic llogat / no hi falta menjar ni beure,
però hi falta llibertat / per poder venir-te a veure. *Santa Maria*
- 152** Juan, si m'estava bé, / a veure't seria anada
com una desbaratada / fent es loco p'es carrer. *Santa Maria*
- 210** Quines uiades don jo / per dins aquell sementer!
Però no veig lo meu bé / que té ses claus d'es meu cor. *Santa Maria*
- 256** Tan trist va quedar el cor meu / com vós ne fóreu anada,
com una església tancada / que encara no hi han posada
cap figura de Déu. *Santa Maria*
- 420** Dilluns, en anar a vermar, / t'enviaré un ramell
d'aufabeguera i clavell / perque el pugues olorar. *Santa Maria*
- 505** Bartomeu, acosta-t'hi / i diga-li qualque cosa,
que aquesta cara de rosa / se'n va demà dematí. *Santa Maria*
- 649** Es llum és qui serva es ble, / i amb ell fa claror complida.
Si no t'alcanç, Margalida, / voldria tenir sa vida
tan curta com tenc l'alè. *Santa Maria*

- 1111** ¿Per què no me dones sa pinta, / i sa clenxa me faré,
a veure si agradaré / an aquell estufat d'Inca? *Santa Maria*
- 1274** Venen ses metles a querns; / jo també els hi compraria;
per un Juan sortiria / enmig de catorze inferns. *Santa Maria*
- 1921** Una poma, dues pomes, / tres pomes fan un grapat.
Oh cor meu desgraciat, / que les veus i no les tomes! *Santa Maria*
- 2094** Oh cara de clavellina / coïda de claveller!
Una altra en festejaré, / i tu quedaràs fadrina. *Santa Maria*
- 2467** Estic enamoradeta / d'un jovenet que no hi és.
Si voleu sobre qui és, / d'es terme de Sa Vileta. *Santa Maria*
- 2474** Ets de ses més acertades / que veig en aquest redol.
Ses rajoles d'es trespol / fins i tot prenen consol
com tu les dones potades. *Santa Maria*
- 2603** Aquí baix jo sent cantar / una veu que me consola.
Bona nit, Aina Fiola! / Recorda't d'En Macià. *Santa Maria*
- 2637** Bartomeu guinaveter, / tu la festeges garrida
com un confit dins un vidre / en es portal d'un sucrer. *Santa Maria*
- 2650** Bon dia, rosa encarnada! / Un criat teu és aquí.
Jo som vengut per complir / sa paraula que t'he dada. *Santa Maria*
- 2671** Catalina, posa-hi oli, / que es llum se vol apagar.
Ta mare mai té més glori / que quan te veu festejar. *Santa Maria*
- 2973** Jo festeig i no festeig / i només don mala vida:
en veure al·lota garrida / jo faç es meu malaveig. *Santa Maria*
- 3055** Li diuen En Pastenaga / an es meu enamorat;
se passeja per Ciutat / amb un ase vei i magre. *Santa Maria*
- 3119** Mu mare, idò l'he volgut! / Veiam ara què hi fareu!
Mu mare, ¿que no sabeu / que enguany s'usa fer es seu gust? *Santa Maria*
- 3379** Tres hores abans del dia / la Lluna cercava el Sol,
i jo tot sol, ben tot sol, / cercava la prenda mia. *Santa Maria*
- 3530** Per ses festes de Sant Roc / me mogueres questions,
i ara te'n véns amb raons / quan de Nadal som a prop. *Santa Maria*
- 4118** A una al·lota guapa i llesta / molta pressa li faran:
a una part repicaran / i a una altra faran sa festa. *Santa Maria*

- 4310 Es caragols es matins, / caminen per sa roada:
una fadrina arriscada / los fa banyes, an es fadrins. *Santa Maria*
- 5085 ¿Vols que et diga mes quimeres, / i veuràs si te vui bé?
Com jo t'anomenaré, / es pins ja faran cireres. *Santa Maria*

2) Cançons recollides a Santa Maria amb variants a altres localitats

- 38 ¿Camí llarg i enfadós? / Poques vegades vendreu.
Lo meu bé, no m'olvideu, / que jo no m'olvid de vós. *Santa Maria*

Variants -Puigpunyent (v. 3): *Fa vuit dies, mon amor,*

- 162 Massanella no enyorava, / ni es majoral, ni es senyor;
només 'nyorava s'amor / que dins es lloc habitava. *Santa Maria*

Variants -Porreres (v. 4): *que en aquell lloc habitava.*
-Banyalbufar (v. 2): *ni enyorava es senyor;*
-Capdepera (v. 3): *però enyorava s'amor*

- 377 Si anau devers Son Soler, / comanau-me molt En Corme,
que no puc menjar ni dòrmer / que no l'haja vist primer. *Santa Maria*

Variants -Santanyí (v. 1): *Si anau a Son Soler,*
-Campos (v. 1/4): *Si vos n'anau a Morell /
que no haja parlat amb ell.*

- 536 Es dia que te n'anares / a fer es servici a Ciutat,
jo tenia por, estimat, / de fer qualche desbarat,
de sa pena que em deixares. / Jo no sé, pares i mares,
com no feis coses més rares / com vos cau un fii soldat! *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 3-4): *jo creia fer un desbarat*
-Llucmajor (v. 3): *jo ja estava intentada /
de fer qualche desbarat,*
-Sineu (v. 8): *d'un fii que vos cau soldat!*
-Sóller (v. 8): *com un fii vos cau soldat!*

- 565 No em tornaré enamorar / d'homo que bast a sa mida.
Dos enamorats tenia / es més curros de la vila,
i a servir el Rei han d'anar. *Santa Maria*

Variants -Lloseta (v. 2): *d'homo que faci sa mida.*

- 573 Polit i hermós xerafi, / teniu sa cara de sol;
perque es sereno no ho vol, / mos haurem de despedir. *Santa Maria*
- Variants -Pollença (v. 1): *Petit hermós xerafi,*
- 713 Sa guitarra no té sis / i s'és rompuda sa prima.
S'al·lota que més m'estima, / voldria mai se morís. *Santa Maria*
- Variants -Esporles (v. 4): *no voldria se morís.*
- 886 Dissabte, maldament ploga, / tenc d'anar a la Trinidad,
i, si no veig s'estimat, / almanco veuré es sogre. *Santa Maria*
- Altra variant a Santa Maria (v. 2): *me'n tenc d'anar a Lluçmajor,*
- Variants -Campanet (v. 1): *Es vespre, maldament ploga,*
-Caimari (v. 1): *Diumenge, maldament ploga,*
-Artà (v. 1/2): *Dissabte, encara que ploga,*
he d'anar a la Soledat,
-Sóller (v. 3): *que, si no veig s'estimat,*
-Lluçmajor (v. 2/3): *tenc d'anar a Son Perelló,*
si no puc veure s'amor,
-Campos (v. 3/4): *si no veig sa meva amor,*
veuré es portal de ca es sogre.
-Montuiri (v. 3): *ja que no veig s'estimat,*
-Lloseta (v. 4): *per ventura veuré es sogre.*
-Valldemossa (v. 4): *al menos veuria es sogre.*
- 950 Es vent sa roada espolsa; / jo ho conec amb sos alens;
s'estimada, jo me pens, / que és com un sucre, de dolça. *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 3): *Margalida, jo que em pens*
-Sineu (v. 3/4): *Marieta, ¿saps què em pens?*
que ets com un confit de dolça.
-Ariany (v.4): *que ets com un confit, de dolça.*
- 1127 Que ho sou, de curioseta / i elegant en so parlar!
Si jo poria posar / s'estat en vós, garrideta! *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 3): *Ai, si jo pogués posar*
- 1170 S'enamorat li diu: - Rosa, / deixa'm tocar es collaret.
- No creguis que faces tec; / no esperis de mi tal cosa. *Santa Maria*
- Altra variant a Santa Maria (v. 4): *no et comportaré tal cosa.*
- Variants -Artà (v. 3/4): *I ella diu: - No faràs tec;*
no et pensis de mi tal cosa.
-Campanet (v. 3): *- Tanmateix no faràs tec;*

- 1363 Cantau, cantau, ramellet! / Que sou de curioseta!
 Quan sent aqueixa veueta / que teniu, agradoseta,
 m'agafa mal de coret. *Santa Maria*
- Altra variant a Santa Maria (v. 2): *que vos trob curioseta!*
- 1679 Com tu seràs, Margalida, / a la vall de Josafà,
 qui Déu te demanarà / si n'has feta bona vida,
 tu respondràs, atrevida: / - Un temps, com era fadrina,
 un fadrí vaig fer penar. *Santa Maria*
- Variants -Const...? (v. 3): *i Déu te demanarà*
 -Vilafranca (v. 4): *si n'has duita bona vida*
 -Son Servera (v. 4): *compte de la teva vida*
 -Llucmajor (v. 6): *- Es temps de sa meva vida*
- 1693 De plorar, un mocador / remui tres pics cada dia.
 Si el voleu veure, amor mia, / entre les onze i migdia
 s'eixuga a s'estenedor. *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 5): *penjat a s'estenedor.*
- 1963 Anit passada vaig rompre / s'amor més forta del món.
 Ara poré dir que som / poca cosa per ton compte. *Santa Maria*
- Variants -Maria de la S. (v. 3): *Ara poràs dir que som*
- 1976 Com estava enamorat, / d'una lleigo lluny venia.
 Oh, carrer de ma alegria! / Si no ho ets, ho ets estat. *Santa Maria*
- Variants -Artà (v. 1): *Com jo estava enamorat,*
(El temps que estava llogat,)
 -Llucmajor (v. 2): *d'un cap a s'altre corria.*
- 2358 Sempre som aquella que era; / jo no mud per cap fadrí
 enc que estigueu a venir / cent anys, alegria meva! *Santa Maria*
- Variants -Sineu (v. 2): *no mud per cap de fadrí*
- 2657 Cada dia dic: Anit / s'amor m'acomodarà.
 I ara veig que, com més va, / molt més espanyada estic. *Santa Maria*
- Variants -Selva (v. 2): *s'amor s'acomodarà.*
- 2789 En entrar dins sa Vileta, / pega cop de guiterró,
 i veuràs sa teva amor / a damunt es portal, dreta. *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *pega toc de guiterró,*
 -Ariany (v. 4): *dalt es portal està dreta.*

3076 Margalida, ¿la t'ha dita / En Felip, sa intenció?
M'ha dit que te té escrita / a un llibre borrador. *Santa Maria*

Variants -Santanyí (v. 3): *M'ha dit que la tenc escrita*

3289 Senyor, Vós que m'heu creada, / teniu de mi piedat:
donau-me un enamorat, / que ja estic desesperada. *Santa Maria*

Variants -Llucmajor (v. 4): *que me trob necessitada.*

3341 S'ennigula i no plou, / es nigulats són borrers.
Què tant d'enviar procés, / si sa jove no se mou! *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 3/4): *S'amor que tenc que val més,
me costa a un ou un sou.*

3433 Un fadrí que s'enamora / i s'al·lota ja hi està,
bé se pot apreciar / que sa ventura li va
com s'aigo a sa regadora. *Santa Maria*

Variants -Santa Margalida (v. 3/4/5): *n'hi pren com un hortolà
que rega i s'aigo se'n va / de cap a sa regadora.*

3529 Per Sant Roc, treu-la a ballar / i fe-li mocadorada,
i així veuràs com sa mare / contenta de tu estarà. *Santa Maria*

Variants -Capdepera (v. 1): *Per San Roc, fé-la ballar*

3577 Encara que us hagen dit / que festeig a altra banda,
bona amor, ningú em comanda / més que Déu, que és infinit. *Santa Maria*

Variants -Puigpunyent (v. 4): *sinó Déu, que és infinit.*

3607 Aixecau-vos, bella dama! / Aixecau-vos, si dormiu,
que baix d'es portal teniu / un criat que tant vos ama. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 1/3): *Desperta-vos, galant dama! /
que dalt es portal teniu*

-Llucmajor (v. 1): *Desperta-vos cara d'àngel!*

-Sineu (v. 4): *el jove que tant vos ama.*

3618 Baix de sa vostra finestra / he trobat un anell d'or;
no sé si és meu o si és vostre / ni si és prenda del meu cor. *Santa Maria*

Variants -Santa Margalida (v. 1): *Baix de la meva finestra*

-Felanitx (v. 2): *vaig trobar un anell d'or;*

-Sóller (v. 3/4): *no sé si és meu o si és teu;*

l'hi preguntaré el vespre.

-Sineu (v. 3): *no sé si es teu o si és meu;*

-Artà (v. 4): *o si és prenda del meu cor.*

- 3826 Jo maneig los meus guerrers / com a paia de civada:
faré més amb una uiada / un dia a l'any, de passada,
que tots plegats en un mes. Santa Maria

Variants -Biniamar (v. 3): *i faç més amb una uiada*

- 3865 Sa lluna n'és variable. / Vós també ho deveu esser.
Vostra mare deu voler / dos cavalls dins una establa! Santa Maria

Variants -Artà (v. 1): *Sa lluna, que és variable!*

- 3946 Estimat meu, dues eines / són males de manejar:
dues en vols festejar, / i amb una t'hi veus amb feines. Santa Maria

Variants -Binissalem (v. 1/2/3/4):

*Oh fii meu, amb dues eines / tendràs molt mal trebar:
si amb dues vols festejar, / amb una ja tendràs feines.*

-Sóller (v. 3/4): *tu amb dues vols festejar,*

i jo amb una em veig amb feines.

-Artà (v. 4): *i amb una ja tens prou feines.*

- 4409 Ja vendràs si t'envii carta / o quan sabràs que t'enyor.
Ara em colgaré dejorn / si no m'enamora d'un altre. Santa Maria

Variants -Esporles (v. 3): *Ja te colgaràs dejorn*

-Sant Llorenç (v. 4): *mentres no en festeigs un altre.*

-Ariany (v. 4): *si no en festeges un altre.*

- 4544 Me vaig casar a no veure / i la vaig endevinar:
no sap cosir ni filar / i és afectada de beure. Santa Maria

Variants -Artà (v. 1/4): *Jo em vaig casar a no veure /
i n'és devota de beure.*

-Sineu (v. 2/3): *i no la vaig avenir:*

no sap filar ni cosir

-Vilafranca (v. 2/3/4): *ben malament me sortí:*

no sap filar ni cosir / però té es vici de beure.

-Inca (v. 2/3): *però la vaig avenir: / no sap filar ni cosir*

-Muro (v. 2/3): *saps que la vaig avenir! / no sap filar ni cosir*

-Sant Joan (v. 3): *no sap pastar ni cuinar*

4708 Que he duita de mala sort, / enguany, amb so festejar!
No em tornaré enamorar / d'homo que du es capell tort. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 1): *N'he tenguda mala sort,*
-Sant Joan (v. 1): *Jo n'he duita mala sort,*

4916 Si tu dius que som petit, / més ho era quan vaig néixer:
s'amor no m'ha deixat créixer / només es temps que he dormit. *Santa Maria*

Variants -Llubí (v. 1): *Si dius que em trobes petit,*
-Binissalem (v. 1): *Si dius que em troben petit,*
-Artà (v. 1): *Tu dius que jo som petit;*
-Campanet (v. 1): *Petit me diuen, petit;*
-Andratx (v. 4): *sinós es temps que he dormit.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Maria

103 Esperança no tenia, / mon bé, de veure-vos pus,
i ha volgut el Bon Jesús / donar-me aquesta alegria. *Sineu*

Variant a Santa Maria (v. 3/4): *i m'ha dat el Bon Jesús*
avui aquesta alegria.

230 S'aufabeguera i tot / n'ha perduda la verdor
d'ençà que vós, bona amor, / no n'hi heu coït cap brot. *Deià*

Variant a Santa Maria (v. 2/3/4): *bona amor, s'és mustiada*
des de que vós, estimada, / n'hi vàreu coir un brot.

311 En esser dins Barcelona / un carta t'escriuré,
i dedins hi posaré / es meu retrato, Coloma. *Llucmajor*

Variant a Santa Maria (v. 2): *que carta t'enviaré,*

661 Hores hi ha que no sé / si som morta o si som viva:
s'amor me té tan cativa / com una esclava d'Alger. *Campos*

Variant a Santa Maria (v. 3): *és s'amor que em té cativa*

663 Ja és mort en Toni Xamena, / Tonina, es teu estimat.
Tu per ell més has plorat / que Maria Magdalena;
i ell, de qualsevol vena, / per tu, s'haguera saïnat. *Artà*

Variant a Santa Maria (v. 5): *perque ell, de qualsevol vena,*

- 711 Rosa, pren-ho amb paciència, / que són coses que ha fet Déu.
Dins sa plaça de Sineu / va morir s'estimat teu
davant sa teva presència. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 2/3-4/5): *totes ses coses fa Déu.*
Va caure s'estimat meu / mort en la teva presència.
- 756 Vaig venir tota entristida / de s'enterro d'En Gustí.
- Mu mare, ¿no heu sentit dir / que, en morir-se un fadrí,
se sol morir una fadrina? *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Se'n vengué molt entristida*
- 792 Al-lotetes, no escolteu / lo que diu En Serení,
sinó que en trobar un fadrí / que vos vulga, no el deixeu. *Campos*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *però en encontrar fadrí*
- 809 Aquestes vives colors / que té Na Juana Maria,
jo em pens que, si les tenia, / sé cert que no las daria
per un milló ni per dos. *Sa Pobla*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *si un dia les posseïa,*
me pens que no les daria
- 858 Com te veig sa set me mata; / beuria de lo teu cor.
Oh, quin beure hi fa tan bo / a una cisterneta d'or
amb un poalet de plata! *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *que em beuria lo teu cor*
- 866 D'aigo d'aqueixa cantina, / jo en beuria sense set.
¿Vols-me'n dar un poalet / amb ses teves mans, Tonina? *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *¿Me'n vols treure un poalet?*
- 898 Encara que el Rei me das / tota la Ciutat de Palma,
si no em dava el teu cor, Jaume, / diria que la guardàs. *Sa Pobla*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *si no em dava es cos d'En Jaume,*
- 970 Jesús, Toni, que m'agrades! / Així t'agradàs jo a tu!
Molts en vénen de com tu; / si tu vols, vendran debades. *Alaró*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *Si t'agradàs tant a tu!*
(que n'ets fet an es gust meu.)

- 1038 Jo voldria tornar néixer / petita, per gran tornar;
per més poder-te agradar, / dos dits més voldria créixer. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *per 'cabar-te d'agradar,*
- 1136 Ramelloi, de vós voldria / que m'entretenguésseu mirant,
perque cantant i sonat / no us puc dir lo que voldria. *Banyalbufar*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2/4): *Voldria, estelet del dia,
que m'entenguesses mirant / no et puc dir lo que voldria.*
- 1152 Sa meva amor i sa teva / dins una vellana està:
ai, qui la migpartiria! / ai, qui la migpartirà! *Maria de la S.*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *el qui la departaria!
el qui la departarà!*
- 1211 Si m'haguesses vist venir / per dins un camp de terrossos!
Lo meu cos se feia trossos / per arribar prest aquí. *Biniamar*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *ma persona queia a trossos
de petits i de més grossos*
- 1277 Voldria conversar amb tu; / voldria que me volguesses;
voldria que em coneguesses, / i no ho he dit a ningú. *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *voldria que ho coneguesses,*
- 1302 - ¿Vols-me dir quin vent t'ha duit? / - Es mestral, que és furiós.
Per venir a veure-vós, / de dins Son Real som fuit. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *- ¿Me vols dir quin vent t'ha duit?*
- 1359 Bona amor, jo us pintaria / a sa branca d'es portal,
perque duis més galania / que Mallorca en general. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 1/4): *Magdalena, et pintaria /
que tot 'Laró en general.*
- 1427 Estimada, posau pesos. / Ja pagaran mos diners!
La vostra cara lluu més / que dotze mil llantoners
amb tots es llantons encesos. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 4-5): *que deu llantoners encesos.*

- 1438 Garrideta, garrideta, / garrideta, Déu ho vol;
que, en haver tirat es dol, / sereu sa més polideta. *Ariany*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *en haver-vos tret es dol,*
- 1489 Margalides he cercades / per voreres i camins
emperò no n'he trobades / com ses que hi ha aquí dedins. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Margalides n'he cercades*
- 1504 No em trastoquis s'estimada / que seu en aquell racó
i dóna més resplendor / que tota sa banalada. *Petra*
- Variant a Santa Maria (v. 1/4): *No em trastoquis s'estimat /
que tots ets altres plegats.*
- 1539 Rosa, rosa, vós sou rosa / i Rosa tothom vos diu:
rosa d'hivern i d'estiu, / vós de tot sol any sou rosa. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Vós sou rosa primerenca,
i es roser lo posseïu;*
- 1556 Sa vostra cara és un sol / d'aquell que surt revivendo,
i el qui vos mira d'assento / no se'n pot deixar com vol. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *no se pot 'turar com vol.*
- 1583 Tres joves dins un carrer / que tenen habilitat:
una té es cos ben taiat / i s'altra camina bé
i s'altra sa cara té / de diamant esmaltat.
- ¿Me voleu dir aquesta casa / ane quines parts se troba?
I sa que camina bé, / ¿que deu esser rica, o pobra? *Maria*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *sa darrera, cara té*
- 1616 Vós sou vida i mirai meu, / miraiet de lo meu cor;
vós sou lo millor tresor / que per mi ha creat Déu. *Banyalbufar*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *i mirai de lo meu cor;*
- 1630 Vostra hermosura traspassa; / apreciar-la no poreu.
La jove, vós mereixeu / que el sol reverenci' us faça. *Santa Margalida*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *explicar-la no poreu.*

- 1732 Estimat, no vui que vós / per mi passeu mala vida;
jo n'estic entressentida / renyina estan donant-vós
fins que m'hàgeu avorrida. Petra
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *que els vostros superiors
només fan turmentar-vós*
- 1814 No hi ha metge ni doctor / que no m'haja visitada.
Sa recepta que m'ha dada: / que em curi el qui m'ha nafrada;
i vénc a vós, bona amor. Selva
- Variant a Santa Maria (v. 2): *que no m'haja medicada.*
- 1928 Vida mia, des que sé / que jeis a un llit malalta,
nit i dia no faç falta / de pregar a un sant i s'altre
que us adobeu, si convé. Sóller
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Estimada, des que sé*
- 2051 Jo l'he festejada Rosa, / i ara me som enrosat;
un que en tenia, sembrat / en es corral, l'he arrancat
per no pensar en tal cosa. Sóller
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Un temps la volia Rosa,*
- 2057 Jo no sé la causa que és / que tu de cada hora mudes:
de lluny, de lluny me saludes, / i com som prop no em dius res. Sant Joan
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Jo sé la causa quina és*
- 2289 - Jo em creia, ramell volgut, / que em 'víeu renunciada!
- No trèmols, pera ensucrada; / sabràs per altra vegada
que paraula que he donada / es temps que visc no la mud. Sineu
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *- No et penses, ramet volgut,
que jo t'haja abandonada.*
- 2454 En es cap de Formentor / hi agafen calamars grossos;
al-lota, sa teva amor / m'arriba an es moll d'ets ossos. Pollença
- Variant a Santa Maria (v. 2): *s'hi fan calamars molt grossos;*
- 2492 M'agrades que no té fi, / però no ho sé demostrar;
jo no som com tants n'hi ha, / parolers, que ho saben dir. Artà
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Jo et vui bé que no té fi,*

- 2517 Ses branques de s'olivera / sempre miren an el cel;
ja direu an En Miquel / que, en voler-me, jo som seva. *Vilafranca*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *i en voler-me tu, Miquel,
qualsevol hora som teva.*
- 2536 A Algaida es festejadors / damunt sa caixa s'asseuen
i a Randa cadira treuen, / los tracten com a senyors. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *i seuen com a senyors.*
- 2660 Cada dia vaig a missa / per por d'enamorar-mè;
dic: -Senyor, no sé per què / som tan enamoradissa! *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *Senyor, jo no sé per què*
- 2720 Debades hi véns, Miquel, / que no hauràs sa meva amor
en no dur petició / firmada del Déu del cel. *Ariany*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *no n'hauràs la meva amor*
- 2888 Etxem! ¿Que vol dia "etxem"? / "Etxem" vol dia "vida mia";
"etxem" jo festejaria; / "etxem", ¿vols que festegem? *Binissalem*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Etxem, 'moreta, atxem!*
- 2952 Jerònia, Jeronieta, / tu tens vuit enamorats:
dos qui van i dos qui vénen / i dos que se'n són anats,
i tres que fan sa revolta / p'es camí de Sant Juan.
Na Jerònia no en vol d'altre / només En Pere-Juan. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *i dos que fan sa revolta*
- 3134 Na Coloma du la doma / p'es carrers i p'es veinats,
i té més enamorats / que patenes no hi ha a Roma. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *p'es carrer en es veinats,*
- 3158 No puc pasar per aquí / que no us diga qualche cosa.
¿Això què és: clavell o rosa, / que teniu en es coixí? *Vilafranca*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *que teniu en es jardí?*
- 3189 Pere-Antoni, po't sa capa; / ja soparàs en venir:
no li plagues es camí, / que aquesta al-loteta és guapa . *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *que Na Margalida és guapa.*

- 3417 Un copeo cantaria, / un copeo cantaré,
perque ho sàpigues, Maria, / que festeig un panerer. *Muro*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *jo festeig un pareier.*
- 3713 Catalina, anit passada / va venir un jovenet
per rallar amb tu i veure't, / i vares estar colgada;
i te va deixar senyada / una rosa a sa paret.
Si no la hi vols, aixequè't / i pega una emblanquinada. *Binissalem*
- Variant a Santa Maria (v. 5/6): *i va deixar una besada
aferrada a sa paret.*
- 3729 Madona, jo som vengut / perque em doneu atzavara
per curar de s'esquenada / que vaig pegar anit passada,
perque no torn geperut. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *i no tornar geperut.*
- 4047 A fira me'n som anat. / Mirau si l'he feta bona:
som baratada sa dona / amb un siurell, cap per cap.
I com me som capguardat, / el m'han donat que no sona.
No tenc siurell ni tenc dona; / enganat per cada cap. *Campos*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *A sa fira som anat*
- 4086 Anant a Lluc hi ha pins / i qualque mata redona.
Es cosset de Na Vispona / és un enganafadrins. *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *engana tots es fadrins.*
- 4489 Jo tenc un enamorat / que sols no sé si és persona.
Nostro Senyor sempre em dóna / es negoci aixerriat. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *es negoci mal trempat.*
- 4546 M'han dit, perla preciosa, / que de mi queixosa estau:
comanau-vos a Sant Pau, / no tornareu rabiosa. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *amor, que tan trista estau:*
- 4635 No us enameu, fadrins, / de la fadrina estufada:
n'hi en pren, qualque vegada, / com una col acopada
que n'és podrida dedins. *Manacor*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *de les joves estufades*

- 4684 Presumida, presumida! / No te presumesques tant,
que n'hi ha de més polides / i solen quedar en blanc. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Presumides, presumides!*
No convé pretengueu tant,
- 4774 Sa meva al·lota passada / m'ha enviat a demanar.
Jo dic que no hi vui anar, / perquè, com la vaig deixar,
era que no m'agradava. *Pollença*
- Variant a Santa Maria (v.3): *i no hi he volgut anar,*
- 4799 Se pensava s'al·lotona / que jo hi anava per ella;
jo hi anava per sa mare, / i ara la trob massa veia. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *la vaig trobar massa veia.*
- 4806 Ses dones d'avui en dia, / ja no se'n poden fiar.
Homo, alerta els ha d'anar, / perquè es seu cos du mal signe. *Manacor*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *perque es seu cos du mal dia.*
- 4813 Ses porgueres venc tan cares / com mai puga anar es teu blat:
si dius que hi ha jui mesclat, / en es teu també hi ha frares. *Biniamar*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Ses porgueres van tan cares*
- 5104 'Vui és dijous tot lo dia; / un temps l'anava cercant,
i ara m'alegren tant / com si dijous no hi havia. *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i ara m'alegra tant*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Santa Maria sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 313 ¿Com te va, Pere Brevet? / ¿Que los mires pasturar?
Per los teus poiets matar, / has de mester ganivet. *Santa Maria*
- 317 En Tià i Na Maleca / Na Maleca i En Tià,
se cansaren de llevar / paparró de per sa beca. *Santa Maria*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 410 Senyor batle, vostè té / una criada molt llesta,
que fa bugada en un vespre / sense cossi ni cendrer. *Santa Maria*

Capítol 3: Astres i Temps

- 6 Jo em mirava Ses Cabrelles / i les tornava mirar,
perque es vespre he d'anar / a's ball de Ses Cadernerres. *Santa Maria*
- 98 Plou i fa sol, / ses bruixes se pentinen,
plou i fa sol, / ses bruixes duen dol. *Santa Maria*

Capítol 4: Camperoles

- 272 Un jove de can Bequeta / sol fer de carretoner,
per guanyar qualque dobler / fa qualque carretadeta. *Santa Maria*
- 366 Noltros venim a coir / de Son Cadena amb sa lluna.
A l'amo li hem de dir / que mos fa passar fortuna. *Santa Maria*
- 565 Més val esser fii de saig / i repicar es tambor
que haver d'esser llaurador / de dins es terme d'Andratx. *Santa Maria*
- 833 Anit sí que serà blau, / amb fosca a cada banda.
Majoral, ¿que hem de romandre? / porque veig que no frissau. *Santa Maria*
- 948 Es frare vei de Sa Costa / es ca de bou ha amollat.
¿Sabeu a on s'és posat? / A damunt s'esquena nostra. *Santa Maria*

- 1047** Margalida Portolana, / canta'n una, canta'n una.
Noltros segam ab sa lluna / porque mos dóna la gana. *Santa Maria*
- 1249** Noltros venim de vermar / d'una vinya molt enfora:
a posta venim deshora, / porque havíem d'acabar. *Santa Maria*
- 1476** Diuen de la voravia / que té un bec tan maleït.
Ja ho sé jo, que tenc un dit / amb tan mala sort ferit
que em turmenta nit i dia. *Santa Maria*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 42** A Orient n'hi ha una / (no dic quina ni qui no):
n'ha cosit una camia / i no ha posat xilleró. *Santa Maria...?*
- 68** Sa barretina està en terra. / Veiam qui l'aixecarà!
Corre, Pere! Corre, Toni! / Corre tu, Sebastià! *Santa Maria*
- 182** Jo sé una cançoneta / que mu mare no la sap:
ses senyores de Ciutat / totes duen cadeneta. *Santa Maria*
- 293** Sabatetes de xarol, / en du i nos les ha pagades:
les haurà rescabalades / d'esquena mirant es sol. *Santa Maria*

Capítol 6: Danses

- 13** Aquestes finestres / que estan ran de mar,
tenu-les tancades, / que llampegarà. *Santa Maria*
- 31** ¿Copeo volies? / Copeo tendràs.
I en estar cansada, / ja t'aturaràs. *Santa Maria*
- 183** A l'engroc / i més a l'engroc,
sa somera trota / i s'ase no pot. *Santa Maria*
- 185** Anau-hí / a colgar ton pare
i llavors ta mare / i amb tu vetlaré. *Santa Maria*
- 186** Anau-hí / si us han mester
subaix de la fulla / i amb tu vetlaré. *Santa Maria*
- 187** Hala, al·lota / d'es Garroveret,
no jeguis defora / que anit farà fred. *Santa Maria*
- 189** Jueverd, / si jo tenia, / jo te regaria
de nit i de dia / porque anasses verd. *Santa Maria*

Capítol 7: Endevinalles

- 42** Damunt un abre / hi ha deu gorrions.
`Gafen l'escopeta / i en maten vuit. / ¿Quants n'hi queden?
= *No n'hi queda cap, perquè fugen.* *Santa Maria*
- 53a** Dormis-Dormis qui dormia, / Venus-Venus qui venia;
que si cau, no fos caigut, / Dormis-dormis dormiria.
= *Un porc i una gla que cau.* *Santa Maria*
- 226** Un abre té dotze branques; / cada branca, dotze nius;
dins cada niu, set ous, / i, com en neix un, s'altre es mor.
= *L'any, els mesos, les setmanes i els dies.* *Santa Maria*
- 280** Vos don de temps fins diumenge / per porer-ho endevinar:
¿quina mare al món hi ha / que en es fiis dóna menjar
i com són morts les se menja.
= *La terra.* *Santa Maria*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 274** S'altre diassa un voltor / a un porc donava broma.
Hi ha una beia qui toma / es penyal d'es Puig Major. *Santa Maria*
- 399** Un rupit dalt una mata / canta i fa s'estufat.
Jo mai 'via reparat / que ets ases duguen corbata. *Santa Maria*
- 545** Enc que jo no sigui estada / de Pollença una capbuit,
puc dir que no se n'han duit / per causa meva cap frare. *Santa Maria*
- 549** En es temps d'Adam i Eva / ja devies esser nat.
¿Bord i no t'han empeltat? / Ja degueres fer sa teva! *Santa Maria*
- 562** En Putxet va dir a sa mare, / com se passava es calçons:
- Desgraciats de mossons / quan jo entri a du sa vara! *Santa Maria*
- 575** Es comptes no us poren fer, / porque cada hora mudau:
tanta paraula servau / com aigo serva un paner. *Santa Maria*
- 673** Na Rasca, des que té mul, / vol es genre ric son pare:
i és tan blanca per sa cara / com un pella p'es cul. *Santa Maria*
- 721** Sa geganta d'es convent / amb un ventai se ventava
i es gegant qui l'encalçava / ja t'agaf i ja te tenc! *Santa Maria*
- 736** S'escolà toca sa missa / abans de que surta es sol.
Fa tanta vasa En Fiol / com s'ase dins sa païssa! *Santa Maria*

2) Cançons recollides a Santa Maria amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 55 Un peix de molt de valor / no se regala a un pobre,
perque un homo sempre troba / que és un pecat tudar-ló. *Santa Maria*

Variants -Manacor (v. 2): *no el regalen a cap pobre,*

- 83 Ja no vol Madò Moreia / dos galls a un galliner,
perque un tot sol canta bé / i dos fan mala pareia. *Santa Maria*

Variants -Son Servera (v. 4): *si són dos, mala pareia.*

- 167 Des que som comprat un ase / 'vui me'n vénc, demà me'n torn.
Debades partesc dejorn, / sempre arrib tard a casa. *Santa Maria*

Variants -Sant Joan (v. 1): *Des que vaig comprar aquest ase*

-Galilea (v. 3): *Per més que partesc dejorn*

-Sineu (v. 4): *és tard en arribar a casa.*

- 203 Tomàs, en Gelat m'ha dit / que enguany té por de sa pell
perque no penses amb ell, / ni de dia ni de nit;
n'arriba a estar malsofrit / i tot ho passa al bordell. *Santa Maria*

Variants -Llucmajor (v. 1): *Toni, En Gelat m'ha dit*

-Artà (v. 1): *En Gelat, ¿saps que m'ha dit?*

-Sant Joan (v. 3): *perque no pensen amb ell*

-Deià (v. 4): *en de dia ni en sa nit;*

-Manacor (v. 5/6): *i n'està tan malsofrit
que tot ho passa al bordell.*

-Binissalem (v. 5/6): *i ell està tan malsofrit
que tot ho passa al bordell.*

- 266 Coranta euveies maneja / i molts de pics no en té deu.
Aquesta guarda no treu / per lo que es pastor se menja. *Santa Maria*

Variants -Santa Margalida (v. 2): *molts de pics sols no en té deu.*

- 516 Juan de ca's Metge Bassa, / ¿que no has sentit a dir,
que a can Piu un ratolí / els ha foradat sa caixa? *Santa Maria*

Variants -Llubí (v. 3/4): *de can Piu? Un ratolí*

los va entrar dins una caixa.

Capítol 2: Arts i Oficis

- 26 Quan jo vaig esser en es ball / i les me vaig mirar totes,
dic: Sa més guapa de totes / és Na Maria Mirai. *Santa Maria*

Altra variant a Santa Maria (v. 1/2): *Jo vaig anar a un ball
que les me vaig mirar totes.*

Variants -Artà (v. 3/4): *i sa més guapa de totes
éreu vós, just un mirai.*

- 28 Sa clenxa a tres sementers / hi duia Na Marieta
en es ball de sa Placeta, / que pareixia un bebè. *Santa Maria*

Variants -Inca (v. 1/2/4): *Sa clenxa en tres sementers
tu duies, oh Marieta, / pareixies un bebé.*

- 203 Jo tenc tanta de cantera / com un extremunciat:
‘vui que no he berenat, / em pens que es sol torna arrera. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 3/4): *com un qui ha dejunat, (com aquell qui ha dejunat,
ja deu tenir berenera. (i deu tenir berenera.)
(tenia poca mengera.)*

-Campos (v. 3/4): *com un qui ha dejunat, / una setmana cossera.*

-Sineu (v. 3): *com aquell qui ha dejunat,*

-Binissalem (v. 3/4): *avui qui no he berenat,
pareix que es sol torna arrera.*

- 253 Vós ja no deveu tenir / tan bona veu com un temps,
perque us han fuites ses dents / i es vent vos deu fugir. *Santa Maria*

Variants -Caimari (v. 1): *Ell ja no deveu tenir*

-Artà (v. 3): *vos han caigudes ses dents*

-Inca (v. 4): *i es vent vos deu sortir.*

-Valldemossa (v. 3): *perque us han caigut ses dents*

- 291 Jo que faç feina a jornal, / de sol a sol, tot lo dia!
Glosadors de Son Sardina, / si teniu sa testa fina,
girau fuies d’es missal. *Santa Maria*

Variants -Montuiri (v. 1): *Jo sempre vaig a jornal,*

- 343 ¿Voleu que us diga, comare, / que jo no vaig de cançons,
que tenc un munt d’infantons / que m’estiren es calçons:
- Voleu-me dar pa, mon pare? *Santa Maria*

Variants -Biniamar (v. 1/2): *Lo que vos puc dir, comare,
és que no vaig de cançons,*

- 468 Més de quatre-cents corders / que dins es vall hi havia,
corregueren tot lo dia / per por que no els enclogués. *Santa Maria*
- Variants -Santanyí(v. 4): *de por que no els hi enclogués.*
- 483 Damunt es Coll d'En Rebassa / hi habita aquell ferrer
que ets acerons que sap fer / ja no poren durar massa. *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 3): *ets acerons que va fer*
-Ariany (v. 3): *ets acerons que pot fer*
- 571 L'any coranta es moliners / tots feren una concordi'
de no moldre blat ni ordi / a manco de nou doblers. *Santa Maria*
- Variants -Ariany (v. 2): *varen fer una concordi'*
- 756 Jo em pensava essent soldat, / que faria molta planta;
tant de nom faç per la Rambla / com si anava p'es Mercat. *Santa Maria*
- Variants -Consell (v. 1): *Pareixia, essent soldat,*
-Felanitx (v. 2): *que havia de fer més planta;*
- 768 Si el Rei de Madrid tenia / mitja dotzena d'infants,
soldats no en faria tants, / perque en sos seus pensaria. *Santa Maria*
- Altra variant a Santa Maria (v. 2): *set o vuit o nou infants,*
- Variants -Bunyola (v. 1): *Si es nostro Rei tenia*
-Sineu (v. 2): *una dotzena d'infants,*
-Petra (v. 3): *no n'embarcaria tants,*
-Valldemossa (v. 2): *cinc o sis o set infants,*
-Capdepera (v. 4): *i an es que té amollaria.*
-Artà (v. 4): *i els que té els amollaria.*
- 815 Sa guiterra solament / té trebai d'esser poc bona,
i es sonador qui la sona / és sa mitat més dolent. *Santa Maria*
- Variants -Artà (v. 2): *té es trebai d'esser poc bona,*
-Sant Joan (v. 3): *es sonador que la sona*
-....? (v. 4): *és la mitat més dolent.*
- 930 - Val més esser fii de saig / i repicar bé es tambor,
que haver d'esser arrendador -, / va dir un jove d'Andratx. *Santa Maria*
- Variants -Binissalem (v. 2): *i repicar es tambor,*
-Montuïri (v. 3): *que esser fii d'arrendador -,*

Capítol 3: Astres i Temps

- 72 Adiós, diu es febrer; / me'n vaig i vos deix amb set,
i, si es març és tan estret, / ferem badais, l'any qui ve. *Santa Maria*

Variants -Alaró (v. 2): *jo me'n vaig i us deix amb set,*

- 114 Dia que surt En Pieres, / sa tramuntana se mou:
una dona amb set cuieres / no sap treure tant de brou. *Santa Maria*

Variants -Sant Llorenç (v. 2): *tramuntana fa renou:*

- 180 Noltros no anam abrigades, / només d'hivern com fa fred.
Aquí baix hi ha un floret / de ses dones enredades. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 2): *més que en s'hivern, que fa fred.*
(*sinó en s'hivern, que fa fred.*)

-Deià (v. 2): *més que en dia que fa fred.*

-Llubí (v. 2): *en no ser un dia de fred.*

-Sant Joan (v. 3): *Aquí baix hi ha es floret*

-Felanitx (v. 4): *de ses lloques enredades.*

Capítol 4: Camperoles

- 76 Saps que és de verd es figó, / que encara no fa lletrada,
ni sa figuera no és nada, / ni han sembrat es brancó,
ni terra per nodrir-ló / Déu del cel no n'ha creada. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 1/2): *Mirau si és verd es figó; / encara no té lletrada,*

-Binissalem (v. 4): *Ni han sembrat es brancó*

ni sa terra han conrada,

-Sineu (v. 4): *ni està sembrat es brancó / qui ha de sustentar-ló,*

- 342 Jo no ho havia vist mai / ni tampoc sentit a dir,
ses dones de Son Verí / que duguessen a coir,
dins sa butxaca, es mirai. *Santa Maria*

Variants -Sant Joan (v. 2): *ni tampoc sentir-ho dir,*

-Sineu (v. 3): *que ses dones de Llubí*

-Campanet (v. 3): *ses dones de Banyolí*

-Andratx (v. 3/4-5): *que ses dones d'es coir*
se'n duguessen es mirai.

-Artà (v. 4): *se'n duguessen es mirai.*

- 355 - Majoral, majoralet, / preniu-mos amb paciènci'!
 - Voltros, dones, diligenci', / i feis foc en tenir fred. *Santa Maria*
- Variants -Deià (v. 2): *sofriu-mos amb paciènci'!*
 -Artà (v. 3/4): *Noltros tenim diligenci' / per omplir aquest paneret.*
 -Sineu (v. 3/4): *que a força de diligenci' / omplirem es paneret.*
- 379 Sa soca jo no la vull / perquè està plena d'espines:
 que la cuïn ses Tonines, / o si no ses Catalines,
 que no n'han coïdes 'vui. *Santa Maria*
- Variants -Algaida (v. 1): *Sa forana no la vui*
 -Sineu (v. 1/2): *Ses foranes no les vui*
perque estan plenes d'espines;
 -Sant Llorenç (v. 5): *que no n'han feta cap avui.*
- 382 Ses oliveres morisques / no else cuien massa arreu.
 Voltros, dones, no sabeu / ses mates que fan llenrisca. *Santa Maria*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Una olivera morisca / no la cuien massa arreu.*
 -Deià (v. 3): *Per mi voltros no sabeu*
- 415 Amb so so de s'espadella / saps que fa de bon cantar,
 i de tant en tant pegar / qualque cop a sa gonella! *Santa Maria*
- Variants -Felanitx (v. 2): *que deu fer de bon ballar,*
 -Sóller (v. 2): *saps que fa bon espadar,*
- 585 Sebastiana, alegre't, / que jo l'he vist que llaurava:
 d'una hora lluny blanquejava; / que anava de mudadet! *Santa Maria*
- Variants -Deià (v. 1): *Polonieta, alegre't.*
- 699 L'any coranta vaig segar / escarada a Son Siurana
 devora una jovençana: / mai la vaig sentir cantar,
 només que sempre va anar / de puput i mala gana. *Santa Maria*
- Variants -Sineu (v. 2): *escarada a Son Fullana*
 -Inca (v. 2/3/4): *devora una jovençana / no la vaig sentir cantar*
més que un pic entre setmana,
 -Orient (v. 2/3/4/5):
devora una jovençana / i de tota sa setmana
mai la vaig sentir cantar / sinó que sempre va anar
 -Campanet (v. 2): *dins es lloc de Son Boscana*
 -Porreres (v. 3): *veinat d'una jovençana*
 -Artà (v. 5): *sinó que sempre va anar (perque ella sempre va anar)*
 -Selva (v. 5): *totes ses messes va anar*

- 791 Jo som segador de treta, / però no sé safalcar:
si és curt, mal d'esquena fa, / i, si és bo, m'inquieta. *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 1/4): *Jo som segador de Petra /
i si és molt bo, m'inquieta.*
-Petra (v. 2): *i sols no sé safalcar:*
-Artà (v. 4): *i si és llarg, m'inquieta.*
- 797 A Aubocasse un segador / de vessa perdé s'alè
i amb un poc més no hi va esser / a temps s'extremunció. *Santa Maria*
- Variants -Ariany (v. 3): *casi casi no hi va esser*
-Sineu (v. 3): *i diuen que no hi va esser*
- 848 Arreu, arreu, segadors, / que sa madona se queixa
perque es blat li torna xeixa / i sa farina segó. *Santa Maria*
- Variants -Moscari (v. 1): *Arreu, arreu, segador,*
-Artà (v. 2/3/4): *i coirem blat i xeixa,
Vós sou blat i jo som xeixa, (que en es rostoi de sa xeixa)
perilla escapollar-mós. / hi han d'anar estimadors.
(mestai de bones llavors.)*
-Sant Joan (v. 3/4): *Vós sou blat i jo som xeixa,
xeixa bona per llavor.*
-Galilea (v. 3/4): *Vós sou blat i jo som xeixa,
xeixa de bona llavor.*
-Inca (v. 3/4): *Si no mos duis aigordent, / es rostoi vos ferem créixer.*
-Binissalem (v. 4): *perilla capolar-mós.*
-Manacor (v. 4): *perill de capolar-mós.*
- 1123 Segadors d'es Ravellar / i de Son Juan Arnau,
digau-me quan acabau, / que vos vui venir a aidar. *Santa Maria*
- Variants -Montuïri (v. 3/4): *digau-me si ja acabau
o si us he de venir a aidar.*
- 1271 L'amo En Tomeu dins es llit / que un dengue havia aplegat.
- L'amo, si no l'heu suat, / no espereu sa llet d'anit
que es bestiar jo l'he vist / per sa marina escampat. *Santa Maria*
- Variants -Artà (v. 2): *un dengue havia aplegat.*
- 1311 Madona de Binromà / heu casades dues fies
i duen tantes camies / com pèls p'es call de sa mà. *Santa Maria*
- Variants -Manacor (v. 1): *Madona, a Binromà*
-Deià (v. 4): *com pèls enmig de sa mà.*

1381 Qui s'ho havia de pensar, / que dins Son Berga hi hagués
esqueixos de clavellers / qui valen uis per mirar. *Santa Maria*

Variants -Felanitx (v. 3): *uns redols de clavellers*

1395 Perque de tot hi haguès / en el preciós jardí,
hi vaig sembrar un romaní / qui n'està en flor cada mes. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 1/2): *Perque de tot hi hagués,
garrida, en el meu jardí,*

1412 Rosa, rosa de roser, / rota tan purificada,
rosa blanca i encarnada, / tres o quatre colors té. *Santa Maria*

Variants -Deià (v. 4): *rosa, quatre colors té.*
-Banyalbufar (v. 4): *rosa, ¿quants de colors té?*

Capítol 5: Casa i Vestit

47 Anit passada, es capot, / saps que t'estava de bé!
Par que fosses un al·lot / de casa de cavaller. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 3/4): *Pareixies un al·lot / o l'amo de qualche lloc
o un fadri llambriner.*

89 Mon marit, comprau-me un dengue, / que jo en sé un de venal:
sa madona d'es Serral / en té un, i el vol vendre.
¿No sabeu per que el vol vendre? / Perque és negre i el vol blau. *Santa Maria*

Variants -Campanet (v. 3): *En Murta de l'Hospital*
-Felanitx (v. 3/4): *es donat de l'Hospital
en té dos, i un ne vol vendre.*
-Artà (v. 4): *es de sa dona el vol vendre.*
-Manacor (v. 4): *dos en té, i un el vol vendre.*
-Binissalem (v. 3): *sa fia d'es majoral*

93 Posa peu a s'escaleta / a la claror del fanal
i veuràs una al·loteta / que li cau es davantal. *Santa Maria*

Variants -Estellencs (v. 4): *qui se posa es davantal.*

247 Sa criada de can Nyonyo / vol tenir pentinadora
perque li faci bé es monyo, / millor que es de sa senyora. *Santa Maria*

Variants -Sant Llorenç (v. 2): *ha posat pentinadora*
-Galilea (v. 3): *i vol que li faci es monyo,*

- 297 Tenc tres pareis de sabates / i quatre de corbatins,
onze o dotze de xoquins / i quinze o setze corbates. *Santa Maria*

Variants -Maria de la S. (v. 2/3): *i quatre se sabatins,
onze o dotze corbatins*

Capítol 6: Danses

- 147 Tonina Maria / ara ve N'Andreu;
dóna-li farina / per amor de Déu. *Santa Maria*

Altra variant a Santa Maria (v. 2): *ara ve fra Andreu;*

Variants -Sineu (v. 3): *donau-li farina*

Capítol 7: Endeivalles

- 208 Tres senyorets / i tres senyoretetes
dalt un terrat; / tots sis s'encalcn
i no s'agafen mai. = *Les antenes d'un molí.* *Santa Maria*

Variants -Campos (v. 1-2/3/3-5): *Tres germans i tres germanes
ballen dalt un terradet / i no es poren agafar.*

- 236 Una cosa com una gla, / per tota la casa va.
= *(Falta la solució)* *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 1/2): *Petit com una gla / i a cada casa n'hi ha.*

-Manacor (v. 2): *i per ses cases n'hi ha.*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 71 D'es claper de Bendinat / partiren cinc eriçons,
descalços, sense calçons, / per córrer més aviat. *Santa Maria*

Variants -Estellencs (v. 2): *han 'ribat cinc eriçons,*

- 102 Enguany, amb sa mala anyada / m'he tirat a lo senyor
i m'he posat cinturó, / mocador i clenxa xapada. *Santa Maria*

Variants -Campos (v. 4): *monyó i clenxa xapada.*

- 351 Una gallina travada / i un escarabat coix
encalçaven un gat moix / per dins un camp de civada. *Santa Maria*

Variants -Pina (v. 4): *per damunt una teulada.*

- 371 Un cranc va fer una endemesa / que n'és digna de contar:
amb un misto de pelleta / va pegar foc a la mar;
d'es susto se va negar / dins es tap d'una llumeta. *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 5): *i ell d'es susto se negà*
-Campos (v. 6): *baix d'es ble d'una llumeta.*
- 381 Un escarabat merder / descalç i fora sabates
duia un quintar de patates / a dins es mercat d'Alger.
Per no romandre es darrer, / sempre corria de quatres. *Santa Maria*
- Variants -Ariany (v. 5): *per no romandre endarrer,*
- 414 A can Barrera hi ha ball / i a l'església coranta-hores.
Mos faran veure unes coses / que no havíem vistes mai. *Santa Maria*
- Variants -Campanet (v. 3): *'Ribarem a veure coses*
- 476 Catanyet de Lluçmajor / unta d'oli ses llorigues,
que Na Bet de Son Artigues / ¿saps a on té ses formigues?
A mitjan lloc d'es tió. *Santa Maria*
- Variants -Montuiri (v. 1): *Castanyet de Lluçmajor,*
- 596 Fadrina hi ha qui fa oi / de poca manya que té!
N'hi ha una a Son Vaquer / qui sols no va sebre fer
pessics a un cocarroi. *Santa Maria*
- Variants -Campos (v. 4): *es pessics a un cocarroi.*
- 617 Jo l'he de dur a penjar / a un pi de sa murada.
Si tiren cap canonada, / cap avall el se'n durà,
i haurà d'acabar de rallar / lo que no li importava. *Santa Maria*
- Variants -Maria de la S. (v. 1/4): *La me n'he de dur a penjar /
cap avall la se'n durà.*
-Bunyola (v. 1/4): *La me n'he de dur a penjar /
cap avall la se'n durà,*
-Sineu (v. 3): *Si passa cap canonada,*
- 767 Si voleu menjar brutor, / anau devers Son Torrella:
trobareu dins s'escudella / qualche tronxo de col véia
més gruixat que un espigó. *Santa Maria*
- Variants -Campanet (v. 1/2): *Si voleu veure brutor,
anau a Son Vinagrella:*
-Santanyí (v. 3): *hi troben, dins s'escudella,*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Maria

Capítol 1: Animals

- 47   ¿Saps que em va dir s'esparrai, / un animal tan petit?
Que, en trobar-lo adormit, / no l'agafaria mai.   *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *que n'és un peix tan petit?*
- 94   Es dia de Sant Jaume era, / per temps me recordarà,
que amo se baraià / amb sa lloca damunt s'era.
Es polls prengueren malici' / perque tupaven sa mare:
- Pollets, ¿a on anau ara? / - A contar-ho a sa justici'.
- Porreres*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *Es pollets tengueren malici'*
- 120   Jo som estat pareier, / es major de vint-i-dos,
i no anava tan gojós / com ara que som bover.   *Binissalem*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i mai he estat tan gojós*
- 141   Com ve que s'ha post es sol, / jo li faç mirar sa lluna.
A Sa Costa n'hi ha una / que ja engronsa es picarol.   *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *que repica es picarol.*
- 261   Aquesta euveia tan bona / no s'hauria de morir:
me basta per mantenir / es meus infants i sa dona.   *Santanyi*
- Variant a Santa Maria (v. 2/3): *no s'havia de morir:
                                         bastava per mantenir*
- 280   ¿Reparàreu aquell cas / que a's Collet se va seguir,
d'un xot que se va morir / es dia de Sant Tomàs?   *Capdepera*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *es vespre de Sant Tomàs?*
- 295   A Bànyols tenen un ca / que li diuen "En Volando",
i en sentir cridar "Marxando", / no s'atura de lladrar.   *Selva*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i en sentir cridar es marxando,*
- 343   S'eriçó se passejava / i una llebre va encontrar;
sa llebre li preguntà / devers a on pasturava.   *Bunyola*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *i sa llebre l'encontrà;*

367 Jo tenc un moixet / que és molt divertit:
quan li dic “petit”, / me dóna es peuet. *Llucmajor*

Variant a Santa Maria (v. 4): *m'allarga es peuet.*

384 Si es moixet clapat sortia, / pelat el te tornaré.
De sa pell en poràs fer / un rebosillo a sa fia. *Sant Joan*

Variant a Santa Maria (v. 3): *I de sa pell en pots fer*

417 Com era al·lot petitó, / que no havia combregat,
caigué de casualidat, / que jo vaig trobar, estimat,
un niu d'engana-pastor. *Montuïri*

Variant a Santa Maria (v. 1): *Com jo era petitó,*

445 S'al·lot més petit demana: / - Mon pare, ¿que em duis un niu?
- Te'n duc un de petit, viu, / i un grossot per ta mare. *Estellencs*

Variant a Santa Maria (v. 3): *- Jo en duc un de petit, viu,*

459 Ses perdius de Son Maiol / són molt males d'agafar;
només les poren tirar / un pic, i encara al vol. *Bunyola*

Variant a Santa Maria (v. 4): *un pic, d'enfora, i al vol.*

514 Es xoriguer fa sa presa / darrera es capserigany.
I porta que no té pany / molt de pics roman empesa. *Montuïri*

Variant a Santa Maria (v. 3): *Sa porta que no té pany*

Capítol 2: Arts i Oficis

1 Ai, Ai! cridàvem tots dos, / quan mos tenien davall
i ballàvem un bon ball / sense haver-hi sonadors. *Sant Joan*

Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Que cridaven aquells dos
quan los tenien davall*

32 Ses robes de coco fi, / endiana i mostassa
i es fii d'es metge Bassa, / ballant les fa desxondir. *Sineu*

Variant a Santa Maria (v. 4): *saps que else fa desxondir!*

- 45 Aquesta que és tan petita, / i que balla d'assentat!
Com és bona veritat: / s'espina, com neix, ja pica. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Aquesta al·lota és petita,*
- 47 Aquests dos que ballen ara / son fiis de cosins germans
i, si se daven ses mans, / més ho serien encara! *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *ho serien més encara!*
- 65 De ses que ballen millor / són aquestes de Boscana
Quan tu balles, Mariana, / no te planc una cançó. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *Quan balla Na Mariana
no li planc una cançó.*
- 80 Jo duc botons a sa cota / per porer-me embotonar.
M'agrada veure ballar / s'enamorat i s'al·lota. *Binissalem*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *M'agrada veure passar*
- 91 Me'n vaig a treure rabasses; / o n'hi ha o no n'hi ha.
Tan bona ets tu per ballar / com un porc per dur beaces. *Montuiri*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *¿Que véns, a treure rabasses?*
- 105 Sa mare no vol que ball / perquè no la hi cansin massa,
i la treuen a sa plaça / com una ruca venal. *Petra*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *la treuen enmig de plaça*
- 240 Si no havia de cantar / més que aquell qui té cantera,
me'n prendria com Sant Pere, / qui se va fer canalera
en ets seus uis, de plorar. *Santa Margalida*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *que se va fer regadera*
- 318 Senyor Comte, es glosadors / que hi ha en aquesta vorera,
són amples de sa pitera / i estrets de sa canavera;
los defii de dos en dos. *Marratxí*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *jo los compar a Sant Pere
d'Inca, que el feren de boix.*
- 373 Un marxando d'Alaró / tot carregat d'embarassos,
sol dir: - Dones, treis pedaços, / baratau-los amb sabó. *Inca*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *va carregat d'embarassos,*

386 Na Rosa de Son Catiu / n'ha composta sa bugada:
sa caldera foradada / i n'ha vessat es lleixiu. *Ariany*

Variant a Santa Maria (v. 1): *Na Bossa de Son Catiu*

572 Moliner, amb sa molinera, / que hi dormiu, de descansat!
Fa vent i no heu envelat, / i mu mare té es llevat
que li surt de sa pastera. *Alaró*

Variant a Santa Maria (v. 3): *mu mare ja té es llevat
d'anit passada posat*

608 Mu mare empenyo m'ha pres / que vol es genre fuster,
i jo el vui picapedrer, / maldament mai dugui res. *Artà*

Variant a Santa Maria (v. 4): *ara ni mai duga res.*

Capítol 3: Astres i Temps

3 En Miquel Juan deu dir: / "Oh Margalida Perauba,
jo ja veig s'estel de s'auga / que ja comença a sortir". *Ariany*

Variant a Santa Maria (v. 3): *jo qui veig s'estel de s'auga*

149 Ja teníem mig batut / quan es vent d'amunt va entrar.
Oh Mare de Déu de Lluc, / donau-mos força i salut
a jo i an es bestiar. *Pollença*

Variant a Santa Maria (v. 4/5): *vos deman força i salut
per jo i p'es bestiar.*

188 A migdia tothom dina / i jo encara no he dinat:
una estona he esterrossat / i s'altra he guardat sa nina. *Biniamar*

Variant a Santa Maria (v. 3): *una estona he entrecavat*

223 Es dissabte, deixam l'eina; / es diumenge reposam;
es dilluns no tenim feina / i es dimarts, ja badaiam. *Felanitx*

Variant a Santa Maria (v. 1/2/3/4):
*Es dissabte deixau l'eina; / es diumenge reposau;
es dilluns no teniu feina / i es dimarts just badaiau.*

Capítol 4: Camperoles

- 39 Pins, pinel·los / mates, matel·les,
euveies i mens petits. / És es sermó de Costitx
que val quatre sous i mig. *Algaida*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *Així és es sermó de Costitx*
- 91 Bon abre és el garrover / que fa garroves tot l'any:
quan li cuien ses d'enguany, / ja té ses de l'any qui ve. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *quan li cuien sa d'antany
ja té sa de l'any qui ve.*
- 112 A sa muntanya hi ha pins / i mates i carritxeres,
i a sa plaça hi ha someres / que batien es fadrins. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *qui pernegen es fadrins.*
- 128 Una pomereta sola, / sola dins un sementer:
Bartomeu, conra-la bé, / que no s'hi pos corriola. *Santa Margalida*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *Macià, rega-la bé,*
- 140 Dins Son Pou de Puigpunyent, / Déu me'n guard de tornar-hí,
perque abans d'es sol sortir / ja los donen aigordent. *Galilea*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *los fan beure s'aigordent.*
- 173 Amb so cap de sa llendera / pega-li qualque botó,
farà brunir es carretó / per sa vorera de s'era. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *p'es mig i per sa vorera.*
- 195 En temps de batre i fa vent, / van alegre ets homos d'era.
En tenir una quimera / me fuig de s'enteniment. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *no fuig de m'enteniment.*
- 213 Na Pastora i Na Moreu / són bones per revoltar:
si les 'via de comprar, / les pagaria a bon preu. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *si jo les 'gués de comprar,*
- 232 Vaja, vaja, menudeta, / fé navegar es carretó,
fé'm sa paia menudeta, / per s'hivern és molt millor. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *fé'm sa paia petiteta,*

- 242 En sentir coure que ve, / si dorm, ja estic desxondida:
ses claus de sa meva vida / les me guarda un carreter. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *les vaig dar a un traginer.*
- 255 Garrida, qui carro mena, / d'un traidor va acompanyat:
si l'enquantra descuidat, / o bé el mata, o l'espenya. *Selva*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *com el troba descuidat,*
- 261 Na Rotja n'és bona mula, / ho tenc de dir en es senyor;
que es caire que té millor / que, en dir-li "erri", s'atura. *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *ho he de dir an es senyor;*
- 286 Tot lo dia sent cantar / dones que entrecaven ordi.
Ses teves paraules, Jordi, / saps que em fan enrabiàr! *Biniamar*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *són que fan enamorar!*
- 327 En un principi bé anava: / a sis triava es torró
i bon temps per cohir-hó, / lo que es pagès desitjava. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *a sis tirava es torró*
- 361 Mu mare se deu pensar / que estic a dins sa caseta,
i estic enravenadeta / a dins aquest olivar. *Porreres*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i estic com Na Bernadeta*
- 414 A Ciutat venen estores / per carros i carretons.
Jo vénc carregat a fons / i duc comandacions
i són de ses buidadores. *Galilea*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *no és de llenya ni tions
tot són comandacions*
- 440 Venia de cercar llenya / d'es pinar de Son Puput
i de tant que he corregut / som perduda una espardenya. *Banyalbufar*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *he perduda s'espardenya.*
- 493 D'homos en té mes de mil / a ca seva a trebaiar;
que es turó ha de abaixar / i es comellar ha d'alçar
com si hagués de passar / una via d'es carril. *Biniamar*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *un turó ha d'abaixar*

- 520 Direu an es pareier / qui mena es cavall i s'ase,
que no torn venir a sa casa, / que, si ve, l'engegaré. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *que, en venir, d'aquí el trauré.*
- 613 Estimat, jo us vénc a dir / sa setmana si és molt llarga:
hem de començar un marge / i vós hi heu de venir. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *i vós, ¿que hi voldreu venir?*
- 686 Enguany a Son Sant Joan / ets escaraders són monges.
Es cards i ses cama-rotges / amb s'escarada no hi van. *Marratxí*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *ses amitgeres són monges.*
- 688 Es dematí amb sa roada / i es capvespre amb sa calor
vos divertiu, bona amor, / segant a una escarada.
I de tota una mesada / no us heu llevat es gipó.
L'any qui ve estareu millor, / qui engronsareu un minyó
a s'ombra d'una teulada. *Ariany*
- Variant a Santa Maria (v. 5/6): *Vaig segar una escarada
sempre amb so mateix gipó.*
- 739 Ell n'és curt i embuiat / i molt mal d'espigolar,
perque quan vui safalcar / me n'escapa sa mitat. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *i molt mal de pellucar,*
- 754 S'espigolera ja ve / i mos durà aigo fresca:
mirau de quin modo tresca; / sols no se mou, gairebé. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *la veig dins es sementer.*
- 768 En Cremat té anomenada / i diuen que sega tant.
Coloma, si et ve davant, / posa'l-te dins sa falcada. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *Al·lota, si et ve davant,*
- 856 Baix d'una soca m'acot; / aquí no me trobaran,
perque aquest camp és molt gran / i no crec que el tresquin tot. *Establiments*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *pens que aquí no em trobaran,*
- 888 De matí com som vengut, / dic: - Dejorn acabarem. -
I ara me pens que farem / acabaies de banyut. *Petra*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *Ara me pens si farem*

- 928 En haver dinat estic / trempat per anar a segar,
però em solen agafar / dos o tres mals en un pic.
Si voleu que vos ho diga, / jo vos ho diré, si puc:
una, que em trob butzarrut / i em 'gafa vessa i puput,
i és lo que més me castiga. *Campos*
Variant a Santa Maria (v. 5/6): *Si voleu que else vos diga,
else vos diré, si puc:*
- 974 Ets enagos que jo duc, / les m'he guanyats fent falcades:
saps que de moltes vegades / de bon grat 'guera jagut! *Artà*
Variant a Santa Maria (v. 3): *també jo moltes vegades*
- 988 Jesús, que poses de brins! / De tota herba fas manat!
¿Sabeu que tenc reparat? / A una estaca penjat,
un paneret foradat, / que hi corren es ratolins. *Felanitx*
Variant a Santa Maria (v. 3): *Jo d'aquí he reparat*
- 1028 L'amo de Son Rossinyol / i llavó es de Son Alegre
diuen que es cantar no sega, / però fa anar es tai alegre
i estrenyen es redol. *Maria de la S.*
Variant a Santa Maria (v. 3): *sol dir que es cantar no sega,*
- 1054 'Moreta, ja m'ho han dit / que segaves com un moro.
Jo vénc per acabar es porro, / però és impossible anit. *Binissalem*
Variant a Santa Maria (v. 4): *però no és possible anit.*
- 1090 Sabeu que estic de contenta, / perque he guanyat dos jornals!
He pegat un copet fals / i he rompuda sa fauç;
ja veis que som de valenta! *Llucmajor*
Variant a Santa Maria (v. 1/2): *¿Que no puc estar contenta
d'haver guanyat dos jornals?*
- 1101 Sa madona Margalida / i l'amo En Juan també,
mos envien aquesta hora / per avançar un dobler. *Sineu*
Variant a Santa Maria (v. 2): *i llavò l'amo també,*
- 1106 Sa meva fauç no té dents, / però aiximateix taia.
A baix, a baix, per sa paia, / que es majoral vol fer fems. *Llucmajor*
Variant a Santa Maria (v. 4): *sempre és bona per fer fems.*

- 1115 Sa vessa que duc tot sol / basta bé per jo i un altre.
Si amb això hi trobau falta, / no fés, idò, tant de sol! *Manacor*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *bastaria per un altre.*
- 1196 Jo em 'via determinat / de sembrar sa torrentera,
i llavò es rotlo de s'era / on solia batre es blat. *Maria de la S.*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *No hi ha redol ni vorera
que enguany no estiga sembrat,*
- 1209 Pots agafar sa destrat / 'niràs a tair sa rama,
es bestiar es mor de gana / tancat a dins es corral. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *que es bestiar es mor de gana*
- 1216 Dels bons tonedors del món / som jo i la gent no ho sap;
només m'embarassa es cap, / perque ses banyes hi són. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i just m'embarassa es cap,*
- 1237 Demà me'n vaig a vermar; / ¿vols que t'envii una uiada?
Si no en trob cap de cepada, / d'es meus uis la't puc donar. *Campanet*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *ja me duràs una uiada.*
- 1244 L'amo diu a sa madona: / - Si fas sopes per sopar,
llavò haurem d'amollar / sa cupada de vi bona. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 2/3): *- Faràs sopes per sopar,
que llavò hem d'amollar*
- 1248 Noltros venim de vermar / de sa vinya d'En Lloveta.
Mos han duit una nineta, / no sabem si surarà,
i, si sura, li hem de dar / es preu de mitja pesseta. *Petra*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4/6): *I menam una al·loteta,
no sabem si seguirà, / un duro i mitja pesseta.*
- 1279 Dius que som arrendadora. / Ja ho sé que me n'he d'anar.
A ca meva puc estar; / puc vendre i encarregar,
perque no hi ha més senyora. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Sí, que ho som arrendadora.*
- 1293 Hortolà de Sa Real, / ja és hora de fer es planter,
que aqueixa de Son Amer / ja té s'enciam venal. *Selva*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *que aqueixa de Son Vaquer*

- 1344 Jo me vaig llogar a mesades / a devers es Puig de Reig.
Amb so menjar ho feien lleig; / me'n daven clares vegades. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 2/4): *Ell saps que ho feien de lleig! /
Menjava clares vegades.*
- 1387 D'es que s'al·lota em va dir / que té sa flor reservada,
amb so bastet i s'espasa / no m'arrisc a aturar-m'hí. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 1/3): *S'al·lota, ¿saps que em va dir? /
i amb so bastet i s'espasa*
- 1416 Viola, viola, / viola penyal:
per una viola / vaig perdre un jornal. *Felanitx*
- Variants a Santa Maria (v. 4): *vaig perdre es jornal.*
- 1418 El sen Barrigol sembrava / ets ais a eixam a Llorac;
per no haver d'anar acotat / amb sos peus los aficava. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *El sen Barrigol sembrava*
- 1420 - ¿Me vols dir, cama-rotgera, / quantes cama-rotges dus?
- Jo duc unes cama-rotges / d'un pam i mig de caluix. *Biniamar*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Digaume, cama-rotgera,
quines cama-rotges duis?*
- 1511 Aquest hivern camparé / i arribaré a s'estiu.
I l'amo meu sempre diu: / - Compra terra i pagaré. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *Compra, compra, i pagaré.*
- Capítol 5: Casa i Vestit**
- 1 Diuen que Na Coll Collassa / braveja que té balcó,
i només té un finestró / que amb penes es cap hi passa. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Molts diuen que Na Tomassa*
- 202 Una fadrina, en dur rumbo, / de cop li compren mantell
i una manta de conxell / i un rosari de catxumbo. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *cadena d'or i anell*

- 255 Totes ses més taconeres, / enguany, s'han posat puputs,
i duen es rangos bruts, / pareixen catalineres. *Sóller*

Variant a Santa Maria (v. 3): *i duen es garrons bruts,*

- 259a La senyora Tonina-Aina, / sa germana d'es rector,
diuen que ne té un caixó / de rebosillos de randa. *Sineu*

Variant a Santa Maria (v. 3): *ella diu que en té un caixó*

Capítol 6: Danses

- 1 A dalt es Pont d'Inca / hi ha un gorrió.
Dau-li aigo fresca, / cantarà millor. *Manacor*

Variant a Santa Maria (v. 1): *Damunt es Pont d'Inca*

- 106 Revolta, nineta, / revolta un poc més:
revolta a la dreta, / s'altre a s'enrevés. *Sant Joan*

Variant a Santa Maria (v. 1): *Au! volta, nineta,*

- 140 Tenc una conia / que ha fet conions.
Me n'ha fets de grossos / i de petitons. *Sineu*

Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Sa meva conia / m'ha fet conions.*

Capítol 7: Endevinalles

- 8 Alta, ben alta estic / i més hi voldria estar,
que ara vénen dos negres / i me cerquen menjar. *Montuïri*
= *Una gla en una auzina. Els dos negres són els porcs.*

Variant a Santa Maria (v. 1): *Alta estic*

- 33 Com jo pens i torn pensar / i de pensar-hi torn loca:
¿ quin parentesc és que em toca / amb sa sogra de s'al·lota
que festeja es meu germà? *Algaida*
= *La mare pròpia.*

Variant a Santa Maria (v. 2): *me pens que tornaré loca:*

- 39 Corr rabent per tot Ciutat / i no som vist de ningú,
i per complaure't a tu / a cremar m'han condemnat. *Sóller*

Variant a Santa Maria (v. 2): *i no em pot veure ningú,*

- 46 De tothom jo som criat, / de qui em paga i em mantén;
l'amo meu ell ja m'entén; / camín i estic aturat. *Artà*
= *Un rellotge.*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *De tothom som criat,*
- 98 - Jo som un homo estranger / que ha vengut de la muntanya.
¿No em diríeu una canya / ses propietats que té?
- Sa propietat que té, / jo la diré en tres modos:
en fan paneres i covos, / i caeres, si vé bé. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 5/6): - *S'habilitat que ella té*
jo la vos diré amb bons modos:
- 152 Prima, prima som nascuda / a vorera de torrent,
en es poble coneguda / de casi tota la gent. *Ariany*
= *La canya.*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i en el poble coneguda*
- 272 Un titoler / carregat de titoles; / dins ses titoles / titolets hi té. *Artà*
= *Un garrover*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *titolons ja hi té.*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 4 A damunt Sant Salvador / hi vaig sembrar una figuera:
té es brancam a Capdepera / i s'ombra la fa a Alaró.
Té sa soca a Lluçmajor / i ses rels a Formentera. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 1/3/5/6): *En es castell de Maó /*
que té rama a Cabrera / i fa ombra dins una era
de la vila d'Ureió.
- 8 A dins un goix de cugula / hi entraren caçadors:
hi trobaren un bou ros, / set cavalls i una mula. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *A dins un pou de can Gula*
- 24 Amb fosca me'n vaig anar, amb fosca, / i amb fosca me'n torn venir
perque així no trob cap mosca / que m'enfadi p'es camí. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *i amb fosca ja torn venir,*

- 38 - Biela de Son Triol, / ¿com és que estàs tan penosa?
- Perque em varen dir “mocosa” / dins s’era de Son Maiol. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *digue’m per què estàs penosa.*
- 122 En Xesc diu a madó Xesca: / - Xesca, ¿que tens es reim fresc? –
I ella li diu: - Sí, Francesc, / sempre està fresca Na Xesca. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *- Xesca, ¿tens es rém en fresc?*
- 126 Es dia de Sant Bernat, / a darrera sa Real
s’Ajuntament de Ciutat / aplegà mal de queixal. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *‘nant a fira a la Real*
- 182 L’amo de Son Pentinat / formatjava d’una euveia
i cada dissabte treia / més de cent sous de brossat.
D’es serigot que han tirat / es torrent ja se’n va a mar,
i un dia se va embossar / i també li va negar
cent corterades de blat. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i tots es dissabtes treia*
- 194 Mares, si teniu fadrines, / heu d’aprendre de salar
perque es puguin conservar / tan sanes com les olives. *Deià*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i les poreu conservar*
- 295 Saps que és de mal de sofrir, / per jo que som tan hermosa,
que em diguen lletja i mocosa, / nas de bou i cap de gri! *Campanet*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *que em diguin bruta mocosa,*
- 304 Sa tonada de sa son / l’havien arraconada
i a Llucmajor l’han trobada / i ara la fa tothom. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i a Santanyí l’han trobada*
- 320 Si fos rei, faria fer / per totes bandes pregons,
i d’ets homos petitons / en faria un formiguer. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Fos del Rei, faria fer*
- 344 Una cabra molt barbuda / va cantar damunt Bonany
i una vedella d’un any / feia calça d’asseguda. *Manacor*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Una trutja mamelluda
feia goret dins s’estany*

- 345 Una cosa me conhorta, / i és que Déu m'ho ha enviat:
si jo tenc es cap pelat, / tu n'ets més desgraciat,
que tens una cama torta. Selva
- Variant a Santa Maria (v. 5): *amb aqueixa cama torta.*
- 384 Un gat caigué dins un pou / i un altre gat el treia
i un altre gat qui deia: / - Fiis de cosins germans sou. Sant Joan
- Variant a Santa Maria (v. 2/3): *i un altre gat el tragué,
i un altre gat que digué:*
- 429 Aqueixa cara de ca, / peluda com la moneia,
negra com la ximeneia, / ¿qui serà que la voldrà? Sineu
- Variant a Santa Maria (v. 4): *¿trobarà qui la voldrà?*
- 502 De tants de fums com tu dus / t'has de morir de falera
dalt es puig de sa figuera / tapada de calabruix. Manacor
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Amb tants de fums com tu dus*
- 527 Ella braveja que té / a s'Heretat deu marjades
i no hi cap un claveller / amb ses fuies acopades. Algaida
- Variant a Santa Maria (v. 2): *a sa sort, deu corterades,*
- 541 Encara que sia estada / de Mallorca una capbuit,
encara no me n'he duit, / de dins cap convent, cap frare. Sineu
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *¿qui diu que me n'hagi duit,
de dins cap convent, cap frare?*
- 594 Ets peluda com un ase, / i guapa com un mussol,
llestà com un caragol, / neta com un porc de casa. Petra
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Ets distreta com un ase,*
- 627 Jo passava per ca teva / i tu cuinaves *ciurons*;
de sa teva galania / jo me'n torc es meus calçons. Llucmajor
- Variant a Santa Maria (v. 1/4): *S'altre dia jo passava
jo me'n torc es retalons. (jo me n'unt es retalons.)*
- 711 Qui n'és causa, bona amor, / que estic a llibre de rei,
d'es cap li surti es cervell / com ses bales d'un canó. Artà
- Variant a Santa Maria (v. 3): *d'es cap li boti es cervell*

- 714 Rata, si et vols escaufar, / entra un braçadet de llenya;
tant si és tió com estella, / a mi, tot, bé em caurà.
¿Tu saps que me deus vetlar? / Sa senaieta d'es pa,
o s'olla de s'escudella. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 5-6/7): *Tu, ¿sap que em vetles? Es pa
i s'olla de s'escudella.*
- 753 Si puc jo apenetrar / que tu m'hagis mermulada,
sa llengo, d'una grapada, / si puc, la t'he d'arrancar,
i la m'en duré a penjar / a un pinotell que hi ha
a su baix de sa murada, / perque amb una canonada
la tirin a dins la mar. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria v. 5): *i l'he de dur a penjar*
- 798 ¿Tu que no saps que ses meves, / com vui, les faç de picat?
Qualque cosa hauràs guanyat / en dir-me que som robat
es borlins i ses uieres / i llavonses ses fronteres
sense haver anat a Ciutat / ni a fira a dur un gat
com aquell que tu dugueres. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 8): *ni a fira he aplegat cap gat*
- 803 Una corterada a l'Horta / treu a ne qui és diligent.
Tu no tens coneixement / un dia a l'any que hi importa. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *treu a un qui és diligent.*
- 806 Un canari dins sa gabi' / cantant se deu divertir.
¿Que et penses riure't de mi, / grandíssim estrafolari? *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *¿Volies riure't de mi,*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Santa Maria sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 24 Vou-veriveta / vou-veri-vou,
sa Riera corre / i s'aigo no es mou. *Santa Maria*
- 48 - ¿A on són els bouets? / - A la muntanyeta.
- ¿Què mengen? / - Maragai.
- ¿Què són tornats? / Arrufais.
- ¿Sa carabasseta d'es vi? / La s'han beguda p'es camí.
- ¿Sa de s'aigordent? / L'han tirada dins un torrent.
- ¿Es formatge raiat? / Es moixet el s'ha menjat.
- ¿I es formatge de la terra? / Rodem, rodem, que m'assec en terra!
Santa Maria
- 71 Davall una figuera / hi ha un moregot
que se menja ses figues / muiades amb arrop.
Arrop! arrop! arrop! *Santa Maria*
- 108 Ja han tocat migdia, / s'angelet no ve;
posarem tauleta / i dinarem molt bé. *Santa Maria*
- 200 Una teringa / i un teringó,
un panet de quatre / i un borifarró. *Santa Maria*

Capítol 2: Localitat

- 147 Ses al·lotes de Sa Plaça / sempre fan es remolí;
sa que passa per més guapa, / sempre balla un serení. *Santa Maria*
- 210 Baix d'es Puig d'Inca veuràs / una torre amb un balcó
de don Martí Perelló, / un senyor qui no em fa cas. *Santa Maria*
- 247 A Alaró ets alaroners / duen molta de fanfarra.
Com la 'tricidadat cremava / ballaven es cossiers. *Santa Maria*
- 318 En es pinar hi ha pins / i càrritx i carritxeres,
i a Banyalbufar someres / qui batien es fadrins. *Santa Maria*
- 332 Biniaraix és un jardí / que es sol hi surt tres vegades;
s'hi fan roses encarnades; / una en voldria coir. *Santa Maria*
- 371 S'al·lota que fa més planta / de dins Bunyola coint
és de dos pics vint-i-cinc / i una vegada cinquanta. ("Na Centa") *Santa Maria*

- 431** Al·lot, si vas a Ciutat, / passaràs per sa Drassana;
veuràs En Jaume Ferrer / qui amb un dit ‘punta l’Havana. *Santa Maria*
- 440** Jo sé una cançoneta / qui mu mare no la sap:
ses senyores de Ciutat / totes duen cadeneta. *Santa Maria*
- 441** La Ciutat té alta murada / i porta on desig entrar.
Som prop i arrere he tornada; / no m’hi deixen arribar. *Santa Maria*
- 730** A Porreres són barbatxos; / ja ho diuen es ciutadans,
i ne volen cremar uns quants / d’aqueixs qui duen mostatxos. *Santa Maria*
- 741** Una figa martinenca / crivellada, fa paper.
I jo també que en faré / si arrib a ser porrerenca. *Santa Maria*
- 745** Ses dones de Pòrtol són / variables com es vent:
mos volen donar entenent / que a mitjanit és dejorn. *Santa Maria*
- 786** Jo som de Santa Maria, / germans, i m’heu d’escoltar.
Voldria porer alabar / Nostro Senyor cada dia. *Santa Maria*
- 843** A Sa Pobla mos diran: / “Ja vénen ses canaleres;
pareixen aufabegueres / regades de tot sol any”. *Santa Maria*
- 891** Jo voldria que demà / fos sa fira de Sineu.
A ningú sabria greu / que fos es temps d’es segar. *Santa Maria*
- 917** A Sóller són brossats agres; / ja no ho han de demanar,
perque varen baratar / el Sant Cristo amb pastanagues. *Santa Maria*
- 946** A Son Sardina han posat / una bandera espanyola
i la veuen de Bunyola / perque enmig té un forat. *Santa Maria*
- 1060** Ses al·lotes d’es Corcó, / quan se’n vénen a la vila,
se posen a festejar / ‘segudes a una cadira. *Santa Maria*
- 1081** En es Rafal Nou no hi ha / gent con devers Caimari:
lleven es pa de s’armari / perque no puguen menjar. *Santa Maria*
- 1098** Ses al·lotes d’ets Hostals / bravegen que són garrides,
i n’hi ha de margalides, / bordissots i paratjals. *Santa Maria*
- 1122** Vos assegur, fe de coní, / que me n’han fetes passar
que no són per a contar / ni casi per a sentir;
en sa nit fer-me sortir / de sa pleta de Lluamar! *Santa Maria*
- 1163** Ara he afinat Son Perí, / Pòrtol i Sa Cabaneta,
Raixa de Baix i Raixeta; / tot hi van per un camí. *Santa Maria*

- 1239** L'amo de Sa Coma diu / a l'amo de Termenor:
- Jo no tenc blat ni llavor; / com he d'arribar a s'estiu! *Santa Maria*
- 1266** Santa Ponça i Bendinat, / Son Sales de Marratxí,
Sarrià i Bunyolí, / són ses més gran de Ciutat. *Santa Maria*
- 1307** Encara no havia dit / si la gent era grossera.
Ses dones de Prodrutxella / batiaren un cabrit. *Santa Maria*
- 1345** Des que se morí mon pare, / mu mare i l'esposa mia,
cerc l'Hostal de s'Alqueria / i ningú sap per on para. *Santa Maria*
- 1421** A Son alegre hi fa vent / qui ses teules arrabassa,
i jo quant el sent qui passa / no n'estic massa content. *Santa Maria*
- 1451** ¿A Son Cotoner, estimada, / vos heu llogada a coir?
A l'amo encara he de dir / que us esborr, si us ha assentada. *Santa Maria*
- 1520** L'amo de Son Mostafà, / un dia que curricava,
amb sos udols que pegava / retgirava es bestiar. *Santa Maria*
- 1621** A Ternelles hi ha pins, / també mates i murteres,
i al-lotes sandungueres / que encativen es fadrins. *Santa Maria*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 82** A sa Punta d'es Cabrit / hi han posada farola:
si no s'encén tota sola, / ja no veurà claror anit. *Santa Maria*

Capítol 4: Narratives

- 9** En Juan va a can Capó / a dur eines per obrir.
Cridava tot es camí: / - Foc i estremunció! *Santa Maria*
- 116** Damunt sa pedra d'es Cós / un homo varen matar.
Màrtir Sant Sebastià, / mai 'víeu de comportar
que morís tan rabiós! *Santa Maria*
- 137** En Jaume Ensenyat m'envia / si llecenci' em voleu dar
perque jo pugui explicar / sa mort de sa vostra fia. *Santa Maria*
- 142** Quan la duien a enterrar, / un ca i tot va subir;
un animal s'entristí; / què ha de fer un cristià! *Santa Maria*

Capítol 5: Noms personals

- 41** A Ciutat hi ha murada, / i per entrar-hi hi ha un pont.
Jo som de llinatge Font, / som font viva i regalada. *Santa Maria*
- 64** En Pau i En Xesquetó / i En Mateu de Na Bona
tots tres no són cosa bona / per pelar un eriçó. *Santa Maria*

Capítol 6: Religioses

- 32** N'hi ha molts que temor tenen / de que los véngui la mort.
Un va dret, s'altre va tort: / vet aquí com no s'avenen. *Santa Maria*
- 43** A la Vall de Jossafà / ses coses de prim se miren;
no és com aquí, que tiren / pedres i amaguen sa mà. *Santa Maria*
- 62** El diable està a l'infern / i de ràbia sempre plora
perque deim "Ara i en l'hora / de la nostra mort, amèn". *Santa Maria*
- 75** En el cel hi ha un jardí / tot carregat de floretes
de blanques i vermeietes / per aquelles animetes
qui a Déu volen servir. *Santa Maria*
- 112** Jo estim més es meu padrí / que no mon pare i mu mare,
perque, com me batiaren, / a ses fonts me va tenir. *Santa Maria*
- 426** Sant Lluís considerava / que tenia Déu present,
i això ja li bastava / per viure molt rectament. *Santa Maria*
- 446** Sant Pere i Sant Miquel / Sant Antoni gloriós
diuen que són es millors / per dur ànimes al cel. *Santa Maria*
- 524** Oh, lo meu Bon Jesuset! / Vos duc una pellisseta
perque sou el pastoret / d'aquesta pobra euveieta. *Santa Maria*
- 591** Bon dia, senyor rector: / de sa casa vénc tot dret
perque me don es billet / fent bona confessió. *Santa Maria*
- 711** En qualsevol cosa sia, / posem-hi bon fonament;
diguem tots: "Alabat sia / el Santíssim Sagrament".
Si sa madona és contenta / que noltros cantem aquí,
que responga, i ha de dir: / "Sia alabat per a sempre". *Santa Maria*
- 746** Madoneta, madoneta, / per sa panada venim;
dau-la-mos carregadeta / de taiades i saïm. *Santa Maria*

- 776** ¿Que la'm dau, o no la'm dau, / a sa coca o sa panada?
No me'n 'niré d'es portal / que no me l'hàgeu donada. *Santa Maria*
- 792** Si mos dau panada / vendreu en es ball,
seureu a rotlada / on no heu segut mai.
I sa vostra fia / paperot farà;
en es ball d'es joves / se repitxarà.
Si no se repitxa, / la repitxarem
amb una llendera / que li donarem. *Santa Maria*
- 801** Sí, sí, madoneta! / La mos heu de dar!
La mos hem guanyada / amb tant de cantar.
Sí, sí, madoneta! / Vaja, dau-la-mós!
I si estau colgada, / l'amo, aixecau-vós. *Santa Maria*
- 887** És mort el senyor rector, / germans, de Santa Maria,
ell que sols pena tenia / que hi hagués un pecador. *Santa Maria*
- 889** Ja és mort el senyor rector / que va ser tan amic nostro;
resau-li un parenostro / en premi de gran amor. *Santa Maria*
- 890** La gent de Santa Maria / braveja de bon rector;
cap vila en té de millor / ni en el món se'n trobaria. *Santa Maria*
- 891** La gent de Santa Maria / braveja de bon rector;
però tenen En Mafó / qui fa carn de nit i dia. *Santa Maria*
- 893** Poble de Santa Maria, / si plores, ja tens raó,
perque has perdut es pastor / que tan bé te dirigia. *Santa Maria*

Capítol 7: Vida humana

- 475** El rei, per amor d'es metge / ha estanyada s'aigordent
Li han donat entenent / que an ets homos crema es fetge. *Santa Maria*
- 960** Dia dotze l'encontrà / un bon amic p'es camí;
cap paraula li va dir, / perque no pogué parlar. *Santa Maria*
- 1231** Som estat desgraciat; / naveg amb la barca impia:
amb tants d'alts com n'hi havia, / an es més baix m'he aferrat. *Santa Maria*
- 1262** Val més anar a matances / a casa que fan bunyols
que anar darrera bergantes / carregades de perols. *Santa Maria*
- 1529** Amb cadena forta i baula, / fieta, lligada estàs,
i d'aquí endavant sabràs / què cosa és donar paraula. *Santa Maria*

- 1888** Quan me tenies ginyada, / haguesses atropellat!
Però ara ja he mudat; / no me vui casar per ara. *Santa Maria*
- 1910** Rodaràs i rodaràs / i et recordaràs de mi,
però com vendrà la fi / en mon poder quedaràs. *Santa Maria*
- 1916** Sa fia de Son Bauló / aquest pic l'hauran casada
i es qui la se n'ha menada / En Juan Pentinador. *Santa Maria*
- 1981** Si trobes Nadal enfora / per refermar ses amors,
diumenge publiquem-mós / tres vegades en una hora,
i llavò, a darrera hora, / basta per esposar-mós. *Santa Maria*
- 2260** Com es vel·la vera-cresta! / per no dir altre pecat.
Na Peu d'Oca ja ha amollat / sa fia sense cabreste. *Santa Maria*
- 2262** Es pollets de ses gallines / neixen corrents i molt bé.
Sense casar-me tendré / a bastament nins i nines. *Santa Maria*
- 2335** Es carril qui ja se'n ve / perque troba que ja és hora.
Jo voldria esser sa nora / de sa mare d'un ferrer. *Santa Maria*
- 2387** Mu mare, tan bona dona, / m'ha duita a l'Hospitalet,
i un poc més avallet / hi ha una pedra qui sona. *Santa Maria*
- 2476** S'amor de sa meva sogra / la compar a un meló:
molt alegre per defora, / i per dedins cor traidor. *Santa Maria*
- 2499** Sogra, ¿em voleu baratar / es vostro fii amb mu mare?
Si poc ho trobau encara, / dos o tres germans hi ha. *Santa Maria*
- 2508** Vine i veuràs mu mare / asseguda a un racó:
plora perque et tenc amor. / Mira de què esta enfadada! *Santa Maria*
- 2537** Una llebre corredora / com és damunt un camp ras.
¿Que no sabeu que En Capbaix / és d'es partit de l'Aurora? *Santa Maria*

* * * * *

2) Cançons recollides a Santa Maria amb variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 77 En es carrer d'Oliva / olives hi ha.
No ploris, Marieta, / que ta mare al punt vendrà.
Que repiquin, que repiquin, / que ja poren repicar.
Estira, estira la cordeta / i xuxum a dins la mar! Santa Maria

Variants -Artà (v. 1/6/7/8): *En es carrer d'Olives /
se posen a repicar. / Un estira la cordeta,
patapum de cap dins mar.*

Capítol 2: Localitat

- 1 A Cabrera he pensat / de vuit dies estar-hí:
cercaré fonoi marí / que és molt bo envinagrat. Santa Maria

Variants -Sineu (v. 2/3): *d'anar -me'n, si hi vols venir.
Cercarem fonoi marí*
-Son Servera (v. 2/3): *anar'me'n. ¿Que hi vols venir?
Cercarem fonoi marí*
-Artà (v. 4): *per menjar envinegrat.*

- 65 En Toni Reus s'és mudat, / ja no està allà on estava:
estava a Sa Calatrava / i ara està en es Mercat. Santa Maria

Variants -Galilea (v. 1): *En Bartomeu s'és mudat,*
-Felanitx (v. 3/4): *vivia a sa Calatrava
i ara viu en es Mercat.*
-Algaida (v. 3/4): *vivia en es Mercat
i ara està a sa Calatrava.*

- 80 Ses cireres van a dos, / ses al·lotes van a l'aire.
En es carrer de Bonaire / hi surt un animal feroç. Santa Maria

Variants -Felanitx (v. 2): *i ses joves van a l'aire.*

- 116 'N es carrer d'es Mig hi ha / una branca d'olivera,
i a Na Maria Fornera / li diuen es Bacallà. Santa Maria

Variants -Felanitx (v. 3/4): *sa fia de sa fornera
li han posat "es Bacallà".*

- 195 Moliner de Can Noguera, / que dormiu de descansat!,
i mu mare té es llevat / que li surt de sa pastera. *Santa Maria*
- Altra variant a Santa Maria (v. 2/3): *fa vent i no heu envelat,
mu mare que té es llevat*
- Variants -Artà (v. 1): *Moliner amb sa molinera,*
-Santanyí (v. 3): *Mu mare ja té es llevat*
- 252 A Alaró són panxes grosses, / ja no ho han de demanar,
perque se varen menjar / quatre homos de dins ses fosses. *Santa Maria*
- Variants -Montuïri (v. 3): *diuen que varen menjar*
-Porreres (v. 4): *quatre homos a dins ses fosses.*
-Costitx (v. 4): *un homo de dins ses fosses.*
- 368 A Bunyola pa a butxaca / n'heu de dur, com hi 'nireu;
o si no, dijunareu, / perque la gent que hi ha és flaca. *Santa Maria*
- Variants -Sant Joan (v. 2/3/4):
*duis-vos-ne, com hi 'nireu; (aduis-n'hi com hi 'nireu)
que la gent que hi coneixeu, / garrideta, n'és molt flaca.*
-Valldemossa (v. 2): *duis-n'hi, com hi anireu;*
-Sineu (v. 3): *si nó, dijuns tornareu,*
-Santanyí (v. 2): *duis-vos-n'hi, com hi 'nireu;*
-Felanitx (v. 3): *que en esser allà no en trobeu,*
-Montuïri (v. 4): *que la gent hi és molt flaca.*
- 460 Sa jove més presumida / que hi havia dins Deià
s'escolà la va trobar / dins Sant Josep adormida. *Santa Maria*
- Variants -Valldemossa (v. 2): *que conec de dins Deià*
- 482 La gent me demanarà: / - ¿Com t'has campat a Estellencs?
- Val més caure dins avencs / que dins tal lloc habitar. *Santa Maria*
- Variants -Esporles (v. 4): *si un dia hi he de tornar.*
- 569 Venia de Manacor / p'es camí de Ses Pastores:
saps quin primal duia jo / passejant ses engandores! *Santa Maria*
- Altra variant a Santa Maria (v. 1): *Tornava de Manacor*
Variants -Felanitx (v. 3): *oh quin primal duia jo*

594 A Montuïri ses costes / i es carrers són molt mal plans,
emperò hi ha unes al·lotes / que pareixen diamants. *Santa Maria*

Altra variant a Santa Maria (v. 1): *A Orient tot són costes*

Variants -Andratx (v. 1): *A Estellencs tot són roques*

-Alaró (v. 1): *A Orient tot són roques*

-Selva (v. 1): *A Caimari tot són costes*

-Vilafranca (v. 1): *Montuïri és molt costós*

-Maria de la S. (v. 1): *A Puigpunyent tot són roques*

-Campos (v. 2): *si es carrers qui són mal plans,*

-Sineu (v. 2): *i es camins qui són mal plans,*

-Algaida (v. 2): *i uns carrers qui són mal plans,*

-Llucmajor (v. 2): *i es camins tots són mal plans,*

-Orient (v. 3): *però hi ha unes al·lotes*

-Sant Joan (v. 4): *guapes com a diamants.*

-Felanitx (v. 4): *qui són com a diamants.*

-Porreres (v. 4): *que són com a conís blancs.*

627 Quan vaig anar a Orient / no poria caminar,
i ara ja estic tan sà / que pas volant com es vent. *Santa Maria*

Variants -Bunyola (v. 1/3): *Ja som a sa Cova Negra /
i ara me'n torn tan sà*

-Alaró (v. 4): *que puc volar com es vent.*

718 Ses dones de Sant Juan / totes són caragoleres;
ses de Petra, són vaiveres, / i ses de Sineu, geugeres;
per això, les fermaran. *Santa Maria*

Variants -Maria de la S. (v. 2): *totes són foravileres;*

739 Ses al·lotes de Porreres / duen es monyo estufat
i es davantal ben planxat / amb sa laçada darrere. *Santa Maria*

Variants -Felanitx (v. 2): *duen es monyo xapat*

-Artà (v. 4): *amb sa bagada darrere.*

758 A Sa Cabaneta hi ha / joves guapes i molsudes,
emperò són tan agudes / com qualsevol bestiar. *Santa Maria*

Variants -Felanitx (v. 3): *però són tan poc agudes*

-Llucmajor (v. 3): *emperò són tan ceiudes*

-Algaida (v. 3): *emperò són tan peludes*

- 818 Es rector Montes va dir / que tothom el sentigués:
- No sabia que es cebers / fossen tan mals de munyir. *Santa Maria*

Variants -Sineu (v. 2): *que tothom ho sapigués:*

- 1578 Son Sales de Marratxí / un gran vei hi ha vengut:
Déu hi ha comparegut / a modo de pelegrí. *Santa Maria*

Variants -Marratxí (v. 2): *un gran bé li és vengut:*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 43 En Juan voldria veure / damunt l'abre del vaixell
i que amb un cul de ribell / vinagre li fessen beure. *Santa Maria*

Variants - Binissalem(v. 2): *a dalt l'abre del vaixell*

- 144 Un mariner genovès / jugava a la bolla, un dia;
jugava i sempre perdia / i de ràbia estava encès. *Santa Maria*

Variants -Binissalem (v. 3): *i jugant sempre perdia*

Capítol 4: Narratives

- 108 Dotze a can Pere Forner / i Na Juana-Aina morta;
son pare se n'aconhorta / perque el Bon Jesús la té. *Santa Maria*

Variants -Felanitx (v. 3): *son marit se n'aconhorta*

- 109 El jove estava lligat / i anava a ferrar es cavall;
caigué baix de s'animal / i romangué rebentat:
un jove amb tanta bondat / que an es pa no feia mal! *Santa Maria*

Variants -Llubí (v. 4): *i va romandre esclatat:*

Capítol 5: Noms personals

- 127 Plena de murta florida / estarà vostra finestra;
estimada, vos feis festa / perque és Santa Margalida. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):

*Margalida, vós feis festa / perque és Santa Margalida;
plena de murta florida / jo veig la vostra finestra.*

Capítol 6: Religioses

- 677 A l'amo de sa casa aqueixa, / Déu li do la sanitat,
ses sales plenes de blat / i ets orons ben plens de xeixa. *Santa Maria*

Altra variant a Santa Maria (v. 1/3/4): *A l'amo d'aqueixa casa,
ses sales plenes de rates / i ets orons d'escaravats.*

Capítol 7: Vida humana

- 77 Na Maria fa es redó / de ses faldetes de llista,
mirai de sa meva vista, / i En Francesc n'és es senyor. *Santa Maria*

Variants -Inca (v. 1): *Ma Maria du es redó*

- 133 Marieta, Marieta, / Marieta de Sineu:
tant si plou com si fa neu, / has de jeure en camieta. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 1/2): *Marieta, adéu, adéu! / Adéu, adéu, Marieta!*

- 170 Es mistos, en temps primer, / molts les duien de pelleta,
i me deia mu mareta / que los feia un artiller. *Santa Maria*

Variants -Artà (v. 2): *los feien tots de pelleta,*

- 213 - Mestre Arnau, tengueu bon dia; / ¿de què anau tan enfadat?
- Es meu mosso m'ha deixat / tot sol, i no puc fer via. *Santa Maria*

Variants -Muro (v. 1): *- Mestre Pep, tengueu bon dia;*
-Pollença (v. 2): *¿de què anau tan infundat?*
-Sant Joan (v. 3/4): *- D'es modo que m'han deixat,
jo tot sol no puc fer via.*

- 307 Jugant a estira i amolla / jo me vaig espenyar un peu
allà devers can Goleu, / ben prop de ca Na Perloia. *Santa Maria*

Variants -Alcúdia (v. 1/2): *Jugava a estira i amolla
i me vaig espenyar un peu*
-Sant Joan (v. 3): *i ara me n'he d'anar a peu*
-Artà (v. 4): *a fer visita a Na Molla.*

- 397 Si jo m'ho hagués pensat / no haver-te de tornar veure,
quan me demanares beure, / ja te n'hauria donat. *Santa Maria*

Variants -Sineu (v. 1): *Oh, si jo m'hagués pensat*

- 567 Ets homos de cas Pastor / enguany han tengut ventura:
los han enviat verdura, / gerret i botifarró. *Santa Maria*
- Variants -Binissalem (v. 4): *xuia i botifarró.*
- 590 Em cans de sonar es reclam, / i es tord mai acudeix.
Lo que a mi més m'entristeix, / veure pa que se floreix
i jo que em muira de fam. *Santa Maria*
- Variants -Costitx (v. 2): *i es tord qui mai acudeix.*
-Llucmajor (v. 3): *I lo que més m'entristeix,*
-Maria de la S. (v. 3): *Lo que a jo més m'entristeix,*
- 708 Mestre Miquel, ¿no sabeu / que sa tropa va anar a mar
i N'Agustí los donà / arròs aguiat amb sèu? *Santa Maria*
- Variants -Sencelles (v. 4): *arròs engrogat amb séu?*
- 835 Sa mare diu: "Compren pa", / i sa fia: "Compren vel;
si duim sa panxa ruada, / mu mare, ningú la veu". *Santa Maria*
- Variants -Ariany (v. 1/2): *Sa mare diu que vol pa;
sa fia diu que vol vel;*
-Artà (v. 3/4): *"Si duc sa panxa ruada,
mumare, ningú la'm veu".*
- 978 Magdalena, panxa plena, / rompedora de plats fins.
Sa mare la batculava / a davant tots es fadrins. *Santa Maria*
- Variants -Marratxí (v. 1): *Magdalena, cap d'arena,*
-Esporles (v. 2): *trencadora de plats fins.*
-Artà (v. 2/3): *rentadora de plats fins.*
Ta mare te batculava
-Inca (v. 1): *Magdalena, caga arena,*
-Valldemossa (v. 1): *Magdalena, paga arena,*
-Sant Joan (v. 2): *robadora de coixins.*
- 1713 Jo deixaria d'esser / reina o governadora,
solament per porer esser, / Juan, sa teva senyora. *Santa Maria*
- Variants -Artà (v. 1/2): *M'afluixaria d'esser
la reina governadora,*
-Pollença (v. 1): *Un temps me pensava esser*
-Galilea (v. 3): *i ara veig que hauré d'esser,*

- 2268 - Madona, ¿no hauríeu vista / sa meva fia estimada?
 Ell se'n va anar anit passada / i encara no la som vista.
 - Patrona, sa vostra fia / no la m'heu dada a guardar.
 Si no és a sa Gerreria, / a qualque altre lloc serà. Santa Maria

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):

- Madona, no hauríeu vist / sa meva fia estimada,
 que se'n va anar anit passada / i no és tornada encara anit?
 -Esporles (v. 5): - Sabreu que sa vostra fia
 -Santa Margalida (v. 7): i si no és a ca sa tia,

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Maria

Capítol 1: Infantils

- 7 Es meu minyonet té son / i el durem a dins es llit:
 dormirà tota sa nit / content com un rossinyol.
 Vou-veri-vou, vou-veri-vou. Artà
- Variant a Santa Maria (v.2): *el colgarem dins es llit:*
- 12 Noltros tenim una nina / i no mos deixa fer res;
 la tenim a dins es bres / perque encara no camina. Sant Joan
- Variant a Santa Maria (v. 3): *la posam a dins es bres*
- 28 Vou-verivou, / vou verivó.
 Es meu nin plora; / ¿que tindrà el minyó? Sineu
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *El minyonet plora
 perque té calor.*
- 29 A, bé, cé, / sa pastera ja la sé.
 Si hi ha pa, / el me menjaré;
 si hi ha coca / per sa boca;
 si hi ha peix, / per lo mateix.
 Si mon pare m'hi atrapa, / fugiré com una rata.
 Si mu mare m'hi afina, / fugiré com una espira.
 I aniré a ca s'escolà / i diré "Ave Maria,
 si no em doneu berenar, / jo vos prendré sa camia". Artà

Variant a Santa Maria (v. 2/13/15): *a sa pastera aniré.
 Si mon pare no m'hi vol, / fugiré com un mussol.*

- 35 Això era un rei / qui parava faves,
i li queien ses baves / dins un barret vei. Artà
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Hi havia un rei*
- 45 Ansa per ansa, / ansa paner.
Si tu amolles s'ansa / jo l'amollaré. Ariany
- Variant a Santa Maria (v. 3): *Quan tu amollis s'ansa*
- 47 - ¿A on estàs? / - Damunt la teuladeta.
- ¿Què menges? / Pa i guinaveteta.
- ¿Què beus? / Aigo de mar.
- Alça't, alça't, / que jo hi vui estar! Sant Joan
- Variant a Santa Maria (v. 2): *- Damunt la tauleta.*
- 81 En passar p'es Carrer Nou, / jo sempre hi pas vora vora.
Envit i truc i val nou! / La resta flors i joc fora! Sant Joan
- Variant a Santa Maria (v. 4): *El resto flors i enfora!*
- 92 Es dia de Sant Miquel / ets àngel pujaven al cel
carregats amb un baül. / Tira Na Maria de cul! Selva
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i se'n duen un baül.*
- Capítol 2: Localitat**
- 62 Diumenge, maldament ploga, / he d'anar a La Soledat.
Ja que no veig s'estimat, / m'aconhort mirant es sogre. Sineu
- Variant a Santa Maria (v. 4): *visitaré almanco es sogre.*
- 97 Si voleu veure infantons / veniu a sa Gerreria
que an es toc d'Ave Maria / en surten a farfallons. Ciutat
- Variant a Santa Maria (v. 2/3): *passau per sa Gerreria
i en tocar Ave Maria*
- 139 Ses dones d'aquest carrer / totes són caragoleres:
tenen sa panxa ruada / de fregar per ses voreres. Sineu
- Variant a Santa Maria (v. 4): *d'arrambar-se a ses voreres.*

- 172 Carta, parteix per amunt / cap a sa Font Garrover,
Son Ordines ve primer / i a ca'n Xelet, mon bé,
llavors sa casa d'amunt. *Lloseta*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *dellà sa casa d'amunt.*
- 216 Dalt es Puig de Galatzó / vaig deixar sa meva dona,
i allà estarà tota sola / si no hi va qualche pastor. *Campanet*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *si no hi puja cap pastor.*
- 254 Bet Maria Capellana. / En Pep te durà a través.
¿No saps que ets alaroners / són canteranos borrers
forrats de xicarandana? *Selva*
- Variant a Santa Maria (v. 3/5): *Diuen que ets alaroners /
forrats de xicarandana.*
- 262 Per amor de Déu, madona, / no la caseu a Alaró,
perque En Bartomeu Lladó / diu que per mestressa és bona. *Binissalem*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *per sa casa diu que és bona.*
- 263 Per un animal de pèl / amb un cap com un dragó
tota sa gent d'Alaró / sortí en es carrer a veure'l. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *que té es cap com de dragó,*
- 268 A Alcúdia estan vigilant / es peix qui l'agafarà:
són diligents a la mar / i malfeners en es camp. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *A Alcúdia estan esperant*
- 336 Dones de Biniatroi / pugen a dalt es terrat
i diuen a s'estimat: / - Si no em vols, idoi!, idoi! *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Ses dones de Biniatroi*
- 337 A Binissalem es vi / és bo i fa molt d'efecte,
segons quin és es subjecte, / i si no està un poc alerta,
quan vol no el deixa fugir. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *com vol, no el deixa partir.*
- 353 A Búger no hi ha res bo, / només un tros de figuera
corcat davant i darrere, / i en varen fer un San Pere:
poreu pensar quin tresor! *Biniamar*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *i ne varen fer un Sant Pere:*

- 450 Tothom me diu: "Tonta, tonta! / A Ciutat, ¿què hi has de fer?"
Me'n vaig a veure mon bé; / cadascú treu el seu compte. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *i així trob que me té compte.*
- 465 Devers es Coll d'En Rabassa / s'hi ha mudat un ferrer;
tots ets acerons que té / són de cor de carabassa. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *que, ets acerons que sap fer,*
- 473 Es més estufat d'Esporles / el tenc en es meu carrer:
de quatre capells que té, / a tres hi ha posat borles. *Esporles*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *quatre capells se va fer
i a tres s'hi va posar borles.*
- 497 A Fornalutx, senaietes; / ja vos ho poreu pensar.
Dugueren a baratar / el Sant Cristo amb figues seques,
i les trobaren bonetes / i hi volien tornar
i no tengueren Sant Cristo / per tornar-ne baratar. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *ja us ho porien pensar.*
- 517 Jo mir i no veig Llorito / i veig Son Juan Arnau;
ses al·lotes que hi habiten / d'es meu cor tenen sa clau. *Algaida*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *i una jove que hi habita
d'es meu cor guarda sa clau.*
- 543 Jo som s'homo de Na Rotja, / de Llucmajor anomenat;
es dia que vaig trempat, / tant m'és escorxat un gat
com fer busques de rellotge. *Algaida*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *i es dia que vaig trempat,
tant puc escorxar un gat*
- 546 Llucmajor vares deixar / un poble tan gran i ric,
i ara t'ets establí / a un llogaret petit
qui sols no hi ha campanar / i sa gent de per allà
només tenen un vestit. / Si es saig hi va qualche pic,
penyora no pot lograr, / perque a sa casa no hi ha
caixa, pastera ni llit, / només un paper escrit
de deutes que hi ha a pagar. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 6): *i es jovent de per allà*

- 632 A Petra són los petrers / qui porten la gran butzeta.
No hi aneu, estimadeta, / que no us passi lo mateix. *Ariany*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *que no faceu lo mateix.*
- 663 A Pollença diuen “le” / i a Sóller tracten de vós”,
a Binissalem “senyors” / i a Ciutat, “vossa mercè”,
oh quin nom tan agradós! *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *a Barcelona “senyors”,*
- 670 A Sóller, sabeu quins són! / A Fornalutx tots ho saben
i a Biniaraix menjaren / un ase passat p’es forn.
D’es cap en feren cassola; / de ses cames, estufat
i es batle i es diputat / juraren en veritat
que mai havien menjat / cosa trobant-la tan bona. *Deià*
- Variant a Santa Maria (v. 7): *es batle i tot es jutjat*
- 700 Hi havia un ermità / que lluny de Ciutat vivia:
uns diuen devers Artà / i altres a Santa Maria.
Lo cert és, per no errar, / que Ciutat no coneixia. *Selva*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *uns diuen que prop d’Artà*
- 774 A Santa Eugènia es fadrins / tenen ses oreies d’ase,
emperò es de Biniali / duen es bast i sa sarri
i sa senaia dedins. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i llavò es de Biniali*
- 868 A Ses Salines hi ha / un regiment voluntari:
pledegen per un vicari / i no tenen escolà. *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *qui pledeja per vicari*
- 908 A dins Sóller, com entram, / trobam un convent de monges.
Si no fos per ses taronges, / se moririen de fam. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *tenen sort de ses taronges;
si nó, patirien fam.*
- 954 Si a Valldemossa te’n vas, / ja menjaràs llet molsissa,
però, com es-vel·la missa, / que també la suaràs! *Campanet*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *promet que la suaràs!*

- 1039 Dins Coma-sema no puc / alegrar-me un moment:
sempre estic si veuré gent / que vagi i vengui de Lluc. *Alaró*
Variant a Santa Maria (v. 3): *sempre mir si veuré gent*
- 1066 En es Morro t'has llogada, / qui és un lloc qui és tan mal pla:
perillós de redolar / cap avall qualque vegada. *Muro*
Variant a Santa Maria (v. 4): *per avall qualque vegada.*
- 1118 Voldria esser oronella / quatre mesos en s'estiu.
¿Saps a on faria es niu? / A ses finestres d'Hortella. *Sant Joan*
Variant a Santa Maria (v. 4): *dins ses finestres d'Hortella.*
- 1145 Jo me n'anava a Muleta / i arrere som tornat
per veure un clavell daurat / que hi ha a Can Carabasseta. *Sóller*
Variant a Santa Maria (v. 2): *i ara arrere som tornat*
- 1165 A Sa Cova fan bunyols / i a Aubarca pasta frita.
Es Verger és una ermita / voltada de caragols. *Artà*
Variant a Santa Maria (v. 1/2): *A Son Vida fan bunyols
i a Aubenya pasta frita.*
- 1228 Festejava a So Na Moixa / a veinat de Son Suau,
i sa possessió és més gran / que es terme de Valldemossa. *Llucmajor*
Variant a Santa Maria (v. 1/2/3): *Jo festeig a So Na Rossa
veinat de Son Santjuan, / a una vila més gran*
- 1256 Que estava de bé a Can Canta, / i em vaig mudar a Son Amer!
Per voler fer més paper, / mirau quin paper me canta. *Santanyí*
Variant a Santa Maria (v. 2): *i em vaig mudar a Son Ferrer!*
- 1258 Raixa i Biniatzar, / s'Heretat i sa Font Seca,
Son Muntaner a la dreita, / Caubet un poc més ençà;
i a dins Bunyola hi ha / Na Venda i Na Barbareta. *Bunyola*
Variant a Santa Maria (v. 4): *i Aubet un poc més enllà.*
- 1407 ¿On m'has duita, Salvador, / a morir dins s'Estorell?
Me'n pendrà com el vedell / que p'es seus peus du sa pell
a ca s'assaonador. *Llubí*
Variant a Santa Maria (v. 3/4): *N'hi pendrà com lo vedell
qui per sos peus du sa pell*

- 1432 A Son Berga d'es Torrent / han feta formiguerada
i tanta terra han cremada / com jo dins sa vista tenc. *Ciutat*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *com jo dins sa vista en tenc.*
- 1466 Son Espanyol, lloc ditxós, / jo hi voldria esser madona;
faria escudella bona / a los pobres segadors. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *per fer escudella bona
a los pobres segadors.*
- 1470 Jesús, de Son Fogueró! / Que estic d'enfoguernada!
Si un pic som a sa casa / i en fan a ca sa veinada,
no sortiré a mirar-ló. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Jo, d'estar a Son Fogueró,
ja estic enfoguernada.*
- 1525 Ses cases de Son Nadal / estan damunt un turó
i su abaix d'es portal / hi ha una vermeior. *Biniamar*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *i hi ha una vermeior
a su-baix d'es portal.*
- 1544 Dins Son Pont de Puigpunyent / Déu me guard de tornar'hí,
perque abans d'es sol sortir / ja los donen aigordent. *Galilea*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Dins Son Pou de Puigpunyent*
- 1591 Es porxo de Son Serralta / diuen que s'és esbucat
i ha ferit mon estimat / i du es senyal a sa galta. *Galilea*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i m'ha ferit s'estimat*
- 1600 Sa mola de Son Terrassa / mal la se'n dugués es vent,
perque sempre m'embarassa / i no puc veure Orient. *Bunyola*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *oh! mal la tomàs es vent!*
- Capítol 3: Marina i Pesca**
- 26 Jo tenc davant es Fortí / un bastiment que navega
i un altre que carrega, / dins Cala Llonga, de vi. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 1/4): *¿No veis davant es Fortí /
dins Cala Llonga, de vi?*

- 64   ¿Saps què has de fer? Naveguè / per les aigos a on nedes,
i en agradar-te, aferrè, / que llavó no te penedes. Deià
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Si és es teu gust, naveguè*
- 73   En es Cap Enderrocat / hi fa molta de calor.
Mosso, ves a dur es porró / i es peix escabetxat. Ciutat
- Variant a Santa Maria (v. 3): *al·lot, ves a dur es porró*
- 80   Nostro pa de cada dia / pescam amb sos palangrons;
i agafam quatre peixons / dins es Port de s'Almunia. Col. Sant Jordi
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i agafam es pagellons*
- 129   Patró Jaume, perdonau, / que no me'n 'via temut.
Donau menjar an es llaüt / que me'n vaig a dur peix blau. Pollença
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *¿vos cuidareu d'es llaüt
mentres vaig a dur peix blau?*
- 189   Es pescar i no dur moca / és ofici de gandul.
En Toni Grau, tan berul, / consent espenyar-se es cul
rossegant per dalt ses roques / - Jo en tenc molta sense dur,
de roba, una caixada, / i em ve d'una pescada
que vaig fer una vegada / i no l'he dita a ningú;
no som com és ara tu, / que en tens poca i foradada. Llucmajor
- Variant a Santa Maria (v. 11): *és molt diferent de tu,*

Capítol 4: Narratives

- 36   ¿Que no saps, Jordi Catiu, / ses noves que s'han passades?
Que a Ciutat, per ses murades, / hi ha banderes posades
que et demanen mort o viu. Llucmajor
- Variant a Santa Maria (v. 5): *i et demanen mort o viu.*
- 89   Dia deu de juliol / hi ha haver tal torrentada,
que se'n dur sa murada / i va fer un torrent nou.
Com va ser en es rentadors, / else volia tomar,
i ell va ser tan poderós / que no ho deixà comportar. Artà
- Variant a Santa Maria (v. 2): *va fer una tal torrentada*

125 Pere Riutort, ¿qui t'ha mort? / Respon; sa justíci' et crida.
Si tu tenies sa vida / tan segura com sa mort! Campos

Variant a Santa Maria (v. 3): *Ai! Si teníem sa vida*

133 D'es quatre qui la portaven, / n'hi va haver un qui morí;
un altre, res va tenir, / i dos que ferits estaven. Deià

Variant a Santa Maria (v. 4): *i altres dos ferits estaven.*

Capítol 5: Noms personals

3 De ses Tonines reneg / perque de cop són casades:
dues que n'he festejades, / les m'han posades en plet. Galilea

Variant a Santa Maria (v. 1): *Ses Catalines reneg*

30 Molt m'agrada es nom Francesc / com qui menjar mel en bresca.
Me diuen que l'avorresca, / i jo més l'encobeesc. Sineu

Variant a Santa Maria (v. 2/3): *és com la mel de la bresca.
Molts volen que l'avorresca,*

50 A l'aire m'en vaig, a l'aire, / com un colom malferit;
me diuen En Devertit, / i jo trob que no ho som gaire. Ariany

Variant a Santa Maria (v. 1): *Jo me'n vaig a l'aire, a l'aire,*

57 Com festeges, ¿que no vetles / ambe qui poses s'amor?
Jo m'afluix d'encetar metles / per no anomenar Bessó. Artà

Variant a Santa Maria (v. 1/2): *En festejar, ¿que no vetles
ambe qui has posat s'amor?*

82 Juana-Aina Serigot, / es teu nom ja no m'agrada:
sa llet, en 'ver-se colada, / pareix aigo que fa llot. Binissalem

Variant a Santa Maria (v. 3/4): *sa llet qui ja s'ha colada
pareix aigo i no fa llot.*

123 Diuen que ses Margalides / tenen un vici dolent,
perque saben dar entenent / an es fadrins ses mentides. Esc...?

Variant a Santa Maria (v. 3): *perque volen dar entenent*

Capítol 7: Vida humana

- 30 Ella sa posa ensensada / dreta davant es mirai
i diu: "Ja no seré mai / tan guapa com som estada". *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *i diu: "Ja no seré mai
tan guapa com jo he estada.*
- 34 Perque és guapo i ben posat, / pot anar a ses cases riques.
¿A on són ses seves finques? / Que jo sapi, no en té cap. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *¿A on són ses teves finques?
Que jo sapi, no en tens cap.*
- 68 Som cego de nin petit, / de com mu mare em bolcava.
Considerau, estimada, / de pena si n'he pasada,
de trabai si n'he patit! *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *de mal, si n'hauré patit!*
- 72 Un tort, un cego i un mut / i un baldat a darrere
varen guanyar sa bandera / a un pobre geperut. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Un sord, un cego i un mut*
- 99 Ara tu estàs a bon punt / per rompre barres d'acer.
Jo, pobre vei, ¿què he de fer? / Par que vegi ja es fossar
que em tira terra damunt. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *Voltros estau en es punt
rompríeu barres d'acer.*
- 102 Fii meu, com jo vei seré, / que no em podré aguantar dret,
m'armaràs un gaiatet, / una cabra i un xotet
travats, i los guardaré. / D'es cap d'un any et daré
lo que hauré tengut de net. *Galilea*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *i travats los guardaré.*
- 125 En tenir blat dalt sa cambra / i pa damunt es reol,
saps que ho serà, d'alt, es sol, / quan s'aixecarà sa bamba! *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *jo tenc pa en es reol;*
- 157 A sa barraca hi ha nius, / un a dins cada forat.
Mu mare, ¿que en voleu, / d'apagador de calius? *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *Madona, si en voleu cap,
d'apagador de calius!*

- 225 Es sol alt i llum encès / i sa guitarra qui sona:
Na Bet de Sa Torre és bona / per manar i no fer res. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i sa mestressa qui és bona*
- 256 Al qui passa mal de ventre, / jo sé què és bo donar-lí:
un poc de fenoí marí / mesclat amb aigo calenta. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *escaldat d'aigo bullenta.*
- 297 Ja ho val, no ho val, massa ho val; / a tu no te n'enviaré!
Sabràs que ton germà té / cortanes dins un celler:
dos dies bons i un mal. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *S'estimat m'han dit que té*
- 323 Saps que estic de costipada! / Ell casi no puc parlar!
Vaig vetlar, anit passada, / fins que em vaig anar a colgar. *Valldemossa*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2/4): *Saps que estic d'encadarnada!*
Ell casi no puc dir res! / fins que tocaren les tres.
- 364 D'aquesta aigo regalada / ¿me'n vols dar un poalet,
per donar a s'estimada / ses hores que tindrà set? *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *¿vols que en trega un poalet*
- 431 Com me moriré diré / an es quatre que em duran
que em posin dins un celler / davall sa bóta més gran. *Felanitx*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *ran de sa bóta més gran;*
que en beguin fins que en voldran, / i en tornar, jo pagaré.
- 516 De Son Mulet sa criada / s'agrada de pa torrat:
se'n du oli dins un plat / com la gent està colgada. *Campanet*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *posa s'oli dins es plat*
- 678 Na Requinta i Na Velló / i N'Antonina Taiada,
sols no mengen sobrassada, / i beuen llet amb tassó. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *no pot menjar sobrassada,*
però beu llet amb tassó.
- 682 Quan sa carn han capolada / trempen bé tots es pastons,
vol dir: blanc, botifarrons, / botifarra i sobrassada. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *camaiot i sobrassada.*

- 704 Pegau fort a ses taiades / i estoviarem es pa,
i en haver-les acabades / matarem es de sa gla. *Sóller*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *no menjareu tant de pa,*
- 746 Ja és cru, ja és cuit, ja és cremat; / ja és fat, ja és salat, ja és dolç.
Si m'endevines es pols, / venturós seràs, Bernat. *Valldemossa*
- Variant a Santa Maria (v. 1/2): *No és cru, no és cuit, no és cremat;
no és fat, no és salat, no és dolç.*
- 761 A mi em diuen En Canari; / no vui que m'ho diguin pus.
En haver-hi raïms madurs / m'agrada passar el rosari. *Santa Margalida*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *No em sap greu passar el rosari
mentres hi hagi reims madurs.*
- 775 Es dia que em vaig casar / vaig fer faves escaldines.
Com les vaig voler trempar, / s'oli va esser a s'olivar
sa sal en es coconar / i es vinagre a ses vinyes. *Es Llombarts*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *Com les vaig tenir bullides
que les volia trempar,*
- 882 Ha passat un aucellet / tot carregat d'alegria
i ha dit cantant cantant: / - 'Nau a dinar, que és migdia. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 2): *que volava amb alegria*
- 902 Com som a sa partió / de Son Camps i Son Burguet,
jo dic: - Cor meu, alegrè't / i deixa anar sa tristor! *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *dic a lo meu cor: - Alegrè't*
- 915 La Mare de Déu m'enduga / allà on Ella voldrà.
Molta pena puc passar, / però més no crec que puga. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *molta pena pot passar,*
- 1005 Una amiga vertadera / a un ball me convidà.
¿Saps a on me va posar? / De vint-i-cinc, sa darrera. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *De catorze, sa darrera.*
- 1018 Com jo era més al·lot, / mu mare sempre m'ho deia:
- Te val més robar una euveia / que una dona sense dot. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4):
*- Val molt més robar una euveia / que una al·lota sense dot.-
Jo me'n burlava i me'n reia / i encara ho trobava poc.*

- 1022 Jo així mateix te convid, / cara de rosa encarnada,
Magdalena agraciada. / No t'havia convidada
perque no m'ho havien dit. *Llubí*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Tanmateix jo te convid,*
- 1052 Mestre Jaume Sollerich, / governador d'es castell,
ses dones, per amor d'ell, / no poren anar de nit. *Capdepera*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *no poren sortir en sa nit.*
- 1133 Molt bé sies arribat; / i ara vos diré a on:
a's cap d'allà d'aquest món / i a unes forques penjat,
i es cap desseparat / i es budells a dins es forn. *Sant Joan*
- Variant a Santa Maria (v. 5): *amb so cap desseparat*
- 1235 Es diumenges, per dinar, / porem aguiar burbaies.
Trebais presos amb riaies / són molt més bons de passar. *Llucmajor*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i es trebais amb riaies*
- 1263 A Ciutat hi ha mossons / que duen guants tot lo dia,
i, quan ve devers migdia, / es gat jeu dins es fogons. *Binissalem*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *i en venir devers migdia*
- 1279 En el món, de tot hi ha: / persones pobres i riques;
n'hi ha qui tiren es pa / i altres qui apleguen ses miques. *Campos*
- Variant a Santa Maria (v. 1/3): *En el món sempre hi haurà /
unes que tiren es pa*
- 1297 Jo no tenc rendes, ni en vui, / sinó que vui morir pobre;
som afectat de fer roba, / i ara es lli m'ha tornat jui. *Binissalem*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *No en tenc de rendes, ni en vui,*
- 1387 Es sol i ses Escambrelles / i un estelet arrendit
vos donen la bona nit / per un jove de Son Quelles. *Sineu*
- Variant a Santa Maria (v. 2/3): *i un estel arrendit
que et donen la bona nit*
- 1401 Quan diguen "Amb sa llicència", / has de dir: "Vostè la té".
Això se diu parlar bé / i tenir correspondència. *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *Així ho fan en parlar bé
per tenir correspondència.*

- 1772 Malat del llit m'aixecava / per venir-te a festejar,
i ara m'hauré de casar / amb una que no em pensava. *Selva*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *amb qui jo no me pensava.*
- 1810 Mu mare em cridava un dia: / - Vine, que t'he de matar!
- Pegau si voleu pegar, / que demà em tenc de casar,
mal sapi que l'endemà / me renunciieu de fia. *Lloret*
- Variant a Santa Maria (v. 6): *m'heu renunciat de fia.*
- 2353 Voldria anar-me'n al cel, / an el cel quan serà hora,
soliment no esser sa nora / de sa mare d'En Miquel. *Deià*
- Variant a Santa Maria (v. 1): *Bon Jesús, duis-me an el cel,*
- 2384 Mon pare i mu mare estan / massa gelosos de mi:
no em volen deixar sortir / i p'es corral els engan. *Campos*
- Variant a Santa Maria (v. 3): *ells no me deixen sortir*
- 2386 Mu mare em deu esperar / que sa porta veig oberta.
Ella ja pot estar certa / que, per anit, no em veurà. *Maria de la S.*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *que anit a mi no em veurà.*
- 2530 No som neo ni carlista, / ni tampoc republicà,
però figur a sa llista / d'es lladres que a Espanya hi ha. *Maria de la S.*
- Variants -Santa Maria (v. 3): *i estic escrit a sa llista*
- 2533 Per Calonge i Carritxó, / per s'Horta i sa Marina
cerquen vots, i és sa ruïna, / i creuen estar millor. *Santanyí*
- Variant a Santa Maria (v. 4): *i creien estar millor.*
- 2557 No desmais, valent homo, / que seràs alliberat:
es presilis de Ciutat / no s'han menjat ningun homo. *Artà*
- Variant a Santa Maria (v. 3/4): *que a sa presó de Ciutat
no s'han menjat mai cap homo.*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Santa Maria sense variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

32. JO ME'N VAIG D'ACÍ I D'ALLÀ

- Jo me'n vaig d'ací i d'allà / per divertir-me estimada,
i a tu te tenc reguardada / per com me voldré casar.
- 5 - Si dius que em tens reguardada / per com te voldràs casar,
si vols confits, te'n puc dar / d'es titlet d'anit passada.
- ¿Això es ver que, anit passada, / tragueren es teu titlet? 10
Pot ser ver, però no ho crec, / la m'hages pegada encara. *Santa Maria*

Capítol 1.5: Glosades Religioses

16. LA SAMARITANA

- Bon vespre, públic honrat; / bona nit, tota la gent.
Salut particularment / a la nostra autoritat.
- 5 I s'autor m'ha comanat / que a tots vos faci present,
que és es primer fonament / de tal classe de glosat.
Si en acabar no ha agradat / en tendrem un sentiment. 10
- Jo també saludaré, / lo primer, an es governants,
que són los més importants / que sa justícia té,
- 15 i no heu de quedar endarrer, / siguin petits, siguin grans;
així ho fan es cristians / que els agrada quedar bé.
- Estam a s'obediència / sempre a ses autoritats; 20
ensensats i humiliats, / respectam sa presidència.
Ho prendrem amb paciència / si no som ben agradats.
- 25 Serem es sentenciats; / voltros fareu sa sentència.
No cregueu que per això, / la gent hàgem saludat,
ja n'estigui aconhortat, / de vós vui un glosat bo, 30
i si sabeu res de cor / de lo que heu estudiat.
Si de mi sou preguntat, / contestareu sense por.
- 35 - Damunt ses coses que sé, / sempre sereu contestat
si no me veig embuiat; / faré lo que podré.
- I, quan jo preguntaré, / també estareu preparat, 40
perque aquell qui ha preguntat / un poc d'avantatge té.

45	- M'és ben igual preguntar / com si vós me preguntau; si ben enterat n'estau, / cap dificultat hi ha. Crec que sabeu navegar / quantra d'un mal temporal; si enmig de mar vos trobau, / també sabreu arribar.	50
55	- Sa vostra boca és mesura; / demanau lo que voldreu; coses bones vos traureu / de sa vostra escriptura. Sa memòria clara i pura / tenc, i contestat sereu. Per allà on vós vulgueu / em poreu fer s'obertura.	
65	- Com en es pou de Jacob / el Bon Jesús reposava, ¿me direu lo que esperava, / per pegar-li un entretoc? ¿Quina dona de bon toc / hi va anar que aigo cercava i Jesús li suplicava / caridat per beure un poc?	60
75	- Damunt lo que he estudiat, / el Bon Jesús reposava i ets apòstols esperava / que tornassen de Ciutat, perque havien acabat / es pa, i los ne mancava. El seu Mestre els ho mandava / i així quedà executat.	70
85	- Lo que heu dit està molt bé / però ara heu d'explicar sa qui per aigo hi va anar / qui era i lo que digué; que la gent n'està endarrer / i amb gust vos escoltarà, si mos poreu declarar / aquest fet com romangé.	80
95	- Era una jovençana / que amistançada vivia, i és cert que no posseïa / una fe bona i sana, i amb una idea molt vana / cap a Cristo s'encamina. Ella era de Samaria, / li deien Samaritana.	90
105	- Però ara heu de dir / com aigo li demanà, si és que n'hi va donar, / o lo que va succeir. Vós ho heu sentit a dir / i pena no us costarà. Per aquí hem de caminar, / que és un preciós camí.	100
115	- Com aigo li demanava / sa berganta, amb mala idea, essent Jesús de Judea, / no n'hi va voler donar. Ja veis que s'aigo negar / és una cosa molt fea. Judea i Galilea / sempre estaven a matar.	110
125	- Estudiava bons papers; / darrera no romaneu; tota cosa la sabeu; / sou d'es mestres primeters. Si vos pregunt amb excés, / potser vos enfadareu, i serà porque digueu / Jesús que va fer després.	120
	- Ell li va dir clar i net / que s'aigo que Ell posseïa, persona qui ne bevia / no tornava tenir set. I ella mudà de cantet / suplicant-li que en volia. I Jesús li descobria / de sa vida es seu secret.	
	- En bon barco navegau; / sou un valent capità; per cops que vos don la mar, / de cap modo naufragau; es timó fort agontau. / Però ara heu d'explicar ella què li contestà, / si ben enterat n'estau.	130

2) Cançons recollides a Santa Maria amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

35. LA CADENETA (I)

- La planc, pobra joveneta, / l'enuig que degué tenir,
quan son pare li va dir: / - ¿A on tens sa cadeneta?
- 5 - Mon pare, jo l'he perduda / per s'Olivar des Cocons.
Corrent darrere es voltons, / solament no m'he temuda.
Mon pare, vos ho vui dir, / perque trob que vos importa: 10
jo, p'es forat de sa porta, / l'he donada a un fadrí.
Un fadrí la du lligada / i anit ha de venir.
- 15 (Verge del cel coronada, / li poreu sortir a camí!)
En voler poreu tenir / sa mortaia preparada
i sa tomba destapada / per enterrar-m'hi a mi. 20
A l'instat veureu mumare / endolada, per aquí,
i llavonses poreu dir / si m'he morta enamorada.
- 25 I la gent dirà de mi: / - N'és morta la joveneta
que ha donat sa cadeneta, / per sa porta, a un fadrí. Santa Maria

Variants

-Montuiri

(v. 6): *per sa costa d'es Cocons. (per sa cova d'es Cocons.)*

(v. 7): *corrents darrere es falcons,*

(v. 8): *quant i més no m'he temuda.*

-Sineu (v. 7): *corrent darrere es balcon (sic)*

(v. 11): *per un forat de sa porta*

(v. 13): *Es fadrí la du lligada*

-Artà (v. 6): *per s'auzinar d'es Cocó,*

(v. 7): *corrents darrere es voltor,*

(v. 9): *Mon pare, jo vos vui dir,*

(v. 10): *perque trob que m'hi emporta*

(v. 11): *que, p'es forat de sa porta,*

(v. 21-28): *I prompte veureu venir / a mumareta estimada*

Oh, mumareta endolada, / teniu sa tomba preparada

per enterrar-m'hi a mi. / Llavò la gent podrà dir

que m'he morta enamorada. / N'és morta la joveneta

que ha donat sa cadeneta, / per sa porta, a un fadrí.

(Aquesta versió d'Artà suprimeix els versos 17-20 del text.)

47. OH, QUIN BÉ, TAN LLIBERAL

- Oh, quin bé, tan lliberal, / en el teu cor vaig posar!
I ara vénc a reparar / si me resultarà mal.
- 5 Si me resultarà mal, / vaig reparant, cada dia,
perque, mirai de ma vida, / si m'anau amb traïdoria,
jo vaig amb so cor lleial. / Se veurà en es tribunal 10
es feixet de cada qual, / després de la nostra vida.
Després de la nostra vida, / gran compte haurem de dar a Déu.
- 15 Però lo que em sap més greu, / que em sieu desagraïda!
Perque em sou desagraïda, / gustau de fer-me penar.
Es bé que us vui no té pas; / impossible és que us olvidi. 20
- De la fruita he reparat / que és verda i sovint madura.
I així serà, per ventura, / sa meva amor, estimat.
- 25 - De la fruita he reparat / que no madura per mi.
I en veritat podré dir, / mala encletxa hauré picat!
Picava dins tal encletxa / per alcançar ton voler. 30
I tens el *corazón* / més fort que ningun heretge.
Si un heretge em sentís / explicar la pena mia,
35 en una es convertiria, / i en tu n'hi entren sis.
En sis no hi puc arribar / a donar-t'ho entenent,
perque busques fàcilment / amb la mort fer-me abraçar. 40
Busques amb gran diligenci' / fer-me abraçar amb la mort,
i per tu prenc pacienci' / de l'amor que jo te port.
- 45 Per l'amor que jo te port, / faç de ser-te obedient,
i, si em tractes malament, / davant Déu ho trobaràs.
Això ho tendràs davant Déu / la pena que em fas passar. 50
¿Quina llengo explicarà / la ingratitude del cor teu?
La ingratitude del cor teu / puja molta quantitat,
55 i tu no tens pietat / de los meus sospirs i plors.
De los meus sospirs i plors / los peixos del mar s'alteren.
M'admir com el cor no et feren! / De tu pietat, no plors. *Santa Maria*

Variants a Artà

(v. 4/5): *si me reïstirà mal. (si me resultarà dany.)*

(v. 12-13): *després de la vostra vida.*

(v. 19/20): *Es bé que et vui no té pas;*

(v. 20): *impossible és que t'olvidi.*

(v. 33): *Si un heretge sentís*

(v. 35): *totd'una es convertiria*

(v. 36): *i en tu ne hi veig en sis*

(v. 37): *Si en sis no hi puc arribar*

(v. 40): *de sa pena que jo pas.*

(v. 50): *sa pena que em fas patir*

(v. 51/52): *¿Quina llengo podrà dir / la ingratitude del teu cor?*

(v. 53): *La ingratitude del teu cor*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

43. UN CARD GIRGOLER (II)

En es camp de Son Fortesa, / una card negre, gros, hi ha.
Set dies hi vaig pegar, / amb sa destral en sa mà,
5 i no el vaig porer tomar; / veiam si du fortaleza!
Com lo vaig tenir en terra, / un fuster el se va mirar.
¿Sabeu què hi va judicar? / Set cents bastiments de mar 10
quatre mil vaixells de guerra, / i també una galera
i set barques de pescar. / En aquell card no trobà
15 una branqueta cruixida. / Com la vaig tenir enllestida,
embastada i quant hi ha, / va bastar per a comprar
Son Rossinyol i Son Pere / i llavonses Sa Verdera, 20
que està confrontant a mar. / sa branca més petitona,
com es vent la va esqueixar, / també la vaig fer mirar,
25 i un mestre hi va trobar / set mil bigues de tafona.
I, d'un card petitoneu, / que ran d'aquest gros hi havia,
se pensaren si tendria / unes portes per la Seu. 30
També creien que hi havia / per fer un pont enmig de mar,
i molt prest puguem anar / fins a Barcelona a peu. *Santa Maria*

Variants

-Selva (v. 3): *Set dies hi vaig picar*
(v. 6): *si en dugué, de fortaleza! (que si en du, de fortaleza!)*
(v. 8): *mestres hi varen enviar*
(v. 9): *i m'hi varen judicar (i m'hi varen calcular)*
(v. 10-11): *deu mil bastiments de guerra*
(v. 12): *i llavò una galera*
(v. 14): *Una brancaia cruixida*
(v. 15): *que en es card varen trobar*
(v. 27): *D'un altre, petitoneu,*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

15. ELS DOS NINS ABANDONATS

Va començar de valent. / Festejant, ballant boleros,
entre amics i companyeros, / va perdre es coneixement.
5 Tristosament va parar / a esser un desgraciat.
Va arribar a anar despuiat, / sense beure ni menjar.
Sa dona, qui béns tenia, / terra cases i doblers, 10
i recorria es carrers / així com millor podia,
dos infantons que tenia / fins i tot va abandonar
15 i un altre homo va cercar. / Mirau quina dolentia!
Dos mil duros en paper / va trobar aquell jovenet

	i ell, qui era tan pobret, / va arribar a esser cavaller.	20
	Un dia sent encantar / aquella possessió	
	i va dir an es senyor / que ell la volia comprar.	
25	Es senyor va dir que sí: / - La venc per sortir d'apuros. –	
	Davant los seus dos mil duros / ell va comptar de sortir.	
	En primera, es bestiar / d'aquella possessió:	30
	- Seixanta euveies hi ha, / de porcells n'hi ha cent dos	
	a dins aquell bosc tirats, / i ara que estan amollats	
35	podrem anar a comptar-lós. - / També la possessió	
	tenia un gran olivar / i garriga per caçar,	
	ell que era tan caçador! / Conís i llebres hi havia;	40
	prompte ho va fer vedar / per porer-hi anar a caçar	
	com p'es cap li passaria. / Al cap de temps hi va anar	
45	el senyor amb sa companyia. / Hi passaren tot lo dia	
	i caçaren l'endemà. / Per dins el bosc escondit,	
	caçava lo cavaller; / per sort va trobar es porquer	50
	baix d'una auzina adormit. / El cavaller el va cridar:	
	- Per què no teniu <i>cuidado</i> ? / Lo que vós feis és de vago:	
55	la nit és per descansar. / Si jo vos hi torn trobar,	
	d'aquí sereu engegat. / ¿Mai vos deu haver faltat,	
	al cap del mes, es cobrar? / Lo mateix poreu guanyar	60
	que guanyau amb so senyor. / Fer bonda és sa qüestió,	
	i no vos podreu queixar. / - Lo meu senyor cavaller,	
65	que tenga compassió: / tenc mal de ventre major	
	pensant en lo que vaig fer. / - ¿Què és lo que vàreu fer?	
	¿Què és lo que vos passà? / - Dos infants vaig engendrar	70
	i els vaig tirar an es carrer. / ¿Vós vareu abandonar	
	a los vostros infantons? / - Per falta de roegons:	
75	no else poria dar pa. / D'aquí ja poreu partir;	
	jo no vui gent tan tudada! / Que sa sang que heu engendrada	
	l'heu tirada, voleu dir! / Que m'escolt, senyor, un moment;	80
	que escolt ses meves raons: / vaig tirar els dos infantons	
	pel meu poc coneixement. / - ¿Que n'eren de poca edat,	
85	quan los vàreu tirar? / - Ara, un, vint anys pot comptar;	
	s'altre, setze assegurats. / Sa dona qui me guià	
	també n'era malpensada: / d'altri estava enamorada	90
	i a mi em va despreciar. / ¿Vós que hi voldríeu estar,	
	en la seva companyia? / -Senyoret, aixó voldria,	
95	Sols que em pogués fer es dinar! / - Idó, demà dematí,	
	vós l'anireu a cercar / i la m'heu d'acompanyar	
	dirigida cap aquí. / ¿Que sabeu per on està?	100
	- Ara habita per Maria; / se passeja nit i dia,	
	de casa en casa, a captar. / ¿Que es viva poreu comptar?	
105	- Senyoret, així ho voldria. / M'ho digué així, s'altre dia,	
	un homo qui la topà. / - Idò, demà, ja ho sabeu:	
	que l'heu d'anar a cercar / i, si la poreu trobar,	110
	voltros dos plegats vendreu. / -Senyoret, així ho faré;	
	demà l'aniré a cercar: / "T'ha enviada a demanar,	

115	per veure't un cavaller".- / El sendenà dematí ell parteix cap a Maria / i l'encontrà que venia amb un altre pelegrí. / Tot d'una la saludà:	120
	- ¿Com te va, esposa mia? - / I ella s'empegueïa d'haver-li de contestar. / I llavò el se mirà	
125	i al cap darrer li va dir: / - Homo meu apreciat, jo vaig cercant caridat / per porer-me sostenir.	
	- Jo, per què vénc, t'ho vui dir: / El meu senyor cavaller	130
	m'ha dit que te vol conèixer. / No és tan poc el seu merèixer que no pugues venir amb mi. / - Si vols, hi porem anar	
135	prompte, estic determinada; / vendré amb tu, altra vegada, que m'ets venguda a cercar, / i ara me veig obligada el teu senyor visitar. - / De cap a cal cavaller	140
	se'n varen anar los dos; / lo primer, va entrar es porquer i llavó entraren los dos. / I com varen arribar:	
145	- ¿Que hi ha el senyor cavaller? / Jo vénc de part d'es porquer que el voldria visitar. - / El cavaller va botar:	
	- ¿Que importa alguna cosa? / Aquí està la meva esposa;	150
	damunt ella pot manar. - / El senyor li demanà: - ¿I què vos anomenau? / - Jo som Catalina Frau,	
155	per lo que em voldrà manar. / ¿Per què vàreu 'bandonar los dos petits infantons? / - Per falta de roegons;	160
	no else poria dar pa. / Que m'escolt, senyor, un moment, que escolt ses meves raons: / vaig tirar els dos infantons pel meu poc coneixement. / - ¿Quin temps tenien, digau,	
165	quan los vàreu 'bandonar? / - Un, deu anys porem comptar; s'altre, dotze assegurats. / - Anomenau es major;	170
	¿quin nom li vàreu posar? / - Li deien an es major, Juanet Creusat i Frau. - / Los se va mirar a sa cara amb so mocador banyat: / - Som el fii abandonat	
175	de vós, mon pare i mumare! - / Sa mareta llagrimant i son pare ajonioiat: / - Oh, fii meu apreciat,	180
	no vui que m'apleguis mans! / - Jo vos vui encobeir, i podreu beure i menjar, / i també recompensar de lo que vàreu patir. - / Criats, anau a matar	
185	el bou que tenc més <i>hirmós</i> , / que tenc los superiors que me varen engendrar / i los heu de respectar, ara i sempre, en trobar-lós. - / - Pares, si teniu infants,	190
	no les heu d'abandonar. / Al carrer los vaig tirar per falta de roegons: / an els meus dos infantons	
195	no les poria dar pa. - / Sa mare anava a captar i son pare de porquer, / i es seu fii de cavaller, per lo bé que se portà.	<i>Santa Maria</i>

Altra variant a Santa Maria

(v. 36): *Es cavaller va pagar*

(v. 37/38): *aquesta possessió, / n'era valent caçador*

(v. 39/40): *i hi havia olivar. / Conis, llebres hi havia,*

-Consell

- (v. 14): *hasta los va abandonar.*
(v. 18/19): *trobà baix d'una paret, / i aquell jove tan pobret*
(v. 21/22): *Com va esser gran va comprar / una gran possessió,*
(v. 41/42): *totd'una ho va fer vedar / per si hi volia caçar*
(v. 45/46): *el senyor amb companyia, / i allà passaren es dia*
(v. 52/53): *Totd'una lo saludà: / - Això que feis és de vago:*
(v. 94): *- Senyoret, si que ho voldria, (- Senyoret, així ho voldria,)*
(v. 95): *los dos junts porer habitar. (los dos poguèssim dinar.)*
(v. 99): *directe de cap aquí.*
(v. 101): *-Habitava a Maria;*
(v. 120/121): *La saludà i li va dir: / - ¿A on vas, esposa mia?*
(v. 122): *Baixà es cap, empegueïda*
(v. 125): *se girà i li va dir:*
(v. 127): *vaig a cercar caridad*
(v. 144): *Arriben a ca es senyor:*
(v. 150): *- Aquí té l'esposa mia;*
(v. 168): *- I què nomia el major?*
(v. 171): *Juanet Crusat i Frau.*
(v. 172/173): *El cavaller, trist de cara / amb so mocador amb sa mà:*
(v. 185): *els bous que tenc més millors, (els bous que hi hagi millors,)*
(v. 186): *que he trobat los superiors*

32. LA MALA FILLA (I)

- Va esser el primer comandant / de la terra i de la glòri'.
De bon cor, deman memòri' / per comprendre una històri'
5 referent a un matrimoni / que, en cinc anys de possessor,
no tengueren cap infant. / Al poble de Mataró,
un matrimoni hi havia / qui just de renda tenia 10
cinc duros per cada dia; / campaven de lo millor.
I en cinc anys, el Salvador / no los dà cap fii ni fia.
15 Treguet (*sic*) de cinc anys passats, / que Déu del cel no els en dava,
s'homo a sa dona pegava / per mals pensaments formats.
Visqueren desconcordats / una llarga temporada. 20
Sa dona se molestava / d'ets *insultos* que sofria,
i va fer promesa un dia / que un duro repartiria
25 an es pobres de la vila / si Déu infants los donava.
S'any que va venir davant, / Déu una nina los dà,
i s'homo content va estar, / perque, sense ponderar, 30
pareixia un diamant. / I, ja des d'aquell instant,
sa unió varen formar. / Quatre anys tenia només,
35 l'enviaven a costura / de lletra i brodadura
i perque s'instruigués. / Així ho fan es cavallers.
Noltros, pobres jornalers, / else llogam de porquers, 40

	per la necessitat pura. / Quan es deu anys tengué, que ella instruïda estava, / i un escrit l'expressava,	
45	germans meus, de lo més bé, / tot brodat sabia fer i ja res l'embarassava. / Aquest matrimoni estava, com he dit, de lo més bé, / tenguent criada i cotxer	50
	per servitud de la casa. / I ells feien tanta vasa com es primer cavaller. / Es cotxer va tenir medi	
55	amb sa bona parleria, / i obligació tenia d'acompanyar aquella nina, / cada dia an es col·legi. De tant de tractar plegats, / sa fia amb so cotxer,	60
	se posaren un gran bé / com si ja fossen casats. Com estaven departats, / no sabien què passava,	
65	que s'amor los turmentava, / estant massa enamorats. (- Perque fer feina no puc, / me dedic a fer cançons-) En cinc anys de relacions, / son pare no s'era temut.	70
	Un dia, dematinet, / antes del dia trencar, es senyor se va aixecar / i es cotxer va anar a cridar,	
75	i, quan davant ell va estar, / li va dir: - Ja pots cobrar sa quantitat que te dec. / I des d'ara te promet que aquí no hi tornes entrar. / - A la vista està la prova -	80
	digué es cotxer amb veu de dol -; / veig que vostè no me vol perque som de casa pobra / I si som de casa pobra,	
85	som honrat, ja ho sap, senyor. / Sí cotxer, tu tens raó, però perdria s'honor / si et das sa fia per dona. – Es cotxer ba baixar es cap / i pren camí i ja és partit.	90
	Com sortia pega un crit, / diguent: - Oh, ramell florit, ton pare avui m'ha engegat! / Si és que em tengues voluntat,	
95	de tu n'esper un escrit. / - Malcriada i atrevida – son pare aquí li digué - / dins un <i>cuarto</i> et tancaré, no sortiràs pel carrer / el temps de la teva vida!	100
	I estaràs prohibida / de visites fer-te fer. - Mon pare, em poreu tancar, / perque em sou superior.	
105	Jo a vós vos he de matar / i mumare cobrarà per igual part, racció. - / Es senyor, per sa criada, li enviava es menjar, / però ella res tastà,	110
	veient que havia d'estar / de la seva amor apartada. Quan va fer una setmana, / 'naren a visitar-lè.	
115	Quan en es <i>cuarto</i> va esser, / li va dir amb bona fe: - Venim per amollar-tè / si vols esser ben criada. –	120
	I ella respongué aviada: / Si volíeu es cotxer, fos amb mi el meu marit. / I si no el voleu, vos dic que poreu esser partit; / si no, lo que vos he dit,	
125	si no fugiu, ho faré. - / Aquí tornaren tancar, diu, per segona vegada. / I a son pare i a sa mare sa pena los roegava / que res porien menjar,	130
	només de considerar / que Jesús los envià sa fia tan malcriada.	

Santa Maria

Variants a Artà

- (v. 8/9): *A un poble de Mataró, / el matrimoni hi vivia,*
(v. 10/11): *i d'hasienda que tenia, / cent duros per cada dia,*
(v. 15): *tret de cinc anys passats,*
(v. 19): *Vivien desconcordats*
(v. 23/24): *i una promesa fé un dia / que un duro regalaria*
(v. 27/28): *D'es cap d'un any i no més, / tengué una nina a guardar,*
(v. 29/30): *i es senyor content va estar, / perquè -i no vui ponderar-*
(v. 31): *n'era com un diamant.*
(v. 32/33): *I de prompte, aquell instant, / s'amor varen reformar.*
(v. 36/37): *per lletra i brodadura / i es cap s'instruïgués.*
(v. 40): *es fiis hem de fer porquers,*
(v. 43): *ella instruïda ja estava,*
(v. 47): *i ja res la destorbava. (cap feina l'embarassava.)*
(v. 57): *d'acompanyar a sa fia,*
(v. 59): *De tant de rossar plegats,*
(v. 64): *no sabien què els passava,*
(v. 71): *Lo endemà dematinet,*
(v. 84): *Si jo som de casa pobra,*
(v. 90): *pren es camí, ja és partit.*
(v. 95/96): *de tu esper algun escrit. / - Oh, malcriada, atrevida -*
(v. 105/106): *Jo jur a fe del Senyor / que a vós vos he de matar*
(v. 122): *I si no ho voleu vos dic*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

91. A LA TORRE XICA (II)

A la Torre Xica, a la Torre anam.
Allà hi ha una noia que jo l'estim tant!
De tant que l'estim, no la vui casar.
- ¿Què fas aquí, nina, que fas aquí tant?
5 - Rent unes faldilles i un davantal,
per anar bonica la nit de Nadal.

Santa Maria

Altra variant a Santa Maria

- (v. 2ab): *Allà hi ha una xica que l'estimen tant.*
(Veuràs una Pepa que jo l'estim tant.)
(Allà hi ha un papa (sic) que l'estimen tant.)
(v. 3ab): *De tant que l'estimen, no la casaran.*

123. MON MARIT ESTÀ A LA CAMA

Mon marit està a la *cama*; set anys fa que està rendit,
i li han agafat unes ganes de menjar carn de cabrit.
Jo me'n vaig anar a la plaça a dur-li carn de cabrit.
De tanta via que feia, hi vaig posar un any i mig.
5 I, com vaig esser a ca nostra, el trobí mort i cosit. *Santa Maria*

Variants

-Montuïri

(v. 2ab): *I n'hi ha 'gafades ganes d'un poc de brou de cabrit.*

(v. 3ab): *Jo me'n vaig cap a la plaça a comprar carn de cabrit.*

(v. 4ab): *De tan de pressa que anava, hi posí un any i mig.*

(v. 5ab): *I quan vaig 'ribar a sa seva, ja va esser mort i cosit.*

-Santa Margalida

(v. 4ab): *Tan depressa me n'anava, que hi posí un any i mig.*

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

255. LA VERÓNICA (I)

Por el rastro de la sangre que Jesús ha derramado,
iba la Virgen María en busca de su Hijo amado.
De allí se fue a Belén, tres horas *lluny* del Calvario.
En la calle de la Amargura, una mujer ha encontrado:
5 - ¿Qué haces aquí, mujer? ¿qué haces aquí llorando?
- Busco a mi Hijo querido que por aquí ha pasado
con una cruz en los hombros y una cadena arrastrando.
¿Acaso vos habéis visto pasar a mi Hijo amado?
- Dadme las señas, Señora, de vuestro Hijo adorado.
10 - Es más blanco que la nieve, más brillante que oro y plata,
en su frente lleva el sol y tiene cara de ángel.
- Por aquí pasó, Señora, por aquí Cristo ha pasado,
con una cruz en los hombros y su cuerpo maltratado.
Me ha pedido que le diera un paño de mi tocado
15 para quitarse el sudor del rostro desfigurado.
Tres dobles tenía el paño, tres figuras me han quedado.
Si lo queréis ver, Señora, aquí lo tengo estampado. –
La Virgen, del sentimiento, allí cayó desmayada.
San Juan i la Magdalena fueron pronto a levantarla:
20 - Vamos, vamos, mi Señora, vamos al monte Calvario,
que, por pronto que lleguemos, ya lo habrán crucificado. –
Ya le ponen la corona, ya le rebaten los clavos.
Ya le han dado la bebida de hiel amarga i vinagre.
Ya le pegan la lanzada en el divino costado.

- 25 Esta oración diré todos los viernes del año;
sacaré un alma de pena, la mía, si está penando.
Quien la sabe i no la dice, quien la oye y no la aprende,
hasta el día del juicio no sabrá lo que se pierde.

Santa Maria

Altra variant a Santa Maria

- (v. 1b): *que Jesús va derramando,*
(v. 4ab): *En el camino donde iba, una señora ha encontrado:*
(v. 5-13): *Encuentra una señora muy devota del Rosario.*
- *Le venia a preguntar si ha visto a mi hijo amado.*
- *Sí, señora, que lo he visto que por aquí ha pasado.*
Portaba una cruz al cuello de madera muy pesada,
una cuerda en la garganta, i de bruces lo tiraron-
(v. 17ab): *Y si lo quisieras ver, aquí lo traigo estampado.*
(v. 18ab): *La Virgen lo quiso ver y cayó al suelo en desmayo,*
(v. 19ab): *Y María Magdalena la cogió entre sus brazos.*

Variants

-Binissalem

- (v. 17a): *Si no lo queréis creer, (Si no lo quieres creer,)*
(v. 17b): *tomad el paño i miradlo. (el paño podéis mirarlo.)*
(el paño puedes mirarlo.)
(v. 18b): *cayó al suelo desmayada.*
(v. 19ab): *Y San Juan y Magdalena del suelo la han levantado.*
(v. 22-24): *Ya le ponen a la cruz, ya le clavan los tres clavos,*
ya le dan la bebida de hiel y vinagre.
Ya le han dado la lanzada a su purísimo costado.

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santa Maria

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

9. CANÇÓ DELS OFICIS (I)

- Carabassa m'han donada, / carabassa menjaré.
La m'han donada molt grossa, / no sé si la'm 'cabaré!
5 - No et casis amb tintorer, / perque duràs ses mans brutes.
Casa't amb un velluter / i duràs bones vellutes.
No et casis amb velluter, / perque duràs vellutons. 10
Casa't amb un sabater / i duràs bons retalons.
No et casis amb sabater / perque et tirarà sa forma.
15 Casa't amb un escolà / que es campanar fa bona ombra.
No et casis amb escolà / que te tirarà es batai.

- Casa't amb un mariner / i et durà bon escambrai. 20
 No et casis amb mariner, / perque et tirarà a la mar.
 Casa't amb un taverner, / bons resolis te darà.
 25 No et casis amb taverner / perque un dia et jugarà.
 Casa't amb un bon ferrer / i ell mateix te forjarà.
 No et casis amb un ferrer / si no vols sentir picar. 30
 Casa't amb un cavaller / i te durà a passejar.
 No et casis amb cavaller, / perque cauràs d'es cavall.
 35 Casa't amb un ballador / i aniràs de ball en ball. Artà

Variants a Santa Maria

- (v. 5): *Sa fia de sa veinada*
 (v. 6): *se casa amb so tintorer.*
 (v. 8): *perque duen ses mans brutes.*
 (v. 18): *que es campanar du bona ombra.*
(que s'escolà fa bona ombra.)
 (v. 22): *i duràs bon escambrai.*
 (v. 24): *no te tiràs a la mar.*
 (v. 36): *que no caigues d'es cavall.*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

10. DOLORES TENÍA UN NOVIO (I)

- Dolores* tenia un *nóvio* / qui, per sa fira, li regalà
 un pollastre blanc i negre / que tres pessetes li va costar.
 5 *Dolores* 'gafa el pollastre / i el va posar amb so cap per amunt
 i va dir a la seva sogra: / - Qui vol pollastre, que en compri un! –
 La sogra, tota enfadada, / li fot punyada 10
 i li esclafa es nas. / Li diu: - Nora, malcriada,
 tu la m'has feta / i la'm pagaràs, Alcúdia

Variants a Santa Maria

- (v. 2): *qui, per a Pasco, li regalà*
 (v. 6): *i el posà en salsa cul per amunt*
 (v. 7): *i diu a la seva sogra:*
 (v. 10): *pega punyada*
 (v. 11): *i li romp es nas (i li esclata es nas) (i li romp un braç)*
 (v. 12/13/14): *Li diu: -Bruta, malcriada; /*
tu, d'es pollastre, / no en menjaràs.

Capítol 1.5: Glosades Religioses

13. LA DEVOCIÓ DEL SALTIRI

Un cavaller li parlà / per una medianera,
veient que li va saltar / de ses mans una florera.
5 Abans del convent sortir, / se'n va anar a Verge Maria,
los hàbits li revestí / per ella governaria.
Nou anys estigué ausentada / trescant viles i ciutats, 10
cometent uns grans pecats / i de Déu abandonada.
15 Emperò no va deixar / un costum bo que tenia,
de cada dia resar / el saltiri a Maria.
La contrició fou tanta / que la Verge li donà,
que an el sant convent tornà / conforme fos una santa. 20
Les monges que no sabien / que la Priora faltàs,
que el convent sant governàs, / per ella, Verge Maria. Ariany

Variants a Santa Maria

(v. 9): Nou anys va estar ausentada

(v. 11/12): cometent molts de pecats, / i de Déu desemparada.

(v. 14): un bon costum que tenia,

(v. 21): Les monges sols no sabien

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

140. NO SABRÍEU UN MOLÍ (III)

Un dia em vaig divertir escoltant aquestes cobles;
per qui les voldrà sentir, no hi valdrán duros ni dobles.
. . .
- ¿No hi hauria cap molí que molgués de tota cosa,
me moldria els meus pecats, jo qui som tan pecadora?
5 - Ja vendreu Divendres Sant, dematí, a primera hora,
qui el meu Fill estarà en creu i tots los pecats perdona.
La creu será lo molí i le espines la mola.
Amb la llança del costat caurà la farina bona.
La farina que caurà será la sang preciosa.
10 L'homo qui la se beurà rebrà l'hòstia amorosa,
i la sang que en vessarà donarà la vida nova.
No en menjaran los jueus, d'aquesta pasta tan bona,
però sí los cristians, els qui duen vida bona. Santa Margalida

Variants a Santa Maria

(v. 1b): confegint aquestes cobles

(v. 4b): Jo qui som tan pecador?

*¿Ane qui tenc d'acudir que em llevàs lo que em fa nosa?
(v. 5-13): - Veniu el Divendres Sant i vendreu de molt bona hora,
que la creu serà el molí i les espines la mola,
i veureu mon Fill en creu qui moldrà de tota cosa;
i la sang que vessarà serà la farina nova,
i tothom qui ne beurà rebrà la sang preciosa.
Els jueus no en menjaran d'aquesta pasta amorosa;
just serà pels cristians qui faran la vida bona.
(v. 6a): el meu Fill està en la creu
(v. 13ab): sinó just pels cristians, es qui tenen la fe bona.*

155. SANT JOSEP S'AIXECA A L'AUBA

Sant Josep s'aixeca a l'auba, a l'auba del dematí,
i fa una flamaradeta de brotets de romaní.
Quan la té ben enceseta, hi posa lo calderó,
hi posa sucre i canyella per enconar lo minyó.
5 Quan la té ben calenteta, agafa lo Minyonet
que amb sa mare no fa bonda: tots dos tremolen de fred.
Lo Minyó no vol callar ni en bres ni en cadira,
i, amb l'ardoreta del foc, lo Minyonet s'adormia.
- Maria, si feis bugada, posau-hi lo menudai.
10 Lo menudai no és de seda, ni tampoc no és d'escambrai. *Llucmajor*

Variants a Santa Maria

*(v. 1ab): Sant Josep s'aixeca amb l'auba, amb l'auba del dematí;
(v. 2a): i fa una flamadeta
(v. 2b): amb brotets de romaní. (amb brancois de geramí.)
(de floretes de romaní.)
(v. 3b): hi posa un calderonet
(v. 4a): hi posa mel i mantega
(v. 4b): per fer callar el Minyó. (per donar an el Minyó.)
(per donar an el Minyonet.)
(v. 6ab): que en la cambra no fa bonda i tremolava de fred.*

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

246. MADRE, A LA PUERTA HAY UN NIÑO (I)

- Madre, a la puerta hay un Niño, más hermoso que el sol bello.
Tiritando está de frío y, en la frente, un lucero.
- Pues, ve y dile que entre, se calentará,
porque en esta tierra, no hay caridad. –
5 Entre el Niño muy cortés, dándole los buenos días

a los amos de la casa y a todos los que allí había.
 La patrona le dice: - Siéntate, muchacho,
 que hace mucho frío y vienes descalzo. –
 Pasa el Niño y se calienta i estándose calentando,
 10 le pregunta la patrona: - ¿De qué tierra i de qué patria?
 - Mi Padre es del cielo, mi Madre del Edén.
 Yo vine a la tierra para padecer.
 - Niño, si quieres cenar, se te dará al contado,
 y en casa te quedarás como hijo muy estimado. –
 15 El Niño ha respuesto: - Eso no, señora,
 que tengo una Madre que el cielo le adora.-
 Estando cenando el niño, empieza a lagrimear.
 - Dime, Niño, por qué lloras, en vez de cena que hay? (*sic*)
 - Mi Madre, de pena, no podrá comer,
 20 y aunque tenga gana, no tendrá con qué,
 - Niño, ¿quieres a tu Madre? - Sí, señora, que le quiero.
 Tres días que no la he visto, tres años me parecieron.
 Si usted me dijera donde ella se encuentra,
 de rodillas fuera hasta encontrarla.
 25 - Harás la cama a ese Niño, en la sala, con primor.
 - No me haga usted, señora, que mi cama es un rincón.
 Mi cama es el suelo, desde que nací,
 y hasta que me muera ha de ser así. –
 Al otro día siguiente, el Niño se levantó,
 30 diciéndole a la patrona que se quedara con Dios.
 Que se iba al cielo, donde era su casa,
 donde iremos todos, a darle las gracias.
 Al otro día siguiente, el Niño estaba en la puerta,
 con dos fanegas de trigo y, en las manos, dos pesetas.
 35 - Señora patrona, tome usted la paga.
 Lo que no fue anoche, ha sido esta mañana.

Ciutat

Variants a Santa Maria

(v. 17b): *ha comenzado a llorar.*

(v. 27a): *Yo duermo en el suelo*

(v. 31ab): *- Jo me voy al cielo, que allí està mi casa.*

(v. 32ab): *Mi Padre me espera para daros gracias.*

256. LA VERÓNICA (II)

Por el rastro de la sangre que Jesús ha derramado,
 iba la Madre de Dios buscando a su hijo amado.
 - ¿No habréis visto pasar mi Hijo Jesús amado?
 - Dame las señas, Señora, de tu Hijo adorado.
 5 - Es más blanco que la nieve que oro i plata más brillante.
 A su frente trae el sol, tiene carita de ángel.

- Por aquí pasó, Señora; / Cristo por aquí ha pasado:
 cada tiro que le daban, Jesucristo arrodillado.
 Trae corona de espinas...

10 Jesucristo pide un manto, un manto de mi tocado,
 para enjugarse el rostro que lo tenía sudado...
 El manto tiene tres dobles y tres estampas se quedaron:
 Una, Santa Magdalena, la otra parte, su hermano,
 la otra parte, San Simón que a Jesús ha ayudado. –

15 (-¡ Ayuda, Simón, ayuda, pronto llegaré al Calvario!)
 Oyendo esto la Virgen, allí cayó desmayada;
 la Magdalena y San Juan ya iban a levantarla.
 - Vamos, vamos, mi Señora, vámonos al Calvario. –

20 Ya le ponen la corona, ya le ponen los tres clavos
 y le pegan la lanzada;
 ya le dieron la bebida de amarga hiel y vinagre.
 La sangre que derramó en el cáliz sobrecae.

. . .

Quien la sangre beberá será bienaventurado.
 En este mundo será Rey y al otro coronado. Binissalem

Variants a Santa Maria

(v. 3a): *¿Habráis visto pasar (¿No me habéis visto pasar)
 (¿Has visto pasar a mi Hijo,)
 (v. 6b): y su cara es de ángel.*

258. LA VERÓNICA (IV)

Ya se van las tres Marías con tres velas encendidas
 a buscar a Jesús amado. – Un por aquí *n'és pasado*.
amb una cadena arrestado, *amb* una cruz en los hombros.
 De piedad que he *tenguda*, con mi velo lo he *eixugado*

5 y le he quitado el sudor del rostro desfigurado.
 - Vamos, vamos, caminemos, que, *per poc que mos torbemos*,
 ya lo habrán crucificado. *Ja li afiquen* los tres clavos,
ja li peguen sa llançada a su divino costado.
 Vamos, vamos, caminemos, *anem'hi an el seu costat*,
 10 *que la sang que derramava cau dins un càlis sagrat*.
Homo qui la se beurrà será el benaventurat.
Qui la sap i no la diu, qui la sap i no la mostra,
en el judici final ja sabrà lo que li costa. Artà

Variants a Santa Maria

(v. 1b): *las tres velas encendidas (las tres velas escondidas)*
 (v. 6a): *Vamos al Calvario*,
 (v. 6b): *tan pronto que hi sigamos (y tan pronto que hi siguemos)*,
 (v. 7a): *el trobarem enclavado. (lo encontraremos clavado.)*

(v. 7b): *ja li posen la corona*

(v. 12/13): *Qui la sent i no la diu, qui l'aprén i no la mostra,
el dia del judici final no sap lo que se perdrà.
Qui aquesta oració dirà el dia del Ram
com la mia Pàssia cantaran,
es do que em demanaran, tant si és petit com si és gran,
ben concedit los serà.*

* * * * *

65. S A N T A N Y Í (Sant)

Quadre-resum de l'aportació de S A N T A N Y Í al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	78	72	150	300	192
II	30	71	142	243	179
III	77	63	115	255	154
IV	8	38	34	80	394
Suma	193	244	-	-	-
SUMA	437		441	878	919
TOTAL	878			Revisat: Abril-Maig 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Santanyí sense variants a altres localitats

- 183** Oh mar profunda i salada! / Sé que te n'has duit mon bé.
Entrega'l-me sà i salve / i jo molt t'ho agrairé. *Santanyí*
- 269** Vint-i-vuit dies fa avui / que no he vista sa dona;
per ventura ella se troba / amb una font a cada ui. *Santanyí*
- 299** Cartes t'enviaré / per veure si estàs malalta.
no conversis amb un altre, / que jo lo mateix faré. *Santanyí*
- 461** Sa meva al-lota primera / un ramell me va enviar,
i dedins hi va posar / fuietes d'aufabeguera. *Santanyí*
- 484** - Adiós, cara rosada! / -Adiós, clavell hermós!
- Antes de despedir-mós / te vui donar una besada.
No sies tu tan ingrada; / acosta't i besem-mós. *Santanyí*
- 541** Es dia que tu te'n 'niràs, / jo me vestiré de dol,
i plorant me deixaràs / com l'aucell que perd el vol. *Santanyí*
- 640** Durà dol de s'estimat / a davant tota la gent.
Això ho demana es convent: / dur vestit negre posat.
Mirau ane què ha arribat / es mal d'enamorament! *Santanyí*

- 701** Pere Antoni, jo et duc noves / de sa teva enamorada:
a dins es llit l'he deixada / que un capellà li diu coses,
i es metge que dues hores / de vida no li ha dada. *Santanyí*
- 793** Amb cadena de cent vies / està lligat lo cor meu;
així hi estigués es teu, / Miquelet, si tu volies! *Santanyí*
- 814** A sa vorera de mar / hi ha un xotet qui bela.
Per sa teva amor, Miquela, / jo em faria capolar. *Santanyí*
- 906** Enmig de la mar hi ha un peix / que s'anomena oreiuta;
Francina-Aina de sa Gruta, / N'Andreu te vol, i no més. *Santanyí*
- 1169** S'enamorat i s'al·lota / no poren dormir plegats,
perque en sa nit jugarien / a conions d'amagat. *Santanyí*
- 1227** Si vos pogués alcançar / dins un any i mig o dos,
me faria anomenar, / per sa muntanya i p'es pla,
del món es més venturós. *Santanyí*
- 1294** Voldria que fósseu vós / qui Déu ha creat per mi;
i, si no hagués d'esser així, / adió, món, adió! *Santanyí*
- 1345** Ara balla un amic meu / qui en terra sols no toca,
però balla amb una al·lota / com una Mare de Déu. *Santanyí*
- 1360** Bon vaixell és la Miranta, / però de millor n'hi ha:
aqueixa de Lluamar / és una guilant berganta. *Santanyí*
- 1470** L'amo En Jaume, sa criada / que teniu a Son Amer,
és que fa més paper / de tota sa bancalada. *Santanyí*
- 1568** Si no se cansa sa ploma, / sa veritat te diré:
garrida de cas Roser, / de poc ençà dus la doma;
jo et faria una corona / de branques de magraner. *Santanyí*
- 1641** A lo punt que arriba En Pere, / - Bon vespre! ¿Com és? ¿Com va?
¿Que heu sopat o heu de sopar? / - Si en vols, encara n'hi ha. -
I la joveneta està / amb so mocador en sa mà
que no pot dir res, de pena. *Santanyí*
- 1659** Cada dia dematí / tots los malalts visitau,
feis sa volta i me deixau; / la causa és que no trobau
que hi hagi remei per mi. *Santanyí*
- 1891** Si jo amb llàgrimes poria / la vostra amor alcançar,
faria créixer la mar / amb el plors de cada dia. *Santanyí*

- 1931** Voldria que Déu me das / una memòria complida
per explicar-vos garrida, / sa pena que per vós pas. *Santanyí*
- 1973** Cara de sol de vivor, / jo tenc sa veu llunyedana,
i vaig avorrir En Quintana / per encobeir En Bessó. *Santanyí*
- 2053** Jo me vestiré de dol, / de dol i ben endolada;
si s'estimat m'ha deixada, / tornarà, si Déu ho vol. *Santanyí*
- 2116** Quin bé em volies tan fort! / Que mudasses, jo no ho creia.
Tants de comptes de tu feia, / estimat, com de la mort. *Santanyí*
- 2147** Si anit, que és dijous, no ve, / a mi mal senyal me dóna:
no ho fa així una persona / que demostra voler bé. *Santanyí*
- 2224** Adiós, amor passada! / Adiós, amor volguda!
Com més pena m'ets causada, / més voluntat t'he tenguda. *Santanyí*
- 2357** Sempre et tenc a la memòria, / vetlant, dormit i despert:
i per posseir més glòria, / de tu voldria un "sí" cert. *Santanyí*
- 2413** A Maó me n'aniré / si Déu ho vol i Maria.
Diré: - Al·lota, facem via, / que n'ets sa meva alegria
per tot es temps que viuré. *Santanyí*
- 2493** Margalida, ja hi ha estona, / de lo meu cor governau:
governau de ma persona / com el Rei de la corona,
com el patró de la nau. *Santanyí*
- 2523** Si sa lluna se fos posta, / ja no daria claror:
ramellet de gran valor, / que, tant de sí com de no,
me n'heu de tornar resposta. *Santanyí*
- 2573** Amic meu, no t'enamores / de fadrina d'es Llombarts,
que ses llebres de camp ras / solen esser corredores. *Santanyí*
- 2593** Aquesta jove està en dubte / si té temps per festejar:
n'hi pren com el blat que està / en flor i no pot granar
perque li manca una brusca. *Santanyí*
- 2595** Aquesta roca espanyola / que a Cala Figuera hi ha,
la tenc d'arribar a aplanar / venguent de Ca Na Terrola. *Santanyí*
- 2662** Cansada estic de dir-tè / si per mi no hi ha remei;
si no hi has pensat, pense-hi: / mal fas d'entretenir-mè. *Santanyí*
- 2718** Darrera una al·lota rossa / quatre duros vaig gastar;
llavò vaig rentar sa bossa / a sa vorera de mar. *Santanyí*

- 2792** En es portal teniu rosses; / a s'escala, clavellines;
a sa boca teniu mel / i en es cor teniu espines. *Santanyí*
- 2886** Ets uis verds són es millors: / ses lletugues les hi tenen;
però ets uis que van i vénen / són es que mouen amors. *Santanyí*
- 2894** Fadrina que no festeja, / sempre du es davantal brut;
que se comani a Sant Lluc / que sa nespla no es podresca. *Santanyí*
- 2896** Fadrines avalorades, / tractau bé ets enamorats;
no festegeu amb casats / i no sereu murmurades. *Santanyí*
- 2917** Garrida, tal és mon viure; / mon cor a tal preu les ven.
Jo conec que hi tenc bo ferm, / perquè, en parlar d'anar-me'n,
totes se calen a riure. *Santanyí*
- 2989** Jo mai haguera cregut / en aquest joc coir vasa!
¿Serà es trespol de sa casa, / que tindrà aquesta virtut? *Santanyí*
- 2997** Jo m'estim més una uiada / d'un jove santanyiner
que tota una festejada / d'un senyor felanitxer. *Santanyí*
- 3005** Jo no sé què dar-te més / que dar-te la meva vida:
pren-la, si la vols, garrida: / per tu la tenc, i no més. *Santanyí*
- 3123** Mu mare sempre m'ho diu / i sempre m'ho està diguent:
- Mira, no festegis massa, / que perdràs s'enteniment. *Santanyí*
- 3139** Na Morena d'En Pobler / festeja per Sa Portassa;
Toni, du sa carabassa, / que mos apleg, si convé. *Santanyí*
- 3202** Posa s'amor a bon lloc, / que no la't castig s'oratge.
No t'enamors de missatge, / que saps que guanya de poc! *Santanyí*
- 3216** Quan teníeu en sa mà / es drap i ses estidores,
amb paraules amoroses / no em sabéreu enganar. *Santanyí*
- 3227** Que són altes ses Cabrelles, / i encara no m'he colgat!
La causa és que som anat / a festejar a Son Comelles. *Santanyí*
- 3265** Sa meva al-lota és de nom / Maria-Aina Carrasqueta;
m'agrada perquè va neta / i és amorosa amb tothom. *Santanyí*
- 3359** Tanta alegria m'has dada, / que la te vui explicar:
com gotes d'aigo hi ha a mar / i gotes d'aigo salada. *Santanyí*

- 3381** Tu te devies pensar, / per haver estada comare,
que duries es compare / damunt es call de sa mà. *Santanyí*
- 3386** Una barca veig venir / de devers Calafiguera:
no sé si deu esser En Pere / o En Juan que deu venir. *Santanyí*
- 3423** Un fadrí enamorat, / diguem com és ara jo,
sempre té dins lo seu cor / un cor venal aficat. *Santanyí*
- 3547** Si jo fadrineta fos / aniria remirada
de no prendre mocadors / de fadrí que no m'agrada. *Santanyí*
- 3600** Si mu mare va fer bru, / no hi va fer per compte teu:
si vols tornar, estimat meu, / no estarà sinó en tu. *Santanyí*
- 3681** Sa guiterra d'En Parrulla / un jove guapo la té:
la sona p'es Cavaller, / per fer enamorar Na Sullà. *Santanyí*
- 3842** No em vols perque som pobreta. / *Amigo*, ¿i què he de fer?
Ja diràs a sa guerrera / que et mostr ses finques que té. *Santanyí*
- 3901** Un pueter se'n va vespre / per fer una singlada més.
Qui festeja i té guerrers, / ja no pot honrar la festa. *Santanyí*
- 4090** Anau alerta a fer-lós, / al·lotes, males passades,
que es fadrins peguen galtades / en donar paraula a dos. *Santanyí*
- 4094** A poc a poc s'encén es foc / amb una branca de pi.
Mal 'gués perdut es camí / quan vaig venir en aquest lloc! *Santanyí*
- 4347** Estrella purificada / que estau a cap de cantó:
deixau anar més claror / que una somera escorxada! *Santanyí*
- 4402** Ja sé que ta mare diu / que no em vol perque som pobra,
i jo amb sa mateixa roba / en tenc un altre catiu. *Santanyí*
- 4425** Jo festeja a Caimari / una al·lota amb dos rodets;
no la vui, perque fa pets / es temps que passa el rosari. *Santanyí*
- 4462** Jo pagaria un escut / no haver-li donat entrada,
sols per no esser murmurada / d'En Juan, qui n'és un brut. *Santanyí*
- 4524** Mai he tenguts pensaments / d'enviar-te a demanar,
perque sé que, si no véns, / no te n'hauràs de tornar. *Santanyí*

- 4637** No vui fer cap jurament / porque n'és bo de trencar;
però, si tu em veus tornar, / jo crec que hauràs vist rajar
més de deu pics es torrent. *Santanyí*
- 4688** Quan jo li vaig dir es sí, / ja li mirava sa capa:
son pare duia corbata, / però es fii no en va tenir. *Santanyí*
- 4728** Recent tronetes, quin un! / Mu mare sempre m'ho deia.
Jo qui la mirava i reia, / i no era massa lluny. *Santanyí*
- 4747** S'al·lota un dia em va dir / que qui trenca es vidre, el paga.
Quina beguda tan agra / per un qui l'ha de sofrir! *Santanyí*
- 4788** Sa tia fa paradetes, / sempre passeja es deiols:
- Catalina-Aina, ¿que el vols / an aquest homo amb faldetes? *Santanyí*
- 4842** Si dius que som moreneta, / per tu no tornaré blanca,
que val més es pebre negre / que sa carabassa blanca. *Santanyí*
- 4845** Si dius que vaig a ca teva, / jo no hi vaig per festejar:
hi vaig per riure i xalar / amb una germana teva. *Santanyí*
- 4879** Si no fos per por, estimada, / de fer-te avorrir es meu nom,
et daria dormissons / porque fosses més callada. *Santanyí*
- 4904** Si teníem endiots, / los te daria a guardar,
emperò per festejar / mu mare no vol al·lots. *Santanyí*
- 4906** Si tens pena, posa't dol / i a mi deixa'm anar,
que n'és com qui anar a cercar / anguiles a dins la mar
en es mes de juliol. *Santanyí*
- 4907** Si tens talent de carxofa, / avine i te'n donaré.
Com jo pas p'es teu carrer, / no hi pas per tu, pellerofa! *Santanyí*
- 5004** Tu refues es bon blat / per replegar ses porgueres.
Jo ho sé porque m'ho digueres / cara per cara, estimat. *Santanyí*

* * * * *

2) Cançons recollides a Santanyí amb variants a altres localitats

- 93 Enmig de la mar veig fum / que se'n puja a poc a poc;
si trobes que festeig poc, / tenc s'amor posada lluny. *Santanyí*

Variants -Muro (v. 3): *Encara que festeig prop,*
-Ariany (v. 3): *Si trobau que festeig prop,*

- 158 Majoral, deixau-m'hi anar, / a coir a sa llaurada;
jo no hi som p'es pareier / ni p'es parei ni s'arada;
jo hi som per un jornalier / que em té sa vida guanyada. *Santanyí*

Variants -Lloseta (v. 6): *que té ma vida guanyada.*

- 199 Plorant donaré entenent / que enyor mon pare i mu mare,
i jo enyor lo meu compare / qui em dóna pena i turment. *Santanyí*

Variants -Felanitx (v. 3): *però enyor el meu compare*

- 236 S'estimat està a Sa Pobla / i diu que no pot venir.
Jo li he enviat a dir / que li pagaré es camí,
es d'anar i es de venir, / de cada passa una dobla. *Santanyí*

Variants -Santa Eugènia (v. 2/4): *i diu que no vol venir. /
que li vui pagar es camí,*
-Llucmajor (v. 6): *de cada pam una dobla.*

- 354 Ja li diràs que estic bé / i que esper la benvinguda.
Tenc una bossa peluda; / per molts de menuts que duga,
tots los hi canviaré. *Santanyí*

Variants -Valldemossa (v. 1): *Li pots dir que me camp bé*

- 383 Un jovenet espanyol / te comana molt, Maria,
i m'ha dit que tornaria / a veure't, cara de sol. *Santanyí*

Variants -Maria de la S. (v. 3): *m'ha dit que no tornaria*
-Llubí (v. 3): *m'ha dit que es vespre vendria*

- 405 - Aquell qui té passió, / algun dia la demostra.
Jo vénc de la vila a posta / per entregar aquest favor.
- Ja li diràs que he rebut / es ramell amb alegria,
però més m'agradaria, / qui l'ha enviat, fos vengut. *Santanyí*

Variants -Calvià (v. 7): *però més m'estimaria,*

- 538 Es dia que te n'anares, / pena no vaig demostrar,
però es meu cor va quedar / tot rodat de punyalades. *Santanyí*
- Variants -Muro (v. 4): *revoltat de punyalades.*
- 618 Com tu caigueres soldat, / jo havia de caure morta,
i almanco hagués estat / el meu cos aquí retirat,
i el teu a fora Mallorca. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3): *i almanco haguera estat*
- 738 Si tenies pietat / o compassió de mi,
no em deixaries patir / amb tanta de crueldat,
perque el qui està enamorat / se contenta de morir. *Santanyí*
- Variants -Sineu (v. 5): *que aquell qui està enamorat*
- 756 Vaig venir tota entristida / de s'enterro d'En Gustí.
- Mu mare, ¿no heu sentit dir / que, en morir-se un fadrí,
se sol morir una fadrina? *Santanyí*
- Variants -Vilafranca (v. 3): *- ¿No heu mai sentit a dir*
-Esporles (v. 4): *que quan se mor un fadrí*
-Sineu (v. 5): *també se mor una fadrina?*
-Santa Maria (v. 1): *Se'n vengué molt entristida*
- 864 Confii que Déu me darà / es desig que jo tenia,
que és de rallar amb tu, Maria; / però no m'has d'enganar. *Santanyí*
- Variants -Pollença (v. 1): *Confii en Déu que em darà*
- 879 Déu meu, en aquesta vida / no tenc res que desitjar,
mentres me deixin anar / a veure Na Margalida. *Santanyí*
- Variants -Maria de la S. (v. 3): *mentres me deixeu anar*
- 926 Es patró, de baix, cridava: / - Fadrins, arriau triquet! –
Jo deia, baixet, baixet: / - Que arriaria d'estret
si fos en es collaret / d'una que jo festejava! *Santanyí*
- Variants -Felanitx (v. 2): *- Arriau aquest trequet!*
- 979 Jo m'és seguit dir mentides / i sols no confessar-me'n.
Saps que m'agrada de ferm / haver-les amb ses fadrines!
Endemés, si són garrides, / passa es temps i no me'n tem. *Santanyí*
- Variants -Sóller (v. 5): *Endemés, si són polides,*

- 1028 Jo voldria ser sa sola / de ses sabates que duis,
solament que los meus uis / sempre us estassen devora. *Santanyí*
- Variants -Puigpunyent (v. 3/4): *i així sempre los meus uis
vos estarien devora.*
- 1031 Jo voldria fos es vespre, / lo meu bé, per rallar amb vós;
com a soldat valerós / sortiria a sa finestra. *Santanyí*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Voldria que fos es vespre,*
-Artà (v. 4): *gaitaria a sa finestra.*
- 1067 Més m'estimaré, estimat, / una visita de vós,
que quants metges i doctors / hi pugui haver dins Ciutat. *Santanyí*
- Altra variant a Santanyí (v. 1): *M'estim molt més, estimat,*
- 1081 No em pensava, Bartomeu, / antes d' enamorar-mè,
que tu arribasses a ser / tan comandant d'es cos meu. *Santanyí*
- Variants -Biniamar (v. 1/4): *No me creia, Bartomeu, /
comandant de lo cor meu.*
-Sant Joan (v. 4): *comandant d'aquest cos meu.*
- 1155 Sa pobresa és que Déu ama; / per això vos vui a vós;
me'n 'niria més gojós, / si arribava a alcançar-vós
que si alcançàs una dama. *Santanyí*
- Variants -Felanitx (v. 3): *me'n 'niria ben gojós,*
- 1245 Tu te devies pensar / que, en veure't m'amagaria;
jo, per rallar amb tu, aniria / allà d'on va dur Maria
ets olis per batiar. *Santanyí*
- Variants -Manacor(v. 2): *que en veure't, te fugiria;*
-Ariany (v. 2/3-4): *que en veure't, defugiria;*
allà on va anar Maria / a dur ets olis per batiar.
-Lloseta (v. 2): *que en veure't, refugiria;*
-Sóller (v. 3-4): *més enfora que la mar.*
-Algaida (v. 3-4): *maldament que fos dins mar.*
-Consell (v. 3-4): *allà on va anar Maria
a dur ets olis de batiar.*
- 1253 Una marinera em deia / los modos de navegar:
que, si em volia embarcar, / d'es seu cor em faria vela. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3/4): *si me volia embarcar,
de lo seu cor veles feia.*
-Caimari (v. 4): *d'es seu cos faria vela.*

- 1277 Voldria conversar amb tu; / voldria que me volguesses;
voldria que em coneguesses, / i no ho he dit a ningú. *Santanyí*
- Variants -Santa Maria (v. 3): *voldria que ho coneguesses,*
-Lloret (v. 3): *voldria m'ho coneguesses,*
- 1396 Del cel no veig ses estrelles / vespre que està ennigulat,
però veig aquí davant / aqueixes guapes donzelles. *Santanyí*
- Variants -Esporles (v. 1): *Al cel no veig ses estrelles*
-Sineu (v. 3): *però veig en aquest banc*
- 1486 Margalida, pecat és / que a bon lloc no sies nada.
Sa teva cara no és / de ciutadà ni pagès,
sinó de monja tancada. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3): *Perque ta cara no és*
- 1690 De matinada fa fred / de sa serena del cel.
Tu penes per un Miquel / i jo pen per un Francesc. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Sa matinada fa fred*
com cau serena del cel.
-Inca (v. 2): *i cau serena del cel.*
- 1781 Jo tenc es cor i es fetge / allà on tothom los té.
Ja no em curarà barber. / Estimat, vós sou el metge. *Santanyí*
- Variants -Sant Joan (v. 3): *I no em curarà barber.*
-Selva (v. 3): *No el me curarà barber.*
-Montuiri (v. 2): *penjats a un garrover.*
-Consell (v. 2): *penjats a un lledoner.*
- 1943 A Ciutat hi ha murada / revoltada de canons.
Que és de mal, tenir raons / amb sa seva enamorada! *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1/2/3): *Sa Ciutat està rodada*
de murades i canons. / Greu me sap tenir raons
- 1961 Amor, si de mi t'apartes, / no et pensis que em posi dol:
llavò prendré per consol / que he perdut amb bones cartes. *Santanyí*
- Altra variant a Santanyí (v. 3): *lo que tendré per consol*
Variants -Llucmajor (v. 3): *¿Saps ambe què me consol?*
-Artà (v. 2): *tant com viuré duré dol:*

2126 Sa meva amor te vaig dar, / però ara la me'n torn,
que he trobat un altre forn / que s'hi lleva més bon pa. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 2): *i ara ja la me'n torn,*

2181 Una herba que se diu tuina, / bona per medicament.
Jo vaig tenir un pensament / de treure'l de dins sa cuina. *Santanyí*

Variants -Vilafranca (v. 3): *jo vaig tenir pensaments*
-Artà (v. 3): *Jo vaig fer un pensament*

2238 Ara ja sou a les totes: / En Jordi no vol mudar.
A sa vorera de mar / jo me'n vaig a sembrar rotes. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 2): *En Jordi no mudarà.*

2348 S'al·lota que festejava / m'ha deixat, i me sap greu,
perque diu que es vol fer monja / d'es convent que hi ha a Sineu.
Si ella se vol fer monja, / jo també frare em faré,
i es dia que ella professi / jo també professaré. *Santanyí*

Variants -Algaida (v. 4): *en es convent de Sineu.*
-Felanitx (v. 4): *d'un convent que hi ha a Sineu.*
-Sóller (v. 5): *I, si ella se fa monja,*

2381 Tan possible és es mudar / com a muntanyes sembrades,
com un moscard amb ses ales / haver-les de trabucar;
com s'aigo que hi ha dins mar / tota haver-la de buidar
un minyonet de mamar / amb tres o quatre grapades.
Ses amors que estan fundades, / com estaran esmaiades,
es pern del món se romprà. *Santanyí*

Variants -Ariany (v. 2): *com ses muntanyes sembrades,*

2434 Com s'herba vol treure s'ui, / és bona una entrecavada.
No hi ha cap persona nada / ni dins el món batiada
que et vulga es bé que jo et vui. *Santanyí*

Variants -Son Servera (v. 2): *va bé una entrecavada.*

2562 Al·lotes, feis-vos ses piules, / rentau-vos sa cara bé,
que ha vengut un mariner / que un pelleringo que té
val més de cinc-centes lliures. *Santanyí*

Variants -Consell (v. 3): *que ara passa un mariner*
-Capdepera (v. 4/5): *que es pelleringos que té
valen més de dos mil lliures.*

- 2677 Com ella se posa tota / tota davant es mirai:
- Jo som guapa, bon carai! / I no festeig, bon rebota! *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3): - *Que som de guapa, carai!*
- 2712 Curreta la festejava, / però l'he deixada anar
perque a un ball que va anar / duia roba manllevada. *Santanyí*
- Variants -Sant Joan (v. 3/4): *perque en es ball se'n va anar
amb sa roba manllevada.*
- 2771 El qui té una amor secreta, / fa s'ofici de ferrer;
si ell volgués, podria fer / un aceró d'escopeta. *Santanyí*
- Variants -Calvià (v. 1): *El qui té l'amor secreta,*
-Artà (v. 2): *fa ofici de ferrer;*
-Sant Joan (v. 2): *té ofici de ferrer;*
- 2829 Es blau mostra gelosia; / es vermei, que està inflammat;
es negre, que va endolat; / i es groc, desesperat;
i es verd, esperança mia. *Santanyí*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Es blanc vol dir gelosia;*
- 2835 És coneixedor, estimada, / que an es soldats voleu bé:
anau de quarter en quarter / per veure quin és qui té
sa cara més ben posada. *Santanyí*
- Variants -Sineu (v. 3): *quan anau de quarter en quarter*
- 3056 Lo meu bé, que taia murta, / ja deu sentir bona olor!
També deu passar calor / taiant sa llarga i sa curta. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 2/3): *que en deu passar, de calor,
per dins aquell regueró*
-Sant Joan (v. 4): *quan taia sa llarga i sa curta!*
- 3283 Sempre navegam a l'orsa / com una barca en mal temps;
naveguen mos pensaments, / garrida, per causa vostra. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3): *així van mos pensaments,*
-Llucmajor (v. 4): *bona amor, per causa vostra.*
- 3295 Ses cases de Son Crespí / són molt altes i embelleixen,
i es fadrins hi acudeixen / d'una llege de camí. *Santanyí*
- Variants -Llucmajor (v. 2): *són tan altes que embelleixen,*

- 3451 Un temps me deies “viola” / i ara me dius “garbaió”.
¿Com no em demanes s’amor, / ara que estic tota sola? *Santanyí*
- Variants -Ariany (v. 3): *¿Per què no em dónes s’amor,*
-Esporles (v. 3): *¿Per què no em dones raó,*
-Manacor (v. 4): *ara que estàs tota sola?*
- 3490 Barbareta, si ets fadrina / quan de fora tornaré,
un mocador te duré / estampat de mussolina. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1): *Bàrbara, si tu ets fadrina*
- 3566 ¿Vols-me donar es mocador / que tens meu, per sa finestra?
¿Que no saps que demà és festa / i l’he mester per dur-ló? *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1): *¿Em vols tirar es mocador*
- 3613 Aquesta ja és sa darrera / que cantam, i mos n’anam;
per recordança deixam / es cor d’En Miquel Noguera. *Santanyí*
- Variants -Llucmajor (v. 2): *que sonam, i mos n’anam;*
-Inca (v. 2): *que tiram, i mos n’anam;*
-Sineu (v. 2): *i a colgar mos n’anam;*
-Binissalem (v. 4): *es cos d’En Pere Noguera.*
-Sencelles (v. 4): *Margalida, es cos d’En Pere.*
-Artà (v. 4): *sa vostra amor verdadera.*
-Felanitx (v. 4): *un brotet d’aufabeguera.*
-Marratxí (v. 4): *aquesta amor verdadera.*
-Capdepera (v. 4): *al·loteta, es nom d’En Pere.*
- 3621 Cantant vos diré ma pena, / ja que parlant no em dau lloc.
Ingrata, apagau es foc / que dintre lo meu cor crema. *Santanyí*
- Variants -Sineu (v. 3): *Ingrata, apagau lo foc*
-Sencelles (v. 4): *que sent dins mon cor qui crema.*
- 3710 Cada vegada que vénc, / sempre la trob impedida:
qui vos dóna gust, garrida, / si no hi és, no té assistent. *Santanyí*
- Variants -Ariany (v. 3): *es qui us dóna gust, garrida,*
- 3823 Jo he arribat a avorrir / ses faves i ses faveres.
Em regal de ses guerreres / que tenc i puga tenir. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3): *Me’n regal de ses guerreres*

3864 S'al·lota m'ha dat guerrer; / jo li donaré guerrera.
Quants de pics, per amor d'ella, / me som colgat endarrer! *Santanyí*

Variants -Sineu (v. 2): *i jo li he donat guerrera.*
-Binissalem (v. 3/4): *Ja sé que no és honra meva,
però aquesta li faré.*

3916 Anit passada rallares / amb s'estimat d'es meu cor;
no seria res això, / però el mal aconseiaves. *Santanyí*

Variants -Valldemossa (v. 1/4): *Anit passada rallaves /
però el mal aconseiaves.*
-Sant Llorenç (v. 1/4): *Anit passada rallaves /
si no el mal aconseiaves.*

3945 Estimat de ses col-floris! / Saps que ha d'estona que sé
que, mentres a mi em rondeges, / amb una altra et trobes bé! *Santanyí*

Variants -Artà (v. 2/3/4): *Ha molta estona que véns
i, mentres a mi em rondeges, / amb un altre t'entretens.*

4000 Qui molt ralla, sovint s'erra: / preniu aquesta de mi.
Dues destrals a un pi, / de cop lo tiren en terra,
i si sou dos que em feis guerra, / també m'hi tendreu a mi. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 4/5/6): *al punt li tiren en terra,
i si són dos que em fan guerra / de cop m'hi tendran a mi.*

4086 Anant a Lluc hi ha pins / i qualche mata redona.
Es cosset de Na Vispona / és un enganafadrins. *Santanyí*

Variants -Sineu (v. 3): *Es cosset de Na Quelona*
-Ariany (v. 3): *Es cosset de Na Redona*
-Inca (v. 3/4): *Sa fia de madó Morra
fa s'uiet an es fadrins.*
-Santa Maria (v. 4): *engana tots es fadrins.*

4099 Aqueixa rosa encarnada / n'és un clavellet daurat,
emperò me fa una cara / com un ca que l'han tupat. *Santanyí*

Variants -Inca (v. 2): *és un clavellet daurat,*

4128 Blanca la voleu, amor, / i a mi me trobau morena.
¿Vos pensau que a mi em don pena / no tenir acompanyador?
Santanyí

Variants -Calvià (v. 4): *no tenir festejador?*

- 4269 Encara que siga tonta, / quan te rius de mi, ho conec;
es fadrins de llogaret, / és quedar bé los afronta. *Santanyí*
- Variants -Sineu (v. 2): *si et burles de mi, ho conec;*
- 4389 Ja mos veurem a la fi / a la vall de Josafà,
quan Cristo et demanarà / si t'has riguda de mi
i tu hauràs de dir que sí. / Quin càstig, que et donarà! *Santanyí*
- Variants -Sineu (v. 6): *Ai, quin càstig que et darà!*
- 4466 Jo sé llegir lo que escric; / de los meus mals som el metge;
si dius que som pobra i lletja, / ja ho ets tu, guapo i ric. *Santanyí*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *bastes tu per guapo i ric.*
-Artà (v. 4): *tu ets per tots dos guapo i ric.*
- 4495 Jo voldria que el qui és causa / que s'amor prenga altre vent,
que perdés s'enteniment, / es sentits i sa paraula. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1): *Voldria que aquell qui és causa*
-Sant Joan (v. 2): *com s'amor pren altre vent,*
- 4557 Molt bufa la vostra gent / an es brou, de poc ençà.
Tal volta temps hi haurà / que el se beurien calent. *Santanyí*
- Variants -Pollença (v. 3): *I qui sap si temps vendrà*
-Estellencs (v. 3): *Per ventura temps vendrà*
- 4582 Na Miquela d'es pa blan / ha batut a moltes eres,
i diu que ara fa porgueres / d'es fadrins pobres que hi van. *Santanyí*
- Variants -Valldemossa (v. 1): *Na Maria d'es pa blan*
- 4623 No em venguis més davant, / de fadrina ni casada,
i així estaré descansada / de no rebre cap pernada
d'un ase que brama tant. *Santanyí*
- Variants -Felanitx (v. 2): *ni fadrina ni casada,*
-Algaida (v. 4/5): *que no vui ser mermulada
d'un grosser que brama tant.*
- 4695 Quan venies a sa casa, / duies camia de llista,
i ara, que la dus blanca, / en veure'm 'cales sa vista. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 4): *en veure'm, baixes sa vista.*

4785 Saps si tu la coneixies / així com jo la conec!
Primer romandries sec / que amb ella no et casaries! *Santanyí*

Variants -Artà (v. 3): *Primer romandries fred*

4817 S'estimat em fa ets entorns / per aquí davant, com passa.
¿Se deu pensar que jo faça / pregàries a Déu, que torn ? *Santanyí*

Variants -Artà (v. 3): *¿Te deus fer comptes que faça*

4919 Si tu ets passada de llis, / a mi ben poc se me'n dóna:
si ets fia de patrona, / jo ho som de mariner llis. *Santanyí*

Variants -Consell (v. 3/4): *jo som fia de patrona
i tu de mariner llis.*

5104 'Vui és dijous tot lo dia; / un temps l'anava cercant,
i ara m'alegren tant / com si dijous no hi havia. *Santanyí*

Variants -Montuiri (v. 2): *un temps l'anava esperant,*
-Valldemossa (v. 3): *i ara ja m'alegra tant*
-Santa Maria (v. 3): *i ara m'alegra tant*
-Sineu (v. 4): *com si dijous mai venia*
-Artà (v. 4): *com si mai no n'hi havia.*

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santanyí

- 32 Cada dia los meus uis / estan girats devers mar,
i en veure vaixell passar, / a l' instant ja estan remuis. *Ariany*
- Variant a Santanyí (v. 4): *totd'una ja estan remuis.*
- 99 En veure puig o cabana / o pellissa de pastor,
ja pens amb sa meva amor / que habita dins sa muntanya. *Ariany*
- Variant a Santanyí (v. 4): *que habita dins Son Fullana.*
- 106 Estimat, ausent de vós, / ningú del món me consola.
Me'n pren com la rossinyola, / que, com se veu tota sola,
canta fort i piadós. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 5): *canta trist i piadós.*
- 124 Ja no em veuràs emprar pinta / ni sa cara em rentaré
que no hagi vist lo meu bé / que llaura en es sementer
de Son Vivot d'es Puig d'Inca. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 2): *sa cara no em rentaré*
- 157 Mai sé que m'haja enyorada / en tenir s'estimat prop.
Ara m'enyor, perque em trob / de mon amor departada. *Binissalem*
- Variant a Santanyí (v. 4): *enfora d'ell i apartada.*
- 170 Miquel, Miquel, Miquelet, / sa teva al·lota, t'enyora;
t'ha enviat un ramellet / d'es jardí de Barcelona. *Galilea*
- Variant a Santanyí (v. 2/3/4): *que m'has causada de pena!
jo vendria per veure't / an es port de Cartagena.*
- 186 Oh murades de Ciutat, / quina tristor m'heu donada
dins que teniu s'estimat / dins aquest corral tancat
i jo visc desconsolada. *Bunyola*
- Variant a Santanyí (v. 5): *i jo visc atribolada!*
- 192 Per amor del rei de França / s'estimat meu s'embarcà.
Oh, mal li puguen donar, / com ell en taula estarà,
olives per pietança! *Santa Margalida*
- Variant a Santanyí (v. 4): *com en taula es posarà,*

- 253 Si sa meva amor du dol, / jo me vestiré de negre:
jo hi som perque ella conega / que en no veure-la duc dol. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 4): *que som seva si ella em vol.*
- 275 Vuit dies es campador / estar de l'amor apartat;
però quinze ja és sobrat / de tenir enfora s'amor. *Alaró*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Vuit dies trob campador*
- 342 Comandacions rebreu / per les ones de la mar;
de cada ona que veureu, / serà que torn redoblar. *Alcúdia*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i cada ona que veureu,*
- 377 Si anau devers Son Soler, / comanau-me molt En Corme,
que no puc menjar ni dormir / que no l'haja vist primer. *Santa Maria*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Si anau a Son Soler,*
- 387 Com de tu me duen noves, / me passen coses grosseres;
considera quines coses: / que, per posar mitges soles,
vaig posar unes punteres. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 1/2/4): *Com d'ell me dugueren noves
passaren coses grosseres: / per posar unes mitges soles,*
- 399 ¿Qui és qui porta la pauma? / Dic: És la Mare de Déu.
Per alegrar el cor meu, / duis-me noves d'En Tomeu,
o d'En Bernat, o d'En Jaume. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 2): *Ell és la Mare de Déu!*
- 441 Jo tenc d'arribar a sebre / qui t'ha fet aquell ramell:
una rosa i un clavell / lligat amb un floquet negre. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 2): *qui m'ha enviat es ramell:*
- 522 Com veig que me n'he d'anar / d'es teu portal, molinera,
ses comes tornen arrere, / més envant no puc passar. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *més avall no puc passar*
- 528 Com veig que te n'has d'anar / a l'Havana, tan enfora,
es meu cor alegria una hora / te promet que no en tindrà. *Bunyola*
- Variant a Santanyí (v. 2): *a Sa Vall, que és ta enfora,*

- 530 De rallar amb vós vaig enrere, / ramellet, i no se com.
Deis bona nit a tothom / i a mi em passau sa darrera. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Dic bona nit a tothom
i a vós, flor de murtera.*
- 643 Encara que jo cant fort, / bona amor, vós no em sentiu.
Unes uiades teniu / que m'arriben a la mort. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 2): *estimada, no em sentiu.*
- 673 Jo no puc fer més finesa / que dar sa sang per amor;
així ho va fer el Senyor, / Fill de la Verge Princesa. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *així ho fé nostro Senyor,*
- 712 Sa força es camí m'atura / i no puc dir que t'estim.
De tristor, a poc a poc, m'aprim: / 'cabaré en la sepultura. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *vaig dret a la sepultura*
- 720 Ses penes seran molt grosses, / estimat, que tu em daràs:
es dia que et casaràs, / voldria que s'encontràs
es meu enterro amb tes nocés. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 5): *com d'esposar-te vendràs,
s'enterro meu, amb tes nocés.*
- 727 Si Na Juana-Maria / amb un altre se casàs
i trobàs obert un vas, / jo dedins m'hi tiraria. *Manacor*
- Variant a Santanyí (v. 4): *a dedins m'hi tiraria.*
- 750 Un dia em trobaran morta / amb sos uis girats al cel,
si s'amor no m'aconhorta / que he posada amb En Miquel. *Llubí*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *i lo que a mi m'aconhorta
que en serà causa En Miquel.*
- 772 A dalt es puig es més sec, / alegrement hi viuria
en sa teva companyia; / però sense tu, no ho crec. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 2): *garrida, em pens que hi viuria*
- 797 A mi me'n pren com los cegos / que no veuen la claror.
Jo, per rallar amb s'amor, / caminaria cent llogos. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *I jo, per veure't, amor,*

- 865 Corredora sou, llebreta, / per un camí tiranyat;
i si fos un ca acossat, / amb quatre bots i un lladr
vos hauria agafadeta. Llum...?
- Variant a Santanyí (v. 4): *amb quatre bots i un lladr*
- 902 En estar malalta, dic: / De mon mal vós sou el metge;
si me trobau pobra i lletja, / jo vos trob guapo i ric. Santa Margalida
- Variants -Santanyí (v. 2): *Vós de mon mal sou el metge;*
- 916 En veure fadrí lleial, / sang del meu cor li daria;
però si em va amb traidoria, / de sa meva mà rebria
una ferida mortal. Santa Margalida
- Variants -Santanyí (v. 3): *però si ve amb traidoria,*
- 1016 Jo veig es sol que se pon / i encara no he fet res.
Voldria sebre d'on és / aquest jove que respon. Llucmajor
- Variant a Santanyí (v. 3): *Voldria sebre on és*
- 1044 La meva sang donaria / colada dins un ribell
per regar aquest clavell / si falta d'aigo tenia. Felanitx
- Variant a Santanyí (v. 2/3): *colada dins un platet
per regar aquest clavellet*
- 1070 M'és seguit molta vegada, / com tu véns, no haver sopat,
i com te veig, estimat, / ja qued sopada i dinada. Sóller
- Variant a Santanyí (v. 4): *qued ben sopada i dinada.*
- 1102 P'En Juan daria quatre / i p'En Tomeu un velló
i a un altre que no dic / li daria lo millor. Montuïri
- Variant a Santanyí (v. 1/2): *Per un Pep daria quatre,
per un Juan un velló,*
- 1117 Quan jo la veig tan mudada / amb sa robeta millor,
dic: - Quina colació / per mi, tan ben aguiada! Llubí
- Variant a Santanyí (v. 4): *per un, tan prest aguiada!*
- 1200 Si jo n'era colometa, / colometa sense fel,
pegaria voladeta / damunt es cap d'En Miquel. Artà
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *tot lo dia volaria*

- 1211 Si m'haguesses vist venir / per dins un camp de terrossos!
Lo meu cos se feia trossos / per arribar prest aquí. *Biniamar*
- Variant a Santanyí (v. 4): *de ganes d'arribar aquí.*
- 1222 Si sa meva amor du dol, / jo em posaré capa negra;
jo hi som perque ella conega / que la vui, si ella em vol. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 2/3/4): *jo me vestiré de negre;
la mar que per terra frega, / de lluny la fa lluir es sol.*
- 1224 Si tenia bona veu, / tot lo dia cantaria;
s'estimat me sentiria / d'es garrover de S'Hereu. *Manacor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i s'amor me sentiria*
- 1229 Sola voldria tornar / de ses sabates que duis,
solament que los meus uis / sempre us poguessin mirar. *Maria de la S.*
- Variant a Santanyí (v. 2/4): *de ses sabates que dus /
sempre et poguessen mirar.*
- 1280 Voldria esser es fonament / de ses parets d'es quarter,
i veuria lo meu bé / com passa devertiment. *Bunyola*
- Variant a Santanyí (v. 4): *com passa devertiments.*
- 1297 Voldria tornar bellveure / i estar damunt es pont,
i vós que fósseu la font / de s'aigo que n'he de beure. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i vós que teniu la font*
- 1304 Vós m'heu robat i robau / i vós sou la robadora.
El cor meu heu robat, senyora, / i l'ànima em pledejau. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *¿Ambe qui pensau, senyora?
Senyora, ¿ambe qui pensau?*
- 1334 An es llumet de Sant Tem / jo vos compar, vida mia,
o a aquella estrella que guia / los Reis per anar a Betlem. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *com la dels Reis a Betlem.*
- 1361 Boqueta de cirereta, / quina boca teniu vós!
Vós teniu una boqueta / com un realet de dos. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 2): *sou més que garrida vós!*

- 1366 Cara de Pasco teniu, / i encara més alegre.
Com es sol amb vós se pega, / les majors parts arrendiu. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 2): *quina cara tan alegre!*
- 1379 Com pujau en es Castell / encontrareu Na Maria;
diuen que és rosa florida, / i jo trob que és un clavell. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *li diuen "rosa florida",
i jo dic que és un clavell.*
- 1395 De la neu duis la blancura / i del taronger l'olor,
de la rosa la color / i d'un àngel la figura. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *de la pauma la figura.*
- 1404 El dia que vàreu néixer / va néixer un roseret blanc
amb tres rosetes vermeies, / color de la vostra sang. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *fa ses roses colorides,*
- 1410 ¿Em veniu a demanar / quina hora se pon sa lluna?
A ca vostra n'hi ha una / que ara ni mai se pondrà. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *I jo dic que en conec una*
- 1411 En aquesta cantonada / hi ha florit un roser;
de quatre roses que té, / n'hi una que m'agrada. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 4): *vós ne sou una, estimada.*
- 1414 En dir "alabat sia Déu", / és "per a sempre" voldria.
Jo et trob, Juana-Maria, / com una Mare de Déu. *Montuïri*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Te trob, Juana-Maria,*
- 1416 En Sebastià Arrosser / la festeja molt polida
com un confit dins un vidre / en es portal d'un sucrer. *Ariany*
- Variant a Santanyí (v. 1): *En Sebastià Roser*
- 1446 - Horabaixa em deis "bon dia". / Compare, ¿que us heu errat?
- Quan p'és portal som entrat, / me creia que es sol sortia. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *pensava que es sol sortia.*

- 1511 O el sol arrere és tornat / o és sa lluna que és sortida,
o sou vós, perla garrida, / que llançau la claredat. Artà
- Variant a Santanyí (v. 4): *que el cel heu il·luminat.*
- 1531 ¿Qui és aqueixa pintura / amb so mocador vermei?
Ell donaria remei / a qualsevol criatura. Binissalem
- Variant a Santanyí (v. 4): *a malalt que no té cura.*
- 1539 Rosa, rosa, vós sou rosa / i Rosa tothom vos diu:
rosa d'hivern i d'estiu, / vós de tot sol any sou rosa. Sineu
- Variant a Santanyí (v. 4): *oh, que preciosa rosa!*
- 1597 Valga'm Déu, quina polleta / que n'és sortida a ballar!
Quants de pollastres hi ha / que li farien l'aleta! Sant Joan
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Tots es pollastres que hi ha,
mira-los, com fan l'aleta!*
- 1640 Al·lotes, estau alerta! / No deu a ningú s'amor,
que vos causarà dolor. / Teniu aquesta per certa! Artà
- Variant a Santanyí (v. 2): *a ningú donar s'amor,*
- 1657 Bon Jesús, en aquest món, / que som de desgraciada!
N'hi ha que tan joves són / i ventura ja han trobada,
i jo, que som tan granada, / no en trob, i mon cor se fon. Artà
- Variant a Santanyí (v. 2): *que ho som, de desgraciada!*
- 1696 Déu del cel farà justici' / per algun temps; deixa fer!
¿Com no t'he de voler bé / si vares esser es primer
que em vares dur en es suplici? Llucmajor
- Variant a Santanyí (v. 3/4/5): *¿Com no us he de voler bé?
Vós vàreu esser es primer / que em vàreu dur en es suplici.*
- 1712 En sa primera vegada / te vaig donar tot es bé:
aquí tens es claveller / estès dins es sementer
sense cap branca taiada: / tu sa soca li has danyada
per tot es temps que viuré. Bunyola
- Variant a Santanyí (v. 3): *te vaig donar es claveller*

- 1719 Es conhort millor que tenc / quan m'agafa sa tristor,
és posar-me a un racó / i plorar secretament:
"¿Qué ha de dir de tu la gent, / tant de plorar per amor?" *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *és d'anar-me'n a un racó*
- 1760 Ja som a mitjan setmana / i lo meu bé no és vengut.
¿Que no deu tenir salut, / o de veure'm no té gana? *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 4): *o de venir no té gana?*
- 1862 Qui canta, sos mals espanta, / i qui plora, los augmenta;
per això cantaré jo / i pensaré en vós sempre. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i així viuré més contenta.*
- 1898 - Si me creia, passant pena, / sa teva amor alcançar,
me faria capolar / com es marquès de Villena.
- ¿Saps que es marquès de Villena / per ventura la va errar?
Perque es deixà capolar, / ara és dins infern, que crema. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 4): *com an ets amants d'Irena.*
- 1917 Trist estic com vos veig trista / i plor quan veig que plorau;
me'n vaig quan vós vos n'anau, / mirai de la meva vista! *Biniamar*
- Variant a Santanyí (v. 1/3/4): *Trista està la meva vista
ma persona roman trista / com vos mir i no em parlau.*
- 1930 Vint mil setcentes-seixanta / hores componen un any.
Qui passa pena, no plany, / si lo que desitja alcança. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Qui passa pena no planc*
- 1974 Carrer de la Soledat, / d'on jo sabia ses tresques,
amic meu, ja no m'hi cerques, / que s'estimada ha mudat. *Banyalbufar*
- Variant a Santanyí (v. 2): *a on sabia ses tresques,*
- 2028 Estimat meu, si he mudat, / cadascú son remei cerca;
si vos demanen es perque, / digau que no vos agrad. *Binissalem*
- Variant a Santanyí (v. 4): *digau que no us he agradat.*
- 2035 Hermosa flor de cascai, / vine aquí, da'm un abraç;
dins vuit dies no sabràs / si m'has tenguda amor mai. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *a dins poc temps no sabràs*

- 2051 Jo l'he festejada Rosa / i ara me som enrosat;
un que en tenia, sembrat / en es corral, l'he arrancat
per no pensar en tal cosa. Sóller
- Variant a Santanyí (v. 2/4): *vaig quedar ben enrosat: /
hi he anat i l'he arrancat*
- 2054 Jo n'he festejades onze, / i en es carrer n'hi ha nou;
totes quedaren burlades, / perque amb una ja en tenc prou. Sóller
- Variant a Santanyí (v. 1/3): *Onze jo n'he festejades /
deu ne quedaren burlades,*
- 2090 No mud jo per covardia / ni per falta de voler:
jo mud perquè no pot ser / esser de dos, vida mia. Artà
- Variant a Santanyí (v. 1): *Jo no mud per covardia*
- 2105 Per s'estimat, s'altre dia / m'hauria taiat un braç;
i ara, si em demanàs / un cabeí que m'arrancàs,
encara no l'hi daria. Sant Joan
- Variant a Santanyí (v. 1): *Per una fadrina, un dia,*
- 2109 Quan passes p'es meu carrer, / passa i no faces capada;
si n'estic enamorada, / ja em desenamoraré. Binissalem
- Variant a Santanyí (v. 1): *Quan passi p'es teu carrer,*
- 2148 Si causa vos hagués dada / de mudar, mon bé estimat,
crec que seríeu tornat / a veure'm, qualche vegada;
emperò és cosa provada / que som jo qui no us agrad. Manacor
- Variant a Santanyí (v. 1): *Si jo causa t'hagués dada*
- 2153 Si es meu rallar gust no et dóna, / tir ses paraules al vol.
Alça ets uis i mira es sol; / veuràs un molí que mol,
consemblant a ta persona / per compte meu, i fa estona
que camp així com Déu vol. Santa Margalida
- Variant a Santanyí (v. 2): *et dic paraules al vol.*
- 2179 Una esperança em donàreu, / i ara ja ho heu olvidat.
Tornau-me, mon cor ingrát, / l'alegria que em llevàreu. Artà
- Variant a Santanyí (v. 4): *l'alegria que em donàreu.*

- 2212 Un temps venies veus altes, / i ara ja no hi véns, no.
Un fii d'un arrendador / i amo de possessió
ha preses ses vostres cartes. Artà
- Variant a Santanyí (v. 1): *i ara ja no hi veniu, no.*
- 2225 Adiós, blanca roseta / plena de bones colors!
No hi ha al cel tantes estrelles / com vegades pens en vós. Artà
- Variant a Santanyí (v. 2): *rosa de bones olors!*
- 2275 Enc que siga soldat ras, / garrida, no muds l'intent;
de cabo, seré sergent, / i tu senyora seràs. Estellencs
- Variant a Santanyí (v. 2): *garrida, no mud d'intent:*
- 2281 Es qui va a escola, estudia / per aprendre sa lliçó.
En tu he posat s'amor; / per altre no et deixaria. Montuïri
- Variant a Santanyí (v. 4): *per altre no ho deixaria.*
- 2313 No hi ha tants de grans de blat / a dins quatre corterades,
estimat meu, com vegades / en tu dec haver pensat. Bunyola
- Variant a Santanyí (v. 1): *No hi ha tants de brins de blat*
- 2331 Per cada unça d'amor teva, / jo te'n vui dos mil quintars.
Veiam quan arribaràs, / Juan, a sa retxa meva. Sineu
- Variant a Santanyí (v. 3): *Veiam si arribaràs,*
- 2388 ¿Te penses que no conega / que no em vas amb falsedat?
Per venir prest, he sopat / d'un bocí de pa i pebre. Deià
- Variant a Santanyí (v. 4): *d'un roegó i un tros de pebre.*
- 2430 Com jo era al·lot petit / que em menaven per sa mà,
de tu em vaig enamorar / i no t'ho havia dit
perque estava empegueït / de tan jove festejar. Artà
- Variant a Santanyí (v. 4): *però no t'ho havia dit,*
- 2437 Dalt es portal l'he deixada / que es cor li feia tec-tec
i me deia: - Estimadet, / que em deixes d'enamorada! Algaida
- Variant a Santanyí (v. 4): *em deixes enamorada!*

- 2444 Digue'm si em vols o no em vols; / no estigues empegueïda:
val més un bon "no", garrida, / que un "sí" mastegant fesols. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 1/3/4): *Digues si em vols o no em vols; /
jo tenc figures primerenques, / guixes, ciurons i fesols.*
- 2514 Saps que estic d'enamorada, / Juan, i tu no ho coneixs!
Sa teva amor m'és entrada / fins a s'arrel d'es cabeis. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 2): *Gori, i tu no ho coneixs!*
- 2567 Allà a s'hostal d'En Viudango / vaig deixar mos pensaments;
una jaia sense dents / volia ballar un fandango. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 4): *volia tocar es pendango.*
- 2609 Ara que poreu, triau, / que jo també triaria,
i an es meu gust aniria, / just així com vós anau. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i de bon just aniria*
- 2619 A sa muntanya hi ha arboces / que maduren amb so sol,
i, si sa fia no em vol, / sa mare tirarà coces. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 4): *ja en poreu tirar, de coces!*
- 2691 Com me vaig enamorar, / jo hagués mirat lo que feia:
com tanta hermosura veia, / cosa no vaig reparar. *Montuiri*
- Variant a Santanyí (v. 4): *res més no vaig reparar.*
- 2746 Dissabte, en aquestes hores, / lo meu cor quin estarà!
Pensarà i dirà coses / a un jovenet d'Artà. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *com dins l'església serà.*
- 2759 Dos qui en so parlar s'entenen, / que se parlen d'amorós!
¿No veis, enmig d'aquest dos, / mirades que van i vénen? *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Jo veig, per mig d'aquets dos,
mirades que van i vénen.*
- 2770 El qui t'adora, m'ha dit: / - Estira't, amor, no surtes,
que això és massa anar a les urtes / una fadrina en sa nit. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *una fadrina de nit.*

- 2888 Etxem! ¿Que vol dia “etxem”? / “Etxem” vol dia “vida mia”;
“etxem” jo festejaria; / “etxem”, ¿vols que festegem? *Binissalem*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Etxem! Jo et festejaria!*
- 2911 Fosses vengut quan tenia / devuit anys fins en denou!
Saps que bufava an es brou! / Jo treia es vermei de s’ou
i es blanc sols no se’n temia. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 5): *i es blanc no s’en temia;*
i ara, de cada dia, / set doblers no em fan un sou.
- 2983 Jo i es meu companyó / dues gembles festejam.
¿Saps a on les esperam? / Damunt un cavall d’aram
davant ca l’Inquisidor. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 2): *dues germanes cercam.*
- 2995 Jo me son enamorada. / No m’empatx d’es què diran.
Es d’un jove ros i gran / que me té s’amor guanyada. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 3): *És un jove ros i gran*
- 3034 Jo vaig vestida de negre, / com la Verge es Dijous Sant.
Vos deveu pensar, guilant, / que, passant i traspasant,
que jo ja no vós conega! *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 3): *I tu et deus pensar, guilant,*
- 3072 Mare de Déu de la Neu, / vós sou blanca que lluiu;
¿per què no me divertiu / es cor de s’estimat meu? *Vilafranca*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *¿per què no el me divertiu*
an aquest estimat meu?
- 3076 Margalida, ¿la t’ha dita / En Felip, sa intenció?
M’ha dit que te té escrita / a un llibre borrador. *Santa Maria*
- Variant a Santanyí (v. 3): *M’ha dit que la tenc escrita*
- 3086 Massa jove em som posada, / en el món, a voler bé.
Ara que hi som ¿què he de fer? / Venturosa o dissortada! *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Ara ja hi som, ¿què he de fer?*

- 3115 Moreneta a mi m'agrada, / moreneta de color,
perque sé que la blancor / en el camp és delicada,
i una moreneta no. Artà
- Variant a Santanyí (v. 1): *Jesús, a mi, que 'agrada*
- 3162 No t'acosts a sa murtera, / que no li espolsis sa flor;
en sentir anomenar Pere / s'ànima em torna en el cor. Montuïri
- Variant a Santanyí (v. 2): *que no li tomis sa flor;*
- 3195 Per un pic que hi som anat, / a festejar a Son Marron,
ara ja me diu tothom: / - Marron, ¿qui t'ha emmarronat? Maria de la S.
- Variant a Santanyí (v. 4): *- ¿De qué t'has emmarronat?*
- 3209 Quan me'n vaig a fora vila, / sempre me mir es molí,
perque hi habita un fadrí / d'es més curros de la vila. Montuïri
- Variant a Santanyí (v. 2): *sempre mir cap a's molí,*
- 3230 Qui festeja d'amagat, / juga de polissonada;
i vós, roseta encarnada, / per mi sempre hi heu jugat. Artà
- Variant a Santanyí (v. 2): *usa de polissonada;*
- 3301 Ses pedres de prop de mar / dia de vent se rebegen;
totes ses que no festegen / cercarien festejar. Valldemossa
- Variant a Santanyí (v. 1): *Ses penyes d'enmig de mar*
- 3353 Si vos feis carabinero, / contrabandista em faré;
estimat, sempre aniré / contrària an el vostre empleo. Bunyola
- Variant a Santanyí (v. 4): *contrària an es teu empleo.*
- 3435 Un floc de quatre colors / duc a sa meva guitarra:
es vermei demostra guerra, / i es blau, que està gelós;
es groc, molt fortes amors; / es verd, esperança en vós,
i es negre endoleix la terra. Artà
- Variant a Santanyí (v. 2/7): *tenc a sa meva guitarra: /
i es negre fortes dolors / perque mos han mogut guerra.*

- 3509 Estimat, això és formal: / estiraré si tu estires;
si vols coques de Nadal, / posa llevat per ses fires. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1/2): *Estimat meu, va formal:
estiraré com tu estires;*
- 3522 ¿Me vols dar es mocador / que per paraula et vaig dar?
Perque, si el vénc a cercar, / ta mare se pensarà
que et vui tornar festejar, / i no tenc tal intenció. *Binissalem*
- Variant a Santanyí (v. 6): *no hi tenc tal intenció.*
- 3537 Sa confitera florida / sa gelada la'm matà:
vos haureu d'aconhortar, / enguany, d'es confits, garrida. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *els haurem de perllongar,*
- 3572 Da'm ses mans, farem ses paus. / Massa ja mos n'hem retretes.
Te n'he fetes, me n'has fetes: / porem dir que estam cabals. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Me n'has fetes, te n'he fetes:
ara anam a lo cabal.*
- 3634 Em feis estar a sa serena / perque trobau que no ho val.
Voldria veure es portal / paredat de grums de sal
i es fonaments tots d'arena! *Manacor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Tu em fas estar a sa serena*
- 3678 Quina lluna fa tan clara, / garrideta, i vós sopau!
Jo, p'es forat de sa clau, / 'ximateix vos veig sa cara. *Artà*
- Variant a Santanyí ((v. 2): *estimada, i vós sopau!*
- 3729 Madona, jo som vengut / perque em doneu atzavara
per curar de s'esquenada / que vaig pegar anit passada,
perque no torn geperut. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 1/5): *¿Sabeu per què som vengut? /
i no tornar geperut.*
- 3782 En es portal de ca teva / vigilància posaré
perque no hi entr cap guerrer / sense llecència meva. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *perque no hi entri es guerrer*

- 3821 Jo havia principiàt / davant ca teva, garrida,
un castell de pedra viva, / i es guerrers el m'han tomat. *Esporles*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i ara el mos han esbucat.*
- 3828 Jo som guerrer *interino* / i hi vaig claretos vegades,
i faig més amb ses uiades / que tu anant-hi *de continuo*. *Sencelles*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i faç més amb quatre uiades*
- 3831 Jo tenc un guerrer llogat / que fa sa feina per mi,
i jo em passeig per aquí / com si estàs desenfeinat.
Cap cavaller hi ha a Ciutat / que se puga posar amb mi,
que puga tenir criat / sense pagar-lo, i jo sí. *Lloseta*
- Variant a Santanyí (v. 8): *sense paga, i jo sí.*
- 3927 ¿Com tanta de gelosia / m'heu posada, estimat meu?
No som vostra ni som meu, / i me privau s'alegria. *Sóller*
- Variant a Santanyí (v. 2/3/4): *me teniu, estimat meu?*
No som vostra ni vós meu, / i em privau de s'alegria.
- 3951 Gelosia tenc sembrada, / gelosia coiré;
benhaja sa gelosia / i el qui gelosia té. *Petra*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i qui gelosia té.*
- 4024 ¿Totes dues me voleu? / Jo no sé què tenc de fer.
Jugau-me a cara o creu, / veiam de quala seré. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 2): *No sé com ho tenc de fer.*
- 4070 A los sants metges vaig dir: / - Sa meva amor està malalta;
si s'ha de casar amb un altre, / molt prompte feis-la morir. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *la m'heu d'adobar sens falta;*
si s'ha de casar amb un altre,
- 4110 A sa meva enamorada / no li desig gens de mal.
Oh mal caigués d'un penyal / da catorze pams d'alçada!
Vltros sou bons embarassos / si no enteneu lo que he dit:
es penyal, que fos un llit / de vint i nou matalassos. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Sa meva al·lota passada*

- 4111 A sa muntanya hi ha pins / i qualque mata també.
M'han enviat un paper / que no em cas fins l'any qui ve,
i daran, per un dobler, / vint i cinc querns de fadrins. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Anant a Lluc hi ha pins*
- 4113 A sa vorera de mar / es barcos fan corentena.
Homos com tu, en vui trobar / a dos cèntims sa dotzena. *Binissalem*
- Variant a Santanyí (v. 4): *a quartillo sa dotzena.*
- 4208 D'enamorada que estic, / no hi veig una passa lluny:
m'és seguit apagar es llit / i colgar-me dins es llum. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 3): *m'ha succeït 'pagar es llit*
- 4216 Desdixada és la que plora / per voler bé a un fadrí.
No me veuran plorar a mi, / per bé que es facin enfora. *Muro*
- Variant a Santanyí (v. 3): *No me veuran plorar a mi,*
- 4237 Dues peres a un brot / no acaben d'esser acertades.
De ses teves fisconades / que me tires de vegades,
no me'n ric, però me'n fot. *Sant Llorenç*
- Variant a Santanyí (v. 2): *no poren esser acertades.*
- 4257 Em pensava, essent fadrí, / que la'm 'cabaria tota;
i ara jec ran de sa bóta / destapada, i no bec vi. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i ara estic baix de sa bóta*
- 4292 En passar p'es meu carrer, / n'has de passar vora vora,
i així mateix te diré: / "Animalot, fe't enfora!" *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *que tanmateix t'ho diré:
"Hala, hala, ves-te'n enfora!"*
- 4339 Estimat meu, per la paga / vos vaig donar mes amors:
vos mostràreu abundós / i a la fi fóreu agre. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *vos demostrau abundós*
- 4535 Mariner de barca nova / feta de llenyam corcat:
jo mai m'hauria pensat / trobar un enamorat
que volgués venir a prova. *Marratxí*
- Variant a Santanyí (v. 5): *que el m'haguessen dat a prova.*

- 4555 Mirau s'estimat si és ase, / fora s'anima que té!
Quan tornarà li diré / que no pos peu dins sa casa. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 4): *encara no m'ha mirada.*
- 4635 No us enamoreu, fadrins, / de la fadrina estufada:
n'hi en pren, qualche vegada, / com una col acopada
que n'és podrida dedins. *Manacor*
- Variant a Santanyí (v. 5): *que se podreixen dedins.*
- 4755 Sa mare d'ella ho va dir: / - Fadrins, s'al-lota és novella;
si n'heu de riure d'ella, / feis-me pler de no venir. *Vilafranca*
- Variant a Santanyí (v. 4): *feis-me es pler de no venir.*
- 4814 Ses sopes i ses amors, / ses primeres són ses bones.
No us caleu fiar de dones, / que són animals traidors. *Manacor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *No heu de fiar de dones,*
- 4821 S'estimat me ve amb sang freda / i diu que no em té passió,
i jo en tenc per pagar-ló / amb sa mateixa moneda. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *jo n'hi tenc per pagar-ló*
- 4835 Si dius que no m'has volguda, / encara m'has fet favor:
jo en tenc un altre millor / que amb paumes d'or m'ha rebuda. *Campos*
- Variant a Santanyí (v. 3): *jo en tenc un de molt millor*
- 4871 Si me fos enamorada / d'un lladre o d'un traidor,
així tendríeu raó, / mu mare, haver-me avisada.
¿Perque és pobre no vos agrada? / ¿Que volíeu un senyor? *Bunyola*
- Variant a Santanyí (v. 3): *hauríeu tengut raó,*
- 4886 Si per pobra m'has deixada, / tu ja ho sabies abans:
jo som rica de germans, / i de roba una mudada,
i d'hasienda escampada / a Son Curt hi tenc nou pams. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *que som rica de germans,*
- 4911 Si t'has deixat de venir, / per amor no facis pregaris;
jo passaré més rosaris, / saltiris i novenaris,
que no pensis més en mi. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 4): *que Déu te do bon camí.*

4956 Tant té vellana com metla, / sols que tenga bon torrat.
Allà on has festejat, / ves'hi a fer sa revetla. *Artà*

Variant a Santanyí (v. 1): *Tant m'és vellana com metla,*

4994 Tu et pensaves, amb arboces, / tenir guanyat mon voler.
Roja no hauries d'esser, / que tu traidora no fosses! *Artà*

Variant a Santanyí (v. 1/2): *Per un ramellet d'arboces
me guanyares mon voler.*

5009 Tu te devies pensar / que d'enuig me moriria,
i més tost tenc alegria / d'ençà que te vaig deixar. *Artà*

Variant a Santanyí (v. 2): *que de pena em moriria,*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Santanyí sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 5 Jo tenc un animaletxo / que sap cantar en foraster,
i, com canta, diu que té / turritxo - pitxo - medritxo. *Santanyí*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 246 Som natural de Mallorca, / d'es poble de Santanyí,
venc a cantar per aquí / amb guitarra i violí,
al·lotes, perque hi importa. *Santanyí*
- 278 Es teu glosar no m'espanta, / si més no t'has explicat.
Te veig més embarassat / que un llagost que s'és travat
a dins un fil de taranta. *Santanyí*
- 444 Jugant a estira i amolla, / amb mi no hi guanyaràs res,
perque ho tengues ben entès: / du recapte a sa teva olla. *Santanyí*

Capítol 3: Astres i Temps

- 141 En venir vent de mestral, / de gregal o tramuntana,
pescador, tira la canya, / que an es peix no faràs mal. *Santanyí*
- 175 En aquests quatre cantons / sa serena cau espessa.
Si voleu esser mestressa, / heu de sebre fer cançons. *Santanyí*
- 232 'Vui es dijous tot lo dia, / un temps l'anava esperant;
i ara m'alegra tant / com si dijous no hi havia. *Santanyí*

Capítol 4: Camperoles

- 351 Majoral de Son Marí, / donau-mos beure i beveu,
i per ventura tendreu / cent gats per un ratolí. *Santanyí*
- 805 Advertiu que és una vega / segar propet de la mar,
i de tant en tant mirar / qualque vaixell qui se nega. *Santanyí*

- 1469 Ses tapereres boscanes / fas es brots més escampats.
Noltros mai hem acabat / sa tasca que tenim ganes. *Santanyí*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 172 Com te vaig comprar es mirai, / me fos comprat un jaquet,
i a mon pare un barret, / que no n'ha duit de nou mai! *Santanyí*
- 222 Si es gendre d'un hortolà, / pot dur mocador de seda;
una col i una bleda / són molt bones de conrar. *Santanyí*
- 238 Aqueixs monyos estufats / que duen dins Santanyí,
es predicador va dir: / Això no m'agrada a mi,
i trob que los poren dir / gerrets enfarinoats". *Santanyí*
- 260 - Maciana, això s'enfila! / M'ho pories haver dit!
- No em toquis es rebosillo, / que prou gelosa n'estic. *Santanyí*

Capítol 6: Danses

- 25 Copeo, copeo, / copeo baix baix.
Faldetes de seda, / vestit d'escambrai. *Santanyí*
- 143 Toni Babaloni, / calces de budell:
escorxa ta mare / i vendràs sa pell. *Santanyí*
- 170 Mu mare té un gendre, / bon repunyema!
que sap pelar patates / amb una alena. *Santanyí*
- 176 Ses al·lotes no em volem / perquè som pilló,
perquè les rob sus guyes / d'es rebosillo. *Santanyí*

Capítol 7: Endevinalles

- 24 A una casa hi ha tres fiis: / es major se va embarcar
i no el varen veure pus; / es segon se va menjar
les coses que li donaven, / i es més petit sempre jeia
i mai del món se movia. *Santanyí*
= *Un fogó encès a la casa; el fill major és el fum;
el segon, el foc; el petit, la cendra.*
- 93 I salten i boten / i surten d'escola
i mai més hi tornen / fins que los hi posen. *Santanyí*
= *Els polls que surten de davall la lloca.*

158 Quan la menen a abeurar, / li treuen sa panxa,
i quan ha begut / la hi tornen posar. *Santanyí*
= *La màrfega*.

245 Una cosa que no és cosa, / negra com un corb,
i en tocar-lo, fa es mort. *Santanyí*
= *Un escarabat*.

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

93 El sen Roser-vei / tenia un ase gelat
i el feia jeure ensellat / perquè no estassen per ell. *Santanyí*

158 Jo som estar per Alger, / a dins França i per Espanya,
i no he trobat torner / que em torneig sa meva banya. *Santanyí*

223 Na Maria Blaia té / ses oreies foradades
i liposaren racades / de fuies de garrover. *Santanyí*

484 Com te veig, cuca terrosa, / que plena de taques vas!
Baraiada amb s'aigo estàs; / ja ho deus esser, poc manyosa! *Santanyí*

556 Enmig d'es teu seny i ceia / hi tens posat es teu mal.
No hi ha cap de menestral / qui amb una grossa destral
no hi fes cent quintàs de teia. *Santanyí*

741 Si dius que vaig a captar, / hi vaig amb un pam de cara.
Jo no som com a ton pare / que la'agafaren per lladre
d'es sacos que va robar. *Santanyí*

827 Xuetes de Manacor, / xuetes de Felanitx;
tot són xuetes p'enmig, / tots xuetes fora jo. *Santanyí*

2) Cançons recollides a Santanyí amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

13 Un dia, anant a sa Cala, / una gamba veig venir,
i remei que vaig tenir / de tomar-li sa mordala. *Santanyí*

Variants -Galilea (v. 2): *una gamba vaig coir,*
-Manacor (v. 3): *per remei ja vaig tenir*
es tomar-li sa mordala.

- 58 Virot, si vas a Cabrera, / diràs a la Imperial
que tenc es cap qui em fa mal / de tirar a sa llampuguera. *Santanyí*
- Variants -Pollença (v. 1): *Virot que vas a Cabrera,*
-Banyalbufar (v. 3): *que tenc ses mans que em fan mal*
- 199 Sa somera de sa tia / enguany ha fet testament,
i ha deixat s'ensellament / a un ruquet seu que tenia. *Santanyí*
- Variants -Ariany (v. 2): *antany va fer testament*
-Santa Margalida (v. 3): *va deixar s'ensellament*
-Sineu (v. 4): *a un ruquet que tenia.*
- 244 En anar a pescar coral, / alerta a ses coralines,
que ses mules somerines, / en tirar coces, fan mal. *Santanyí*
- Variants -Galilea (v. 1): *Com 'neu a pescar coral,*
- 248 L'amo vei de Son Estaca / ha armat dos muls somerins:
les pastura p'es camins, / i són el diantre per batre. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1): *L'amo nou que ha entrat a Aubarca*
- 261 Aquesta euveia tan bona / no s'hauria de morir:
me basta per mantenir / es meus infants i sa dona. *Santanyí*
- Variants -Santa Maria (v. 2/3): *no s'havia de morir:*
bastava per mantenir
-Sineu (v. 4): *tots ets infants i sa dona.*
- 363 Es moixet se passejava / per sa vorera de mar,
i s'aturava a mirar / un peix vermei qui nedava. *Santanyí*
- Variants -Capdepera (v. 3/4): *veia un peixet qui nedava,*
i ell s'aturava a mirar.
-Alcúdia (v. 3/4): *hi havia un peix qui nedava*
i ell s'aturava a mirar.
- 451 ¿A on ets, perdiu, com antes, / que no t'he vista lluir
Perdiu, vine, vine ací, / a pasturar amb ses altres. *Santanyí*
- Variants -Montuïri (v. 2): *i no t'he vista lluir?*
-Artà (v. 3): *Perdiueta, vine aquí,*
-Santa Margalida (v. 3): *Vine, vine, vine ací,*
-Ariany (v. 4): *pasturaràs amb ses altres.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 54 A un soldat donen ranxo / a's migdia per dinar.
Sortiu i veureu ballar / sa berganta de Son Manxo. *Santanyí*
- Variants -Alcúdia (v. 3): *Si veniu, veureu ballar*
- 183 Com veig es sol que se pon, / pas pena i no dic res.
Voldria sebre a on és / aquesta veu que respon. *Santanyí*
- Variants -Pollença (v. 2): *tenc malici' i no dic res.*
-Sóller (v. 3/4): *¿Voleu-me dir a on és
aquesta veu que respon?*
- 186 - Do, re, mi, fa, sol, la si; / veiam si pugés s'escala!
- Redebota! i aviada! / Do, re, mi, fa, sol, la ,si. *Santanyí*
- Variants -Selva (v. 2): *mèm si saps pujar s'escala!*
- 293 Jo som En Ferriol Banya / que tant desitjau sentir.
Si me cansau, poré dir / que heu retut un berganti^o
d'es valerosos d'Espanya. *Santanyí*
- Variants -Valldemossa (v. 3/4): *que heu guanyat a un berganti
d'es més famosos d'Espanya.*
- 394 Ja havien tocat l'ofici / i no havia berenat:
que és de mal estar llogat / amb gent que no té judici! *Santanyí*
- Variants -Sencelles (v. 3): *és molt mal estar llogat*
- 420 Si per Ciutat se sabia / que tu emmidones tan bé,
hi hauria cavaller / qui per criada et voldria. *Santanyí*
- Variants -Selva (v. 3): *ja hi hauria cavaller*
- 430 - L'amo Antoni d'Ayreflor, / ¿a on teniu sa berganta?
- Dins es pastador qui canta; / no en té cap, de caire bo. *Santanyí*
- Variants -Calvià (v. 1/4): - *Madò Juana, on sou?; /
i mira es llevat si és tou.*
-Bunyola (v. 1/2/3/4):
- *Madò Miquela, on sou / a on teniu sa pobila?*
- *Dins es pastador, qui fila / i mira es llevat si és tou.*
-Costitx (v. 4): *i no té cap caire bo.*
-Campanet (v. 4): *qui no té cap caire bo.*
-Manacor (v. 1/4): - *Madoneta de Son Pou, /
i mira es llevat si és tou.*

485 ¿Vols-me dir qui t'ha mostrat / tal ofici de fer veta?
Una cosa tan estreta, / i m'hi veig embarassat! *Santanyí*

Variants -Felanitx (v. 4): *jo m'hi veig embarassat!*

622 En es Cap Enderrocat / es sabaters hi fan feina,
no saben manejar s'eina / ni es fil encerolat. *Santanyí*

Altra variant a Santanyí (v. 4): *com es fil encerolat.*

719 Jo me trob damunt la Mola / dalt un castell ben posat,
i, si vénc llicenciat, / tu seràs la meva esposa. *Santanyí*

Variants -Felanitx (v. 1): *Joestic a damunt la Mola*
-Sineu (v. 4): *tu seràs sa meva dona.*

797 Dones, es meu guiterró / té sa flor sobredaurada:
tant fadrina com casada, / tothom balla en sentir-ló. *Santanyí*

Variants -Sant Joan (v. 1): *Sabeu que es meu guiterró*

813 Sa guitarra n'és d'or fi / i ses cordes de coral
i es galan que la toca / és mariner natural. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 1): *Sa guitarra que és d'or fi*
-Sa Pobla (v. 3): *i es jove qui la sona*

Capítol 3: Astres i Temps

64 Oh boira desagraïda, / a ningú dones remei!
En es blat poses rovei / i a mi me lledes sa vida. *Santanyí*

Variants -Galilea (v. 2): *tu a ningú dones remei!*
-Sóller (v. 4): *i a mi m'acurces sa vida.*

110 ¿A on és sa mentidera / que tant diu que no plourà?
Ara he afinat En Jordà / eixancat damunt Cabrera. *Santanyí*

Variants -Llucmajor (v. 1/2/3):

Tu qui estàs a damunt s'era, / ¿qui t'ha dit que no plourà?
Gira't i mira la mar, / veuràs En Jordà qui està
-Llubí (v. 2): *que diu que avui no plourà?*

- 196 Dius que són les deu i un poc / i es teu rellotge va enrere:
ja el duràs an En Figuera. / Jo tenc es meu que el supera:
les onze tenc, toc no toc. Santanyí

Variants -Galilea (v. 3): *ja el duràs a can Figuera.*
-Sencelles (v. 5): *les onze, o toc o no toc.*

Capítol 4: Camperoles

- 114 En el món no hi ha cap cosa / que em puga dar més penar
si no és un tros de pinar / que hi ha a sa Vall de Catlar
i per mirar lluny fa nosa. Santanyí

Variants -Campos (v. 3): *comparat amb un pinar*
-Llucmajor (v. 3): *com és un lloc de pinar*
-Algaida (v. 4): *que hi ha devers Son Catlar*

- 142 Es secretari va dir: / - Es batle és qui té raó.
En es blat de can Magí, / si es fadrins ho fan així,
no s'hi posarà fraró. Santanyí

Variants -Puigpunyent (v. 4): *si ets homos ho fan així,*

- 145 L'amo, an aquesta civada / de damunt aquest turó,
no la deixeu per llavor, / perquè és curta i mal granada. Santanyí

Altra variant a Santanyí (v. 4): *que fa mal de renyonada.*

Variants -Llubí (v. 2/3): *de damunt aquest serral,*
-Sant Joan (v. 2/3): *que teniu en es turó,*
-Artà (v. 3): *no l'estogeu per llavor*
-Campanet (v. 4): *que ella és curta i mal granada.*
-Algaida (v. 4): *perquè és molt curta i molt clara.*

- 177 A Sa Vall me vaig llogar / per batre a s'era, d'estiu:
més que es muls me vaig cansar; / de tant de "ai, ai"! cantar
vaig 'ribar per no dir "piu". Santanyí

Variants -Sant Joan (v. 3): *de tant que me vaig cansar;*

- 261 Na Rotja n'és bona mula, / ho tenc que dir an es senyor;
que es caire que té millor / que, en dir-li "erri", s'atura. Santanyí

Variants -Manacor (v. 2): *ja m'ho va dir es senyor;*
-Artà (v. 3): *que es trebai que té millor*
-Santa Maria (v. 2): *ho he de dir en es senyor;*

- 391 Solada amb ses dues mans / com qui mesurar farina.
En Toni em diu: - Catalina, / per tu estic aigo en mans. *Santanyí*
- Altra variant a Santanyí (v. 3): *Sa sogra diu: - Catalina*
Variants -Felanitx (v. 4): *paga'm amb diners comptats.*
- 465 Jo tenia una figuera / i sa neu la'm va matar:
per broma em varen robar / ses branques, com jo no hi era. *Santanyí*
- Variants -Montuïri (v. 3): *per farsa em varen robar*
- 501 Això sí que és molt, / espenyar s'arada,
que s'és espuntada / sense fer cap solc. *Santanyí*
- Variants -Binissalem (v. 1/2/3): *Bon re-cap de bóta!*
Això sí que és molt! / he espanyat s'arada
-Artà (v. 4): *i no he fet cap solc.*
- 665 Sa nostra aigüera ja ve / i mos durà aigo fresca.
Mirau de quin modo tresca / per dins aquell sementer. *Santanyí*
- Variants -Inca (v. 3): *Mira't de quin modo tresca*
-Artà (v. 3): *Mira-la't, quin modo tresca*
-Estellencs (v. 4): *per dins aquest sementer.*
- 689 Es nostros escaraders / som escarabats bombatxos:
una llebre amb sos mostatxos / pens que en tomara més. *Santanyí*
- Variants -Sencelles (v. 4): *crec que segaria més.*
-Maria de la S. (v. 4): *pens que en taiaria més.*
-Son Servera (v. 4): *crec que en taiaria més.*
- 815 Al·lota, ¿que no t'ho han dit, / que segava com un moro?
Jo vénc per posar es porro / an es qui hagin dormit. *Santanyí*
- Variants -Binissalem (v. 3): *Jo venia a posar es porro*
-Sa Pobla (v. 4): *però no pot esser anit.*
- 922 Endinsau aqueixa coa / si amb noltros voleu venir,
que no vos hagin de dir: / sou una segadora moia. *Santanyí*
- Variants -Alcúdia (v. 4): *sou un segador moia.*
- 986 Ja som arribats, Coloma, / en es Pou d'En Cirineu,
i, si sa xeixa no jeu, / un homo amb sa fauç la toma. *Santanyí*
- Variants -Puigpunyent (v. 2): *en es clot del Cirineu,*

- 1013 Jo som segador que em basta, / això ja ho poreu pensar.
L'any passat me vaig trobar, / dins sa falcada, un uiastre. *Santanyí*
- Variants -Algaida (v. 2): *Això no ho poreu negar.*
- 1036 L'amo sempre atropellava: / Hala, hala, jornalers! –
I si no era p'es doblers, / mal aire em faç, si segava. *Santanyí*
- Variants -Ariany (v. 1): *L'amo qui ens atropellava:*
- 1129 Segar a Son Brondo, germans, / és pitjor que anar en galera.
Un homo tresca més terra / que un caçador amb nou-cents cans. *Santanyí*
- Variants -Sineu (v. 2): *és com qui anar en galera.*
-Campanet (v. 3): *Jo n'he trescada més terra*
-Llucmajor (v. 4): *que un caçador amb sos cans.*
- 1223 Es tondre d'hivern és fred / i malsà p'es bestiar.
- Taiau ran, ja creixerà -, / diu sa de Son Lledonet. *Santanyí*
- Variants -Ariany (v. 1): *Per tondre, en s'hivern, fa fred,*
-Sant Joan (v. 2): *i és molt mal p'es bestiar.*
-Santa Margalida (v. 3): *- Toneu ran, ja creixerà -,*
- 1231 Ses estidores de tondre / no són bones per brodar.
Les varen anar a provar / damunt s'aujub de Gironda. *Santanyí*
- Variants -Sant Joan(v. 4): *a dalt s'aujub de Gironda.*
- 1273 L'amo, no m'agradau massa / amb so trebai que teniu:
en no córrer, ja punyiu. / 'Guesseu llogat cans de caça. *Santanyí*
- Variants -Santa Margalida (v. 3): *si no corren, ja punyiu.*
- 1289 Jo sé cert que En Tomeu meu / és un bon foraviler;
un poc de defecte té: / que és un poc Pere-Mateu. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3/4): *si defecte dius que té,*
és un poc Pere-Mateu.
- 1377 A dins S'Alqueria Blanca / vaig sembrar un claveller:
per temps, te'n regalaré, / si en puc coir una branca. *Santanyí*
- Variants -Selva (v. 3): *si puc, te'n regalaré,*

1485 Ses muntanyes de Cabrera / són ses més altes del món,
i de tan altes que són / s'hi fa mollera roquera. *Santanyí*

Variants -Galilea (v. 1/4): *Ses muntanyes d'En Cabestre /
s'hi fan caragols amb cresta.*

-Artà (v. 1/4): *Ses muntanyes de Sos Sastres /
s'hi fan carabasses blanques.*

Capítol 5: Casa i Vestit

22 Es tibuets són per seure; / ses varques, per caminar,
i es doblers són per gastar. / Quin compte més bo de treure! *Santanyí*

Variants -Montuiri (v. 2): *ses comes, per caminar,*

81 Jo m'he de fer una cotilla / per tenir es cos curiós,
i sabates de colors / per mostrar sa pantorrilla. *Santanyí*

Variants -Capdepera (v. 1): *M'han de fer una cotilla*

-Felanitx (v. 3): *i unes calces de colors*

110 Aquesta, ¿que no és d'es terme, / que tan entonada va?
Diuen que va anar a cercar / un tenral dins sa Comerma. *Santanyí*

Variants -Orient (v. 4): *un tenral de dins Comerma.*

118 En temps de batre i segar, / lo que cuien damunt s'era
no basta per s'estuferera / que elles se volen posar. *Santanyí*

Variants -Sineu (v. 2): *tot quan cuien damunt s'era*

119 Es bestiar de Sa Vall / no du tantes lleteroles,
estimada, com tu et poses / en haver d'anar a un ball. *Santanyí*

Variants -Manacor (v. 3): *estimada, com tu et poses*

-Sineu (v. 4): *en 'ver d'anar a festa o ball.*

-Capdepera (v. 4): *per anar-te'n an es ball.*

185 Sa madona de Sa Vall / té alegria que la mata
perque duu botons de plata / i no n'havia duits mai. *Santanyí*

Variants -Biniamar (v. 2): *està contenta que bava*

-Sineu (v. 2): *té riaies que la maten*

- 309 Sa dona no acaba mai / de demanar a son marit,
ara un floc, ara un vestit, / i sempre està amb un trebai.
I com ja la té vestida / de tot quant pot desitjar,
llavò diu que vol mudar: / moda nova ja ha sortida. Santanyí

Variants -Manacor (v. 1): *Ella qui no acaba mai*
-Galilea (v. 4): *i sempre el té en un trebai.*
-Son Servera (v. 5/6): *Com ve que la té vestida*
de vestits i quant hi ha,
-Artà (v. 7/8): *llavò vol tornar mudar,*
que altra moda ja és sortida.

Capítol 7: Endevinalles

- 55 Dos animals, / ni ase ni somera;
quan van carregats, / van de cul enrere. = *Dos escarabats.* Santanyí

Variants -Felanitx (v. 2): *no és ase ni somera;*
-Campos (v. 3): *i en anar carregats,*

- 150 Porteta damunt, / porteta davall,
i s'aigo li corre / i no li fa mal. = *La tortuga.* Santanyí

Variants -Artà (v. 1/2/3/4): *Porta damunt / i porta davall,*
s'aigo qui corre / no li fa mal.

- 193 Som parent de madó Fusta; / mos va casar el Pare Foc;
tenc sa dona balladora / que no té repòs enlloc.
= *La llanta d'una roda.* Santanyí

Variants -Sóller (v. 1): *Som espòs de madó Fusta;*
-Sant Joan (v. 3/4): *sa dona és molt balladora*
i mai té repòs enlloc, / gasta cotxo i és persona
que sol fer molt de renou.
-Artà (v. 3/4): *faç de peon caminero (jo som peon caminero)*
i no tenc repòs enlloc. (i prenc banys en fer bon sol.)

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 20 Al·lota, du es llum; / no sé què he trobat:
ses cames d'un ase / frites dins un plat. Santanyí

Variants -Galilea (v. 3): *unes cames d'ase,*

- 83 Dos moixos tiraven junta / a sa paret d'es corral;
hi va anar un municipal / a fer-los pagar una munta. *Santanyí*
- Variants -Llubí (v. 2): *tots dos a dins un corral*;
-Vilafranca (v. 3/4): *va passar un municipal
i los va posar una multa.*
- 196 Marieta, Marieta, / Marieta de Sineu,
tant si plou com si fa neu, / has de jeure en camieta. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Marieta, adéu, adéu;
adéu, adéu, Marieta*;
-Sant Joan (v. 4): *dormiràs en camieta.*
- 245 Pensant en vós, vida mia, / un vespre no vaig dormir
i dins un ui vaig tenir / sis antenes de molí
i sa torre qui molia / i un barco qui recorria
i un sastre qui cosia / i un moscard qui tenia
es bolic fet per partir. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 3): *i dins mon cap vaig tenir*
-Campanet (v. 4): *ses antenes d'un molí*
-Sóller (v. 6): *i una barca qui venia*
-Llubí (v. 6): *i un barco qui corria*
- 259 ¿Que no sabeu que En Pintat / és gros i falt de coratge
i per dur més bon viatge / es brau damunt s'ha posat? *Santanyí*
- Variants -Manacor (v. 1): *¿No sabíeu que En Pintat*
-Consell (v. 1): *¿Que no ho sabeu, que En Pintat*
- 305 Sebastiana blana / d'es Carrer d'es Sol
té una nineta / com un bereiol. *Santanyí*
- Variants -Sineu (v. 1): *N'Aina Marieta*
- 365 Un caragol se'n va anar / a fer sa volta d'Espanya:
duia damunt cada banya / nou mil quintars de safrà. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1): *Un caragol va pujar*
-Santa Margalida (v. 3): *dugué damunt cada banya*
- 382 Un escarabat va dir: / - Ses mentides van en gros;
jo he vist un gra d'arròs / com sa torre d'un molí. *Santanyí*
- Variants -Banyalbufar (v. 3): *me menjat un gra d'arròs*

385 Un gat carregat de llana / de França va venir a peu,
i un caragol fou correu / per dur cartes a l'Havana. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):

*Un moix carregat de llana / d'Alaró venia a peu,
i un moscard duia es correu / d'es port de Maó a l'Havana.*

-Sineu (v. 4): *que venia de l'Havana.*

592 Ets gran i fas poca vasa; / me sap greu 'ver-t'ho de dir,
però te trob es més ase / d'es qui habiten per aquí. *Santanyí*

Variants -Galilea (v. 3): *però dic que ets es més ase*

657 Mestre Pep de ses Salines / ha tornat molt bajoquer:
se passeja p'es carrer / fent sa torta a ses fadrines. *Santanyí*

Variants -Campos (v. 1): *Es rector de ses Salines*

778 Tenc sa taula preparada / i sa caldera en es foc
perque he d'escaldar aquest porc / qui de ruca m'ha tractada. *Santanyí*

Variants -Galilea (v. 1): *Tenc es calderó an es foc*

-Lloret (v. 1): *Tenc sa caixa preparada*

-Sineu (v. 3): *per dar menjar an aquest porc*

-Llucmajor (v. 4): *qui de bruta m'ha tractada.*

792 Tu ets guapa i reguapa / curiosa en so parlar
emperò tens una taca / qui amb sabó fort no se'n va. *Santanyí*

Variants -Campos (v. 1/2): *Que ets de guapa i reguapa,
salerosa en so parlar*

-Santa Margalida (v. 1/2/3/4):

Tu ets feia i refeia, / malgarbada, tot ho tens;

només tens blanques ses dents / com es moros de Guinea.

-Sineu (v. 3): *no fos que tens una taca*

802 - Una corda i una estaca / just ara he preparat
per fermar aquesta vaca / que tenc en es meu costat.
- He posat s'aigo en es foc, / sa pica està preparada
per fer segó an aquest porc, / perque sembla que li agrada. *Santanyí*

Variants -Sineu (v. 2): *a suaquí tenc preparat*

-Son Servera (v. 4): *que seu en es meu costat.*

-Estellencs (v. 6): *i una pica preparada*

-Sóller (v. 8): *qui de vaca m'ha tractada.*

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santanyí

Capítol 1: Animals

- 37 Jo la tenc ben retratada / i escrita a un paper,
que, amb aquesta temporada, / no guanyarem cap dobler.
Sé cert que altra temporada / llampugues no pescaré. *Capdepera*
- Variant a Santanyí (v. 2): *escriteta a un paper,*
- 68 Ses gallines campaneres / fan ets ous de dos en dos:
un per l'amo i un per vós, / i los pobres segadors
que mengin pedres fogueres! *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 5): *menjaran pedres fogueres!*
- 96 Es vespre me n'he d'anar / perquè una altra feina em toca,
que tenc posada una lloca / i l'hauré d'anar a llevar. *Alcúdia*
- Variant a Santanyí (v. 3): *jo tenc posada una lloca*
- 127 Mosso que fa de bover / i tenga poca hacienda,
ves com pagarà sa renda, / si no té lo que ha mester! *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1/2): *Mosso, que fas de bover,
tu que tens tan poca hacienda,*
- 132 Sa vaca negra amb esquella / és fuita de Sa Devè
i n'ha jurat per la fe / que no llauraran amb ella. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *no llauraran pus amb ella.*
- 161 Com jo era al·lot petit, / em feien guardar someres,
i espenyava llorigueres: / feia mal sense profit. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *menjant sense fer profit.*
- 238 Si vols esser bona oguera / has d'aprende de siular,
i en s'estiu poràs guanyar / bones messes damunt s'era. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *i bones messes guanyar
en s'estiu a damunt s'era.*
- 254 Només hem menat cinc bísties / i mos ha costat un bon bot,
perque si ho 'guéssim tret tot, / alguns les passaven tristes,
que molt poques se n'han vistes, / de cinc pomes a un brot. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 2): *i ho han hagut de fer de tot,*

- 292 Si pel cas la gent demana / qui ha escrit aquest paper,
ja direu que era un porquer / qui guarda devers L'Havana
i que de soldada guanya / cada cents anys un dobler.
I ha determinat de fer / un casat a dins Alger
a pagar es picapedrer / quan es porcs li trauran llana. *Sant Joan*

Variant a Santanyí (v. 5): *i que de soldada guanya,*

- 303 Madò Barrufava véia / tenia un canet nanell:
li escurava, li rentava, / li cernia amb so garbell. *Manacor*

Variant a Santanyí (v. 4): *li escurava amb so ribell.*

- 357 - Bartomeu, es moix és mort. / - Deixa fer, en durem un altre.
- Duis-lo prest, que mos fa falta: / es ratolins gisquen fort. *Artà*

Variant a Santanyí (v. 3): *Es pas és que mos fa falta,*

- 431 Sa guatlereta m'és fuita, / és fuita per dins es blat,
i és tornada roadeta / i jo tot me som roat. *Felanitx*

Variant a Santanyí (v. 1/2): *Sa terroleta m'és fuita,
m'és fuita per dins es blat,*

- 509 He agafat un uidebou; / quina ventura per mi!
Tenc ses cames per bullir / i es cap i es coll per fer brou. *Ses Salines*

Variant a Santanyí (v. 4): *i lo demás per fer brou.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 4 Catalina-Aina, estimada, / volguda de s'escolà,
¿per què no hi vares anar / an es ball, anit passada? *Sant Llorenç*

Variant a Santanyí (v. 3): *¿per què hi vares anar*

- 21 Mu mare, Na Margalida / an es ball se'n vol anar.
- Mu mare, deixau-m'hi anar, jo que tenc tanta ballera!
- Si em fas treure sa llendera, / jo sí que et faré ballar!
Has de sebre manejar / es mànec de sa granera. *Algaida*

Variant a Santanyí (v. 4): *sabeu que tenc de ballera!*

- 35 ¿Vols que et faça una musica / o un ball, i ballaràs,
i així coneixeràs / s'escolà per qui repica? *Valldemossa*

Variant a Santanyí (v. 3): *i llavò coneixeràs*

- 43 Aqueixa que balla, té / es nas enmig de sa cara.
Ella és filla de sa mare, / i de son pare no ho sé. *Son Servera*
- Variant a Santanyí (v. 1/2): *Aqueixa que balla bé
té es nas enmig de sa cara.*
- 45 Aquesta que és tan petita, / i que balla d'assentat!
Com és bona veritat: / s'espina, com neix, ja pica. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Aquesta, que és de petita,*
- 51 Ara balla un amic meu / qui sa terra sols no toca,
però balla amb una al·lota / com una Mare de Déu. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i és que balla amb una al·lota*
- 64 Damunt es Puig de Bonany / ballàreu, rosa perfeta,
prim amb so batle de Petra / i llavò amb so d'Ariany. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 1): *A dalt es puig de Bonany*
- 82 Jo n'he vengut de molt lluny / anit per veure't ballar.
Sa més véia va apagar / amb so capellot es llum. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 2): *anit per veure ballar.*
- 89 Marieta, posa un peu aquí, / Marieta, posa un peu allà.
Xitxarona, malaguenya, / tu me cerques enganar.
Ses sabates que tu dus / són del tio capellà. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 6): *són d'un tio capellà.*
- 125 Un tocador de guitarra / a sa casa sempre ve;
ell diuen que no té terra: / a lo menos ballaré! *Inca*
- Variant a Santanyí (v. 3): *me'n ric jo si no té terra:*
- 142 En Pere se'n va a caçar / ara que ve sa tortada,
i durà una caçada, / qui per temps se'n parlarà. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Don Pedro és a caçar*
- 144 Escopeta i cans de caça / ha armat En Pere Juan,
i és més segura sa fam / que dur es concert a sa plaça. *Campos*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *serà segura sa fam
més que dur concert a plaça.*

- 224 S'altre dia jo passava / per un carrer, ja ho sabeu;
i vaig sentir una veu / d'una jove qui cantava. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 4): *d'una jove qui plorava.*
- 257 Aquesta anirà per mi, / qui no me n'he feta cap.
A migdia p'es camí / En Juan m'ha agraviat. *Montuiri*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Aquesta serà per mi,*
- 346 ¿Vols que et diga, Catanyet, / sa vida d'un glosador?
Si un dia té baldor, / s'altre s'escanya de set. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Que si un dia té abundor,*
- 347 Vols que et diga, mariner, / tu qui dius aquestes coses,
i n'ets tan bo per fer gloses / com un porc per parar lloves
a's cap alt d'un garrover. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 5): *a damunt un garrover.*
- 368 Ses fires ja són passades / i no n'he vists es torrons,
només comandacions / de dues metles torrades. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i quatre metles torrades.*
- 385 Miquel de la mel / de la xuia pelada.
Com ta mare fa bugada, / dins una olla foradada,
i tot es lleixiu li cau. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 1/2): *Miquel de la rel, / panxa plomada.*
- 468 Més de quatre-cents corders / que dins es vall hi havia,
corregueren tot lo dia / per por que no els enclogués. *Santa Maria*
- Variant a Santanyí (v. 4): *de por que no els hi enclogués.*
- 478 Ses olives fan agrura; / la lleven es purnissons.
Sa fia d'En Bielons, / per sebre tair gipons,
va anar setze anys a costura. *Ariany*
- Variant a Santanyí (v. 2): *lo mateix es purnissons.*
- 518 Sa fia de Na Garrida / va pastar i va fer clar
i va haver de manllevar / catorze aumuds de farina. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i va haver d'anar a comprar*

- 572 Moliner, amb sa molinera, / que hi dormiu, de descansat!
Fa vent i no heu envelat, / i mu mare té es llevat
que li surt de sa pastera. *Alaró*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Moliner i molinera,*
- 581 Sa dona d'un moliner / té una vida regalada,
i com ve que l'ha acabada, / té s'ànima més cremada
que ses mans d'un carboner. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *emperò com l'ha acabada,*
- 613 Al·lota, si vols fer randa, / t'ets d'aixecar dematí:
pega coça an es coixí / i es trebais a la banda. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Curreta, si vols fer randa,*
- 649 Encara que el me daurassen / no el voldria teixidor,
enc que es telessos voltassen / de perles tot lo redó. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Maldament que el me daurassen*
- 651 Garrida, vostra hermosura / està dins un carreró.
Vós el voleu teixidor / mestre, i un fil l'atura, *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 4): *un fil, que és tan poc, l'atura.*
- 662 Una busquera fa es niu / damunt un tany de batzer.
Ja val més un traginer / que un embuiador de fill! *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Sa busquereta fa es niu*
- 694 El Rei s'ha determinat / de fer una quinta bona:
Ara vol donar una dona / perhom a cada soldat. *Llubí*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i mos vol donar una dona*
- 712 Adiós, ma enamorada, / ma enamorada, adiós,
que jo ja sent los tambors / qui toquen la retirada. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *que ja senten los tambors*
- 728 Qui n'és causa, bona amor, / que estiga a llibre de rei,
d'es cap li surta es cervell / com se bales d'un canó. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *d'es cap li boti es cervell*

- 739 Com tenc de tenir alegria, / i tenc un germà soldat,
i es meu enamorat / que hi va caure s'altre dia! Artà
- Variant a Santanyí (v. 3): *i llavò es meu estimat*
- 751 És coneixedor, estimada, / que an es soldats voleu bé:
anau de cortar en cortar / a veure qual és que té
sa cara més ben posada. Artà
- Variant a Santanyí (v. 4): *per veure qual és qui té*
- 758 Jo no t'aconsell que el vuies, / perque n'és estat soldat
i n'és tan net de bondat / com la jonquera de fuies. Caimari
- Variant a Santanyí (v. 2/3/4): *un qui n'és estat soldat,
que està més net de bondat / que la jonquera de fuies.*
- 805 Garrideta, ja hi 'niré / a dur aigo amb sa gerra,
però, si plou, banyaré / ses cordes de sa guitarra. Artà
- Variant a Santanyí (v. 1): *Marieta, jo aniré*
- 869 Sebastià, al·lot petit, / tu anaves per ses escoles
i, ara qui ets gran, redoles / per ses curis de Madrid. Sant Joan
- Variant a Santanyí (v. 2): *tu anaves a ses escoles*
- 878 Com Cristo fé testament, / a l'Escriptura deixà
que al cel no poguès entrar / cap notari ni escrivà
ni cap moliner de vent. Ariany
- Variant a Santanyí (v. 3): *que no se pogués salvar*
- 924 Mal aire el rei maleït! / mal lo cremen de pavora!
Una mare no és senyora / d'un fii, quan lo té nodrit. Campanet
- Variant a Santanyí (v. 4): *d'un infant, com l'ha nodrit.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 41 Es sol ja se'n va a la posta / i sa lluna en es ponent.
Cadascú prendrà son vent / i jo me'n 'nirè a ca nostra. Llubí
- Variant a Santanyí (v. 3): *Cadascú prenga son vent*

169 Feia un dia com es puny / i jo qui llarg el trobava.
De tant en tant demanava: / Nadal que deu esser lluny? *Llucmajor*
Variant a Santanyí (v. 4): *Nadal deu esser molt lluny?*

213 Demà és dissabte, Juana, / però no és de Nadal,
sinó que és aquell dissabte / que tant i tant desitjam. *Son Servera*
Variant a Santanyí (v. 4): *que tu i jo tant esperam.*

229 Quin dissabte tan alegre / amb dues festes i bou!
Un fadrí qui té un sou / ja se'n pot anar de vega. *Bunyola*
Variant a Santanyí (v. 4): *sap que pot anar de vega*

Capítol 4: Camperoles

47 Mon pare poda una parra, / mon pare una parra poda,
com ve que se despampola / ja tira es pàmpol sa parra. *Santa Margalida*
Variant a Santanyí (v. 4): *tira es pàmpol sa parra.*

106 Jo voldria esser noguer / per fer ombra a lo teu cos;
voldria tornar més gros / per més ombra porer fer. *Artà*
Variant a Santanyí (v. 1): *Voldria tornar noguer*

118 Al·lota, guarda sa poma, / que es banyarriquer ve;
que si no la guardes bé, / es pomeral i tot toma. *Santa Margalida*
Variant a Santanyí (v. 3): *i si no la guardes bé,*

187 Dasset colles desclucades / i altres tantes de coixí;
s'era devia tenir / dos-centes passes quadrades.
I unes veus regalades. / Ell sentien ses cinglades
d'allà s'hostal de Judí *Llucmajor*
Variant a Santanyí (v. 3): *i s'era que deu tenir*

229 Si no s'avé, ja s'enquantra, / ja la farem avenir.
I ara veurem a la fi / a qual batrà per sa paia. *Artà*
Variant a Santanyí (v. 3/4): *Comana'm molt En Coní
que està a S'Alqueria Blanca.*

- 265 S'ase d'En Pujol ja plora. / Ja ho diu En Llorenç Pagès:
s'anar a Felanitx no és res, / però Ciutat és enfora. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 2): *en sentir cridar: - Pagès!*
- 383 Ses olives de Canet / les cuien d'en una en una.
I jo estic dins Son Burguet / sens esperança ninguna. *Esporles*
- Variant a Santanyí (v. 1/2): *Ses al·lotes de pagès
enguany correran fortuna.*
- 416 A sa meva amor estimada / l'han enviada a espadar;
dic: Senyor, com deu estar / de pols i borres tapada! *Sóller*
- Variant a Santanyí (v. 4): *amb pols i borres tapada!*
- 446 Amb sos peus plens de veixigues, / cada dia un figuerol,
si un s'hi pega tot sol, / li fuig sa talent de figues. *Santa Margalida*
- Variant a Santanyí (v. 3): *quan un s'hi pega tot sol,*
- 511 Com va arribar a s'Aranjassa / En Roig va dir an es senyor:
- Bordoy, fé'm aquest favor, / an aqueix esclafidor,
de tair-li una passa. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Com va esser a S'Aranjassa*
- 584 Sa vida d'un llaurador / no hauria d'acabar mai
i a cada cap de tornai / hi pogués trobar s'amor. *Campos*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *si a cada cap de tornai
hi tengués sa meva amor.*
- 635 Quatre metles fan un quern. / Mirau si ja sé comptar!
¿Vós que em voldríeu llogar / per pastoret a Betlem? *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *¿Que me voldríeu llogar*
- 640 Un any, a dins sa corema, / es març se posà ploguer;
pastor hi ha haver qui tragué / bolets per damunt s'esquena. *Bunyola*
- Variant a Santanyí (v. 4): *bolets i tot per s'esquena.*
- 787 Closques d'ou no en veuen massa / en es fogons d'es trossers:
coes d'ais, ja n'hi ha més / i cotnes de carabassa. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 4): *o cotnes de carabassa.*

- 891 De part de Déu te deman: / Al·lota, ¿com vas tan prima?
¿Que seques amb una llima, / que tens es redol tan gran? *Montuïri*
- Variant a Santanyí (v. 3): *¿Tu que seques amb sa llima,*
- 937 En temps de segar fa via / per anar a Jerusalem.
Jo aniria a Sant Antem / i encara tornaria. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Vendria de Son Antem*
- 1058 Només ne tenim vuit dies, / al·lotes, d'anar pes sol,
i llavò farem redol / i enmig un garbell de figues. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i enmig un poal de figues.*
- 1155 Si sa civada no em prova, / en es blat m'adobaré.
Mestre Pau m'haurà de fer, / de fusta, una esquena nova. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Mestre Pau, m'haureu de fer,*
- 1162 Tan bon jove, tan bon jove... / No és tant com l'heu pintat.
Aquest segar de forat / n'és causa que jo duc cóva. *Montuïri*
- Variant a Santanyí (v. 2): *No ho és tant com l'has pintat.*
- 1272 L'amo meu ambe qui estic / un cop crida i s'altre no.
Jo sempre li don raó, / i és perque no multiplic. *Capdepera*
- Variant a Santanyí (v. 4): *de cridar prest ha finit.*
- 1316 Madona, vós sou madona / d'aquesta possessió.
Hem vengut jo i En Murtó / a veure si estàveu bona. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *per veure si estau bona.*
- 1343 Jo estava llogat a l'Horta / i ara me vui desllogar,
perque un homo sempre va / amb sa criatura morta. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Som estat llogat a l'Horta*
- 1364 Set anys llogat vaig estar / que l'amo em poria vendre,
i en tant de temps vaig aprendre / de fènyer un pa en cada mà. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Un any llogat vaig estar*
- 1374 Vós que sou sa civadera? / Ja és coneixedor amb vós.
No són dolents es senyors; / són es qui los van darrera! *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 2): *És ben coneixedor amb vós.*

- 1376 Madò Bet, s'aufabeguera / que teniu en es portal,
he de mester sa destral / per taiar-li sa ramera,
perque du més esponera / que qualsevol olivera
d'es terme de Sant Marçal. *Marratxí*
- Variant a Santanyí (v. 4): *per tomar-li sa ramera,*
- 1416 Viola, viola, / viola penyal:
per una viola / vaig perdre un jornal. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 2): *viola coral;*
- 1422 - Jo som un homo estaranger / que he vengut de la muntanya.
¿Me vols dir aquesta canya / quines habilitats té?
- S'habilitat que ella té, / jo la vos diré en tres modos:
per fer paneres i covos, / i caeres, si vé bé. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 5/6): *Ses habilitats que té
les vos diré en tres modos*
- 1430 Diuen que l'esparguera / n'és un espàrec quan neix
i, si no el cuien, tant creix, / que neix mascle i mor femella. *Santa Margalida*
- Variant a Santanyí (v. 3): *multiplica tant com creix,*
- 1434 La falguera n'és un abre / amb molta propietat,
i en una dematinada / ha florit i ha granat.
Ha florit i ha granat / i ha escampada la llavor.
Amor, triau-la garrida; / amor, triau-la millor. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4/5/6): *n'ha florit i n'ha granat.
N'ha florit i n'ha granat, / n'ha escampada la llavor.*
- 1445 La pobra garbaionera / tot l'any li fan ets entorns:
d'estiu li cuien ses paumes, / i d'hivern es garbaions. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 2): *cada any li fan ets entorns:*
- 1489 A dins ses Set Quarterades / un llumet hi varen dur
perque se creien que tu / no hi veies, com te colgaves. *Maria de la S.*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *ells tenien por que tu
no hi vesses, quan te colgaves.*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 9 Ses parets d'aquesta casa / mereixien endolar.
Sa tia ets al·lots cridà: / - Jo vos vui servir de mare,
Sant Josep tendreu per pare / qui a tots assistirà. *Llucmajor*

Variant a Santanyí (v. 6): *a tots mos assistirà.*

- 82 Això és moraduix / mesclat amb orenga;
de tocar-li es dengue / jo mai me n'afluix. *Llucmajor*

Variant a Santanyí (v. 1/2/3/4):

I això, ¿que és es moraduix / que va mesclat amb orenga?

Si tu li vols tocar es dengue, / jo, per ara, me n'afluix.

- 155 Ses joves han arribades / que, de seny en tenen poc:
compren quinze pams de floc, / i molta volta sa dot
no val tant com ses macades. *Sant Joan*

Variant a Santanyí (v. 4): *n'hi ha moltes qui sa dot*

- 180 Ella duu rosari d'or, / una prenda que tant val,
i ha de perseguir es jornal / cada dia així com jo. *Sant Joan*

Variant a Santanyí (v. 3): *llavò ha d'anar a jornal*

- 204 Es sol sortirà a ponent / i sa lluna farà rotlo;
no em toquis es mariol·lo, / que et sortirà malament! *Manacor*

Variant a Santanyí (v. 2): *sa lluna menarà rotlo;*

- 232 Es dissabte les veureu / totes envermeionades,
amb ses coes manllevades, / fadrines arreu arreu. *Sencelles*

Variant a Santanyí (v. 1): *Es diumenge les veureu*

- 249 Te volia demanar / que m'explicasses com era
que te poses sa monyera / estufada, amb esponera,
com ses cols de s'Hort des Ca. *Llucmajor*

Variant a Santanyí (v. 1/2/3): *Vos volia preguntar*

que me diguéssiu com era / que vos posau sa monyera

- 270 Jo tenc quatre camies, / totes d'holanda;
totes quatre se tiren / per una banda. *Deià*

Variant a Santanyí (v. 4): *a cada banda.*

- 295 Ses sabates escotades / que n'he duites més d'un pic,
i també calces brodades, / i aquell ventai antic
amb ses esquerdes daurades. Capdepera

Variant a Santanyí (v. 2): *jo n'he duites més d'un pic,*

- 299 Sa fia anirà ufana / amb so ventai tan daurat,
i son pare, que se tap / amb aquella pell de gat
que sol 'gafar amb tanta gana! Llucmajor

Variant a Santanyí (v. 4): *que s'abric sa pell de gat*

Capítol 6: Danses

- 98 Per anar a ca teva, / ¿per on és més prop?
Ai, monada meva, / que guapa te trob! Artà

Variant a Santanyí (v. 3): *Jesús, Margalida,*

- 102 Quan surt de ca meva / jo peg un botet,
i venc a ca teva / corrents a veure't. Binissalem

Variant a Santanyí (v. 3): *per venir, Maria,*

- 127 Ses al·lotes guapes / m'agraden a mi:
de tant que m'agraden, / som quedat fadri. Artà

Variant a Santanyí (v. 4): *romandré fadri.*

- 158 Ja venim de navejar / d'allà decà sa muntanya
i fa més de tres setmanes / que no hem pogut festejar. Artà

Variant a Santanyí (v. 2): *damunt aquelles muntanyes*

Capítol 7: Endevinalles

- 11 Amb tanta sabiduria / mai se deu colgar dejorn.
Preguntau-li, sen Ramón: / antes de Déu criar el món,
¿ambe què s'entretenia? = *Feia rodes.* Llubí

Variant a Santanyí (v. 2): *vos deveu colgar dejorn.*

- 19 Ara pensa i col·legeix / lo que jo t'explicaré:
¿quin instrument fa el fuster, / no l'empra el que el dóna a fer,
i el que el fa no se'n serveix, / i qui l'empra no coneix
si està malament o bé? = *Un baül* Artà

Variant a Santanyí (v. 3): *i qui ho fa, no se'n serveix,*

- 33 Com jo pens i torn pensar / i de pensar-hi torn loca:
 ¿ quin parentesc és que em toca / amb sa sogra de s'al·lota
 que festeja es meu germà?
 = *La mare pròpia.* Algaida
- Variant a Santanyí (v. 2): *i tenc por de tornar loca:*
- 37 Com no en tenia, / darte'n poria,
 i ara que en tenc / no en puc dar gens. Llucmajor
 = *Una al·lota, quan no tenia enamorat, podia donar amor.*
- Variant a Santanyí (v. 4): *no te'n puc dar.*
- 66 - ¿Em voleu dir, el sen Magí, / vós qui sou picapedrer,
 quantes pedres s'han mester / per fer s'arc de Sant Martí?
 - N'han de tenir un bon cap / i s'enteniment no hi falta:
 una sola pedra basta, / si arriba de cap a cap. Artà
- Variant a Santanyí (v. 2): *mosso de picapedrer,*
- 79 Es dia que jo vaig néixer, / mu mare se va morir,
 i a mon pare el batiaren / i jo vaig esser es padrí. Galilea
 = *(No hi ha la resposta)*
- Variant a Santanyí (v. 1/3): *Es dia que vàreu néixer, /
 varen batiar es meu sogre*
- 95a Jo, juntament amb mu mare, / som bastant apreciat,
 emperò, per separat, / tothom me fa mala cara. Galilea
 = *El serigot.*
- Variant a Santanyí (v. 3): *però, d'ella separat,*
- 97 - Jo som En Cosme Gayà / germà, ¿que no em coneixeu?
 Jo veig lo que Déu no veu / i faig lo que Déu no fa.
 - Resposta vos vui tornar / a lo que m'heu preguntat.
 Lo que feis és el pecat; / lo que veis, és un germà. Artà
- Variant a Santanyí (v. 2): *germà, ¿que no el coneixeu?*
- 120 ¿Me vols dir per què i com / una mare té set fies,
 sa major té quatre dies, / i ses altres, set perhom? Artà
 = *La quaresma.*
- Variant a Santanyí (v. 1): *¿Vols-me tu dir per què i com,
 aviat, i no t'hi mires:*

145 Per la garriga neix, / per la garriga canta;
no hi ha cap berganta / que no l'admetés. = *La guitarra.* Felanitx

Variant a Santanyí (v. 3/4): *Fa estar sa berganta
amb un pam de greix.*

168 ¿Quin abre en el món hi ha / que té la llenya dolenta
i dalt sa fuia sustenta / fruita bona de menjar? Artà
= *La figuera de moro.*

Variant a Santanyí (v. 2): *qui fa sa llenya dolenta*

214 Tu qui fas d'estudiant, / ¿me vols llegir aquest paper?
¿Quin és s'animal que té / més força enrere que envant? Randa
= *L'escarabat*

Variant a Santanyí (v. 2): *i que tens ploma i tinter,*

223 Un abre en el món hi ha / que fa sa fruita amb tres crestes.
Saps que ho han de ser, de pesques, / per sebrer-ho endevinar!
= *El noguer.* Algaida

Variant a Santanyí (v. 4): *que ho puguen endevinar!*

254 Una olleta / molt petiteta: / no hi posen ou / sinó carneta. Artà
= *Un didal.*

Variant a Santanyí (v. 3): *que no hi cap brou*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

60 Dalt es Puig de Galatzó / vaig sembrar faves torrades.
Es corbs les m'hauran menjades, / no hi coiré sa llavor. Manacor

Variant a Santanyí (v. 1/4): *A damunt Sant Salvador /
i ho pagarà es pastor.*

81 Donetes d'es meu carrer, / poreu plorar ma dissort:
s'ase d'es sogre s'es mort / quan prou lo havia mester. Son Servera

Variant a Santanyí (v. 4): *i prou lo havia mester.*

139 Estimat, si jo poria / d'ets ossos donar-te es moll!
Jo p'ets homos me degoll; / per tu em taiaria es coll;
no es meu: es de sa camia. Binissalem

Variant a Santanyí (v. 1): *Ai, estimat, si poria*

- 167 Jo tenia un porc Tià / i una gallina Pixedis:
No importa anar a comedis, / perquè a ca nostra n'hi ha. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Tenc un ca qui nom Tià*
- 203 M'escriràs, en esser mort, / d'allà on aniràs a viure,
i, si tens ganes de riure, / serà que estàs bo i fort. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *o si hi ha res que et vagi tort.*
- 207 Me vaig determinar un dia / de sembrar un claveller,
i en tres dies tant cresqué / que dotze estalons tenia.
Poreu pensar, vida mia, / redol si en 'via de fer!
I, si el fossen regat bé / tot Mallorca en coiria.
Set-centes sinis rodaven / per regar aquest claveller,
i, si el fossen cuidat bé, / tota Mallorca ompliria. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 5/6/7/8):
*A Sóller me'n vaig anar / a cercar parededors;
en vaig trobar cent i dos / per ses parets eixamplar.*
- 241 Oh estimat, que anau de coix! / ¿O heu tirada malaltia?
Jo, p'es camí, com venia, / olorava i sentia
olor de carn qui podia; / ¿que devíeu esser vós? *Alcúdia*
- Variant a Santanyí (v. 6): *i devíeu esser vós.*
- 249 Punta apunta Na Punta; / ja és punta ben apuntada.
Si no fér a on apunta, / millor sa punta remunta.
No et canses mai d'apuntar, / perquè aquell qui bé no apunta,
sa punta pega de punta / i sa punta sol girar. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 6): *perque es qui bé no apunta,*
- 302 S'ase d'En Pelat va anar / al cel a fer testament.
Li va caure aquella dent / que hi solia mossegar. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Ja ha perduda aquella dent*
- 319 Si en la seva joventut / no serva es llum dret sa dona,
a certa edat és tan bona / com una cosa qui put. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 4): *com a carn de vas qui put.*
- 384 Un gat caigué dins un pou / i un altre gat el treia,
i un altre gat qui deia: / Fiis de cosins germans sou. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 4): *- Companyeros, ¿a on sou?*

- 393 Un moscard de s'Albufera / se va llogar per criat
per tenir compte an es prat / que hi ha en es Pla de San Jordi.
Cridava misericordi', / feia repicar a la Seu,
i un llagost feia de correu / per porer menjar pa d'ordi. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 6/8): *repicaven a la Seu, /
perque li dassen pa d'ordi.*
- 431 Aqueixa tal criatura, / ¿mirai que no deu tenir?
Si es veia es gep, per ventura / no xerraria de mi. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Si es gep se ves, per ventura*
- 437 Aquest bergant de Son Oms / feia randa de vencisos.
Quan li posaren calçons / ja tenia es cabeis grisos. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *No li posaren calçons
fins que tengué es cabeis grisos.*
- 503 De totes ses gatovetes / d'es Puig de Sant Salvador
n'hem de fer un fogueró / per cremar tots es xuetes. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 1/3): *Replegau ses gatovetes /
i en farem un fogueró*
- 531 Em desdic de lo que he dit, / En Messeta no és xueta,
però ve d'aquella cepa / que enclavaren Jesucrist. *Manacor*
- Variant a Santanyí (v. 2): *que En Mamella fos xueta,*
- 584 Es pois no s'acaben mai. / Ja basta, per aquest pic.
Si no creis lo que vos dic, / mirau-vos en es mirai. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Pois, no acabaria mai.*
- 602 ¿Heu sentit aquest reclam / d'aqueix botxí mata-rates?
Ell per aquí fa bravates / i son pare es mor de fam. *Deià*
- Variant a Santanyí (v. 1): *¿No heu sentit aquest reclam*
- 707 ¿Qué m'és a mi si ho has dit? / Tant me lledes com me dónes;
t'estufes i no tens plomes / i fas es rotlo petit. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 2): *Tant m'hi lledes com m'hi dones;*

- 751 Si jo altre llum no tenia, / garrideta, sinó es teu,
i no m'assistia Déu / a les fosques moriria. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 4): *a les fosques romandria.*
- 767 Si voleu menjar brutor, / anau devers Son Torrella:
trobareu dins s'escudella / qualche tronxo de col véia
més gruixat que un espigó. *Santa Maria*
- Variant a Santanyí (v. 3): *hi troben, dins s'escudella,*
- 772 Si xeixa penses coir, / no es convertesca en civada;
tendràs sa boca amargada / i no et valdrà escopir. *Banyalbufar*
- Variant a Santanyí (v. 1/2/3/4):
*De lo que et vui advertir, / per si a cas vas errada:
que si xeixa vols coir, / no es convertesca en civada.*
- 779 Te'n pories excusar / que aquesta cançó fes planta.
Tu galania en dus tanta / com una òliba que canta
i, si per cas, ningú enquantra, / un gran susto li deu dar.
Te'n pren com un aubardà / que, de destrossat que està,
damunt s'ase no s'aguanta. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *No t'havies de pensar*
- 806 Un canari dins sa gabi' / cantant se deu devertir.
¿Que et penses riure't de mi, / grandíssim estrafolari? *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 2): *molt se cerca devertir.*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Santanyí sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 44 Andau, andau, / va dir sa marxanda,
no toqueu sa randa / que la'm mastegau.
Me l'heu de fer neta, / Madò Mestresseta,
ja que vós vos n'anau. / Dins un jardí
jugarem un rato / bombet i gaiato
(Al·lota sempre va de jocs) / treu ses bolles
jugarem un rato / sort i gaiato
pam i toc, / toc i pam. *Santanyí*
- 55 Bernat, / coa de gat,
coa de moix / escarabat coix. *Santanyí*
- 188 Tet-te-reret / coques i casques / dins un paneret. *Santanyí*
- 208 Venc En Pere i s'ase / a peça de quatre,
i En Pere i es moix / a peça de dos. *Santanyí*

Capítol 2: Localitat

- 167 A sa cova de N'Abrí / hi ha una forastera
i es soldats tenen quimera / de menar-la per aquí. *Santanyí*
- 405 Ja se n'han duit es floret / de dins Campos, de fadrins:
ja només hi troben nins / i també qualque veiet. *Santanyí*
- 425 A Ciutat éreu ahir, / bona amor, i no vos vaig veure;
ja poreu pensar i creure / que era un dia trist per mi. *Santanyí*
- 708 Més alegre és Santanyí / que Algaida dos mil vegades.
Si no les vols copejades, / de dalt les has de coir. *Santanyí*
- 768 A s'Alqueria Blanca / tot són pastorets,
una má a cada anca / i esclafits i pets. *Santanyí*
- 788 Aquesta santanyinera / que ara ha sortit a ballar,
la degueren enconar / amb llet de cussa llebrera. *Santanyí*

- 1233** Jo veig Son Perot-Clapers, / Son Gil, Castellet i Tanca,
Son Flor, S'Alqueria Blanca, / Son Tovell i Son Fornés. *Santanyí*
- 1387** Pobre de Juan Amer! / Ja en deu passar, de trebai!
Es dilluns se'n va a sa Vall; / fins es dissabte no ve. *Santanyí*
- 1388** Sa berganta de sa Vall / s'alegria li escapa
perque du botons de plata / i no n'havia duits mai. *Santanyí*
- 1389** Ses bergantes de sa Vall / sa major i sa segona
com se va morir es cavall / li varen posar corona. *Santanyí*
- 1424** Tothom li diu Son Alegre / i jo li diré Son Trist,
perque ha molts d'anys que tenc vist / que l'amo sembra i no sega. *Santanyí*
- 1425** Un poll petit sempre piula / perque mai té res que fer.
A Son Alegre estaràs bé / perque sempre poràs riure. *Santanyí*
- 1430** Son Balaguer d'es Racó / és un lloc arraconat;
es que no hi hagi habitat / no sap què cosa és tristor. *Santanyí*
- 1465** L'amo de Son Escardat / fuma es canó de sa pipa
perque ha tengut sa xeripa / que es blat i s'ordi han corcat. *Santanyí*
- 1508** L'amo de Son Mas un dia / una fogassa encetà
i dedins hi va trobar / ses varques d'es qui munyia. *Santanyí*
- 1526** De Son Nét a Son Granada / és es meu passejar-mè,
i la causa deu esser / que hi habita qui m'agrada. *Santanyí*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 4** Enmig de mar vostres barques / dia de vent i maror
sempre tenen un patró / dins s'estudi girant cartes. *Santanyí*
- 17** Sa barca de s'estimada / pecat és que no naveg:
vet-la-t'allà a palo sec / a dins es moll aturada. *Santanyí*
- 121** La vida d'un mariner / n'és una vida penada:
un dia d'ennigulada / comanar-lo a Déu convé. *Santanyí*
- 168** Garrida, an el qui se nega, / feis la senyal de la creu,
perque ni mira què beu: / li pega allà on la pega. *Santanyí*
- 210** S'almdrava sempre pesca / tota sola, i 'gafa peix,
però es pobres palangrers / molts de pics no guanyen s'esca. *Santanyí*

Capítol 5: Noms personals

- 157 Tots es Peres són grossers / i es Tonis toixarruts,
i es Juans són aguts / i es Miquels són mentiders. *Santanyí*

Capítol 6: Religioses

- 1 A dins es vas del Roser / me duran, com seré morta;
i lo que més m'aconhorta, / que no m'hi enyoraré. *Santanyí*
- 9 D'es fosser de Santanyí / senten contar coses grosses:
es morts fa caminar amb crosses / i los fa parlar en llatí. *Santanyí*
- 138 Com rall amb una fadrina, / no dic sa veritat, no!
An el Pare confessor, / la hi dic, si la m'endevina! *Santanyí*
- 141 Em confés amb Vós, Senyor; / em confés amb Vós, Déu meu,
perque, com combregaré, / estiga en gràci' de Déu. *Santanyí*
- 160 Jo som escapaç de fer / coses que Déu no farà;
almanco puc convidar / un germà meu a dinar,
i Ell no, perque no en té. *Santanyí*
- 245 Un vestit voldria fer / de perles i diamants
per entregar-lo en ses mans / de la Verge del Roser. *Santanyí*
- 401 Santa Isabel / era teixidora
i teixia un vel / per una senyora. *Santanyí*
- 621 Com vos mir a una creu, / ja no tenc talent ni gana.
Quin possible és que jo us ame / conforme Vós mereixeu! *Santanyí*
- 637 Jesús estava cansat, / no poria caminar,
i de grapes va pujar / dalt l'escala de Pilat. *Santanyí*
- 639 La flor de la passió / n'és una flor molt redona:
significa la corona / de Cristo nostro Senyor. *Santanyí*
- 670 Ja arribam. Ave Maria. / Vos venim a visitar.
Una nova us volem dar / que causa molta alegria.
Jesucrist, Full de Maria, / per noltros va morir un dia
i sa sang va derramar, / i ha tornat ressuscitar
avui quan s'aua rompia. *Santanyí*
- 687 Aquesta ja és sa darrera / que cantaré per aquí,
i es qui me voldrà seguir / m'haurà de córrer darrere. *Santanyí*

- 716** Fadrina qui donarà / panada grossa bastant,
la farem seure davant / en es ball que se farà. *Santanyí*
- 758** Noltros som quatre salers / que cantam per sa panada;
vos desitjam bona anyada / a casa i a's sementers;
de faves, que n'hi hagués / més caramull que de paia,
i de blat, ordi i civada / n'ompligueu tots es graners;
que no faça cap boirada / en estar en flor es cirerers. *Santanyí*
- 761** No se fa res per interés / una volta com aqueixa:
ets ous que no han de néixer, / els heu de dar an es salers. *Santanyí*
- 894** ¿Quan t'embarques? ¿quan t'embarques?/Quan t'embarques m'has de dir.
Es rector de Santanyí / canta l'ofici amb ses varques. *Santanyí*
- 895** Senyor batle, es rector troba / que un poc massa llarg hem fet,
que es primer qui diga "Uep" / que posi una doble a l'Obra. *Santanyí*
- 907** A damunt Sant Salvador / me seguí una passada:
que vaig veure s'estimada / i la Mare de Déu no. *Santanyí*

Capítol 7: Vida humana

- 16** L'amo En Gustí sempre lleva / ses festes de més profit.
Guardau-vos d'homo petit, / que el Rei no el vol a ca seva. *Santanyí*
- 183** Pipeta, treu foc / i en fumarem una,
que passam fortuna / per dins aquest lloc. *Santanyí*
- 228** Fadrina hi ha qui fa oi / de poca manya que té.
N'hi ha una a Son Vaquer / que sols no va sebre fer
pessics a un cocarroi. *Santanyí*
- 465** Aigordent de s'arreleta / és bona p'es dematins,
per donar an es fadrins / com vénen de fer volteta. *Santanyí*
- 493** A mi m'agrada sa menta / i també es rom escarxat,
però s'olor d'anissat / me rebenta, me rebenta! *Santanyí*
- 558** Al·lotet, si vols venir / a sa Coma de sa Font,
tu duràs un cocarroi / i jo de coca un bocí. *Santanyí*
- 564** En Jordi d'es Carreró / tres dies menjà vedella:
es primer dia a ca seva, / dos a ca's batle major. *Santanyí*
- 887** - Viroto de Cabrera gran, / oh corb marí de ses Illes,
¿em vols dir per què no dines? / - Perque no tenc gaire fam. *Santanyí*

- 894** S'altre dia vaig tenir / un sopar com es del rei:
vaig menjar d'es porc més vei / que hi havia a Santanyí. *Santanyí*
- 1229** Persona desgraciada / no hauria de néixer mai,
perque passa més trebai / que una ànima condemnada. *Santanyí*
- 1237** Jo n'he pres tan bon conhort / com no l'haja cap persona.
Qui té trebais i s'hi dóna, / ell mateix se du a la mort. *Santanyí*
- 1350** Carrer de Cala Figuera, / ja no me veuràs tornar,
perque em varen fer pagar / quatre duros sense espera. *Santanyí*
- 1415** Carta, vés-te'n aviada, / no t'aturis p'es camí
fins que sies entregada / an es saig de Santanyí. *Santanyí*
- 1433** Senyor Déu meu Jesucrist, / Déu i homo vertader!
Ses dones només són bones / per quan les han de mester. *Santanyí*
- 1512** A ca vostra hi sou de més / i a ca nostra hi feis falta.
Vós sou sa prenda més alta / que compraria amb diners. *Santanyí*
- 1634** Encara que sia jove, / ara ja me vui casar,
i mu mare me darà, / com a dot, una filova. *Santanyí*
- 1802** - Mon pare meu, casau-vós, / i mare nova tendria.
- Oh fii meu, jo em casaria, / si una dona jo sabia
que dugués pa per tots dos. *Santanyí*
- 1823** - Mu mareta, em vui casar, / o si no, me duré a perdre.
- Ma fia, tu faràs merda; / veiam qui la't torcarà. *Santanyí*
- 1858** Oh Mare de Déu de Lluc! / Quina Santa sou tan bona!
Desgraciada de dona / que té s'homo cap fotut! *Santanyí*
- 1923** Sa madona de Son Moro / se va casar en s'estiu
i li trobaren es niu / dins se figueres de modo. *Santanyí*
- 1956** Si en ventais i flocs i roba / gastau sense to ni so,
pensau que no sempre es troba / lo que es diu un partit bo. *Santanyí*
- 2079** Aquesta n'és sa doctrina / de s'homo, quan s'ha casat:
que, si ve i compra blat, / sa dona ven sa farina;
i si té un nin o nina, / li venen es pa pastat,
i es pobre malanat / no pot fer es cul de gallina. *Santanyí*
- 2283** Ten paciència, fii meu; / qualche dia acabaràs,
mos donaràs un abraç / a gust i agrado teu. *Santanyí*

- 2341 Margalida, en mirar-tè / una dona hi ha qui plora
que te volia per nora / i ara es seu fii és a fora;
si no torna, no pot ser. *Santanyí*
- 2378 - Jo tenc es cap que em fa mal / de tanta pena sentir.
- Mon pare, si ho deis per mi, / que no em vulgueu mantenir,
me'n 'niré a estar a l'hospital. *Santanyí*
- 2396 Per donar-te vida a tu / sa vida va dar ta mare:
Déu ho va fer, ben segur, / perquè no haguesses de dur
s'agraïment a sa cara. *Santanyí*
- 2431 Es meu sogre va enfadat, / que no em vol a dins ca seva;
sa sogra no em vol darrere, / ni sa fia an es costat. *Santanyí*
- 2445 Madona, vós sou sa mare / de sa que em fa penar tant:
ja l'hi anireu recordant / desiara, desiara. *Santanyí*
- 2456 Quan me'n vaig a festejar / sempre me'n duc sa setria,
perque sa sogra no em diga: / - Veste'n, que s'oli va car. *Santanyí*
- 2478 Sa sogra diu per aquí / que ningú mai l'ha tocada,
i n'està més bombejada / que es castell de Monjuí. *Santanyí*
- 2496 Sa sogra tendràs raboa; / sempre l'hauràs d'aguantar;
un dia la vaig trobar / i tant de gust me va dar
com si em 'guessen fet 'guantar / una vaca per sa coa. *Santanyí*

* * * * *

2) Cançons recollides a Santanyí amb variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 136 Miquel de la mel / de la xuia pelada,
amb un cap d'arengada / se'n puja an el cel. *Santanyí*

Variants -Montuiri (v. 1): *Biel de la mel,*

-Biniamar (v. 1): *Rafel de la rel,*

-Artà (v. 2/3/4): *panxa plomada, / cul d'arengada,
llépol de mel.*

-Algaida (v. 4): *vol pujar al cel.*

-Manacor (v. 4): *i es peus de Miquel.*

Capítol 2: Localitat

- 121 En es carrer d'es Verdet / han posades passadores
per passar aquelles senyores / en s'hivern quan farà fred. *Santanyí*
- Variants -Felanitx (v. 2): *han de posar passadores*
- 157 Oh Torre Alta de Sa Vall, / que tens s'ombra de mal sana!
A una part es mestral / i a s'altra tramuntana. *Santanyí*
- Variants -Campos (v. 3/4): *A una banda es mestral
i a s'altra sa tramuntana.*
- 163 D'es Coll de Na Palomera / Na Moreu veurà la mar
i dues torres que hi ha / sa pròpi i Sa Dragonera. *Santanyí*
- Variants -Llucmajor (v. 4): *sa d'allà i sa Dragonera.*
- 286 Ja devia ser algaidí / qui ha feta la fretura,
per porer dir "N'he morta una / de caça dins Santanyí". *Santanyí*
- Variants -Manacor (v. 2): *qui ha feta sa bravatura,*
-Sant Joan (v. 3): *just per dir que n'ha morta una*
- 287 Jo som un vesí d'Algaida / i som nat en Es Llombards.
Com més Amunt te faràs, / més gros s'esclat pegaràs
si no t'aguantes a l'aire. *Santanyí*
- Variants -Montuïri (v. 1/2): *Som de la vila d'Algaida,
de la vila d'aquí baix.*
-Sencelles (v. 4): *més bon esclat pegaràs*
-Manacor (v. 5): *si no t'atures a l'aire.*
- 386 Un dia devers Nadal / un calonger se ventava
i de calor flastomava / dins sa pleta de Sa Vall. *Santanyí*
- Variants -Montuïri (v. 1): *En venir devers Nadal*
- 466 Amic meu, no t'enamores / de fadrina d'Es Llombards,
que ses llebres d'es camp ras / solen esser corredores. *Santanyí*
- Altra variant a Santanyí (v. 4): *totes són molt corredores.*
Variants -Sant Joan(v. 1/2): *Bartomeu, si t'enamores,
mira primer lo que fas,*
-Ses Salines (v. 3): *com ses llebres d'es camp ras*

- 489 Felanitx durà la doma / dins poc temps en general,
perque enmig de s'Arraval / hi ha sa guya de Roma. *Santanyí*
- Variants -Campos (v. 1/2): *Felanitx ja du la doma,
de poc temps, en general,*
- 495 Que sou de desgraciades, / senyores de Felanitx!
Perque es senyors més rics / se casen amb ses criades. *Santanyí*
- Variants -Manacor (v. 3): *Perque tots es senyors rics*
- 542 Es poble de Lluçmajor / dins poc temps cobrarà honra
perque N'Apolònia Xonda, / per fer planta, se va tondre
es seu monyo amb un raor. *Santanyí*
- Variants -Lluçmajor (v. 3): *des que N'Apolònia Xonda,*
-Sineu (v. 4): *per pretenir, se va tondre*
-Campos (v. 5): *es cabeis amb un raor.*
- 706 Lo que son ses jovenetes / d'es poble de Felanitx,
ni a Sa Pobla ni a Costitx / n'he vistes de més guapetes. *Santanyí*
- Variants -Felanitx (v. 1): *Mirau-vos ses jovenetes*
-Selva (v. 4): *en veureu de més maquetes.*
- 771 Sa Curia Blanca n'era / sa més alegre del món,
i d'ençà que vós no hi sou / en mirar-la tenc plorera. *Santanyí*
- Variants -Campos (v. 3): *i ara, des que vós no hi sou,*
-Inca (v. 4): *es mirar-la fa plorera.*
-Sant Joan (v. 4): *es veure-la fa plorera.*
-Felanitx (v. 4): *quan la mir ja tenc plorera.*
- 806 Som natural de Mallorca / i som nada a Santanyí;
som venguda per aquí, / senyora, perque m'importa. *Santanyí*
- Variants -Porreres (v. 3): *som venguda a cantar aquí,*
- 868 A Ses Salines hi ha / un regiment voluntari:
pledegen per un vicari / i no tenen escolà. *Santanyí*
- Altra variant a Santanyí (v. 4): *sols no tenen escolà.*
Variants -Santa Maria (v. 3): *qui pledeja per vicari*

985 Alegre trob Alcoraia / perquè En Jaume encara hi és:
guitarres de tres en tres / i cada vespre s'hi balla. *Santanyí*

Variants -Vilafranca (v. 2/3): *des que s'estimat hi és:
de guitarres n'hi ha tres*

989 Fadrins, si voleu fadrines, / anau a Bálitx d'Avall,
que s'hi crien aritgetes / que lluen com un mirai. *Santanyí*

Variants -Esporles (v. 3/4): *són asprives com espines
i fines com un mirai.*

1256 Que estava de bé a Can Canta, / i em vaig mudar a Son Amer!
Per voler fer més paper, / mirau quin paper me canta. *Santanyí*

Variants -Maria de la S. (v. 1): *Que estava de bé a Son Planta,*
-Felanitx (v. 2): *i vaig passar a Son Ferrer!*
-Binissalem (v. 4): *ara bon paper me canta.*
-Santa Maria(v. 2): *i em vaig mudar a Son Ferrer!*
-Manacor (v. 3): *i per voler fer paper,*

1384 Bon dia tenga, senyor; / que em perdon si l'he ofès;
de sa Vall me'n vaig remès / inflat com un tambor:
¿justícia amb tanta rigor / d'errades que no he comés? *Santanyí*

Variants -Campos (v. 4/5/6): *i més inflat que un tambor:
¿tanta justici' i rigor / per pecats que no he comès?*

1534 ¿Tu que no havies segat / a escarada a Son Parera?
No hi ha racó ni vorera / que no estiga tot sembrat. *Santanyí*

Altra variant a Santanyí (v. 4): *que tot no sia sembrat.*

Capítol 3: Marina i Pesca

36 La Capitana Reial / davant de totes anava;
dalt l'obre mestre portava / un llumet amb un fanal. *Santanyí*

Variants -Santa Margalida (v. 3): *i s'obre mestre portava*
-Campos (v. 4): *un llumet dins un fanal.*

67 A Cala Figuera pesca / el tresor de mon amor:
voldria que fes maror / perquè prest acabàs s'esca. *Santanyí*

Variants -Felanitx (v. 4): *i acabaria prest s'esca.*

- 69 Aqueixa roca espanyola / que a Cala Figuera hi ha,
jo l'he d'arribar a aplanar / venguent de ca Na Terrola. *Santanyí*

Variants -Manacor (v. 4): *anant a ca Na Terrola.*

- 76 Si es vent te surt punter / i mareta tens de proa,
no muntaràs Na Rodona / ni tampoc es Cap Blanquer. *Santanyí*

Variants -Manacor (v. 1/2): *Es vent s'és tirat punter
i sa mareta de proa,*

-Felanitx (v. 3): *no muntarem Na Rodona*

- 83 Marc Crestai, aquest fii teu / t'ha trebaiat un bon pas:
se va tirar en es Morràs / i va anar a sortir a Sineu. *Santanyí*

Altra variant a Santanyí (v. 3): *que va partir d'Es Morràs*

- 132 Quan jo era petitet / mon pare em duia a la barca:
- Mariner, quan siguis gran, / no te fiis de la calma. *Santanyí*

Variants -Galilea (v. 1/2/3): *Com era nin petitet
mon pare em duia en la barca / i me deia: - En esser gran,*

Capítol 4: Narratives

- 93 L'any tretze ses Fontanelles / i sa Font tot era u;
quan no en volia ningú, / s'aigo arribava a Sencelles. *Santanyí*

Variants -Sencelles (v. 1/2): *L'any dotze ses Fontanelles
amb sa Font tot era u;*

- 130 Un homo tot sol té fred / i tota sa nit somia.
N'Andreu de ca Na Llucia / part damunt Santa Maria
feia jugar es ganivet. *Santanyí*

Variants -Marratxí (v. 4): *part dellà Santa Maria*

Capítol 5: Noms personals

- 104 S'al-lota que tu me dius, / m'agrada perque és curreta;
de nom és Margalideta, / i de malnom Reülleta.
També li diuen Na Nius. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 5): *i n'hi ha que li diuen Rius.*

Capítol 6: Religioses

- 47 De lluny lo veuen lluir / an el dimoni malvat
amb una ànima a's costat / que ell la vol posseir.
- Digués, dimoni, digués, / tu qui saps la vida seva;
l'ànima, per esser teva, / ¿quin gran pecat ha comès?
- Com a l'altre món estava, / no feia sinó pecar
i contra de Vós jurar; / passa dreta no donava.
- Miquel, porta la balança / i pesarem lo procés;
si es de l'àngel pesen més, / tendrem bona confiança.
- ¿Que ho veis, Mare i Senyora, / com pesen més los pecats?
No us faceu defensora / de pecadors tan ingrats!
- ¿No basten les meves manyes / per una ànima salvar?
Nou mesos vos vaig portar, / Fillet meu, dins mes entranyes!
- Vés, ànima venturosa, / a mu mare a dur favors
que, si per ella no fos, / no series tan ditxosa.
- Per una salve gallarda / que em resaves cada dia,
tenies per companyia / Déu i l'àngel de la guarda. *Santanyí*

Altra variant a Santanyí (v. 17): *no vos faceu defensora*

- 74 En el cel hi ha confits / i una basseta de mel;
tots ets angelets del cel / hi van a muar-hi es dits. *Santanyí*

Variants -Sant Joan (v. 4): *els hi deixen muar es dits.*

Capítol 7: Vida humana

- 116 Un temps, com jo era jove, / passava es temps fent cançons,
i ara, amb dos esperons, / es cavall no puc fer córrer. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 2): *perdia es temps fent cançons,*
-Manacor (v. 3/4): *i ara tenc dotze esperons*
i es cavall no puc fer córrer.

- 298 Jesús, Maria i Jusep, / Sant Joaquim i Santa Ana!
M'ha agafat una cortana / des que es blat va vint sous. *Santanyí*

Variants -Sant Llorenç (v. 3): *M'ha pegat una cortana*

- 301 Jo n'he pres tan bon conhort / com no l'haja cap persona.
Qui té trebais i s'hi dóna, / el mateix se du a la mort. *Santanyí*

Variants -Artà (v. 1): *Jo hi he pres tan bon conhort*
-Felanitx (v. 2): *com no l'ha pres cap persona.*
-Valldemossa (v. 3): *Si té trebais i s'hi dóna,*

- 351 Quan la vaig veure venir / per dins es camp que lluïa,
jo vaig dir: “Oh dissort mia! / Jo m’havia de morir!” *Santanyí*
- Variants -Andratx (v. 1): *Jo la vaig veure venir*
- 778 Jo conec un beatot / que sempre vol faves tendres,
emperò, en venir divendres, / llavò menja camaïot. *Santanyí*
- Variants -Felanitx i Deià (v. 1/3/4): *Coneixia un beatot /
i, com venia es divendres, / se menjava es camaïot.*
- 877 A ca nostra, quan dinam, / a sa taula sempre en queda;
ben diferent de ca teva, / que, com llevau sa panera,
tots estau mig morts de fam. *Santanyí*
- Variants -Manacor (v. 3): *i no som com a ca teva,*
-Algaida (v. 3): *i no és com a ca teva,*
-Bunyola (v. 4-5): *que tots anau morts de fam.*
-Selva (v. 4-5): *que tots estau morts de fam.*
- 954 Bona amor, surt i vinè / en aquesta lluna clara.
Dos germans cara per cara / estan per a pegar-sé. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1): *Bona amor, surt i vinè*
- 959 Déu mos guard, senyor compare, / d’un mal aire de forat,
d’amic reconciliat / o d’un homo bandejat
o d’homo que és estat frare. *Santanyí*
- Variants -Montuïri (v. 2): *de vent que surt de forat,*
- 1294 Hi ha molta gent qui es pensa / que jo tenc molts de doblers:
n’he guanyats molts, ‘ximateix, / però molts de pics vaig sense. *Santanyí*
- Variants -Estellencs (v. 1): *Diuen que la gent se pensa*
-Sant Llorenç (v. 3): *n’he guanyats, aiximateix,*
-Galilea (v. 4): *i molts de pics me qued sense.*
- 1317 Quan ve es cap de s’any o es mes, / i es temps ja se rescabala,
si no en teniu, de doblers, / mirau-vos-hi, majorala. *Santanyí*
- Altra variant a Santanyí (v. 3): *si no en teniu, de doblers,*
- 1401 Quan diguen “Amb sa llicència”, / has de dir: “Vostè la té”.
Això se diu parlar bé / i tenir correspondència. *Santanyí*
- Variants -Santa Maria (v. 3/4): *Així ho fan en parlar bé*

- 1446 Jugant a estira i amolla / m'has guanyat tots es doblers.
Ja no jugaré mai més / en no esser amb tu tota sola. *Santanyí*
- Variants -Algaida (v. 1): *Jugant a la carambola*
-Montuiri (v. 2): *he perdut tots es doblers.*
-Manacor (v. 2): *m'han guanyats tots es doblers.*
-Sineu (v. 3): *No m'hi veuran jugar més*
-Campos (v. 3/4): *I ara, ¿saps que tenc de més?*
Padastres per sa virolla.
- 1491 Toni, ¿saps que he sentit dir? / Que enguany t'han de publicar:
Tendràs casa per estar / i una dona a mantenir. *Santanyí*
- Variants -Deià (v. 4): *i dona per mantenir.*
- 1641 Enguany hi veniu com hoste; / l'any qui ve no serà així
perque en venir a Santanyí / ma casa serà ca vostra. *Santanyí*
- Variants -Galilea (v. 4): *ma casa serà sa vostra.*
- 1796 Monjeta voleu que sia / d'es convent de l'Olivar,
i jo més m'estimaria / que em parlàsseu de casar. *Santanyí*
- Altra variant a Santanyí (v. 4): *amb un fadrí festejar.*
Variants -Sineu (v. 4): *ser dona d'es teu germà.*
-Artà (v. 4): *casar-me amb so teu germà.*
- 1904 Ramell de mil gallardures, / casa't, que a mi no em sap greu:
confii que d'es panyo meu / ploraràs ses taiadures. *Santanyí*
- Variants -Pollença (v. 1/3): *Ramell de mes gallardures, /*
'xa fer, que d'es panyo meu
-Sóller (v. 2/3/4): *casa't, si te vols casar,*
que arribaràs a plorar / d'es panyo meu, taiadures.
-Sineu (v. 2/3/4): *casa't, si te vols casar,*
que arribaràs a enyorar / d'es meu panyo taiadures.
- 2035 ¿Vols que et mostri una cançó / que no l'has sentida mai?
Sa darrera de Son Blai / s'embarca amb En Miqueló. *Santanyí*
- Variants -Pollença (v. 3/4): *¿Vols que et faci un baverai*
d'un bocí de sarrió?
-Manacor (v. 4): *se casa amb En Miqueló.*
- 2098 D'ençà que me som casat, / dues coses n'he avançades:
dalt sa sala hi tenc blat / i en es llit tenc pixerades. *Santanyí*
- Variants -Felanitx (v. 1): *D'ensians que em som casat,*
-Binissalem (v. 3): *a dalt sa cambra hi tenc blat*

- 2189 Si et resols i amb mi te cases, / l'hauràs avenguda poc:
sortiràs de dins un foc / i cauràs a dins ses brases. *Santanyí*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *i entraràs a dins ses brases.*
-Binissalem (v. 4): *i cauràs enmig de brases.*
- 2201 Tenc sa dona, ¿que no ho creis?, / que me té desesperat!
Du es senyoriu aferrat / fins a s'arrel d'es cabeis. *Santanyí*
- Variants -Pollença (v. 1/2): *Sa meva dona, no creis
com me té desesperat.*
- 2217 Un homo casat no cerca / més que sembrar i coir;
i vós, com éreu fadri, / vetlàveu fins es matí
i sols no sabíeu perque. *Santanyí*
- Variants -Artà i Porreres (v. 3/4/5): *ja és diferent d'un fadri,
que vetla fins es matí / i sols no sap lo que cerca.*
- 2265 L'amo En Miquel, de s'al-lot, / que Déu vos ne do alegria,
i, si un nin ho trobau poc, / que vos duguin una nina. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 4): *en tornar, serà una nina.*
- 2299 Molt de temps ha que governa / sa vostra fia de mi,
i mai vos he sentit dir: / - 'Xa fer, que jo et vui per gendre! *Santanyí*
- Variants -Caimari (v. 4): *- 'Xau fer, jo et voldré per gendre!*
-Sencelles (v. 4): *- Fiet, jo te vui per gendre.*
- 2533 Per Calonge i Carritxó, / per s'Horta i Sa Marina
cerquen vots, i és sa ruïna, / i creuen estar millor. *Santanyí*
- Variants -Artà (v. 1): *Per Cas Concos, Carritxó,*
-Estellenc s (v. 3): *cercam vots que és sa ruïna,*
-Santa Maria (v. 4): *i creien estar millor.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santanyí

Capítol 1: Infantils

- 9 Horabaixa, post el sol, / plorinyava l'infantó.
No ploreu, minyonet, no, / que mumareta no ho vol.
Noninó, noninó, / una engronsadeta / 'n es nin petitó. *Maria de la S.*

Variant a Santanyí (v. 7): *pel nin petitó*

- 20 Sa nineta és petiteta; / 'xau-la fer, tormarà gran,
i ets enamorats vendrán / a fer-li una musiqueta. *Inca*

Variant a Santanyí (v. 2): *i no la puc adormir:*

- 31 A dins *palàcio* / hi ha una senyora
que pren xocolate / a tres doblers s'unça.
A tres doblers substanci'. / - Nineta, ¿vols venir amb mi?
- Ja ho veurem demà dematí / amb un barral de vi. *Sineu*

Variant a Santanyí (v. 3): *que beu xocolate*

- 126 Mà morta, / Déu t'aconhorta
de pa i vi. / Besa aquí, Martí! *Artà*

Variant a Santanyí (v. 4): *besa suaquí.*

- 147 Olles, olles de vin blanc / totes soiades de fang,
fang i marisc. / ¿Qui serà la senyoreta?
La senyoreta Marieta (o Margalideta) *Llucmajor*

Variant a Santanyí (v. 3): *fang i mandritxo.*

- 155 Pístola, pístola, de la romana.
Cabra coixa no viu sana. / Merdà sull no porta banyes.
La cabra està en el pujol, / just a dalt del planiol.
- Cabra, cabra, vine aquí, / jugarem a la guyeta.
- No, no. Jo no vui venir / perque tu me menjaràs.
- No. Jo no puc menjar carn / ni en divendres ni en dijous.
En tià d'es Bous / me deu cent i vint sous / i una mula rotja. *Artà*

Variant a Santanyí (v. 4/5): *la cabra està dalt un pujol;
jo la mir del planiol.*

Capítol 2: Localitat

- 3 Sa cadenera fa es niu / damunt branca o bardissa.
Tota sa gent que hi ha a Eivissa / són batiats de lleixiu. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 2): *dalt una branca o bardissa.*
- 40 Ses dones de S'Arraval / són afectades de vi
i hi ha sa d'es Molí / qui se'n beuria un barral. *Selva*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *hi ha ses d'es Molí
que en beurien un barral.*
- 64 Noltros venim de Matances / de devers La Soledat.
De porc sols no n'hem menjat, / ¿com n'hem de contar alabances?
Marratxí
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *i de porc no n'hem menjat
no en porem contar alabances.*
- 151 Jo faig feina en es Castell / i en es Cap Enderrocat.
Mosso, ves a dur es porró / i es peix escabetxat. *Lluc...?*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Per beure duc es porró
i menj peix escabetxat.*
- 156 Devers sa Torre Rodona / ses puces hi van a esbarts
i s'horabaixa es moscards / s'acaben una persona. *Andratx*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *i en sa nit es moscards
enfaden una persona.*
- 195 Moliner de Can Noguera, / que dormiu de descansat!,
i mu mare té es llevat / que li surt de sa pastera. *Santa Maria*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Mu mare ja té es llevat*
- 202 A damunt es Puig Blanquer / faré fer una farola
per fer'hi sa torniola / diumenge i dia fener. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Part damunt es Puig Blanquer*
- 208 A's Puig de Randa ni Cura, / Gràci' ni Sant Honorat,
a Llucmajor ni Ciutat, / no hi tornareu, per ventura. *Campos*
- Variant a Santanyí (v. 4): *no tornarem, per ventura.*

- 291 A Andratx, per tocar l'orgue / posen dos porcs dins un sac:
un fa nyic i s'altre nyac, / s'avenen com un rellotge. *Esporles*
- Variant a Santanyí (v. 1): *A Sóller, per tocar l'orgue,*
- 368 A Bunyola pa a butxaca / n'heu de dur, com hi 'nireu;
o si no, dijunareu, / perque la gent que hi ha és flaca. *Santa Maria*
- Variant a Santanyí (v. 2): *duis-vos-n'hi, com hi 'nireu;*
- 396 Ses dones de Campanet / se'n van a coir a Son Grau;
duen es davantal blau / i el dimoni pintat, dret. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i al mig, el dimoni, dret.*
- 403 A Campos tenen es sants / repartits per fora vila;
ells diuen que dins la vila / no en poren mantenir tants. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 2): *escampats per fora vila;*
- 483 A Felanitx estan bé, / Déu los conserv sa salut;
tenen un vicari Lluc, / s'altre vicari és Tauler. *Porreres*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i un altre qui nom Tauler.*
- 527 Jo festejava a Llubí / una jove nom Teresa
qui de menjar té peresa, / i, com té son, de dormir. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *com té son no pot dormir.*
- 540 Adiós, Pepeta Clara; / si te'n vas de Lluçmajor,
comana't an el Senyor / i an En Verga, que és ton pare. *Lluçmajor*
- Variant a Santanyí (v. 2): *si tu deixes Lluçmajor,*
- 544 Lluçmajor du mala sort; / no destapeu més buranyes:
de dos saigs, n'hi ha un de tort / i s'altre ple de lleganyes. *Porreres*
- Variant a Santanyí (v. 2): *i no destap més buranyes;*
- 545 Lluçmajor, enhorabona / a's poble lluçmajorer,
qui amb sa música que té / ja no hi ha cosa més bona. *Lluçmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *que una musica que té*

- 546 Llucmajor vares deixar / un poble tan gran i ric,
i ara t'ets establert / a un llogaret petit
qui sols no hi ha campanar / i sa gent de per allà
només tenen un vestit. / Si es saig hi va qualque pic,
penyora no pot lograr, / perquè a sa casa no hi ha
caixa, pastera ni llit, / només un paper escrit
de deutes que hi ha a pagar. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 7): *no tenen més que un vestit.*
- 554 Si avui era a Llucmajor, / anit ja festejaria,
llavors no repararia / si tenc germana major. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Si anit era a Llucmajor,*
- 580 A Maria són grossers / i a S'Arraval són tontos:
per veure ballar dos onsos / los bitlaren es doblers. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 2): *i a S'Arenal són tontos:*
- 595 A Montuiri són perros, / fan es joc d'es catalans
i solen dir que es seus sants / tenen ets ossos de ferro. *Sencelles*
- Variant a Santanyí (v. 3): *però diuen que es seus sants*
- 679 Com p'Algaida vaig passar, / figural a cada banda;
bones pomes hi ha a Randa; / murtons a Banyalbufar. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Com per Randa vaig passar,*
- 681 De damunt la galantina / tres viles vaig descobrir:
Felanitx i Santanyí / i Campos qui és la marina. *Ses Salines*
- Variant a Santanyí (v. 4): *i Campos que n'és la marina.*
- 682 De damunt Sant Salvador / veuen Campos i Porreres,
també ses felanitxeres / qui van sense mocador. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 4): *que no duen mocador;
només duen es gipó; / pareixen carabinieri.*
- 799 Com vaig esser a Santanyí / que es cavall roig dengaixava,
i En Mora me menava / a ca's batle per anar-hí. *Campos*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *i En Mora em demanava
ca's batle per anar-hí.*

- 801 Es rector de Santanyí / és un tal Mateu Llobera
i va tudar sa cacera / per fer sonar es violí. *Santa Eugènia*
- Variant a Santanyí (v. 3): *i ha tudat sa cacera*
- 824 Si a Sant Jordi vos n'anau, / que és lloc de tantes paparres,
vos esmolareu ses barres / de menjar pa d'ordi blau. *Campos*
- Variant a Santanyí (v. 4): *roegant pa d'ordi blau.*
- 870 No la vulgueu salinera / o feis de no trobar-lè,
perque juguen a voler / amb sos homos damunt s'era. *Ses Salines*
- Variant a Santanyí (v. 1/2): *No la vulgues salinera
i fé de no trobar-nè,*
- 1153 A Bellpuig tenc s'alegria / i a Sa Jordana tristor;
a s'Arrascló hi tenc s'amor / que em turmenta nit i dia. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 1/2/3): *Dins Son Fangos tenc s'alegria /
i dins son Moix sa tristor; / dins es Rafalet s'amor*
- 1160 A la dreta és es Pujol / i a l'esquerra Son Vivó.
Deixant Consolació, / ¿d'on hem de prendre consol? *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 1): *A la dreta hi ha es Pujol*
- 1287 Son Amer, Son Juan Jaume, / Son Ameret està en mig.
Al-lotes de Felanitx, / voltros sou qui duis la pauma. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Oh vila de Felanitx,
vós sou qui portau la pauma!*
- 1318 Enguany seg a sa Barrala: / l'any qui ve no hi segaré
perque cada sementer / és més llarg que un tir de bala. *Campos*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Ara seg a sa Barrala:*
- 1390 Torre alta de sa Vall / com tens s'ombra de malsana!
A una part tens es mestral / i a s'altra tens tramuntana. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1/2/3/4):
*Sa torre alta de Sa Vall, / que té s'ombra de malsana!
A una banda té es mestral, / i a s'altra, tramuntana.*
- 1392 Som estat a s'Erissal, / l'amo, i no hi ha madona;
una casa sense dona / és pitjor que un hospital. *Campanet*
- Variant a Santanyí (v. 4): *és igual que una boal.*

1496 Si te'n vas a Son Llabrés, / ves alerta a s'ermità,
que si te pot agafar, / ja no te veuré mai més. *Felanitx*

Variant a Santanyí (v. 4): *jo ja no te veuré més.*

1569 Quines al·lotes més guapes / que van a coir a Son Reus!
Hi van descalces de peus / perquè no tenen sabates. *Felanitx*

Variant a Santanyí (v. 3): *Ell van descalces de peus*

Capítol 3: Marina i Pesca

3 Dins sa barca m'has fet quebre; / dins poc temps seré patró.
Si vas a Sant Salvador, / garrideta, fé-m'ho sebre. *Felanitx*

Variant a Santanyí (v. 4): *Margalida, fé-m'ho sebre.*

26 Jo tenc davant es Fortí / un bastiment que navega
i un altre que carrega, / dins Cala Llonga, de vi. *Felanitx*

Variant a Santanyí (v. 3): *i n'hi ha un qui carrega,*

29 Es vent era tramuntana / picada de gargaló;
i es llaüt d'es Sergentó, / anant en popa redó,
en vestí dins Na Regana. *Felanitx*

Variant a Santanyí (v. 2): *tocada de gargaló;*

32 Tira envant i vés a l'orsa, / que es meu llaüt no en fa cas.
Si et demanen a on vas, / digues: - A carregar escorxa. *Campos*

Variant a Santanyí (v. 4): *digues: - A Cala Llombards /
a carregar-lo d'escorça.*

39 Si vos diuen: "Això és tot", / jo diré: "Això és sa mostra".
Es correu s'embarca aposta / per dur endiana de brot, *Ses Salines*

Variant a Santanyí (v. 1/2): *Com me diran: "Això és tot",
jo diré: "Això és sa mostra".*

42 Cada dia los meus uis / estan girats devers mar;
en veure vaixell passar / de deçà o de dellà,
tot d'una ja estan remuis. *Sant Joan*

Variant a Santanyí (v. 2/3): *estan girats cap a mar,
i com veig vaixell passar*

- 73 En es Cap Enderrocat / hi fa molta de calor.
Mosso, ves a dur es porró / i es peix escabetxat. *Ciutat*
NOTA: Vegeu cançó 73, pàg. 200; i cançó151, pàg. 306)
Variant a Santanyí (v. 2): *en vaig passar de calor!*
- 90 Si dius que som malfenera, / ja tenc ane qui semblar:
que mu mare era torrera, / mon pare guarda de mar,
i sa padrina ja ho era / i es padrí encara hi fa. *Capdepera*
Variant a Santanyí (v. 1): *Si deis que som malfenera,*
- 92 A sa vorera de mar / hi habita una donzella:
pens que si quedam amb ella, / jamai haurem de tornar. *Pla de Na Tesa*
Variant a Santanyí (v. 3/4): *i mos n'anirem amb ella
i no haurem de tornar.*
- 94 Es Tort Rupert feia sopes / a sa vorera de mar
i es xuriquer hi va anar / i les hi menjava totes. *Felanitx*
Variant a Santanyí (v. 3): *i es xuriquer se n'hi va*
- 119 Jo som estat mariner / set anys a la Capitana
i llavò figueroler / d'es teu figueral, Fullana. *Felanitx*
Variant a Santanyí (v. 2): *deu anys de la Capitana*
- 149 Com fórem enmig de mar / que Cabrera descobria,
es barco anava i venia, / com ara, i me pareixia
que jo negat moriria / antes d'arribar allà.
A lo punt vaig invocar / a los sants que més coneixia,
també la Verge Maria / que a Consolació està. *Sant Joan*
Variant a Santanyí (v. 2/8): *Com vaig esser enmig de mar /
tots es sants que coneixia,*

Capítol 4: Narratives

- 1 Bon dissabte de Nadal / va tenir sa forastera!
L'encalçaven p'es corral / amb set vies de llendera. *Muro*
Variant a Santanyí (v. 1/2): *En dissabte de Nadal
corria sa forastera.*

- 87 A sa Tapi de Son Banya / es mal temps mos va agafar.
Llavó vaig considerar / que un valerós capità,
com més pena ha de passar, / més prest sa victòri' guanya. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 6): *més grossa victòri' guanya.*

Capítol 5: Noms personals

- 30 Molt m'agrada es nom Francesc / com qui menjar mel en bresca.
Me diuen que l'avorresca / i jo més l'encobeesc. *Sineu*

Variant a Santanyí (v. 2): *com qui menjar mel de bresca.*

- 65 En Poca-roba dirà: / - ¿Quin nom té son pare d'ella?
- Ell, mestre Arnau Garruà, / i la jove per casar
Floripa Ximxirimbella. *Petra*

Variant a Santanyí (v. 5): *Na Florina Xirimbella.*

Capítol 6: Religioses

- 82 Bona nit, Verge Maria: / la meva ànima us coman;
per aquell amor tan gran, / que el dimoni no m'engan,
vos diré una Avemaria. *Llucmajor*

Variant a Santanyí (v. 3): *per l'amor que us tenc tan gran,*

Capítol 7: Vida humana

- 30 Ella se posa ensensada / drete davant es mirai
i diu: "Ja no seré mai / tan guapa com som estada". *Felanitx*

Variant a Santanyí (v. 2/3): *drete davant un mirai
diu: No som ni seré mai*

- 83 Com jo era petitó, / que mu mare bé em volia,
m'enviava cada dia / a escola, i jo aprenia
sa lletra d'un polissó. *Llucmajor*

Variant a Santanyí (v. 5): *sa lletra d'es polissó.*

- 145 Sa meva dona m'enyora; / no vol que estiga llogat;
ella jeu a llit parat, / i jo dins una menjadora. *Marratxí*
- Variant a Santanyí (v. 2): *d'ençà que jo estic llogat,*
- 195 - ¿Voleu-me donar o vendre, / garrida, un caliu de foc?
que, si vos torbau un poc, / jo mateix l'aniré a prendre. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 1/3): - *Tu que em vols donar o vendre, /
Però si et torbes un poc,*
- 196 Alerta a atropellar massa, / que es pulmó te faltará:
alerta an es bravejar, / Biel de sa Carabassa. *Montuïri*
- Variant a Santanyí (v. 2): *que s'alè te faltará;*
- 214 Qui té tasca, bé pot jeure, / però en haver-la acabada,
i si la hi donen sobrada, / d'es braços s'ho ha de treure. *Galilea*
- Variant a Santanyí (v. 2): *com ve que l'haurà acabada,*
- 221 A un homo malfener / sa feina li és contrari:
ell seria necessari / dar-li brou de xoriguer. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 3): *jo seria voluntari*
- 230 ¿Feina per mi no vols fer? / Tampoc no menjaràs pa.
Toca, ja te'n pots anar; / cap miqueta t'he mester. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Per mi ja te'n pots anar;*
- 243 Sa feina és santa i assanta / i és bona p'es qui en vol fer,
en no esser un malfener / qui la veu i no l'enquatra. *Marratxí*
- Variant a Santanyí (v. 3): *no ho fa així un malfener*
- 255 - Al·lotes de can Marines, / ¿em voleu dir a on anau?
- A cercar salut i pau / per conservar ses doctrines. *Santa Margalida*
- Variant a Santanyí (. 2): *digau-me on vos n'anau*
- 256 Al qui passa mal de ventre, / jo sé què és bo donar-lí:
un poc de fenoí marí / mesclat amb aigo calenta. *Sant Joan*
- Variant a Santanyí (v. 4): *escaldat d'aiga calenta.*

- 259 Aquest clavellet hermós / ne tira una malaltia.
Si fos metge, li daria / ses medecines millors. Artà
- Variant a Santanyí (v. 1): *Si aquest clavelet hermós*
- 282 En Rata qui em ve darrere / és tocat d'es mateix mal.
Això és bo per un tal qual / qui viu devers sa Figuera. Sóller
- Variant a Santanyí (v. 4): *que habita a Cala Figuera.*
- 357 Aigo d'aqueixa cantina / jo en beuria sense set.
¿Vols-me'n dar un poalet / amb ses teves mans, Tonina? Sant Joan
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Dóna-me'n un poalet
amb ses teves mans, Tonina.*
- 375 Dau beure i de mi fiau, / que jo som lo pagador.
Me'n pren com lo passador / qui tots los du a piló,
i a's darrer cop ell hi cau. Llubí
- Variant a Santanyí (v. 2): *som jo que surt fiador.*
- 399 Si véns a sa meva fibla, / beuràs fins que tengues set.
Una te'n diré de dret, / perque asseure'm no és possible. Artà
- Variant a Santanyí (v. 4): *que jo, seure, no és possible.*
- 544 No vui faves, no vui faves, / perque no em som afectat;
Menjaria peix trempat / si me'n daves, si me'n daves. Galilea
- Variant a Santanyí (v. 2): *que no en som gens afectat.*
- 609 - Oh gran polissó, dolent! / Mal penyal te desenroc!
- Amèn, si fos d'arròs groc, / per vós que en teniu talent! Artà
- Variant a Santanyí (v. 4): *per vós quan tendreu talent.*
- 686 Sa madoneta d'aquí / és tornada interessada:
no vol donar sobressada / ni cap tasset de vi. Galilea
- Variant a Santanyí (v. 1): *Diuen que sa gent d'ací*
- 700 - Coloma, ¿de què has sopat? / - De sobressada coenta,
i ara me corr p'es ventre / com un cavall acossat. Artà
- Variant a Santanyí (v. 3): *i la sent per dins es ventre*

- 706 Com a s'Arenal 'nirem, / mos menjarem sa porcella,
set conís i una llebre. / Veuràs quin arròs farem! *Llucmajor*
Variant a Santanyí (v. 2): *mos ne durem sa porcella,*
- 774 En vint dies vaig menjar / seixanta vegades faves:
es dematí, de trempades; / es migdia, de cuinades,
i es vespre de recaufades: / això era per mudar. *Binissalem*
Variant a Santanyí (v. 5): *i es vespre recalentades:*
- 902 Com som a sa partió / de Son Camps i Son Burguet,
jo dic: - Cor meu, alegre't / i deixa anar sa tristor! *Sineu*
Variant a Santanyí (v. 4): *que ja basta de tristor.*
- 909 Estic darrere sa porta / i no m'atur de plorar.
Un abraç heu de donar / an es meu fii, en tornar,
de part meva, si som morta. *Binissalem*
Variant a Santanyí (v. 3): *Aquest record heu de dar*
- 961 Dóna'm aqueixa maneta / i dóna-la'm de bon cor.
¿Que no saps que un amic bo / dóna s'esquerra i sa dreta? *Santa Margalida*
Variant a Santanyí (v. 1): *Dóna'm sa teva maneta*
- 982 Mu mare, me pegau massa; / d'estar malalta tenc por:
ja és arribat lo meu cor / a carreró que no passa. *Artà*
Variant a Santanyí (v. 3): *voldria trobar-te jo*
- 1002 S'oratge d'es teu ventai / m'ha trepanada una galta,
i jo, pensant que era una altra, / no m'he gosat girar mai. *Artà*
Variant a Santanyí (v. 4): *no em som gosat girar mai.*
- 1039 En Barbut i En Climent / compongueren sa pillada:
perque ve sa mala anyada / volien penjar sa gent. *Campos*
Variant a Santanyí (v. 1): *En Bartola i En Covent*
- 1154 - ¿A on ets, Andreu Castell? / - No som massa lluny, Bartola.
- En Jaume Racó redola / i tu et fas enfora d'ell. *Porreres*
Variant a Santanyí (v. 3): *- En Jaume Pinet redola*

- 1197 - Estimat, perseverau; / feis jugar es carabassot.
- Encara que sia al·lot, / dins sa bossa d'es casot,
d'es pern del món duc sa clau. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): - *Vós, mon germà, cabilau,*
- 1254 Hi ha fadrina que té / més cabals que un potecari;
si li mirau dins s'armari, / trementina i tot hi té. *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 4): *brillantina i tot hi té.*
- 1258 ¿Sabeu per què som vengut? / Per fer-vos una visita:
s'olla gran dins sa petita / i es cossi dins s'aumud. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 1): *¿No sabeu per què he vengut?*
- 1286 Es pagesos són barbatxos; ja ho diuen es ciutadans,
i ne volen matar uns quants / d'aquells qui duen mostatxos. *Muro*
- Variant a Santanyí (v. 3): *ell no volen matar uns quants*
- 1297 Jo no tenc rendes, ni en vui, / sinó que vui morir pobre;
som afectat de fer roba, / i ara es lli m'ha tornat jui. *Binissalem*
- Variants -Santa Maria (v. 1): *No en tenc de rendes, ni en vui,*
-Manacor (v. 2): *m'estim més morir-me pobre;*
-Santanyí (v. 4): *i es lli m'és tornat jui.*
- 1372 Tu saps es material / an es preu que hem de pagar,
i vares gosar donar / sa bestreta i es jornal!
Si no et faç prendre es portal, / molt prompte em faràs quebrar. *Sóller*
- Variant a Santanyí (v. 5): *Si no et trec dellà es portal,*
- 1559 Bona vida té un fadrí, / si s'amor no el castigava;
millor és casat, si estava / en el món sense cap trava,
ni dona que mantenir. *Sineu*
- Variant a Santanyí (v. 3/4/5): *millor seria casat,*
si no fos p'és maldecap / de sa dona mantenir.
- 1659 Es casar hauria d'esser / com mudar-se sa camia:
si no agrada sa novia, / el sendemà a migdia,
corrents a baratar-lè. *Bunyola*
- Variant a Santanyí (v. 4-5): *el sendemà tornar-lè.*

- 1677 Es sol dóna es raïos baixos, / de cop mos n'haurem d'anar.
Tu m'agrades per casar / perquè saps treure es biaixos. *Llucmajor*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Es raïos d'es sol són baixos,*
- 1746 Jo tenc una malaltia / que és molt mala de curar;
s'al·lota que jo volia / amb un altre se casà. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 4): *amb altre s'ha de casar.*
- 1770 Mai he passada més gala / que es dia que em vaig casar;
vaig amollar es bestiar: / que par qui té por de tala! *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 1): *Mai més gala he passada*
- 1867 Péga-li qualque fregada / a s'olleta d'es racó.
Sempre hi ha qualque senyor / qui se casa amb sa criada. *Montuïri*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Sempre hi cau qualque senyor,*
- 2031 Viuda sou i no us casau, / i teniu sabiduria.
Viudeta, jo em casaria, / amb vós, perquè m'agradau. *Ariany*
- Variant a Santanyí (v. 2): *i portau sabiduria.*
- 2083 A ses viudes los ne pren / com a ses rates-pinyades:
de dia estan retirades, / però en sa nit tresquen ferm. *Algaida*
- Variant a Santanyí (v. 1/3): *A una viuda n'hi emprén /
de dia està retirada,*
- 2106 Encara no hem acabat / es pa de ses nostres nocés,
i ja m'ablaneix ets ossos / amb un tronc mal esporgat. *Felanitx*
- Variant a Santanyí (v. 1): *i ja m'ha romput ets ossos*
- 2221 Un homo, en esser casat, / ja no l'alegren juguetes:
tot són draps i gonelletes / i mai té res avançat. *Sóller*
- Variant a Santanyí (v. 3): *un cop cordons, s'altre vetes,*
- 2287 "Bona nit" vos diu es gendre, / madona, i no responeu.
¿Serà que vós no voleu / flor de llimonera tendra? *Artà*
- Variant a Santanyí (v. 3): *Vós pareix que no voleu*

- 2291 Diuen que es vent de mestral / socorra ses plantes tendres.
Jo som vengut en divendres, / punt de gendres, punt de gendres,
punt de gendres natural. Artà
- Variant a Santanyí (v. 3): *I jo venc aquí en divendres,
(i si es mestral ve en divendres,)*
- 2323 Toni Pons i Pep puc dir / sou dos germans acabats,
perque sempre estau plegats / i mai teniu res que dir,
i en veig molts de per aquí / que sempre van disgustats. Sóller
- Variant a Santanyí (v. 5): *i en veig d'altres per aquí*
- 2343 Mu mare me diu: - Fii meu, / ¿quan me duràs una nora?
- Mu mare, encara no és hora. / Jo esper que vénga de Déu. Sóller
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *- Jo li dic: - Ja vendrà s'hora.
Ara comanau-ho a Déu.*
- 2349 Sa vostra mare, estimat, / diu que no me vol per nora,
i jo preg a Déu cada hora / que ni a Mallorca ni a fora
en trobeu que li agrad. Estellencs
- Variant a Santanyí (v. 5): *no en trobi cap que li agrad.*
- 2374 Jo no sé què pagaria / que mu mareta tornàs:
si no me bastava un braç, / tots dos los me taiaria. Artà
- Variant a Santanyí (v. 2): *perque mu mare tornàs:*
- 2407 Tot lo dia sent cridar: / "Mu mare, mu mare meva!"
Jo no puc cridar sa meva / perque no me respondrà,
i, si em respon, no serà / aquella tan verdadera
que en el món me va posar. Llucmajor
- Variant a Santanyí (v. 3/4): *Jo cridaria sa meva
però no me respondrà,*
- 2439 Jo no esper mai més tenir / tanta alegria plegada
com antany una vegada, / com sa sogra se morí. Vilafranca
- Variant a Santanyí (v. 1): *Jo mai m'esper a tenir*
- 2479 Sa sogra diu p'es carrer / que m'ha de treure defora;
que no compr granera nova / p'es fems que jo li faré. Llucmajor
- Variant a Santanyí (v. 4): *per sa brutor que hi faré.*

2507 Tot es poble està alterat / de lo que féu Na Quel Colla:
com sa va morir sa sogra / la va vestir de soldat. *Montuïri*

Variant a Santanyí (v. 3/4): *com se va morir es seu sogre,
el va vestir de soldat.*

2558 Noltros som quatre qui estam / dins sa presó de Bunyola
per donar pa an En Pandola / que no se morís de fam. *Bunyola*

Variant a Santanyí (v. 1): *Noltros quatre som qui estam*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Santanyí sense variants a altres localitats

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

56. UN VESPRE DEVERS LES ONZE

Un vespre, devers les onze, / damunt es puig de Tonyí
vaig veure es senyor de Garonda / que se n'anava a dormir.
5 El vaig veure que corria / per sa llinya de sa pleta.
Un homo amb una escopeta / se n'anava determinat
a matar un escaravat / que pescava amb sa canyeta. 10
.....
De ses cames d'un moscard / en feren cinc-centes caixes;
d'es cap, coranta mil maces, / bones per picar espart.
15 D'ets uis en feren bufets / per menjar cent criatures,
i de ses llavoradures / en compongueren banquetes.
Es budell cular tengué / cinc-cents sacs de nou barcelles,
i d'ossos i de costelles / cent covos i un paner. 20
.....
En Guiem Esclafader / no s'agrada d'esclafades,
25 i se'n menja cent fornades, / cent covos i un paner. *Santanyí*

Capítol 1.7: Glosades Vària

14. NA FRITES

- Na Frites, de bot de bot, / a Ca's Concos se'n va anar
i no va pensar a deixar / doblers per pagar s'adob.
- 5 Com dins ca's sabater entrà, / que va dir: - Ave Maria,
per ses sabates venia, / però avui no puc pagar -,
va respondre es sabater: / - Es conversar és per demés. 10
Si tu no dus es doblers, / ses sabates no et daré. -
Aquí ja va acalar es cap / i an es sabater va dir:
- 15 - Mai m'ho hauria pensat, / que no fiàsseu de mi!
Tornaré prendre es camí, / i es mal estarà acabat. -
Com va esser a ca's Teuler, / que li diuen de Sa Bassa, 20
se va quadrar, mentres passa: / - ¿No em pots deixar cap dobler? -
I En Jaume no n'estaria / de Na Frites, enterat!
- 25 - De menuts, no n'hi ha cap; / haurà d'esser un altre dia! -
Aquí Na Frites partí / com un cavall desbocat:
- Bon jornal hauré guanyat, / avui, en bon dematí! 30
Se n'hauran rigut de mi / per tot allà on som anat. -
Sa germana l'esperava / amb so dinar abocat:
- 35 - Mèm digue'm què t'ha passat, / que te'n véns tan trastornada!
- Jo casi no ho gos contar, / es pas que m'ha succeït:
es sabater maleït / de noltros no vol fiar! 40
- Menja i deixa-ho anar / i no estigues enfadada.
Ja les aniré a cercar / en 'ver cobrat sa setmana. *Santanyí*

23. SA CORDA QUE HI VAIG POSAR

- Sa corda que hi vaig posar, / ara no la hi he trobada.
Pens si la m'han manllevada / a llivell de no tornar.
- 5 - ¿No sabeu que vós la féreu, / a on la váreu posar?
Que la deguéreu deixar / a ca vostra, com venguéreu.
- Un bon ventai m'heu pegat! / No és massa bo de sofrir: 10
vós casi veniu a dir / que ja devia estar gat.
En trobar-me jo oprimit, / peg de sa coa an es cap,
15 i si un tal hagués estat, / no seria es primer pic. *Santanyí*

Capítol 2.2: Codolades Enumeratives

4. LA PLACETA DE L'ESCOLA

- Sa Placeta de s'escola / diuen que l'han de glosar.
Primer, ve a can Gaspar / que tenen una Francina.
5 Llavò ve ca madò Espina / que s'agrada de pomes.
Llavò vénen ses Colomes / que enrevolten tot el món.
Llavò ve es conco En Simon / que té es mànec de sa pella. 10
I llavò ve can Cordella / que allà és casa de govern.
Llavò ve ca's Fuster extern / que tenen farina bona.
15 Enrevoltem per s'escola, / trobarem can Corriola
que no tenen res que fer. / Llavò En Cosme Forner
que en té un que riu i plora. / Llavò sa madona Rosa 20
que no pot pujar en el cel. / Llavò ve mestre Biel
que té grins a dins es cap. / Llavò ve mestre Bernat
25 que frissa que sia Pasco; / i llavò ve can Vilasco
que pateixen molt de fred. / I llavò ve can Cosmet
que tenen sa polla rossa. / I llavò ve Ca Na Xoixa,
sa casa d'ets ermitans. *Santanyí*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

115. OH, PEPET, SI VAS A FRANÇA

- Oh, Pepet, si vas a França, passaràs per Mataró,
i veuràs N'Esperanceta que es pentina en es balcó.
Sa pinteta li va caure i En Pepet la va coir.
- Tengui, tengui, Esperanceta, que s'acabi d'aclarir. -
5 Mocadors de tres pessetes, mocadors de tres colors;
sabateta ripuntada i es tacons davalladors.
Jo me'n vaig a fora porta a fer volar es gorrió;
es meu vola i es teu no porque té una ala torta. *Santanyí*

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

211. SOLDADITO

- Soldadito, soldadito, tú que de la guerra vienes,
¿no habrás visto mi marido por la guerra alguna vez?
- No, señora, no lo he visto, ni sé su señor quién es.
- Es un joven blanco y rubio, alto como los ciprés.

- 5 - Sí, señora, que lo he visto; su marido, muerto es;
se ha muerto en Valencia en casa del Genovés.
Ha dejado en testamento que me case con usted.
- Esto sí que no lo haría, esto sí que no lo haré.
Siete años hay que espero, y siete más esperaré.
- 10 Si a los catorce no viene, monjita me encerraré.
Y los tres hijos que tengo muy bien los condoñaré: *(sic)*
uno, con doña María, otro, con doña Isabel
y el más chiquitito rubio a la guerra mandaré.
Donde ha muerto su padre morirá el hijo también.
- 15 - Calla, calla, Francisquita, que yo soy tu amante esposo
que he venido de la guerra: dame un abrazo amoroso. *Santanyí*

268. EL CONFESOR FINGIDO

- ¿Dónde va la inmiradora *(sic)* tan de mañana al convento?
- Padre, si usted es confesor, a confesarme aquí vengo.
- Empieza, niña bonita, a contarme tus secretos,
y, para no hacerlo mal, empieza a los mandamientos.
- 5 - Lo primero que me acuso que no amo a Dios como debo;
he dado mi amor a un hombre, más que a mi vida lo quiero.
Lo segundo que me acuso que paso horas i ratos
con el hombre que yo amo, contándole mis relatos.
Lo tercero que me acuso que a mi casa no lo saben,
- 10 y, para no hacerlo mal, lo quiero más que a mi madre.
- Pues síguele tú queriendo, hasta el final de la vida,
que siempre te querré hasta el resto de la mía. -
A ella le daba angustia; cayó al suelo desmayada
de haberse confesada *(sic)* con el hombre que ella amaba.
- 15 Ay, sí, sí; ay, no, no.
En aquel momento, llegó el cura y los casó. *Santanyí*

Capítol 4: Suplement

III - 75b.

Moros a la costa, / moros a Cabrera.
de trebais, ambosta / i poc pa dins sa pastera.
Dia desset de gener, / moros mos varen prendre
i mos dugueren a vendre / dins una plaça d'Alger. *Santanyí*

* * *

2) Cançons recollides a Santanyí amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

1. ADIÓS, ESTEL DEL DIA

Adiós, estel del dia / consol de lo meu penar!
¿Saps lo que me resultà / es "sí" que em vares donar?
5 Una llarga malaltia! / Més de dotze hores del dia
lo meu cor va sospirar, / fins que Déu me va enviar
un àngel que m'avisà: / - Fiet, ja te'n pots tornar, 10
que ella no s'aixecarà, / que sabés t'hagués de dar
més de dos mil anys de vida. – / Lo meu cor, prenda garrida,
15 macilent s'en 'gué d'anar, / com la lluna qui n'està
dins una eclipse rendida. / Si m'hi veig, per algun dia,
de tu porer comandar, / jo la m'he de fer espassar, 20
sa malíci' que tenia! Santanyí

Altra variant a Santanyí

(v. 15): *tot macilent se'n va anar,*

(v. 17): *a dins s'eclipse rendida.*

Variants

-Llucmajor

(v. 3): *¿Saps ane què em resultà*

(v. 20): *jo la me faré espassar,*

(v. 21): *sa malíci' d'aquell dia!*

-Vilafranca

(v. 10): *que sabés 'ver-te de dar (enc que t'hagués de donar)*

-Artà (v. 15): *macilent se'n va tornar*

17. EDAT DE QUINZE ANYS TENIA

Edat de quinze anys tenia / com me vaig enamorar,
amb l'intent de no mudar / fins que forçós me seria.
5 Ja és arribat l'últim dia / que plegats hem de rallar,
perque Déu no em va criar / a lo teu gust, vida mia.
Si jo amb llàgrimes poria / lo teu cor mortificar, 10
faria créixer la mar / devuit passes cada dia.
I llavò me n'aniria / davant la Verge Maria;
15 devuit anys hi estaria / sense beure ni menjar.
De tant de veure'm penar, / Déu del cel proveiria! Santanyí

Variants

-Llucmajor

- (v. 1): *Sobre devuit anys tenia*
(v. 3): *a compte de no mudar (amb intenció de no mudar)*
(v. 4): *fins que precis me seria.*
(v. 9/10): *Si derramant sang poria / el teu cor multiplicar,*
(v. 12): *dotze passes cada dia. (devuit brases cada dia.)*
(v. 15): *i ageniada estaria / trenta dos anys i un dia*
(i dotze anys i estaria)
(v. 18): *Déu, creu que hi proveiria!*

57. TROBA SON BÉ SEPULTAT

- Un fadrí enamorat / se'n va anar fora d'aquí.
Va estar set anys a venir, / i llavò, quan va esser aquí,
5 trobà son bé sepultat. / Amb guitarra i xeremia,
parteix i la va a buscar. / Fins a sa fossa va anar:
- Desperta't, ànima mia! / Déu te doni bon repòs. 10
¿Em vols dir per cortesia, / què es estat de lo teu cos? Santanyí

Variants

-Puigpunyent

- (v. 6): *Va a cercar sons i guiternes*
(v. 7/8): *per anar-la a buscar / i a sa fossa va anar*
(v. 10): *Déu te do bon repòs.*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

17. ENTRE PAREDADORS

- Bernat, oh, Bernat; / però Bernat!
- Hola, Juan, / fé'm un xigarro!
5 - No el te puc fer, / que si l'amo ve...
- Si ,l'amo ve, / pega un siulet
i farem via a sa paret. / Dos xigarros tenc, 10
tres que n'he fumats. / Tres i dos són cinc;
cinc i cinc són deu, / deu i deu són vint.
15 I vint *menos* cinc són quinze; / quinze *menos* cinc deu;
deu *menos* cinc, són cinc; / i cinc i cinc i deu són vint. Santanyí

Variants

- Sineu (v. 6): *que no véngui l'amo...*
(v. 7): *- Si l'amo venia,*
(v. 9): *i farem via a fer paret.*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

53. UN PI

- S'altre dia jo llaurava / de cap a un empedrat,
i tot lo dia passaren / carreters, tirat tirat.
- 5 Com prou n'hagueren passats, / an es darrer demaní:
- ¿A on anau per aquí, / tants de carreters plegats?
- Mos n'anàvem a dur un pi / darrere Son Monserrat. 10
Callau, que no se pot dir! - / En feren revoltos
i en feren dues trossades. / De ses posts que hi han quedades
15 trauran més de cent doblons. / De ses rels que li arrancaren,
que tenia davall terra, / cinc-cents bastiments de guerra,
més de cent anys en cremaren. / La reïna que va tenir, 20
en feren atxes de vent, / i en feren dos mil i cent,
més gruixades que un cortí. / Les copinyes que han venudes,
25 a un forn per coure pa, / a una suma va anar
i mil lliures han valgudes. / Més de set-centes corteres
n'aplegaren de pinyons / ses al·lotes de Son Oms, 30
per donar a ses cadernerres. / Don fi, perque Déu ho vol;
un mot me vui explicar: / aquest pi se va taiar
35 per un tap de fabiol. / Mirau si seria petit
que encara no va bastar! Santanyí

Variants

- Deià (v. 1): *S'altre dia me n'anava*
(v. 4): *carretons, tirat tirat.*
(v. 5/6): *I per no estar enteressat, / a un d'aquells demaní:*
(v. 9): *- Noltros 'nam a dur un pi (Ell anaven a dur un pi)*
(v. 10): *que l'amo el 'via taiat,*
(que hi havia gros sense fi / devora Son Monserrat.)
(v. 11): *Es perque, no se por dir.*
(v. 19): *més de cents anys en cuinaren.*
(v. 32): *Som viu, perque Déu ho vol;*

-S'Arracó

- (v. 1/2): *Un dia jo me n'anava / per damunt un empedrat,*
(v. 4): *cavallers, tirat, tirat.*
(v. 9): *Mos n'anam a dur un pi*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

2. ARA VOS VUI EXPLICAR

- Ara vos vui explicar / una paraula que és vera:
Se fé hora de dinar, / i a sa taula no hi ha pa,
5 i mos hem de conformar / amb quatre fuies de bleada.
I sa dona que me deia: / - Mem què menjarem, demà! –
En no tenir què menjar, / és molt poca s'alegria! 10
Ni jornal que no tenia, / ni cap meu a on picar,
ni pasterada ni pa / dins sa casa no hi havia.
15 I com es mal temps m'apreta, / no hi ha temps ni mar dolent.
D'onsevulla vengui es vent, partesc cap a Porto-Petra!
Vaig arribar an es Fortí / antes de s'auga trencar; 20
veig treure foc i fumar, / sa llinya vaig enllestir.
Sense brumejar ni res, / me pos a pescar tot d'una,
25 i, trac-trac! m'enverguen pruna / que per poc vaig a mar estès.
I jo tir i torn tirar, / i peg forta sa tirada,
i vaig treure una variada / que pesava mig quintar. 30
-Altres comptes farem ara! - / vaig dir entre mi mateix.
- Jo sé cert que es 'gafar peix / no és per s'homo qui repara! Santanyi

Variants

-Campos

(v. 16): *no hi ha punt ni mar dolent.*

(v. 21): *vaig fer foc i vaig fumar,*

(v. 28/29): *i peg forta s'estirada, / i vaig treure una oblada*

10. EL CAVALLER I EL PASTOR (II)

- Hei 'via un galant senyor / que rondava el seu castell.
Suallà, no gaire lluny d'ell, / hi habitava un llaurador.
5 Només tenia una fia / blanca, rossa, la més bella,
i el senyor perdut per ella, / s'abrasava nit i dia.
Perque en tots aquells contorns, / no hi havia cap fadrina 10
que tengués cara tan fina / ni tantes gràcies ni dons.
Cada volta que la veia, / son amor li ponderava.
15 I, si li diu que l'adora, / si devers ella s'acosta,
li diu: - Mira, *salerosa!* - / I ella li torna resposta:
- Vostè és comte i jo pastora. / - Jo, pastor per tu em faré; 20
de riquesa n'estic fart! / - Senyor Comte, ja heu fet tard,
i el meu cor altri ja el té! - / Es Comte fora de si,
25 se'n davalla en es torrent / i, com no veu passar gent,
va sortir enmig d'es camí. / Molt de lluny li va aparèixer
un jove que se'n venia. / Era el jove que volia 30
sa rancor dar-li a conèixer. / Li diu: - Mira, tu em fas nosa!

35	O me mates o te mat! / Un d'es dos d'aquest combat posarem davall sa llosa! - Li peqà quatre sabrades i sa vida li llevà. / - Així mai podràs tornar a ca sa teva estimada! - / An es mort el du corrents	40
45	a enterrar a dins sa pleta. / Es Comte, fora de si, s'entrega a ca sa pastora / que es seu estimat enyora i no sap què passa aquí. / Dins es <i>cuarto</i> la se'n du, mira si els ha vists ningú; / sa porta, darrere, tanca. La pobra pastora crida: / Estimat meu ajudè'm! -	50
55	En terra cau esmortida; / de tot quan passa no es tem. Se n'entra el Comte i la mira, / i un manto de dol li tira i a sa cara un glop de sang. / Com se'n tem que ve sa nit, en es torrent se'n davalla, / i allà es renta i calla i se'n torna a lo seu llit. / Com se'n tem que l'auga pren,	60
65	ell n'obr una retxillera, / i, dins es mirai espera, i sa taca encara es veu. / I, per espai de set anys, cada volta que es rentava, / es mirai li presentava a sa cara un glop de sang. / <i>Yo te daré mi amor,</i> <i>y además mi riqueza, / y de mi grandeza,</i> <i>tú seràs señor.</i>	70 Santanyí

Altra variant a Santanyí

(v. 3/4): *A la vila, no gaire lluny d'ell, / hi habita un llaurador*

Variants

-Binissalem

(v. 1/2): *Hi havia un senyor / que vivia al seu castell.*

(v. 5/6): *Una fia ell tenia / alta, rossa, fina i bella;*

(v. 29): *el pastor que ella volia*

(v. 30/31): *i li vol donar a conèixer / que ell també bé li volia.*

-Consell

(v. 2): *que tenia un castell.*

(v. 8): *l'abrassava nit i dia. (sospirava nit i dia.)*

(v. 16): *i a devora s'acosta,*

(v. 17-18): *no li dóna altra resposta:*

(v. 22): *- Comte, que heu vengut de tard!*

-Sant Llorenç

(v. 3/4): *A la vila, no lluny d'ell / hi habita un llaurador.*

(v. 22): *- Comte, vosté ha vengut tard,*

(v. 42): *Tres o quatre nits després,*

(v. 43/44): *el comte va a sa pastora: / - Es teu estimat, t'adora!*

(v. 45): *No saps res d'aquest succés?*

-Randa

(v. 4): *hi vivia un llaurador*

(v. 5/6): *que tenia una fia / guapa, gran, hermosa i bella.*
 (v. 7/8): *El comte s' enamorà d'ella / i s'abrassa nit i dia.*
 (v. 23/24): *que el meu cor un pastor el té. / El comte, fora del dia, (sic)*
 (v. 25/26): *se'n va anar dins un torrent / i, com ja no passà gent,*
 (v. 28): *Molt prompte veu comparéixer*
 (v. 29/30): *un jovenet que venia / i era es que ella volia:*
 (v. 31/32): *Sa rancor li fèu conèixer. / - Mira, tu ets qui hem fas nosa!*
 (v. 36/37): *El comte se desespera / i amb sa daga l'endevina.*

38. LA MORT DE NA ROSETA (III)

De Santanyí vaig partir / amb una fosca resolta,
 I p'es camí em varen dir: / - Andreu, Na Roseta és morta! –
 5 No sé si ho feren a posta / per donar-me més tristor:
 un me deia que era morta, / s'altre que estava millor.
 Ho volia sebre cert / i vaig anar a ca sa tia: 10
 - Tia, com va Na Roseta? / - Na Roseta es vol morir! –
 Amb la guitarra hi anava / per veure si l'alegraria,
 15 però, com més i més anava, / encara més s'entristia
 perquè la mort s'hi acostava. / Crida son pare i sa mare:
 - Deixau-me besar sa mà, / que és sa darrera vegada 20
 que vos torn incomodar. - / Mentres les paraules deia,
 el senyor doctor va entrar / i tan prest va preguntar
 25 a sa malalta, qué feia. / Ella diu: - Senyor doctor,
 malament me som campada; / tota sa dematinada
 no em som trobada millor. - / Respongé el senyor doctor: 30
 - Tens orde de confessar. / Prepara't per combregar
 i rep bé Nostro Senyor. - / Vaig agafar un mocador
 35 i me vaig posar a plorar / vegent que sa meva amor
 s'havia de confessar. / - Que són de grosses ses penes
 que mos sol enviar Déu! - / I aquell germanet seu 40
 casi feia plorar pedres, / i jo que me feia estelles
 que esquerdaven lo cor meu! / Quan vaig venir de tocar,
 45 que la vaig trobar mudada, / li vaig dir: - Rosa encarnada,
 jo et vui dar una besada, / que és sa darrera vegada
 que te poré contemplar! - / Com la treien de ca seva, 50
 sa mare la va besar: / - *Adiós*, fieta meva,
 aqueixa hermosura teva / pols i cendra ha de tornar!
 55 Aqueis cabeis tan hermosos, / que no gosava mirar,
 han d'arribar a rossegar / per dins terra d'es fossar
 com animals verinosos! - / La se'n duien a enterrar 60
 i es germans feien es tro, / i vuit dies va durar
 que només feien plorar / amb gran pena en el seu cor.
 65 Quatre eren que duien llum / i quatre que la portaven,
 i, entre ells, n'hi havia un / que ets seus uis no s'eixugaven.
 Tres, de quatre, eren guerrers / i se donaren sa mà 70
 quan la duien a enterrar. / El que feia més plorar

era En Pau de Son Reinés: / - Xau-me passar, cavallers,
 75 que defora vull anar. / Jo no puc veure enterrar
 dins sa terra d'es fossar / sa prenda que jo estim més! –
 Quan foren dins el Roser, / qui es vas varen obrir, 80
 a un amic seu va dir: / - Enterrau-me a jo primer! –
 I si no és per s'amic seu / que em va agafar per un braç
 85 m'hi tirava, dins es vas. / Ell va dir: Homo, ¿qué fas?
 Tateix no la tornaràs! / Més val comanar-la a Déu
 o fer-li dir una missa / que és un benefici gran. 90
 Jo no dic que t'ho deman, / però per ventura en frissa.
 Terè! Comana-la a Déu / i gira't cap a l'altar,
 95 veuràs la Mare de Déu / que se morí un Fill seu;
 se'n va haver d'aconhortar. / ¿I per tu conhort no hi ha
 per assaciar el cor teu? Santanyi

Variants

-S'Alqueria Blanca

- (v. 4): - *Andreu, sa teva al·lota és morta!*
 (v. 5/6): *¿Que ho devien fer aposta / per donar-me més tristor?*
 (v. 7/8): *Un cop deien que era morta, / un cop que estava millor.*
 (v. 13/14): *Amb guitarra i violí / jo de totd'una hi aní*
 (v. 15/16): *per veure si l'alegraven; / i ella més s'entristia.*
 (v. 17): *¿com s'havia d'alegrar / si la mort s'hi acostava?*
(i era que ja s'acostava / l'hora trista del morir.)
 (v. 18): *Diu a son pare i sa mare:*
 (v. 19): - *Jo vos vull besar ses mans, (- Vos voldria aplegar mans,)*
 (v. 29): *me som trobada pitjor.*
 (v. 31): - *T'hauries de confessar,*
 (v. 32/33): *fer obres de cristià / i rebre Nostro Senyor.*
(rebut bé Nostro Senyor.)
 (v. 37): *l'havien de combregar.*
 (v. 38/39): *Que de grosses són ses penes, / ses que mos envia Déu!*
 (v. 42/43): *i jo sentia estelles / que em destrossaven el cor!*
 (v. 55/56): *Aquests cabeis preciosos / no else gosava mirar*
 (v. 57): *i ara els han de rossegar*
 (v. 58/59): *ets animals verinosos!*
 (v. 60/61): *La dugueren a enterrar / i es germans feien un tro,*
 (v. 69/70): *De quatre, eren tres guerrers / i se donaren ses mans*
 (v. 71): *quan l'havien d'enterrar.*
 (v. 72): *Es qui feia plorar més*
 (v. 77/78): *a dins terra de fossar / es tresor que jo estim més!*
 (v. 82): - *a mi enterrau-m'hi primer!*
 (v. 83/84): *I ja m'hi anava a tirar*
 (v. 85/86): *si no és per un amic meu / que em va dir: - Homo, ¿què fas?*
 (v. 87): *Tanmateix no la trauràs!*
 (v. 94/95): *Va dir: - Gira't a l'altar, / mira la Mare de Déu*
 (v. 96/97): *que va perdre un Fill seu / i s'en 'gué de conhortar.*
 (v. 98/99): *Per tu bon exemple hi ha / per aconhortar el cor teu!*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

18. JO ME N'ANÍ, ME N'ANÍ

	Jo me n'aní, me n'aní, / tira tira p'es camí de Campanet, / i davant Son Ciurolet	
5	se pongué es sol, / i vaig romandre tot sol, desconsolat. / De fred estava gelat, perque ne feia, / i cap gotinoia hi veia,	10
	de tanta fosca. / Vaig començar a fer sa llosca per allà endins, / per dins uiastrés i pins, 15 paupant paupant. / Sa nit anava passant a poc a poc. / Jo qui m'agradava es joc, l'aua venia, / no hi cabia d'alegria,	20
	tot resplendent, / i botava de content per dins ses mates. / I jo duia unes sabates 25 de pell i sarja, / i vaig encontrar una sarsa de romeguera. / I cent passes lluny no era jo d'es camí, / quan me va sortir un gri tot entonat / amb so coll emmidonat	30
	d'escambrai nou; / i feia tant de renou 35 que m'eixordava. / Mentrestant que el me mirava, surt un dragó. / Li vaig abordar es canó de s'escopeta / i me va fer sa traveta:	40
	- Per Déu, anau, / me menareu una nau per allà endins. / Passareu mates i pins, 45 i dui-la aquí. - / Ja som partit p'es camí o caminet, / aquell qui anava tot dret cap a Sa Pobla. / Tot era un camp de restoble	40
	i de goret, / un caminói ben fet de bestiar. / Més enllà vaig encontrar 55 molts de revells, / llavò peixos i vaixells per damunt roques. / Vaig veure esbarts de miloques i molts de peixos / qui nedaven damunt feixos,	60
	i tortugons / i altres tants d'erçons de deu en deu; / tots caminaven a peu 65 afilerats, / i pareixien soldats d'artilleria, / i duien sa carabina penjant darrere. / Menaven una somera	70
	i una titina. / Jo no sé si era fadrina o dona honrada, / ben tapada i abrigada 75 de pèl de ruc. / Llavò vàrem veure un cuc amb molta pompa, / sonant sonant una trompa tota de vidre. / ¿Sabeu de què feien crida?	80
	"Qui vol comprar vi / a un sou es cortí! Vaja, dones, ¿qui ne vol? / Que va a un sou!"	

Santanyí

Altra variant a Santanyí

- (v. 1): *Jo un dia me n'aní, (Un dia, ben dematí,)*
(v. 2): *jo me n'aní, / jo me n'aní p'es camí*
(v. 3): *de Bellver i Campanet, (me n'anava a Campanet,)*
(v. 4): *i arribant a S'Aurolet (com arribava a S'Auret)*
(i com som a S'Auret)
(v. 16): *Paupar m'agradava tant,*
(v. 17): *que, com més paupava, (i com més paupava,)*
(v. 18): *més paupera tenia.*
(v. 19/20): *Veia s'auga que venia / de contento i alegria.*
(v. 23): *per aquelles mates.*
(v. 25): *de vel i garsa, (de pell de sarja,) (de vels d'aranya,)*
(v. 28): *I per no sebre qui era (Li vaig demanar qui era)*
(v. 29): *no li parlí. (i no en parlí.)*
(v. 30): *I me va sortir un gri (Llavò vaig afinar un gri)*
(v. 31): *mol entonat (tot enflocat) (ben entonat)*
(v. 32): *Duia es coll emmidonat / planxat de l'hora,*
(v. 33): *d'escambrai blanc, (fort, d'escambrai,)*
(v. 34): *i renou en feia tant (jo no en 'via vist cap mai)*
(v. 35): *de tan petit. (de tan garrit.)*
(v. 64): *qui anaven a peu*
(v. 65-71): *anaven de deu en deu / encaçant una titina.*
(filerats de deu en deu / i caminaven
i davant ells menaven / una titina.)

Variants

-Ses Salines

- (v. 5): *se ponía es sol,*
(v. 6): *i vaig quedar tot sol (me n'anava jo tot sol)*
(v. 8): *De fred estava enredat (enredat de fred)*
(v. 9): *dins aquells pins (per aquells pins)*
(per baix d'es pins / perque en feia,)
(v. 36): *Mentrestant que el mirava, (Mentrestant jo el me mirava,)*
(I mentres que jo el mirava,)
(v. 38): *jo li abord es pistó (ja li abord es canó)*
(v. 41/42): *- Per Déu adorat, anau / a cercar una nau (duis una nau)*
(v. 43/44): *'Nau-vos-ne per allà endins, / passau es pins*
(v. 45/46): *i duis-la-me cap aquí. / Prenc es camí, (I me vaig posar en camí)*
(v. 47): *caminoi o caminet,*
(v. 50): *No sé si era restoble (No sabien si era restoble)*
(v. 57/58): *damunt ses roques / i una guarda de miloques*
(v. 59): *i milocons*
(v. 60-63): *i mil cinc-cents eriçons*

-Llucmajor

- (v. 11): *de fosca negra.*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

4. L'ESCLAVA DE MONGRINA (I)

- Ella estava que brodava baix de l'ombra d'una auzina,
i els moros l'encativaren a la Infanta polida,
i l'envien a la Reina, a la Reina de Mongrina.
- Reina mora, Reina mora, aquí duim una cativa. –
- 5 Com la Reina la va veure, tan guapa i tan polida:
- Tornau-la-vos-ne, bons moros, allà d'on n'hagi eixida,
que, si el Rei moro la veia, que és tan guapa i tan polida
s'enamoraria d'ella i la Reina la faria,
i jo seria esclava i tendria mala vida. –
- 10 Va respondre una esclava de les dotze que hi havia:
- 'Xau-la estar, Senyora Reina, xau-la estar, Senyora mia;
serà bona per rentar los *panyos* a la marina,
i amb el sol i la serena les colors blanques perdria. –
I ella, com més rentava, les colors treu més garrides.
- 15 Un dia, mentres rentava los *panyos* a la marina,
dóna una uiada an es sol per veure si se ponía,
i va veure un cavaller qui a cavall blanc venia.
- Bones tardes, Moretona, que rentau a la marina.
- Ses mateixes, senyor Comte, ben arribat a Mongrina.
- 20 ¿Voleu-me dir, Moretona, com sabeu que Comte sia?
- En el posat de la cara, senyor Comte em pareixia.
- ¿Veniu amb mi, Moretona? ¿veniu amb ma companyia?
- I los *panyos* de la Reina, llavors, ¿qui los rentaria?
- Els que sien broidats d'or, posau-los damunt la *silla*,
25 i els que ho sien de plata, deixau-los per la marina.
Digau a on voleu colcar; ¿a les anques o a la *silla*?
A les anques, cavaller, per la vostra honra i la mia. –
Caminaren nou jornades sense ni paraula dir-se.
Con foren devers les vuit, la Moreta es posa a riure.
- 30 ¿De què reis, oh Moretona? ¿d'on vos ve tanta alegria?
¿Que vos reis del cavaller, del cavall o de la *silla*?
- Jo no me ric del cavall, ni tampoc ric de la *silla*.
Me reia del cavaller que me du dins Camp d'Oliva.
Camp d'Oliva preciós, Camp d'Oliva, Camp d'Oliva!
- 35 - ¿Voleu-me dir, Moretona, d'on coneixeu Camp d'Oliva?
- No me digueu Moretona; digau-me Rosa-florida,
que mai som estada mora; de cristians som naixida: (*sic*)
som filla del Rei don Carlos i de dona Margalida.
- Si dèieu ver, cristiana, germana meva serieu!
- 40 - Lo que vos dic és tan ver com camín dins Camp d'Oliva. –
Se daren un fort abraç; departir-se no podien!
. . .
- Què pagaríeu, mumare, de veure la vostra filla?
- Set ciutats tenc a dins França, totes set les hi daria.

- Endemés, si verge fos, altre tant redoblaria.
45 - No redobleu tant, mumare, que és verge la vostra filla.
La corona de les verges per mi no s'és desflorida.
Dins la basta dels enagos sempre l'he duita cosida. Santanyí

Variants

-Binissalem

- (v. 1ab): *La Infanta se passetjava per l'alameda florida,*
(v. 2a): *i es moros la cativaren*
(v. 12a): *ella mos 'nirà a rentar*
(v. 19b): - *Bones tardes, Comte, sien.*
(v. 20ab): - *Digues-me, bella moreta: ¿com saps que jo Comte sia?*
(v. 24b): *vendran amb ma com panyia.*
(v. 26ab): *Que vegi on vol colcar: ¿a les anques, o a la sella?*
(v. 27): *per la seva honra i la meva.*
(v. 28b): *qui paraules no n'eixien.*
(v. 29ab): *Caminaren altres set, i la jove es posa a riure.*
(v. 29b): *l'esclava se posa a riure.*
(v. 35ab): - *¿Me vols dir, bella moreta, com coneixs tu Camp d'Oliva?*
(v. 36ab): - *Jo no em dic Bella Moreta; jo em dic Infanta Polida.*
(v. 43ab): - *Set ciutats ja ten dins França: totes les hi donaria.*
(v. 44b): *altres set redoblaria.*

-Estellencs

- (v. 1ab): *Ella estava assegudeta baix les ombres d'una auzina,*
(v. 3ab): *i ne feren un present a la Reina de Turquia.*
(v. 6ab): - *Torna-la-te'n, bon soldat, per allà on l'has trobada, (sic)*
(- Oh! Torna-la-te'n, bon moro; torna-la d'on l'heu traída,)
(v. 9ab): *ella seria la Reina i jo esclava d'ella seria.*
(v. 12 ab): *serà per rentar la roba, la vostra i també la mia.*
(v. 15b): *les robes a la marina,*
(v. 16ab): *pega una uiada an el sol; va veure que se ponía.*
(v. 17ab): *Veü venir un cavaller qui de cap a ella venia.*
(v. 18-19): - *Bones tardes, la moreta. - Ses mateixes, Comte, sien.*
(v. 24b): *vendran en mi companyia.*
(v. 29b): *descobriren Camp d'Oliva.*
(v. 39ab): - *Si tu deies ver d'això, germana meva series.*
(v. 42b): *porer veure vostra fia*
(v. 43ab): - *Set ciutats que tenc dins França, totes set les donaria.*
(v. 44ab): *Endemés, si era verge, totes les hi doblaria.*

11. BLANCAFLOR

- Al mirador del castell, Blancaflor està asseguda.
Amb una pinteta d'or sos cabeis pentina i nua.
Gira els ulls devers el cel, no veu estrella ninguna.
Els gira devers la mar i veu traspuntar la lluna.
5 Les veles veu arribar dins una nau que n'és venguda.
Mira devers el camí i veu molta gent qui puja.
Veu venir un cavaller qui va a cavall d'una mula.
Sella i brilla ne són d'or i també les ferradures.
Un gran acompanyament el senyor darrere duia,
10 i, de tant lluny com la veu, el cavaller la saluda.
- Cavaller, bon cavaller, si veniu de part de França,
haureu vist el meu senyor, que Déu guardi de desgràcia.
- L'he vist i l'he conegut i amb ell tenc grossa amistança.
Som dinat, ans de venir, moltes voltes a sa taula.
15 Ara ja deu ser casat: el Rei li dóna una infanta.
- Benhaja ell qui la mantén! Malhaja qui la hi ha dada!
Fa set anys que jo l'esper, com a dona ben casada.
Set altres l'esperaré, com una viudeta honrada.
Si dins aquest temps no ve, seré monja consagrada.
20 Me tancaré en el convent, el convent de Santa Clara.
- Senyora, jo fos de vós, no voldria estar tancada.
Pot venir vòstron marit a l'hora més impensada.
¿Què faríeu, dama, vós, si davant el vesseu ara?
- Faria els rosers florir i les poncelles badar-se.
25 - Senyora, idò ja poreu, que davant el teniu ara. –
Se daren tan fort abraç, que, d'alegria, ploraven.
Se giren ençà i enllà; els rosers aponcellaven. Santanyí

Variants a Lluçmajor

- (v. 3ab): *Gira els seus uis an el cel, no veu estrelles ni una.*
(v. 4b): *i traspuntava la lluna.*
(v. 5a): *Les veles veu arriar*
(v. 8a): *Sella i brilla tot és or.*
(v. 9b): *de senyors, darrere duia,*
(v. 10a): *i de molt lluny, com la veu,*
(v. 12ab): *¿haveu vist el meu senyor, a qui Déu guard de desgràcia?*
(v. 13ab): *- Jo el som vist i conegut, i amb ell tenc força amistança.*
(v. 14b): *amb ell, a la seva taula.*
(v. 15a): *Ara deu esser casat,*
(v. 17a): *Set anys ha que jo l'esper*
(v. 18a): *altres set l'esperaré.*
(v. 19ab): *Si no ve dins aquest temps seré monja velnegrada,*
(v. 20a): *i viuré dins el convent,*
(v. 22a): *Vòstron marit pot venir*
(v. 24a): *- Faria florir els rosers*
(v. 27a): *Se giren de ça i de lla;*

27. ELS PRESONERS DE NÀPOLS (III)

- A la ciutat de Nàpols, hi ha una presó, *la vida mia*
hi ha una presó, *la vida mia, la vida amor!*
- 5 Allà vint-i-nou presos canten una cançó, *la vida mia*, etc...
La jove está en finestra i escolta la cançó.
Els presos se temeren i no cantaren, no.
- ¿Com no cantau, oh presos, per què no cantau tots?
- 10 - ¿Com hem de cantar, Senyora, si estam en greu presó,
sense menjar ni beure sinó una volta al jorn?
- . . . . .
- Mon pare, lo meu pare, jo vos deman un do.
Lo que us deman, mon pare no em mateu m'amador.
- Ma fia Margalida, ¿quin és ton amador?
- 15 El de les calces grogues, *quadrillo* de color.
- Ma fia Margalida, ell és el més traïdor.
- Mon pare, lo meu pare, matau-me a jo i tot!
A cada cap de forca, posau ramells de flors,
perquè la gent, quan pasa, no senta mala olor
- 20 i diga un parenostro per jo i N'Amador! Santanyí

Altra variant a Santanyí

- (v. 7ab): *Senyora està en finestra a dalt es seu balcó.*
(*La Reina los se mirava de dalt es seu balcó.*)
- (v. 8b): *no cantaren més, no. (no cantaren pus, no.)*
- (v. 9b): *¿com no cantau la cançó?*
- (v. 10a): *- ¿Com hem de cantar, senyora,*
- (v. 10b): *i estam en gran presó, (i estam dins gran presó,)*
(*i estam en greu presó,*)
- (v. 13b): *que em tragueu N'Amador.*
- (v. 15ab): *- El qui porta calces grogues, vestit de tot color,*

36. EL COMTE DE RAIXA (II)

- Mon pare, ¿que no ho sabeu, lo que mumare deixà,
que en tenir *los doce años*, marit m'havíeu de dar?
Jo ja en tenc dotze i un dia; vos començau a estorbar!
- 5 - Tota Espanya he trescada: marit per tu no n'hi ha,
en no esser el Comte de Raixa. No sé si t'agradarà.
- Enviau-lo a demanar; convidau-lo per un dia,
i, com estareu en taula, parlau-li de l'amor mia. -
Mentres deia estes paraules, el veuen que ja venia.
- Bon dia tenga, mon Rei! - Bon dia i bona hora sia.
- 10 ¿No havies promès, lo Comte, casar-te amb la meva fia?
- Si un dia ho vaig prometre, ara fer-ho no podria.
Senyor Rei, jo som casat, tenc infants i muller viva.

- Mata la teva muller; jo de millor te'n daria.
Si no fas lo que te dic, tots dos moriu en un dia. -
- 15 Ja se'n va cap a ca-seva; tot quant troba l'entristia.
La Comtessa el veu venir i a camí ja li sortia.
- Desgraciada n'ets, Infanta, desgraciadeta mia!
- No em tenc per desgraciada si et tenc en ma companyia.
- No serà per gaire temps; no serà cap altre dia,
- 20 perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
i, si no la te llevava, me llevaria la mia.
- Tanca'm dins quatre parets; noves de mi no sabrien.
Cuidaria els meus infants i lo demés que vendria.
- No pot esser, ma Comtessa; no pot esser, esposa mia,
- 25 perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
i, si no la te llevava, me llevaria la mia.
- Si em menes a ca els meus pares, ningú se n'enteraria.
Cuidaria els meus infants i lo demés que vendria.
- No por esser, ma Comtessa; no por esser, esposa mia,
- 30 perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
i, si no la te llevava, me llevaria la mia.
- Vine, taia'm els cabeis; de criat te serviria.
Cuidaria els meus infants i lo demés que vendria.
- No por esser, ma Comtessa; no por esser, esposa mia,
- 35 perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
i, si no la te llevava, me llevaria la mia.
- *Vamos*, anem a sopar així com els altres dies;
no treguis molta vianda; només un platet de figues. -
Es platet que ella menjava, de plorar al raset s'omplia,
- 40 i la cadira on seia de sospirs se corrompia.
- Anem i digues un Credo i llavò una Avemaria,
que la dona que entrarà només hi dúriga un dia.
Com mentre estava espasa alta, qui ja matar-la volia,
un àngel del cel davalla i li retura sa mà.
- 45 - Se detenga, Senyor Comte, se detenga de part mia!
El Rei n'és mort en sa nit, sa fia a punta de dia.
El Rei ja crema a l'infern, al purgatori sa fia. -
Se donaren un abraç com Sant Josep i Maria
i visqueren en el món i en el cel en companyia. *Santanyí*

Variants

-Montuïri

- (v. 6ab): - *L'enviàs a demanar, veurà quin pla li faria.*
(v. 8ab): *I el Rei, amb un gran prompte, el va enviar a demanar,*
(v. 9ab): *i com ell va comparèixer, tan prest li va preguntar:*
(v. 10b): - *¿Què tens tractar amb ma fia?*
(v. 11ab): *Senyor Rei, jo me pensava que de mi cas no faria.*
(v. 12ab): - *Mata la teva Comtessa, te casaràs amb ma fia.*
(v. 13ab): *Mira que, si no la mates, a tu et llevaré la vida.*
(v. 14ab): *i també als teus infantons, que culpa no n'hi tenien.*

(v. 15ab): *Se n'anà trist a ca seva; sa casa i tot entristia.*
 (v. 16ab): *Enquantra la seva Comtessa que a camí li sortia.*
L'esperava per sopar, i ell talent no tenia.
 (v. 18b): *mentres teva dona sia.*
 (v. 19ab): - *No ho seràs gaire temps; no ho seràs cap altre dia,*
 (v. 22b): *noves de mi no sabia.*
 (v. 23b): *i los demás que vendrien.*
 (v. 26a): *que, si no la te llevava,*
 (v. 27a): - *Si em tornes a ca mos pares,*
 (v. 27b): *jo bona fia seria. (jo de criada faria.)*
 (v. 32b): *de cotxer te serviria.*
 (v. 33ab): *Passejaria els infants per allà on ells voldrien.*
 (v. 35-36): *perque, si el mal Rei ho sap, a tots dos mos mataria.*
 (v. 37ab): *Anem, anem a sopar; el darrer sopar seria.*
 (v. 38b): *que me basta un plat d'olives.*
 (v. 39a): *Es plat allà on menjava,*
 (v. 39b): *tot de llàgrimes l'omplia, (de llàgrimes se n'omplia,)*
(de plors, al raset s'omplia,)
 (v. 43ab): *Amb l'espasa dembeinada, ja per morta la tenia.*
 (v. 44a): *Baixà un àngel del cel (Veu un àngel qui venia)*
(sent un àngel qui la crida)
 (v. 46b): *ja és mort el Rei i sa fia.*
 (v. 47ab): *El Rei és anat a infern i sa fia és condemnada.*
 (v. 48-49): *Sa Comtessa és en el cel, de glòria coronada.*

61. LA MALCASADA (II)

Vola, vola, rossinyol,   pegaràs llarga volada,
 i passaràs per dins mar,   una i altra vegada.
 Diràs a los meus parents   que mon pare m'ha casada,
 que m'ha casada amb un vell,   amb un vell barba gelada.
 5   Set anys ha que estic amb ell   i mai l'he mirat de cara,
 només un pic per decuit   en el replà de l'escala
 i li vaig veure un ull tort   i l'altre qui li penjava.
 Pareixia just un porc   que es segó no li agradava.
 M'ajoneí an els seus peus   i perdó li demanava.
 10   Ell encara em prometé   unes faldetes de grana,
 un manto de gira-sol   cosit a la castellana.
 - Calla, calla, Ciliana,   i no parles malament.
 Tu ja saps que a ca ton pare   caminaves damunt fems
 i aquí damunt ratjoles,   una d'or, l'altra d'argent.
 15   - M'estim més estar amb mon pare   i caminar damunt fems,
 que no estar amb la veiura.   Déu mantenga el bon jovent!
 - Calla, calla, Ciliana,   i no parles malament.
 Tu ja saps que a ca ton pare   menjares del pa tinent
 i aquí el menges de xeixa   pastada en ribell d'argent.

- 20 - M'estim més estar amb mon pare i menjar del pa tinent,
que no estar amb la veiura. Déu mantenga el bon jovent!
- Calla, calla, Ciliana, i no parles malament.
Tu ja saps que a ca ton pare duies es vestit dolent
i aquí el dus de seda brodada d'or i d'argent.
- 25 - M'estim més estar amb mon pare i dur es vestit dolent
que no estar amb la veiura. Déu mantenga el bon jovent!
- Calla, calla, Ciliana, i no parles malament.
Tu ja saps que a ca ton pare 'naves a missa corrents
i aquí hi vas en carruatge tot guarnit d'or i argent.
- 30 - Val més estar a ca mon pare i anar a missa corrents
que no estar amb la veiura. Déu mantenga el bon jovent! Santanyí

Variants

- Artà (v. 1a): *Rossinyol, bon rossinyol,*
(v. 2a): *ja passaràs per dins mar*
(v. 4a): *que me vaig casar amb un vei*
(v. 5b): *i no l'he vist mai de cara,*
(v. 12ab): *- Ciliana, calla, calla, no conversis malament.*
(v. 13a, 18a, 23a, 28a): *A casa de ca ton pare*
(v. 21ab): *que estar amb aquesta veiura trepitjant or i argent.*

62. LA MALCASADA (III)

- Busqueret, si vas a Alger, *tintana amorosa,*
tu faràs llarga volada, *tintana amorosa amada,*
i diràs a mos parents que mos pares m'han casada,
que m'han casada amb un jai, amb un jai barba gelada.
- 5 I m'han casada amb un jai que tenia nou-cents anys,
i m'han casada amb un jove que en tenia mil i tants.
Fa set anys que som amb ell i no l'he vist mai de cara
només una dia dins s'hort qui perdó li demanava.
I aquest dia em prometé unes faldetes de llana,
- 10 un mantell de girasol i un davantal d'endiana.
Li vaig afinar un ull tort i l'altre qui s'entelava.
- No parleu, Ciciliana, no parleu tan llargament,
que, a casa de vostres pares, menjàveu el pa dolent,
i el menjau aquí de xeixa pastat en ribell d'argent.
- 15 - Més val estar a ca mos pares i menjar el pa dolent
que haver de sofrir veiures. Déu ajut an el jovent!
- No parleu, Ciciliana, no parleu tan llargament,
que, a casa de vostres pares, vós anàveu per dins fems,
i aquí anau de quadra en quadra i trepitjau or i argent.
- 20 Més val estar a ca mos pares, caminar per damunt fems,
que haver de sofrir veiures. Déu ajut an el jovent!

- No parleu, Ciciliana, no parleu tan llargament,
que a casa de vostres pares, 'nàveu a missa corrents
i aquí hi anau en calessa, amb tot s'acompanyament.
- 25 - Més val estar a ca els meus pares i anar a missa corrents,
que haver de sofrir veïures. Déu ajut an el jovent! *Santanyí*

Altra variant a Santanyí

- (v. 9ab): *I encara em prometé uns faldons de mitges llanes,*
(v. 24a): *i aquí hi anau en carruatge*
(v. 24b): *tirat de tres troncs valents. (companyada amb bona gent.)*

Variants

-Biniamar

- (v. 1a): *Canta, canta, rossinyol,*
(v. 2a): *i faràs llarga volada,*
(v. 3-4): *I diràs an es parents / que m'han casada amb un veï,*
amb un veï barba gelada.
(v. 7a): *Fa tres anys que estic amb ell*
(v. 8a): *només un pic per dissort*
(v. 15a, 20a, 25a): *Més val estar a ca mon pare*

75. LA DONZELLA I EL MARINER (II)

- A la vorera de l'ò, una donzella
hi brodava un mocador d'or i seda.
Quan fou a mitjan brodar, li falta seda.
Gira els uis vers la mar, veu una vela;
5 veu venir un bastiment prop de la terra;
veu dedins un mariner qui el governa.
- Mariner, bon mariner, ¿que portau seda?
- ¿De quin color la voleu? ¿blanca o vermella?
- Vermelleta la vui jo, que és la més bella.
10 - Entrau, entrau dins la nau, triareu d'ella.
- Mariner, no hi puc entrar; no tenc moneda.
Mon pare ha llevat les claus de l'arquimesa.
Mariner, no hi puc pujar; quedaré en terra.
- No hi quedeu per les claus, no, gentil donzella;
15 no hi quedeu per les claus, no, jo prou fii d'ella. –
Com va esser a dins la nau, tria la seda;
mentres la seda triava, hissen la vela.
Mariner, canta qui canta cançons alegres.
Amb el renou de la mar s'adormí ella,
20 i, com són cent llegos lluny, ja se desperta.
Ella mira al seu entorn i no veu terra.

- Mariner, bon mariner, torna'm a terra,
que les ones de la mar me causen pena.
- 25 - Demanau una altra gràcia, però no aquesta;
ara que vos he trobada, heu d'esser meva!
- De tres germanes que som, jo som donzella.
Una porta mantell d'or, l'altra de perles,
i jo, tristeta de mi, duc burell negre.
Una és casada amb un Comte i l'altra és Reina,
30 i jo, tristeta de mi, marinereta.
- Vós no sereu marinera, vós sereu Reina,
que jo som es fii del Rei de l'Anglaterra.
Per vós som vengut aquí, per vós, donzella. *Santanyí*

Altra variant a Santanyí

*(v. 20ab): amb so cant del mariner se despertà ella.
(els esquitxos de les ones ja la desperten.)
(com va ser en es cap d'allà ja se desperta.)*

Variants

-Lloret de V.A.

*(v. 10ab): - Entrau dins la nau, entrau, triareu d'ella.
(v. 12ab): Mon pare se n'ha duit les claus de l'arquimesa.
(v. 14ab): - No hi quedeu, no, per les claus, gentil donzella.
(v. 16ab): Com va esser enmig de mar, tria la seda.
(v. 24ab): - Demanau una altra mercè, però no aquesta.
(v. 27ab): Una du sabates d'or, l'altra de perles,
(v. 28ab): i la pobreta de mi duc espardenyas;
(v. 29ab): una és casada amb el Rei, l'altra és princesa;
(v. 30ab): desgraciada de mi, som marinera,*

- Campanet

*(v. 10ab): - ¿Entraríeu dins la nau, triareu d'ella?
(v. 28ab): i la pobreta de mi duc espargates;
(v. 29ab): una se casa amb el Rei, s'altra és Marquesa;
(v. 30ab): i vós me voldríeu fer marinereta.
(v. 31ab): -No sou marinera, no, que sereu Reina,*

-Llucmajor

*(v. 16-20): Com ja fou a dins la nau, s'adormí ella;
i amb so cant del mariner ja se desperta.*

97. LA PASTORA I EL CAÇADOR (II)

- Una matinada fresca, *u-là-là, quina fresca hi feia!*
M'en vaig voler anar a caçar, *u-là-là, quina fresca hi fa!*
I no vaig trobar cap caça, per jo porer-li tirar,
més que una sola pastora dins el cor de l'auzinar.
5 La vaig trobar dormideta i no em va veure arribar.
Vaig coir un brot de viola i an el pit l'hi vaig posar.
Amb l'oloreta que feia, la pastora es despertà.
- ¿Què buscau aquí bon jove, que em veniu a despertar?
- La vostra amor, pastoreta, si la'm volíeu donar.
10 - Demanau-la an els meus pares, o si no, an el meu germà,
o també a la tia monja, o al meu onclo capellà.
Que, si ells la vos donaven, per ben donada estarà.
¿Voleu-me dir, pastoreta, de qui és el bestiar?
- Les auveietes són meves, els bouets del meu germà,
15 les esquelles del meu pare, si jo vui, les me darà. Santanyí

Altra variant a Santanyí

- (v. 1b): *partes per anar a caçar, larí, larà;*
(v. 2ab): *partesc per anar a caçar, larí larí larà.*
(v. 3a): *No trobant caça ninguna (No vaig encontrar cap caça)*
(No encontrant caça ninguna)
(v. 3b): *per a porer-li tirar, (que jo li pogués tirar,)*
(ni res per a desesperar,)
(v. 4b): *just enmig de l'auzinar. (dormideta en un canyar.)*
(v. 6ab): *Vaig veure un ram de violes i jo el vaig anar a cercar.*
(v. 7a): *Les violes eren blanques*

Variants

-Alqueria Blanca

- (v. 6 a): *Jo cui un ram de violes, (en cui un pom de violes)*
(v. 6 b): *damunt ella el vaig tirar. (i an el pit l'hi vaig tirar.)*
(i damunt l'hi vaig tirar.) (i tres pics n'hi vaig tirar.)
(l'hi vaig tirar tres vegades.)
(v. 7 a): *Les violes són fresques (La viola n'era fresca,)*
(v. 7 b): *la nina se despertà.*
(v. 8 ab): *- ¿Qué buscau aquí, En Jove? ¿Qué heu vengut aquí a buscar?*
(v. 9 a): *- Vostro amor, bona pastora, (la teva amor, pastoreta,)*
(v.9 b): *si la'm volíeu donar. (si la'm volguésseu donar.)*
(si la me voleu donar.) (si la'm volíes donar.)
(a veure si la'm voldràs dar.) (si la me volíes dar.)
(si ton pare la'm vol dar)
(v. 12 a): *Si a acàs ells la vos daven,*
(v. 12 b): *jo també la vos vui dar. (també la vos vull donar.)*
(molt ben donada estarà.)
(v. 14 a): *- Totes les euveies, meves,*

(v. 15 ab): *i els moltons, del meu germà. Lal·larí la-rí, lal·larí larà.
(les esquelles del germà. Lal·larí la-rí, lal·larí larà.)*

106. EL FILL DEL REI (II)

Dues palometes renten dins un riu;
una fa bugada, l'altra fa lleixiu.
El fii del Rei passa, li tira un gall d'or,
li tira pedretes i li féu el cor.
5 - Roseta, ¿que t'has fet mal? No ploris, ja curaràs!
Els metges de França tots saben curar,
i, si no bastassen, molts d'altres n'hi ha.
Tenen medicines bones per curar.
A l'hort del meu pare, una herbeta hi ha.
10 que els malalts que en mengen tot es mal se'n va. –

. . .
Al cap de tres dies, sent tocar de mort.
No Roseta és morta, és morta d'amor.
- Tancau la finestra i també el balcó,
perque dins la cambra fa oració.
15 Na Roset a és morta, ja no es casaran.
Cavallers i patges endolats 'niran.
I an es fii del Rei han d'acompanyar
com a sa promesa duran a enterrar.

Santanyí

Variants

-Porreres

(v. 1ab): *Tres palometes rentaven al riu;*
(v. 2ab): *una de bugada, s'altra de lleixiu.*
(v. 3ab): *Es fii del Rei passa; com fou a l'escala
ne tira un pom d'or,*
(v. 4ab): *li tira una pedra suenmig del cor.
li tira una pedra, la féu en el cor.*
(v. 5ab): *- Roseta, ¿que t'he fet mal? Es metges et curaran.*
(v. 11b): *se'n va per un carreró.*

-Llucmajor

(v. 4ab): *li tira una fletxa al mig del seu cor.*
(v. 9a): *A l'hort de ca'l Rei*
(v. 11b): *pas per un carreró.*
(v. 12b): *que Déu la perdó*
(v. 13ab): *No la veig per cap finestra ni tampoc per cap balcó,*
(v. 14a): *sols per una retxadeta*
(v. 14b): *fent oració.*

- Artà (v. 5ab): - *Belles palometes, ¿que us he fet jo mal?*
 (v. 6ab): *Tenim metges qui curen.*
 (v. 7ab): *Si no basten d'aquí, de França en vendran.*
 (v. 12b): *que Déu la perdon.*
 (v. 13ab): *No surt en finestra ni en finestró,*
 (v. 14a): *només per una retxillera (només dins la cambra)*
 (v. 14b): *qui fa oració.*

169. DON JUAN I DON RAMON (III)

- Don Juan i Don Ramon tornaven de la caçada,
 i com sortien del camp, l'afinaren de llançades.
 Don Juan romangué mort, don Ramon poc li faltava.
 I sa mare el veu venir que, a la finestra, guaitava.
 5 Veu que cui roses i flors per curar les seves llagues.
 - ¿Què heu tengut, mon fill Ramon? La color vos és mudada!
 - Mumare, sainat me som i la sainia me raja.
 - Maleït sigui el barber qui la sainia us ha dada!
 - Mumare, no us enfadeu, que és la darrera vegada.
 10 Que entre jo i el cavall, portam vint-i-nou llançades.
 Ell tot sol en porta nou, jo duc totes les que falten.
 Jo moriré a mitja nit i el cavall a trec d'auga.
 Primer enterrau el cavall a un racó de l'establa,
 i a mi 'enterrareu al convent de Santa Clara.
 15 Damunt mi, hi posareu el meu escut i les armes.
 La gent que ho veurà dirà: - Pobra de la seva mare!
 Els dos fillets que ha tenguts se són morts a la caçada! *Santanyí*

Altra variant a Santanyí

- (v. 3b): *i don Ramon qui colcava.*
 (v. 4b): *baix de la finestra estava.*
 (v. 6b): *Teniu la color trencada.*
 (v. 8b): *qui tal sainia us ha errada!*

Variants

- Es Llombards

- (v. 2a): *i com foren en el camp,*
 (v. 3ab): *Don Juan hi queia mort i don Ramon poc li faltava.*
 (v. 4ab): *Sa mare el mira venir, i a la finestra guaitava.*
 (v.5a): *Ell cui roses i violes*
 (v. 6a): - *¿D'on veniu, lo meu fillet?*
 (v. 6b): *¿D'on veniu color mudada? (¿D'on veniu color trencada)*
 (v. 7b): *¿No veis la sang com me raja? (i les sangries me sangren.)*
 (v. 8b): *qui tal sangria us ha dada!*
 (v. 9b): *som jo qui la m'he pegada. (don Juan la m'ha pegada.)*
 (v. 10a): *Entre mon cavall i jo (Que entre jo i es meu cavall)*
 (Entre jo i lo meu cavall)

(v. 10b): *tenim vint-i-nou llançades.*

(v. 11ab): *El cavall qui ne té nou i jo totes les que manquen.*

(v. 12-15): *Si demanen qui s'és mort, Don Ramon de la caçada.*

El qui ho sentirà dirà: - ¿Per qui toquen les campanes?

(v. 17ab): *Ha quedat tota soleta trista i desconsolada.*

197. LA CONFESSIÓ DE LA PASTORA (II)

	Una pastora galana, / 'nemorada d'un pastor, se trobava, llastimosa, / baix dels peus del confessor.	
5	Al punt que s'ajoneià: / - Digau, Pare confessor, digau, que Déu vos ajud, / en la vostra joventut, ¿que n'heu coneguda amor? / I si no n'heu coneguda, gran penitència em dareu, / però, si n'heu coneguda,	10
15	de mi us apiadareu. / - A la meva joventut tu l'has de deixar anar. / Des que duc aquests vestits al món vaig renunciar. / Deixa anar això, joveneta, deixa anar la passió; / si estàs ben arrepenida,	20
25	digues la confessió. - / La confessió la sé, lo que importa és que la diga. / Pendré per los manaments que hi tenc tota la fatiga. / Jo li diré a lo primer que me causa gran dolor / veure que no am a Déu i és per culpa del pastor. / Per segona, n'he jurat	30
35	en va, el sant nom de Déu. / He jurat i perjurat que havia d'esser el meu. / Per tercera, li diré que no he oït missa complida; / només estic advertida mirant per on el veuré. / Jo li diré a lo quart, que no he obeït pare i mare, / perque em feien departar	40
45	d'un bé que tant estimava. / Per quinta, jo li diré que he desitjada la mort. / Com el 'via de deixar, jo no tenia conhort. / Per sisena, li diré que és un punt molt delicat, / i, si hi vol pensar un moment, prompte ho haurà endevinat. / Per setena, li diré	50
55	que he robat lo que he pogut / per dur-ho a ca s'amiga de s'estimat meu volgut. / Pare, ja estic confessada; que em don la bendició, / que em don l'absolució si és que la m'hagi guanyada. / - Al·lota, jo no puc, no; tu estàs massa enamorada, / que jo som el teu pastor	60
65	i tu la pastora amada. - / - No em pensava jo un tal, no em pensava jo un tal, no! / N'he descobert el meu mal an el que tenia amor!	Santanyí

Altra variant a Santanyí

(v. 1): *Una pastoreta hermosa*

(v. 2): *qui amava el seu pastor (demana confessió.)*

(v. 3): *se posa molt llastimosa (se troba llastimoseta)*

se posí (sic) molt llastimosa (- Tu seràs ben arribada)
 (v. 4): *an els peus del confessor,*
 (v. 6): *- Digui, Pare confessor:*
 (v. 7): *en les seves joventuts, (en la seva joventut,)*
 (v. 8-16): *digau a Déu que us ajud, / ¿vostè va conèixer amor?*
     Si no en 'guésseu coneguda, / de mi s'apiadarà.
     - De la meva joventut / no en sé carta mi parlar.
     Des que los hàbits duc,
 (v. 22): *- Jo la confessió sé,*
 (v. 23): *i no importa que la diga. (no fa falta que la diga.)*
 (v. 24): *Diré los deu manaments*
 (v. 26-29): *En el primer, jo m'acús, / jo m'açús, oh Pare meu,*
     que, per culpa del pastor, / jo estimava poc a Déu.

Variants

-Campanet

(v. 34-36): *Sa darrera (sic) li diré / que he anat a missa complida*
     i he estat una distraída
 (v. 42-45): *Per quinta, n'he desitjada / més de quatre pics la mort.*
     Ho tenien per conhort, / d'ell veure'm departada.
 (v. 52-61): *per dur-ho a ses amigues / de ca aquell pastor volgut.*
     Ara ja estic confessada; / em pot dar l'absolució.
     Que em don la bendició, / si troba que l'he guanyada.
     - Jo no som cap frare! / Pastora, vés-te'n d'aquí!
     Vés d'aquí, desgraciada, / perque som aquell pastor
     del qui estàs enamorada.

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Santanyí

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

41. LA MORT DE N'ANTONINA ROSSEIONA

- A Ca's Concos vaig anar / per rallar amb una persona;
vaig quedar mut una estona / quan vaig sentir motejar
5 que havien de combregar / N'Antonina Rosseiona.
Quan jo vaig sentir tocar / sa campaneta petita:
- Ai, Senyor, quina visita / que N'Antonina tindrà! – 10
Quan jo vaig sentir tocar / sa campana i es colís,
es colís sonava allà / i encara com qui el sentís.
15 Que de trist va esser aquell dia; / que de trist va esser per mi,
com me varen venir a dir / que s'al-lota se moria!
Vaig acabar s'alegria; / no n'he tornada tenir. 20
Més pena em fé sa mareta / l' hora que vaig arribar,
que em va dir: - Sebastià, / ja és morta N'Antonietta! –
25 Quants de pics m'he feta sa clenxa / per anar a can Rosseió!
Ja és morta sa meva amor, / i ara no hi tenc cap feina.
Se va morir en diumenge / quan sortien d'es sermó. 30 Felanitx

Variants a Santanyí

(v. 10): *que n'Antonina avui tindrà!*

(v. 13/14): *es colís encara era allà / i jo encara com qui ho sentís.*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

4. A QUINZE ANYS LA JOVENETA... (I)

- A quinze anys, la joveneta / ja se comença a estufar;
no s'atura de fregar / per dur sa cara ben neta.
5 An es setze, ja se'n va / amb amigues p'es carrer
i només està endarrer: / - Fulano, ¿deu festejar? -
An es dasset, ja se posa / dreta damunt es portal, 10
ben planxat es davantal, / i a cada galta una rosa.
An es devuit, ja se'n va / amb rams a ca's teixidors
15 per fer-se uns estufadors / que tenguen molts de colors
p'es fadrins enamorar. / An es denou, ja se'n va
a qualche ball amb sa mare; / mai la veuen seure plana, 20
sempre té que puçar. / An es vint, dóna turment
son pare i a sa mare: / - Vull faldetes d'indiana,
25 travessos de cada vent. - / An es vint-i-un ja té
canyoms i estufadors, / però no té festejadors,

que és lo que ha de menester. / I an es vint-i-dos ja diu: 30
 - Mumare, jo em casaria...- / I sa mare diu: - Ma fia,
 cerca busques i fe es niu.- / An es vint-i-tres, ja va
 35 a misseta cada dia, / i no surt fins a migdia,
 que ja és hora de dinar. / 'N es vint i quatre, mermula
 quants de grells té la taronja: / - M'he haguda de tancar monja,
 perque ningú m'ha volguda. Sineu

Variants a Santanyí

(v. 32): *Sa mare li diu: - Maria,*
 (v. 36): *i com surt, ja n'és grandia,*
 (v. 37): *uis baixos, rosari en mà.*
 (v. 40): *- Si m'arrib a tancar monja,*
 (v. 41): *és que ningú m'ha volguda.*

24. LA VIDA DE L'HOMO (I)

La vida de l'homo n'és / com el sol qui no s'atura,
 volta el món i pren s'altura, / conforme Déu té permès.
 5 Tant aquell qui minyó n'és, / com el qui es mor de veitura,
 en esser a la sepultura, / de lo viscut no en té res:
 només que es mal que ha comès, / qui per entrar al cel l'atura. 10
 A deu anys comença a fer planta / i a cobrar coneixement.
 Vui que visca fins a cent / i de bé no en viu coranta;
 15 perque, en esser an es vuitanta, / tot és dolor i turment.
 De quina manera canta! / A quinze anys, començà a anar
 darrere es divertiments / i sols no discorre gens 20
 lo que hauria de pensar. / Com si pogués aplanar
 el món amb lo seu poder! / Creu que sempre així ha d'esser
 25 i que mai ha d'acabar. / A vint anys, sol més obrir
 els uis de l'enteniment, / però, fa tant de valent
 com si mai 'gués de morir. / - *Tonto*, no saps reflexir 30
 que la vida és un moment! - / I no té coneixement
 de lo que li pot pervenir. / A vint-i-cinc, més feroç,
 35 que un tigre o un lleó, / ja no té subjecció
 a los seus superiors. / Ai, Senyor, i que d'errors
 comet aquell malanat! / Com un cavall desbocat 40
 se'n va a la mort furiós. / A trenta anys, sol reposar
 o prendre altre estament; / però, quan un és dolent,
 45 ja no fa petjada bona, / donant martiri a sa dona
 o vivint molt malament. / A coranta anys, sol estar
 abraçat a l'interès, / darrere aplegar diners 50
 i deixar bona heretat, / i fins a l'eternidat
 'flegeix branques an es feix; / però, a l'últim, tanmateix,
 55 se queda d'ell tot burlat. / A coranta cinc, li ve
 una grave enfemedat, / i tot quant ell ha avançat

	és pel metge i pel barber. / Vet-aquí, un, lo que en té,	60
	d'esser tan interessat. / No hi ha millor heretat	
65	que es posar l'ànima bé. / A cinquanta anys, diu: - Senyor, Vós sou qui m'heu conservat, / encara que sia estat	
	del món un gran pecador. / Dau-me un vertader dolor	
	d'haver-vos agraviat! / A seixanta anys, ja no fia	70
	l'homo de la seva edat, / quan veu que l'eternitat	
75	s'acosta de cada dia. / El millor medi seria posar-se en un bon estat, / perque, si mor en pecat,	
	farà a Luzbel companyia. / A setanta anys, ja sol fer	
	moltíssims càlculs de cap, / perque té por i no sap	80
	si aquell any serà el darrer. / A vuitanta anys, l'alegria	
85	de l'homo acabada està, / perque un vei no pot anar an es llocs a on solia; / i si té cap fii o fia,	
	frissen de dur-lo a enterrar, / perque a ca-seva ja fa	
	més nosa que companyia. / I, si arriba an es noranta,	90
	ja el trobareu arrufat / dins sa cuina retirat,	
95	abrigat amb una manta, / i de fred està gelat des d'es cap fins a sa planta. / Si es fiis li donen menjar	
	molta volta, és de mal grat. / Però, si arriba a cent anys,	
	lo que de molt pocs se veu, / an el món ja fa sa creu,	100
	convençut dels desenganys. / Encara que amb claus i panys	
105	tenga tancats es diners, / quedaran pels hereters, i, tal volta, pels estranys!	Campanet

Variants a Santanyí

(v. 4): *així com Déu li té promès.*

(v. 5): *Pensa lo qui minyó n'ès*

(v. 6): *i un muira de veiura, (i el qui se mor de veiura,)*

(v. 11): *Deu anys comença la planta*

(v. 12): *quan ja té coneixement. (que entra en coneixement.)*

(v. 13): *Vui que en visca fins a cent,*

(v. 14/15): *més de tant no en vui coranta / que, en arribar an es vuitanta,*

(v. 17): *Mentres que ara riu i canta.*

(v. 22): *Se pensa porer aplanar*

(v. 24/25): *Sempre així hauria d'esser; /mai s'hauria d'acabar.*

(v. 30): *Homo, no saps reflexir*

(v. 32/33): *pues no té coneixement / lo que li pot pervenir.*

(v. 75): *posar s'ànima en bon estat,*

(v. 83): *sempre se sol allunyar,*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

16. EL SEN PIRIS

- El sen Piris, s'altre dia, / no el sentia anomenar.
Ara m'ha dit que tenia / un bou que el feia llaurar.
- 5 Sa dona qui el va encarar: / - Jo, si fos de tu, el vendria,
i es doblers donaria / a gordar a un capellà,
i tendria per pagar, / en morir-te, s'obra pia. - 10
- El sen Piris té un bou / i el fa jeure a sa serena,
i n'hi dona per s'esquena, / tant si vol com si no vol.
- 15 El sen Piris ja du dol / amb sa corbata de llista.
Vaja quina cosa trista, / perque sempre va tot sol.
El sen Piris diu "no, no", / que no vol comprar pastura 20
perque es seu bou, per ventura, / no serà pasturador.
- El sen Piris té un bou / de primera, de primera;
25 en sentir olor de somera, / taia un cabeí al vol.
El sen Piris té un bou / i el fa jeure dins s'armari
i li fa passar es rosari / tant si vol com si no vol. 30
- El sen Piris no té bou / ni vaca ni vedelló.
I mestre Tasar Rutló / l'han fet es Batle Major
35 d'es poble de Lluçmajor, / per aturar es renou.
El sen Piris paredava / un marge sense martell,
i va passà un aucell / i li tomà una filada. *Algaida*

Variants a Santanyí

(v. 27): *En Pitxorro té un bou*

(v. 37): *Mestre Piris paredava*

Capítol 2.1: Codolades Amoroses

10. SI EM PRIVEN QUE NO FESTEIG

- Si em priven que no festeig / o que lo meu gust no faça,
si me descontenten massa / amb paciència ho prendré;
- 5 emperò no deixaré / de fer supliques,
de fer favors i musiques / mentres que visca. 10
- En el món, qui no s'arrisca / mai tendrà res.
Mal és de perdre un avés / que un homo pren,
com el qui compra i ven / mercaderia.
- 15 De sonar no deixaria / per perdrè-hi.
Això és mal sense remei / que no té cura
i és com un plet que molt dura / de mil favors. 20
- Tant fortes són ses amors, / dic de vegades,
com les muntanyes sembrades / devora mar.
- 25 Si em diuen que ho deixi anar, / jo més m'infund.

	Hi vaig fort sobre aquest punt / que me vedaren; fins a s'extrem que me privaren / que no hi tornàs.	30	
	- Senyor, tu em coneixeràs -, / va dir es major. Ell n'és mon superior / i a mi em comanda.		
35	Me diu: - No torns a tal banda / que jo no ho vui, que l'ui mira sobre l'ui / mirar-se pot.		
	- Mia què et dic, Barregot: / que te retirs, o, si no, passa de llis, / en tornar-hí, que tu n'has pres un camí / i un mal ofici.	40	
45	Fé discórrer el teu judici / de pensaments, i, si tu ganes ne tens, / afluixa-tè'n.		
	- Oh, cor meu, mentres alens / no te n'afluixis. Mentres els teus uis no acluquis, / la seva cara, ¿no et serà bona mirada / de resplendor?	50	
55	- Deixa anar aquest amor / i pus no en tenguis! Preguem a Deu que hi convenguis; / i no dic pus!		
	- Tant com el món serà fus, / mudar no puc.	60	<i>Es Llombarts</i>

Variants a Santanyí

(v. 13): *com aquell qui compra i ven*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

21. JO VAIG ARRIBAR A SON BRONDO

	Jo vaig anar a Son Brondo / per una hora i mitja passar, i d'allà vaig adreçar / i me'n vaig anar a Costitx		
5	i vaig deixar suenmig / una vila o llogaret. D'allà bot dins Campanet / i no em daren res de bo. Vaig botar dins Manacor / per dinar d'arròs amb polla.	10	
	Llavò vaig arribar a Sóller, / a comprar una fogassa estibada de brosat. / Mai del món havia estat		
15	a la ciutat d'Alcúdia, / i hi vaig botar un dia d'estiu que feia calor, / i vaig veure Es Puig Major qui tot brollava de vi. / ¿Què en direm de Santanyí, un lloc tan arraconat? / Lluçmajor sempre és estat	20	
	lluny de Santa Margalida. / Binissalem, pedra viva, pedra de dos mil colors. / Greu me sap que sien dos que peguin a un tot sol. / Greu me sap d'aquest mussol		
25	que canta a la barbaresca. / Greu me sap d'aquesta bresca que és més dolça que la mel. / Jo me'n pujaré an el cel per estar-hi un petit. / Mestre Juan jeu a llit	30	
	amb sa banya enrevoltada; / ha foradat es llençol amb set dobles de flassada; / i, com es cas és intès, si es pavelló no hi és, / forada sa treginada.	40	
35	Sa lluna s'és eclipsada / tres pams davall Ses Cabrelles.		

- Es vicari de Sencelles / i es rector de Calvià
 45 se n'anaren a caçar / i cauen dins un avenc.
 A Andratx, oli primerenc, / figueral a cada banda.
 Bones pomes hi ha a Randa, / murtons a Banyalbufar, 50
 i no en vaig porer menjar / ni en de dia ni en sa nit.
 Mestre Juan jeu a llit / i sa mestressa també.
 55 Amb so cap dins es paier / han de posar ses fadrines,
 ses comunes i ses fines, / ses que se volen casar,
 i es fadrins han de triar / de sa banda da darrere. 60
 Tant si és jove som si és véia, / es qui assigna ha d'agafar
 i a sa paraula no falta. / Na Juana està malalta
 65 i no saben quin mal té; / per ventura li convé
 li canteu quatre cançons. / Estrelles, melicotons,
 i la gent qui l'acompanya, / bufant guanya, bufant guanya; 70
 bones nesples, bons murtons. / De passada em vaig 'turar
 i no m'en deixaren menjar. Artà

Variants a Santanyí

- (v. 1-3): *A Campos, bons pareiers / i bones sitges de blat.
 ¿Què en direm d'aquest veinat? / Tot el món fa tremolar.
 Binissalem, pedra viva, / qualche mitja hora a passar.*
- (v. 10): *i no em daren 'rrós amb polla.*
- (v. 13): *per omplir-la de brossat. (ben plena de brossat.)*
- (v. 21): *poble tan arraconat?*
- (v. 41): *Sa lluna estava eclipsada (Sa lluna s'és escapçada)
 (Sa lluna s'és aprimada)*
- (v. 42): *part damunt de ses Cabrelles. (cap amunt per ses Cabrelles.)
 (cap avall per ses Cabrelles.)*
- (v. 47): *Primerenc oli a Andratx,*
- (v. 48): *va néixer un ase de maig, / i per aquest motiu
 hi va haver molts de murtons. / Los homos, lo més lladrons,
 menjaren melicotons / fins que tengueren talent.*

36. TORNEM-HI A S'EXTREMERA

- Es dia de San Agustí, / es capvespre era,
 que anàrem a S'Extremera / i no sé on és.
 5 I ni vérem dos o tres / d'estudiants
 que se donaven ses mans, / senyors de bo.
 Aquell mestre teixidor / no sap teixir, 10
 ell no s'agrada de vi / ni d'aigordent.
 Era s'homo més valent / de tot el món.
 15 Va calar foc en es forn / sense pastar.
 I un dia ni va calar / per un meló,
 no pogué encendre-ló / de fred que anava. 20

Va tornar amb sa cara blava / de bufar-hí.
 Jo no hi era ni puc dir / això on era.
 25 Tornem-hi a S'Extremera / a declarar
 es *cueto* d'es festejar / de Na Francina.
 Es seu cap sempre s'inclina / fent desbarats. 30
 I com tants d'enamorats / que té catius!
 - Francina, ¿de què te'n rius / sense raó? -
 35 Com t'han buidat es sarró / sense ballar!
 LLavò encara has d'agontar / un pas així!
 Jo no som devot de vi / ni d'aigordent. 40
 Era s'homo més valent / que hi ha en el món... *Bunyola*

Variants a Santanyí

(v. 30): *a desbarats*.

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

5. L'ESCLAVA DE MONGRINA (II)

A la vorera de mar està la Infanta polida.
 Moros anaren allà i la varen fer cativa.
 Quan los moros la trobaren i la veren tan garrida,
 pensaren d'enviar-lé a la Reina de Mongrina.
 5 - Reina mora, Reina mora, vos entreg una cativa.
 - Que la se'n tornin els moros, que la trob massa garrida,
 i llavò, si el Rei la ves, d'ella s'enamoraria;
 la voldria per esposa i jo esclava d'ell seria. –
 Aquí respon una esclava, esclava que la servia:
 10 - No hàgeu por, noble Senyora, de si ella és molt garrida.
 Mandau-li rentar los *panyos* en les aigos de marina.
 El sol cremarà sa cara en venir devers migdia. –
 Hi consent la Reina mora; renta de nit i de dia,
 i amb tantes soleiades, tenia la pell més fina.
 15 Mentres rentava los *panyos* en les aigos de la marina,
 començava a clarejar, sent petjades i se gira,
 i n'afina un cavaller qui el cavall *blanco traía*.
 - Déu vos guard, la Moretona, ¿gustau de ma companyia?
 - Que Déu vos guardi, bon Comte, que Déu vos doni bon dia!
 20 - ¿Voleu-me dir com sabeu o us pensau que Comte sia?
 ¿És que ho heu sentit a dir o és que abans ja em coneixíeu?
 - Com jo estava amb los meus pares, altres Comtes coneixia;
 ells eren així com vós i usaven la cortesia.
 - Si gustau de venir amb mi, de bon grat vos n'enduria
 25 a la banda de la mar, ben lluny d'aquesta marina.
 - Si poguéis, bon cavaller, jo vos acompanyaria;

- enperò si vénc amb vós, d'aquests *panyos*, ¿què en faria?
 - Els que sien d'or i argent dalt la sella les estendria,
 sols que tenguésseu bon seure el temps que amb mi vos duria. –
- 30 Caminaren nou jornals i paraula no se diuen;
 caminaren altres nou i l'esclava se rissia. (*sic*)
 - ¿I de què reis, Moretona? ¿i de què reis, amor mia?
 ¿Que vos ne reis del cavall o del cavaller qui el guia?
 - Jo no ric, no, del cavall, ni tampoc de qui el guia;
- 35 però ric de veure Espanya que n'és la pàtria mia.
 - ¿D'Espanya n'és la Moreta? ¿d'Espanya és l'amor mia?
 Si Espanya és la pàtria vostra, també n'és la pàtria mia.
 - No me digueu més Moreta, que jo som Rosa-florida.
 Som filla del Rei don Carlos i de dona Celestina.
- 40 - Jo som el fill major, vós la filla més petita:
 a mi em diuen don Juan; vós sou germaneta mia!
- . . .
- ¿Què me daríeu, mumare, si vos duia vostra filla?
 - Mil ducats si jo la veia, i altres tants si era fadrina.
 - Donau-me los mil ducats, que vos duc la vostra filla.
- 45 Llavò ella vos dirà si encara és o no fadrina.
 Si ella vos diu que sí, altres tants ne guanyaria.
 - Sí, mumare, que ho som, com l'hora que em despedíreu;
 la corona de les verges en el cap la duc cenyida. *Binissalem*

Variants a Santanyí

- (v. 4a): *l'entregaren a la Reina,*
 (v. 9b): *una esclava que hi havia:*
 (v. 12a): *i es sol la bofeguerà*
 (v. 30b): *qui paraula no decían;*
 (v. 39ab): *jo som filla d'un tal Comte i de donya Catalina.*
 (v. 42ab): *- ¿Què pagaria mumare de veure la seva filla?*
 (v. 47ab): *- Fadrineta som, mumare, com l'hora que m'heu parida;*
 (v. 48ab): *perque de passar rosaris,*
                   saltiris i novenaris, no n'he faltat ni un dia.
 (v. 48b): *per mi mai se corrompia.*
                   En la colga dels enagos sempre l'he duita cosida.

17. LA PORQUEROLA (VI)

- El Rei ha fet fer una crides, unes crides ha fet fer;
que viva, que viva el taronger!
 Perque els joves rics i nobles a la guerra els ha mester;
que viva, que viva el taronger!
- 5 Qui tendrà la muller jove, planyerà de deixar-lè.
 ¿Com ho farà don Juan amb la seva muller?
 - Jo l'entregaré a mumare qui la'm guardarà molt bé.

- Mumare, la meva mare, la muller us entregaré.
No vulgueu que faça feines que no siga per a fer.
- 10 Si fer randa no li agrada, dau-li seda per broider.
No vulgueu que trega aigo amb lo poal més grander,
sinó amb poalet de plata que per ella l'he fet fer;
ni jeure en coixí de llana com aquells que tohom té,
sinó en coixinet de plata qui li va fer l'argenter.
- 15 No la'm faceu porquerola, que jo tateix ho sabré,
i, en tornar de la guerra, a vós vos castigaré.
- D'ella no tengues gens d'ansi', porque jo li tendré esment;
xocolate i ensaïmada per berenar li daré,
i els migdies bons pollastres, i vin blanc pel seu beguer.
- 20 L'endemà dematinada va partir el cavaller.
I d'es cap de quinze dies porquerola la va fer.
- Treu-te la roba de seda i posa't la de burell,
que ara el teu homo és enfora i de porquera has de fer!
Ella plora nit i dia i de vetlada també.
- 25 - ¿Voleu dir, la mia sogra, quin ha d'esser el meu feiner?
- Set fuades tens a tasca i un feix de llenya has de fer.
- ¿Voleu dir, la mia sogra, quin ha d'esser el meu menger?
- Un roegó de pa d'ordi, no tant com n'has mester.
- ¿Voleu dir, la mia sogra, quin ha de ser el meu beguer?
- 30 - Als coconets d'aigo roja vés a beure, si tens set!
- ¿Voleu dir, la mia sogra, quin ha de ser el meu jaguer?
- En el replà de l'escala, lo mateix que un ca llebre. –
A los set anys i un dia, el bon cavaller vengué.
- Bones tardes, porquerola, - Bones tardes, cavaller.
- 35 - ¿No em diríeu, porquerola, de qui és aquest tanquer?
- De don Juan de la Vila; Déu lo duga, si convé.
Ha set anys anà en batalla an el servici del Rei. –
Ella del marit parlava, i el tenia present.
- ¿No em diríeu, porquerola, a on és ca s'hostaler?
- 40 - Ca don Juan de la Vila tenien hostel un temps.
- ¿Vendreu amb mi, porquerola? ¿me voldreu acompanyer?
- Tenc set fuades de tasca i un feix de llenya he de fer.
Aspiau les set fuades, el temps que jo us faré el feix. –
Amb la punta de l'espasa, dins un credo el tengué fet.
- 45 - Plegau es porcs, porquerola, i a casa vostra us portaré. –
A les anques del cavall la porquera féu pujar,
i a l'entrada de la vila, del cavall va davaller
perque la gent qui los vessen no tengués res que trober.
- . . .
- 50 - Bones tardes, hostalera. – Bones tardes, cavaller.
- ¿No em diríeu, hostalera, per sopar, anit, que tendré?
- Tendrà gallina farcida torrada dins un braser,
i resolis de muntona, si m'ho pagau, ho trauré.
- ¿No em diríeu, hostalera, ambe qui tenc de soper?
- Poreu sopar amb ma fia. – Aquesta no la faré!

- 55 Vull sopar amb la porquerola, perquè ella m'agrada més.
 - Porquerola, porquerola, vine a servir el cavaller.
 - ¿Em vols dir tu, hostalera, qui vindrà amb mi al lliter?
 - Que hi vengui la meua nora, que ma fia no ho voldré.
 - Set anys ha que no tenc homo, i anit tampoc no en tendré.
- 60 Ni amb el cavaller ni amb altre, ara ni mai dormiré! –
 Ell la pren per la mà blanca, dins la cambra la dugué.
 En el replà de l'escala, la jove se renegué:
 - Vos he dit que no hi jauria, i sé cert que no hi jauré!
 Antes que no jeure amb homo, dalt a baix me tiraré! –
- 65 A la porta de la cambra, ell li va mostrar l'anell:
 - Catalina, Catalina, així ja te ginyaré! –
 Ella va caure esmortida d'alegria que tengué.
 Se donaren mil besades el marit i la muller.
 - ¿A on són aquells botons que tu portaves primer?
- 70 - Demana-los a ta mare, qui per sa fia los té
 - ¿I aquell poalet de plata que per tu jo vaig fer fer?
 - Demana'l també a ta mare, que per sa fia lo té. –
- . . . . .
- Lo endemà, abans de s'auca, l'hostalera se'n vengué:
 - Aixeca't tu, porquerola, que els porcs ja són pel carrer.
- 75 Aixeca't, dona malvada, que has jugat amb foraster!
 - Que s'aixec la vostra fia, que jo jec amb ma muller.
 Fins aquí ha fet de porquera; des d'ara jo no ho voldré.
 Vós no heu complit la promesa que un dia me vàreu fer.
 Si vos no fósseu mumare i matar-vos no està bé,
- 80 d'aquesta mala passa jo vos faria un cremer
 dalt la muntanya més alta o en el pujol més grander;
 faria ventar la cendra dalt es puig més alt que sé. *s'Alqueria Blanca*

Variants a Santanyí

- (v. 2 i 4): *que viva, que viva l'aronger!*
 (v. 6 ab): *¿Com ho farà Don Francisco, qui la muller jove té?*
 (v. 7 b): *i la'm guardarà molt bé. (i la'm tractaran molt bé.)*
 (v. 8 a): *- La vos deix a vós, mumare;*
 (v. 8 b): *la muller vos deixaré. (supòs que la'm tractareu bé.)*
 (v. 9 ab): *Que no li faceu fer feina, només cosir i broider.*
 (v. 11 b): *amb so poal més grander,*
 (v. 12 a): *Sinó amb lo poalet de plata (sinó amb so poal de plata)*
(feis-n'hi treure amb so poal de plata),
 (v. 12 b): *que per ella el vaig fer fer.*
 (v. 32 a): *- a un raconet de l'establa,*
 (v. 33 a): *D'es cap de los set anys (I d'es cap de los siete años)*
 (v. 33 b): *compareix el cavaller (s'entregà el cavaller)*
(s'entregà el seu cavaller)
 (v. 39 b): *on puc trobar allotjament?*
 (v. 42 a): *- Cavaller, encara no és hora, (- Ell encara no estic llesta,)*
 (v. 48 a): *perque la gent del paratge*

- (v. 50 ab): - *¿Em vols dir tu, hostalera, anit, de qué soparé?*
 (- *¿Em diries tu, hostalera, què tens aquí per soper?*)
- (v. 51-52): -*Jo tenc capons i gallines per donar al cavaller.*
- (v. 51 b): *rostida dins un braser, (que he cuita dins un braser,*
- (v. 53 ab): *¿Em diries tu, hostalera, ambe qui hauré de soper?*
- (v. 54 ab): - *Soparà amb la nostra fia. – Jo, aqueixa no la faré.*
- (v. 55 ab): *Vull sopar amb la porquerola. – No sé si la ginyaré.*
- (v. 57 a): - *¿No em diríeu, hostalera,*
- (v. 58 ab): - *Jaurà amb la nostra fia. – Jo, aqueixa no la faré.*
- (v. 59 ab): -*Ha set anys que no tenc homo; ai, Déu meu! ¿quan lo tendré?*
 (*Set anys que no jec amb homo, i encara anit no hi jauré*)
- (v. 68 ab): *Se donaren mil besades; no se'n sabien desfer.*
- (v. 70 a): - *Vés-ho a demanar a ta mare,*
- (v. 70 b): *que ha set anys los me prengué. (que per sa fia los volgué.)*
- (v. 71-72): - *¿Em vols dir tu, esposa mia, es didal d'or que et vaig fer?*
 - *Vés-lo a demanar a ta mare, que per sa fia el volgué.*
 - *¿A on són aquells anells que tu portaves primer?*
 - *Demana-los a ta mare, qui per sa fia los té.*
 - *¿Tens el poalet de plata que quan me casí et vaig fer?*
 - *Demana'l a mia sogra, qui per sa fia el volgué.*
- (v. 73 a): *Quan s'auba ja s'aixecava, (Tot-d'una que apuntà s'auba,) I lo endemà ben dematí,*
- (v. 73 b): *l'hostalera l'anà a crider:*
- (v. 74 a): - *Aixeca't, bruta, mocosa (- Aixeca't, trutja vellaca)*
 (- *Aixeca't, malega i bruta,)*
- (v. 74 b): *o si no, te teparé!*
- (v. 76 ab): *Que hi vagi la vostra fia, que no hi anirà ma muller!*
- (v. 77 a): *Si fins aquí hi és anada,*
- (v. 77 b): *d'aquí en envant no ho voldré. (ara la defensaré.)*
 (*ja no hi tornarà mai més.*)
- (v. 78 ab): *Si vos manca una porquera, vostra fia hi porà fer.*
- (v. 79 b): *i castigar-vos no està bé, (i a mi no m'està bé,)*
 (*Després del vers 82*):
O potser jo la vendria, per cada aumud un dobler;
i si la trobaven cara, dos aumuds per un dobler.

85. EL REI ENAMORAT DE SA FILLA (VI)

El Rei tenia tres fies hermoses com una plata.
 El Rei s'enamora d'una: - Sa petita és sa més guapa! -
 La Reina, com ho va sebre, la va tancar dins la quadra,
 sense beure ni menjar més que un pic cada setmana.
 5 I pel seu menjar li dóna tonyina i carn salada,
 i pel seu beure li dóna aigo de la mar amarga.
 Passa un dia, en passen dos, passa tota una setmana,

- i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
 Veu les seves germanetes que amb coixinet d'or broidaven.
- 10 - Germanetes del meu cor, germanes de la meva ànima:
 ¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigo,
 que la boca s'hi encén i la llengo és una brasa?
 - No te'n volem dur, maldita, no te'm volem dur, malvada;
 no fosses volguda esser estimada de mon pare! -
- 15 Ella se'n torna molt trista, els seus uis li espirejaven.
 Passa una dia, en passen dos, passa tota una setmana,
 i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
 I veu los seus germanets qui amb cartetes d'or jugaven.
 Oh, germanets del meu cor, germanets de la meva ànima,
- 20 ¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigo
 que la boca s'hi encén i la llengo és una brasa?
 - No te'n volem dur, maldita, no te'm volem dur, malvada;
 no fosses volguda esser estimada de mon pare! -
 Ella se'n torna molt trista, els seus uis li espirejaven.
- 25 Passa una dia, en passen dos, passa tota una setmana,
 i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
 I veu la seva mareta qui amb un fuset d'or filava.
 - Mumareta del meu cor, mareta de la meva ànima,
 ¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigo,
- 30 que la boca s'encén i la llengo és una brasa?
 - No te'n volem dur, maldita, no te'm volem dur, malvada;
 no fosses volguda esser estimada de ton pare! -
 Ella se'n torna molt trista, els seus uis li espirejaven.
 Passa un dia, en passen dos, passa tota una setmana,
- 35 i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
 Va veure lo seu bon pare que de caçar arribava.
 - Oh, mon pare del meu cor, mon pare de la meva ànima,
 ¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigua,
 que la boca s'hi encén i la llengo és una brasa?
- 40 - Correu, criats i criades, a pujar-li un càntir d'aigo! -
 I, com varen arribar, morta i freda la trobaren;
 àngels a cada costat, la Verge la coronava.
 Tots els qui hi havia allà 'naren a s'acompanyada.
 Son pare va esser salvat i sa mare condemnada,
- 45 la seva fia salvada per tota una eternitat. Sóller

Variants a Santanyí

- (v. 2b): - *Na Margalida es sa guapa! (Na Margalida me mata!)
 (Ma Margalida és més guapa!) (Margalida és la que em mata)
 (Na Catalina és sa guapa!) (Na Catalina m'agrada!)
 (Na Catalina estimada!)*
- (v. 3a): *Com sa mare sentí això, (Com sa mare ho va sebre,)*
- (v. 3b): *la tancà dins una sala (la va tancar dins es quarto,)*
- (v. 5b): *peix blau de la mar salada,*
- (v. 8a): *i un dia aquella nina (i d'es cap de los nou mesos)*

(v. 8b): *treia el cap a la ventana. (treu el cap per la ventana.)*
 (v. 10a): - *Germanes, com sou germanes, (- Germanes, bones germanes,)*
 (v. 10b): *com tant d'or i cortesia,*
 (v. 11ab): *¿si em pujàveu un càntil d'aigo, (¿no em duríeu un glop d'aigo,*
 (v. 12ab): *que la glòria guanyàreu, que la glòria guanyareu?*
 (v. 13ab): - *No la beuràs tu, maldita; no la beuràs tu, malvada;*
 (v. 14ab): *un dia vares esser estimada de mon pare.*
                   (porque has querido ser la querida de tu padre.)
                   (no hubieses querido ser de tu padre enamorada.
 (v. 15a): *Ella se n'entra molt trista,*
 (v. 17a): *i ella, de set que tengué, (i un dia aquella nina)*
 (v. 17b): *a la finestra guaitava,*
 (v. 18ab): *i veu los seus germanitos que a la pilota d'or jugaven.*
 (v. 19ab): - *Germanitos del meu cor, (- Germans, per lo bon germans,)*
 (v. 20a): *¿me duríeu un vas d'aigo,*
 (v. 21b): *la llengo tenc ressecada? (la llengo tenc aferrada?)*
 (v. 26ab): *i de tanta set com té, per la finestra guaitava.*
 (v. 27a): *i la seva mare afina*
 (v. 28b): *mumare de la meva ànima,*
 (v. 30b): *tenc una set que me mata?*
 (v. 31ab): - *No te'n duré jo, traidora; no te'n duré jo, malvada;*
 (v. 36b): *que amb cartetes d'or jugava. (de caçar llavò arribava.)*
                   (qui amb pipeta d'or fumava.)
 (v. 40a): *Encara el Rei no la sent: (Quan son pare la sentí:)*
 (v. 40b): - *Duis aigo a sa meva fia!*
                   Qui primer serà a s'escala, tot Ciutat li donaria.
 (v. 41-45): *Encara no foren dalt, la princesa se moria.*
                   Sa mare i es seus germans tots quedaren condemnats;
                   son pare, en el purgatori, i ella a la santa glòri
                   per tota una eternitat.

104. EL PI (II)

A la casa del meu pare, davant hi havia un pi.
 La soca n'era de plata i lo brancatge d'or fi.
 Damunt la branca més alta, l'àliga hi feia son niu.
 De set llegos duia s'aigo per dar beure a los seus fills.
 5 I cada gota que en queia feia moldre tres molins.
 Un molia or i plata; l'altre, perles i robins,
 l'altre l'amor de les dames per encativar fadrins.

Llucmajor

Variants a Santanyí

(v. 1ab): *A casa de mon pare hi havia un gros pi.*
 (v. 2ab): *Les branques eren de plata, tota la rama d'or fi.*
 (v. 3a): *A la branqueta més alta*
 (v. 4ab): *I de cent llegos enfora duia s'aigo pels seus fills.*

- (v. 5ab): *Cada gota que li queia feia rodar tres molins.*
 (v. 6a): *Un de sal, l'altre de pebre (Un de sal i un de pebre)*
(Un molia l'or i plata,)
 (v. 6b): *i un de perles i robins. (l'altre l'amor dels fadrins,)*
 (v. 7a): *i un altre l'amor de les dames*
 (v. 7b): *per fer encativar els fadrins. (que encativa els fadrins.)*

127. CANÇÓ DE LES TRANSFORMACIONS (III)

- Si tu te fas la roseta, rosa del gran roserar,
     jo me faré la beieta i te vendré a xupar.
 - Si tu te fas la beieta i m'has de venir a xupar,
     jo me faré llebretona, llebretona del pinar.
 5 - Si tu te fas llebretona, llebretona del pinar,
     jo me faré caçador i te vendré a caçar.
 - Si tu te fas caçador i m'has de venir a caçar,
     jo me faré un estelet, estelet del cel més gran.
 - Si tu te fas estelet, estelet del cel més gran,
 10   jo me faré una *nube* i et podré venir a tapar.
 - Si tu te fas una *nube* i m'has de venir a tapar.
     jo me faré la gran lluna i no me podràs tapar.
 - Si tu te fas la gran lluna, perquè no et pugui tapar,
     jo tornaré el gran sol i te vendré a encaçar.
 15 - Si tu te fas el gran sol, per venir-me a encaçar,
     jo me tancaré monja i tu no em podràs trobar.
 - Si tu te tanques monja perquè no et pugui trobar,
     jo me tancaré per frare i et vendré a visitar.
 - Si tu et tanques per frare i m'has de venir a visitar,
 20   ja val més que mos casem / i acabarem de penar.   *Bunyola*

Variants

-Santanyí

- (v. 1b): *la rosa del roserar,*
 (v. 4b-5b): *la llebre del gran pinar.*
 (v. 6b): *per venir-te a encaçar.*
 (v. 7b): *i m'ets de venir a encaçar, (i me vols venir a tirar,)*
 (v. 12b): *i no em podràs arribar.*
 (v. 14b): *i te vendré a esclipsar.*
 (v. 16b): *mongeta d'un convent gran. (monja del convent més gran.)*
(mongeta de l'Olivar.)
 (v. 17a): *Si tu vols esser mongeta (Si tu et vols fer la mongeta)*
 (v. 17b): *perquè no et pugui encaçar,*
 (v. 18ab): *també me faré fraret per porer-te confessar.*
 (v. 19a): *- Si tu et tanques per fraret*

(v. 19b): *per venir-me a confessar, (per venir-me a visitar,)*
(v. 20a): *més val que mos casem ara*
(v. 20b): *i haurem 'cabat de penar. (i acabariem de penar.)*
(i plegats podrem estar.)

131. LA DAMA D'ARAGÓ (I)

A Aragó hi ha una dama polideta com el sol.
Adiós, Aina-Maria, robadora de l'amor!
Té la cabeiera llarga, llarga fins an el taló.
Ella la fresca prenia 'segudeta en el balcó.
5 Sa mare la pentinava amb una pinteta d'or.
Sa padrina li aclaria es cabeis de dos en dos.
Sa germana els hi untava amb aigo de bones olors.
Sa criada els hi lligava amb un floc de mil colors.
El germà la se mirava amb estard (*sic*) tot amorós.
10 - So no fos germana meva, mos casariem los dos! –
Ell la pren per la mà blanca, la mena a missa major.
Com va esser al primer escaló, 'esglési' va fer renou;
com va traspasar la porta, va fer un gran resplendor.
Com va prendre aigo beneita, les piques tornaren flors.
15 Dels anells que ella portava, en terra 'hi cauen dos.
Com la dama n'era rica, no s'atura a aixecar-lós.
Les dames se'n varen témer i al punt li varen fer lloc.
Les dames seien en terra i ella en cadireta d'or.
Capellà qui deia missa perd el kyrieleisò:
20 per dir: "Dominus vobiscum", va dir "Spiritu tuò".
L'escolà qui la servia, va dir: - Pare, no és això! –
- ¿Saps d'on és aquella dama que fa tanta resplendor?
- És néta del Rei de França i filla del d'Aragó.

Es Llombarts

Variants a Santanyí

(v. 9b): *amb un ui molt piadós.*
(v. 14a): *Mentres pren aigo beneita,*
(v. 14b): *l'església fa resplendor. (sa piqueta torna d'or.)*
(sa pica va tornar d'or.)
(v. 18ab): *Les dones seien en terra i ella en cadira d'or.*

132. LA DAMA D'ARAGÓ (II)

- A la França hi ha una dama rosseta com un fil d'or,
qui, adió, Aina Maria, robadora de l'amor!
Té la cabeiera llarga, li arriba fins als talons.
Sa mare li fa sa coa amb una pinteta d'or.
5 Sa padrina la hi untava amb aigo de nou olors.
Sa criada la hi fermava amb un floc de mil colors.
Sa germana li posava una diadema d'or.
Son germà la se mirava amb los seus uis matadors:
- Si no fósseu ma germana, jo me casaria amb vós. –
10 Li dóna la seva dreta i la du a missa major.
Com entren a dins l'església rompen a cantar en el cor.
Ella pren aigo beneita i les piques tornen d'or.
Per no banyar-se els dits d'aigo, ne porta didalets d'or.
En esser enmig de l'església, els altars llueixen tots.
15 Les dames seuen en terra i ella a cadireta d'or.
El capellà qui diu la missa ha perduda la lliçó.
L'escolà que li ajudava no li sap donar raó.
- ¿Coneixeu aquella dama, rosseta com un fil d'or?
- Es la fia del Rei de França, parenta del d'Aragó.

Sant Joan

Variants a Santanyí

(v. 13a): Per prendre aigo beneita,

(v. 13b): ella du canonets d'or. (ella du un canonet d'or.)

(ella du un didalet d'or.)

* * * * *

OBSERVACIONS AL CONTINGUT DEL VOLUM NÚM. 12

.Pàg. 67, afegir la cançó següent:

2253 Com a mi em veuran mudar / s'amor a ses Catalines,
aigos de fonts i cantines/ ja no se n'encontrarà,
i es peixos de la mar / sortiran a pasturar
a guardes per ses marines. *Santa Margalida*

Variants: -Sineu (v.3): *es rius, ses fonts i cantines*

-Vilafranca (v.4): *s'arribaran a eixugar,*

* * *